

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ

ΔΡΑΜΑ

ΤΟΥ

ΣΙΛΛΕΡ

«Ἐξίτ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔρχεν.» (1)

(1) Σχ.μ. Ὑπὸ πρώτην τὴν ἐπιγραφὴν ἐδόθη εἰς τὸν διαγωνισμόν.

Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ ἐπιτροπὴν, πρὶν αὕτη κηρύξῃ ὅτι, ἀκυροῦσα τὸ πρῶτον αὐτῆς πρόγραμμα καταργεῖ τὸν ἐπὶ τοῦ Τέλλου διαγωνισμόν, ἐπέμφθη ἐκ δευτέρου ἡ παροῦσα μετάφρασις, μετὰ προσημειώσεων ὧν ἀρκούμεθα δημοσιεύοντες τὸ μέρος τὸ ἀφορῶν τὰς ἐπικρίσεις τοῦ Κ. Εἰσηγητοῦ.

Κύριοι,

Ὁ εἰς ὑμᾶς ἀναφερόμενος ἐστὶν εἷς τῶν πρὸ διετίας εἰς τὸν ἀγῶνα ὑποβληθέντων, καὶ πέμψας τότε μετάφρασιν τοῦ Τέλλου ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: «*Ἐζετ' ἔπειτ' ἀπ' ἀνευθε ρηῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκεν*».

Εἰς τὴν ἐμβριθῇ ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Εἰσηγητοῦ γίνεται ἐπιεικὴς μνεία τῆς μεταφράσεως ταύτης, καίτοι ἀποδοκιμασθείσης, καὶ προτρέπομαι νὰ μὴ ἀποστῶ τοῦ ἀγῶνος ἐξ ἀποθαρρύνσεως οὔτε ἐκ κότου πρὸς τοὺς κριτάς. Τὸ δεύτερον τοῦτο θὰ ᾔητον ἀσύγγνωστον, καὶ ἐναντίον εἰς τὴν θέσιν τοῦ οἰκειοθελῶς εἰς κρίσιν ὑποβαλλομένου. Δι' ὃ παρουσιάζομαι ἐκ δευτέρου, ἀναθεωρήσας τὴν μετάφρασιν, καὶ διορθώσας οὐχὶ μὲν ὅλα ὅσα μοὶ ὑπεδείχθησαν, δι' οὓς λόγους ἐκθέτω, ἀλλ' ὅσα αὐτὸς ἐνόμισα δεόμενα διορθώσεως. Ὅπως διευκολύνω δὲ τὴν κρίσιν, πέμπω ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ ὅλου κειμένου, ὄντος ἤδη εἰς χεῖρας τῆς ἐπιτροπῆς, μόνας τὰς ἐπενεχθείσας διορθώσεις, σημειῶν αὐτάς κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν στίχων τοῦ Γερμανικοῦ κειμένου, οἵτινες, ἂν δὲν ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας ὑμῶν ἔκδοσιν, εὐκόλως δύνανται νὰ προσγραφῶσι διὰ χρωστῆρος.

Ἐν δὲ νομίζω δίκαιον νὰ παρατηρήσω ὑπὲρ πάντων τῶν ἀγωνισθησομένων κατὰ τὸν δεύτερον τοῦτον ἀγῶνα· ὅτι ἡ ἐτησία προθεσμία αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ἀρχηται οὐχὶ ἀπὸ τῆς

ἡμέρας καθ' ἣν ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις [«ἀπὸ σήμερον»], διότι οἱ μὴ παρευρεθέντες εἰς τὴν ἀνάγνωσιν δὲν ἐγνώριζον, ἢ πρέπει νὰ ὑποτεθῶσι μὴ γνωρίζοντες τί ὠρίσθη ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ, ὡς ὀρθῶς γίνεται διὰ πάσας τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ἐνδιαφερόμενος εἶναι δυνατὸν νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν περίστασιν ἄρα ταύτην, ἓνα μῆνα μετὰ τὴν δημοσίευσιν. Ἄλλὰ δι' ἐμαυτὸν δὲν ἐπιμένω, ἀφ' οὗ ἐμπροθέσμως παρουσιάζομαι.

Ἀρχόμενος δ' ἀπὸ τῶν Λυρικῶν, ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ συνηγορήσω ὡς πρὸς αὐτὰ οὐ μόνον ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνταγωνιστῶν μου, νομίζων ὅτι ἡ κατὰ ῥυθμὸν, κατ' ἐννοιαν, καθ' ὁμοιοκαταληξίαν καὶ ἐνταυτῷ κατὰ λέξιν μετάφρασις στίχων οὕτω μικρῶν ἐστὶ κατόρθωμα οὐδενὶ ἐφικτὸν, καὶ ὅτι ἐπιεικεστέρα ἀρμόζει κρίσις ὡς πρὸς τὰ ἀσμάτια ταῦτα, ἂν διετηρήθῃ ὁ ῥυθμὸς, ἡ γενικὴ ἐννοια, καὶ τις χρωματισμὸς μὴ τοῦ πρωτοτύπου ἐντελῶς μακρυνόμενος.

Ὡς δὲ πρὸς τοὺς Τριμέτρους, δὲν δύναμαι νὰ κύψω εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ἐν τῇ μεταφράσει μου «οὐχὶ εὐάριθμοι εἰσὶν οἱ ἄρῥυθμοι στίχοι,» διῃσχυριζόμενος ἐξ ἐναντίας ὅτι οὐτε εἰς ὑπάρχει μὴ ἔχων ἀρτίους τοὺς ἐξ πόδας του, καὶ τὴν τομὴν του τὴν πενθημιμερῇ ἢ ἐφθημιμερῇ, καὶ παρακαλῶν, ἂν ὑπάρχῃ, νὰ μοὶ δειχθῇ. Μόνον μίαν, οὐχὶ ἀρῥυθμίαν, ἢ μετρικὸν παράπτωμα, ἀλλὰ τραχύτητα ἀναγνωρίζω εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν, ὅτι ἐνίοτε ἡ πρώτη διποδία μετὰ ἓνα δίβραχον ἔχει ἀντὶ ἰάμβου σπονδεῖον, ὅπερ ὅμως ἐστὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον ὅταν ὁ στίχος ἔχῃ τομὴν πενθημιμερῇ, διότι ἡ τομὴ ἐπιτείνει τὴν δευτέραν μακράν, καὶ ὁ 6' ποῦς ἀποβαίνει σχεδὸν ἰάμβος οἶον· «Ὁ λαμπρὸς δίσκος τῆς σελή-

νης ἀναδύς,» ἀντὶ «ὁ λάμπων δίσκος». Ἐπαισθητὴ εἶναι ἢ ταχύτης ἂν ὁ στίχος τέμνηται εἰς τὸ ἐφθημιμερές, οἷον «ὁ λαὸς δὲν γνωρίζει τὸ συμφέρον του», ἀντὶ «τὸ ἔθνος δὲν γνωρίζει». Ἀλλὰ τοιούτους ἀπέφυγα, καὶ ἂν που τις ᾔην, ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς κρίσεως τὸν διώρῃωσα, εὐχόμενος ὅσοι ἔγραψαν, γράφουσι καὶ θὰ γράψωσι τριμέτρους, βαρυτέραν ἀρρυθμίαν νὰ μὴ ἔχωσιν ἐπὶ τῆς συνειδήσεως.

Ἐπὶ τὰ καθέκαστα.

ΠΡΑΞΙΣ Α', στίχ. 2. Ἐλέγχομαι ὅτι δὲν λέγω ὅτι τὸ παιδίον κοιμᾶται ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς λίμνης. Ἀλλ' ὅτε λέγω ὅτι κοιμᾶται εἰς τὰ χόρτα, καὶ τὰ χόρτα βρέχει ἡ λίμνη, εἶναι ἐντελῶς τὸ αὐτὸ ὡς τὰ χόρτα ἂ βρέχει ἡ λίμνη, ἥτοι τὴν ἀκτὴν. Ἡ ἐπανάληψις τῆς λέξεως δὲν εἶναι δυνατὴ παρὰ προκειμένου περὶ τῶν αὐτῶν χόρτων. Δὲν ἔχω ἀφορμὴν ν' ἀλλάξω τὸν στίχον.

Στίχ. 13—24. Ὁρθὴ ἢ παρατήρησις ὅτι καλῆτερον ὁ ἀποχαιρετισμὸς, ὥς ἐν τῷ κειμένῳ, ν' ἀποτείνηται πρὸς τὰ βουνὰ, καὶ οὕτω μετεποίησα τὸ ἀσμάτιον. Ἡ ὁμοιοκαταληξία ῥεῖα καὶ χειμαδιὰ πολὺ δὲν μ' εὐχαριστεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἄτοπος, διότι χειμαδιὰ προφέρεται ὡς ἂν ᾔην γεγραμμένον χειμαδρῖα. Εἰς τὸν β' καὶ γ' στίχον ἤθελον γράψαι μᾶλλον «ὦραϊα λειβάδια. Ζητοῦν τὰ κοπάδια» κτλ. Ἀλλὰ τὸ πληθυντικὸν μετὰ τὸ ἐνικὸν «ἔχε ῥεῖα» θὰ ᾔητον τραχύ.— Τὸ ὦραϊο δὲν μεταφράζει δυστυχῶς τὸ sonnige, δηλοῦν οὐχὶ τὰ φωτεινὰ, ἀλλὰ τὰ «εὐήλια». «Εὐήλια» εἶναι ἀδύνατον, μακρωνισμὸς γελοῖος. Ἀλισμένα ἐδύνατο ν' ἀποδώσῃ τὴν ιδέαν, ἀλλὰ τὸ κρίνω ἀειδές, καὶ προκρίνω νὰ θυσιάσω τι τοῦ λαμπροῦ χρωματισμοῦ τῆς εἰκόνης τοῦ Schiller παρὰ νὰ τὴν καλύψω διὰ κηλίδος. Ὡς πρὸς τὸν κοῦκον, τὸν δέχομαι καὶ

αὐτὸν, ἂν καὶ αἱ ἀηδόνες διαρρήγνυνται ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Ἑλβετίας. Ὁρθῶς ἀπητήθη νὰ μὴ παραληφθῇ, ἂν ἦτον δυνατὸν, ἡ εἰκὼν τῶν βρύσεων, καὶ τὴν προσέθηκα. Τὸ ἄσμα μετεγράφη ὡς ἔπεται :

Βουνό, ἔχε ῥγειά,
ώραῖο λειβάδι.
Ζητεῖ τὸ κοπάδι
θερμὰ χειμαδιά.

Θὰ ἔλθωμεν πάλιν ῥσάν κοῦκος λαλήσῃ,
κ' εἰς βρύσεις τοὺς πάγους ὁ μάϊος λύσῃ,
καὶ πλέκῃ στεφάνους κλαδὶ μὲ κλαδὶ,
κ' εἰς ἄνθη στρωμένος βοσκὸς τραγουδῇ.

Βουνό, κλ.

Στίχος 34—36. Ἀληθὲς ὅτι τὸ τέλος τοῦ ἄσματος τοῦ κυνηγοῦ εἶχε κολοβωθῇ κατὰ παραδρομὴν. Ἀντὶ τῶν δύο τελευταίων αὐτοῦ στίχων ἀντικαθίστανται οἱ ἑξῆς :

Ῥμίχλη τὰ κάτω καλύπτει, καὶ μόλις
θαμβῶς διορᾷ πρὸ ποδῶν του τὰς πόλεις.
Ὅταν σχίζῃ τὰ νέφη σφοδρὰ καταιγίς,
Τότε μόνον τὸ πρόσωπον βλέπει τῆς γῆς.

Στίχ. 38. Der graue Thalvogt εἶναι προσωποποιήσις, ἀλλ' ἐξ ἐπιχωρίων, ἀνεπίδεκτος, κατ' ἐμὲ μεταφράσεως χωρὶς ν' ἀποβῇ ψυχρῶς περιφραστικὴ ἢ γελοία ἢ ἀκατανόητος. Ἐπρεπε νὰ εἰπῶμεν «ὁ μαῦρος ἑπαρχος, δήμαρχος ἢ μοίραρχος» (τῶν κοιλάδων), ὅπερ ἀδύνατον, ἢ «ὁ μαῦρος Δερβέναγας», ὅπερ δυνατόν, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ γράψω δι' ὅ, ἀναγκάζομενος ν' ἀποστῶ τῆς προσωποποιήσεως ταύτης, ἢ θὰ ἔγραφον

«ὁ μαῦρος γερονότος μᾶς ἐπλάκωσεν,»

ἢ μᾶλλον θὰ ἐνέμενον εἰς τὴν μετάφρασίν μου.

Στίχ. 38. Εἶδον κατακρινόμενον παρ' ἄλλοις τὸ βογγᾶ,

οἷοτι δὲν ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς πρὸς τὸ brüllt. Καί τοι ἀμφοιβάλλων ἂν τοσαύτη ἀκρίβεια ἢ ἀναγκαία καὶ δυνατὴ, καὶ λανθουμένουσιν ὅτι εἰς τὰ κλέφτικα τραγούδια λέγετε: βογ-ροῦν βουβάλλα, προτείνω ὁμῶς νὰ μεταβληθῇ ἴσως ὁ στίχος οὕτω:

Βαρεῖά μουγκρίζει χιονισμέν' ἡ κορυφή.

Στίχ. 39—40. «Κακῶς» δὲν «παρηλλάγησαν» τὰ ὀνόματα. Αἱ κορυφαὶ ἐκεῖναι καλοῦνται Mythen ἢ καὶ Mythenstöcke, ὁ δὲ Schiller τὰς εἶπε Mythenstein, δηλαδὴ «λίθον τῶν Mythen,» ὡς καλεῖται ἄλλη κορυφὴ ἀλλαχοῦ κειμένη. Ἰδ. σημειώσεις τοῦ Prof. Denzel ἐκ Στουτγάρδης. Wetterloch δὲν εἶναι ὄνομα ὄρους, ἀλλὰ προσηγορικὸν στενωμάτων εἰς τὰ ὄρη, δι' ὧν, κατὰ τοὺς πνέοντας ἐκεῖ ἀνέμους κτλ., κρίνεται ὁ καιρός. Εἰς τὰ ἐδικά μας ὄρη πολλαχοῦ τὰ τοιαῦτα στενώματα λέγονται φοῦργοι. Οἱ στίχοι μένουσιν ὡς ἔχουσι.

Στίχ. 43. Φύλαξ (μετὰ κεφαλαίου Φ) εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ κυνός, ὡς καὶ τὸ ἀναρθρον Wächter.

Στίχ. 44. Wasserhun δὲν εἶναι πάπια, οὔτε ὑπάρχουσι πάπια εἰς τὰς ὄρεινὰς λίμνας τῆς Ἑλβετίας. Λέξεις φυσικῆς ἱστορίας, ὀνόματα πτηνῶν, ζώων, φυτῶν, ὅσα δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη παρὰ τῷ λαῷ, ἢ ὑπάρχουσι ξενικὰ, πρέπει νὰ εἰσάγωνται ἄνωθεν. Λέξεις ἀρχαία ἀλλ' ὀρθὴ καὶ ἀναγκαία, λανθανόντως παρεισαγομένη ἐν λόγῳ κοινῷ ἢ δημῳδῇ, βαθμηδὸν πολιτογραφεῖται, ὡς συνέβη διὰ τὴν διοικητικὴν καὶ δικαστικὴν διάλεκτον, καὶ οὕτω διορθοῦται ἡ γλῶσσα. Ἄλλως τε ὅλον τὸν διάλογον τοῦτον ἔγραψεν ὁ Schiller εἰς γλῶσσαν καθαρὰν, μόνον τινὰς ποιμενικὰς ἢ τοῦ λαοῦ τῶν Ἀλπεων χαρακτηριστικὰς ἐκφράσεις ἐγκατασπείρας. Εἰς τοῦτο ἠθέλησα κατ' ἔχνος νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Δὲν ἀλάσσω τοῦτον τὸν στίχον.

Στίχ. 46. Τὸ ὅτι τὸ lug ἀντικατέστησα διὰ τοῦ «πρόβα-λε μιὰ ματιὰ, κύττα,» ἐκφράζοντος ἐντελῶς τὸ αὐτὸ, μόνον ἤττον ἐπιτακτικῶς, καὶ εἰς γλῶσσαν καὶ κατ' ἔννοιαν πρέπου-

σαν τοῖς διαλεγομένοις, δὲν θεωρῶ σφάλμα, ὅταν ἀπαιτῇται ὑπὸ τοῦ στίχου, καὶ δὲν τὸ μεταβάλλω. Tò verlaufen σημαίνει, ὡς καὶ τὸ Γερμανογαλλικὸν λεξικόν, ὃ συμπίπτει νὰ ἔχω ὑπ' ὄψιν, σημειοῖ: de disperser, s'égarer.

Στίχ. 47. Lisel, δηλ. ἡ μικρὰ Elise, τὸ ὄνομα τῆς ἀγελάδος, μετεφράσθη διὰ «Λενιὼ» ἢ μικρὰ Ἑλένη, ὡς ἡμέτεροι βοσκοὶ ὀνομάζουσιν ἢ ἡμποροῦσι νὰ ὀνομάσωσι τὰς ἀγελάδας των. Τὸ ὄνομα δὲν ἐνδιαφέρει οὔτε τὴν ἱστορίαν οὔτε τὴν ποιήσιν· ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ ἔσφαλλον ἂν διετήρουν τὴν Λίζαν εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἑλληνιστὶ ὁμιλοῦντος βοσκοῦ. Ὅτι δὲ «γνωρίζω τὸ κουδούνι της» σημαίνει «γνωρίζω τὸ κουδούνισμά της», τὸ αἷτιον ἀντὶ τοῦ αἰτιατοῦ, δηλ. τὸ γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς, περιττὸν νὰ τὸ εἰπῶ, καὶ δὲν ἀλλάσω τὸν στίχον.

Στίχ. 48. «Τότε εἶν' ὅλα» δηλαδὴ ὑπάρχουσι, τὰ ἔχομεν ὅλα, δηλοῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ es fehlt uns keine. Τὸ δὲ «περνᾶ» ἔχει ἀκριβῶς τὴν σημασίαν τοῦ geht am weitesten (αὐτὸς μὲ περνᾶ, μ' ἐπέρασεν εἰς τὸ τρέξιμον), αὐτὴν τὴν τοῦ προσπερνῶ, ὅπερ ὅμως ἀπορρίπτέον ὡς σόλοικον, διότι ἔπρεπε νὰ εἶναι προπερνῶ. Ἀφίνω τὸν στίχον ὡς ἔχει.

Στίχ. 50. Ὁ ποιητὴς ἐδύνατο νὰ εἰπῇ schönes, καὶ εἶπε schmuckes, δηλοῦν οὐχὶ τὸ ὡραῖον, εὐμορφον, ἀλλὰ τὸ εὐπρεπές, καλὸν τὴν ὄψιν. Λέγομεν «καλὰ πρόβατα, καλαὶ ἀγελάδες.» Δὲν ἐννοοῦμεν καλαὶ εἰς βρωσιν, ἀλλ' ὅ,τι ἐνταῦθα λέγεται schmuck. Ἡμπορῶ νὰ εἰπῶ «κ' εὐμορφα», ἀλλὰ προτιμῶ ν' ἀφήσω τὸν στίχον ὡς ἔχει, διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ καλὰ ζῶα ἀνταποκρίνεται εὐθύτερον πρὸς τὸ καλὸν κουδούνι. Τὰ δὲ ζᾶ ἢ ζωντανὰ θὰ ἦσαν διαλεκτικαὶ ἐκφράσεις οὐχὶ ἀναγκαῖαι, καὶ ἐμφαίνουσιν περιττὴν ἐπιτήδευσιν.

Στίχ. 51. Bin nit so reich, κατὰ λέξιν: Δὲν εἶμαι τόσον πλούσιος, δὲν ἔχω τόσον πλοῦτον (ὥστε ν' ἀγοράσω ἢ νὰ ἔχω τοιαύτας ἀγελάδας). Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 52. «Τὰ ἐπῆρ' ἀποκοπὴν» ἢ «σιδηροκέφαλα,» δὲν ἐκ-

φράζουσαν ἀκριβῶς τὸ *mir zugezählt*, ἀλλ' εἰσὶν ἐκφράσεις τεχνικαὶ, συνήθεις εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ ποιμένος καὶ ἰδιοκτῆτου, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἡ μεγάλη ἀκρίβεια περὶ τὴν σχέσιν ταύτην ἦν ἐνταῦθα ἀδιάφορος.

Ἄλλ' ἔστω· ἀντὶ τοῦ ἡμιστίχου τούτου, γραφήτω

«Μὲ ἐπὶ ῥ' ἐμπιστικόν.»

Στίχ. 53. *Μαγκούρι*, λέξις ξενικὴ, ἃν δὲν ἀπατῶμαι, καὶ τὰς ξενικὰς πρέπει αὐστηρότατα ν' ἀποφεύγῃ ἡ φιλολογία, διὰ νὰ μὴ τὰς καθιερῇ. Καθ' ὅσον δ' ἠξέυρω, δηλοῖ τὴν ποιμενικὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ *das Band* εἶναι ὁ λαιμοδέτης, ἡ ταινία ἣν ἡ πρώτη δάμαλις ἐν Ἑλβετία καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης φέρει περὶ τὸν τράχηλον πρὸς διάκρισιν. Πλὴν τούτου στέκεται ἀντὶ «ἐμπρέπει,» εἶναι ξενισμὸς ἀπορρίπτεος, *sta.* Χυδαίως λέγομεν ἑλληνικώτερον *πιάνει*. Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 54. *Den Reihen führt* δύναιται νὰ ῥηθῇ γερμανιστὶ, διότι *führt* σημαίνει φέρει, ἄγει, ὁδηγεῖ, οὐχὶ ὅμως Ἑλληνιστὶ «σέρνει τὸν χορὸν,» διότι ἡ ἀγελάδα, μὴ ἔχουσα χεῖρας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ «σέρνῃ.» Πρέπει ν' ἀντικαταστήσωμέν τι δηλοῦν τὸ προηγεῖται, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ «ἐμπρὸς περνᾷ.» Ἄλλ' ἔστω, πρὸς ἑλλειψιν τοῦ διαφορουμένου, ἃς γραφῇ

Καὶ τὸ ξεύρει πῶς αὐτὴ

πηγαίν' ἡ πρώτη.

Θὰ ἐπροτίμων «βαδίζ' ἡ πρώτη,» ἃν δὲν ἦτο πολὺ Ἑλληνικὸν διὰ τὸν Κουόνην.

Στίχ. 58. Περὶ αἰγάγρων λέγω ὅ,τι καὶ περὶ Κολυμβίδων. Ἐπρεπε νὰ παραδεχθῶ τὸ κακόηχον καὶ κακόζηλον ἀγριοκάτσικοι, ὅπερ δὲν εἶναι καὶν αἰγάγρος. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ὁμιλεῖ περὶ αἰγάγρων, καὶ δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀναφέρῃ συγχρόνως ζῶα *ἄμναλα*; Ἄλλως τε ἐκεῖνα τὰ λέγει ὁ ἀλιεὺς Ῥουόδης, τοῦ δ' αἰγάγρου μνημονεύει ὁ συνήθως εἰς ἀνωτέραν τάξιν τοῦ ἀλιέως ἀνήκων κυνηγός, ὅστις δικαιοῦται νὰ μεταχειρισθῇ ὄνομα ἀποκλειστικῶς ἀνήκον εἰς τὸ ἐπάγγελμά του. Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 59. «Ὅταν πᾶν νὰ βοσκήσουν» καὶ «ὅταν βόσκουν» δὲν ἔχει διαφορὰν, διότι τὸ πρῶτον δὲν ἐννοεῖ «καθ' ὁδὸν, ὅτε πορεύωνται ἵνα φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς βοσκῆς των,» ἀλλὰ δηλοῖ τὸν τόπον αὐτὸν εἰς ὃν ἐπορεύθησαν, ὅταν εἶναι εἰς τὴν βοσκὴν των, «ὅταν βόσκουν.» Wo sie zu Weide gehn: (Εἰς τὸν τόπον) ὅπου πηγαίνουν πρὸς βοσκὴν. Δὲν ἀλλάσσω τὸν στίχον, ἐκτὸς ἂν ἀντὶ ὅταν γράψω ὅπου, ὅπερ κατ' οὐδὲν μεταβάλλει τὴν ἔννοιαν.

Στίχ. 64. Ὅχι «αὐτοῦ ποῦ πᾶτε,» διότι ὁ κυνηγὸς δὲν πρόκειται νὰ ὑπάγῃ εἰς ὠρισμένον τι μέρος. Fahrt εἶναι ἡ ὁδὸς, ἡ πορεία. Ὁ ποιμὴν τῷ λέγει: «εἰς τὴν ἰδικὴν σου πορείαν, εἰς τὰς ὁδοὺς αἷς διέρχεσαι (ἐπὶ κρημνῶν καὶ φαράγκων), εἰς τὸν δρόμον ποῦ πατεῖς, σὺ, ὁ κυνηγός. Kehrt sich's nicht εἶναι παθητικόν, εὐφημότερον τοῦ ἀποτόμου καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κυνηγὸν ἀποτεινομένου «πάντα δὲν γυρίζετε» kehrt Ihr nicht. Ἀντιστοιχεῖ μᾶλλον κατ' ἔννοιαν καὶ ἔκφρασιν εἰς τὸ «δὲν ὑπάρχει, δὲν εἶναι ἀλάνθαστος, βεβαία ἐπιστροφή.» Πλὴν τούτου, τὸ «αὐτοῦ (μᾶλλον ἐκεῖ) ποῦ πᾶτε δὲν γυρίζετε» εἶναι καὶ ἀνακόλουθον, καὶ ἔπρεπε: «Δὲν γυρίζετε ἐκεῖθεν ὅπου ὑπάγετε.» Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 82. Ἐπῆρα, ἐξετέλεσα τὸ δικαίωμά μου ἐν τῷ οἴκῳ μου,» ἢ «ἔλαβα τὸ δίκαιόν μου εἰς τὸ σπήτι μου,» οὔτε στίχον θ' ἀποτελέσῃ, οὔτε τὴν ἔννοιαν θὰ δώσῃ ὅτι ὑπῆρχεν ἰδιαίτερον δικαίωμα τοῦ οἰκοδεσπότη (ἢ οἰκοκυρίου) τοῦ τιμωρεῖν ὃν ἂν καταλάβῃ ἐν τῷ οἴκῳ του κακουργοῦντα. Τοῦτο ἐστὶ τὸ «δίκαιον τοῦ οἰκοκυρίου» (οἰκοδικία). Ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως, ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι πρόκειται περὶ τινος ἰδιαιτέρου δικαίου τῶν λεγομένων νοικοκυραίων ἢ προὔχόντων, γράψον

«οἰκοδεσπότης.»

Στίχ. 89. «Πέραμα» καὶ «σκάφος» ἔχω κατωτέρω. Πλοῖον εἶναι γενικῶς πᾶν τὸ πλεόν, μέγα ἢ μικρόν (Μεταβαίνομεν εἰς

Αἶψιναν διὰ πλοίου, ἄγνωστον ἂν διὰ τρεχαντηρίου ἢ ἀτμο-
μοτολοίου.) Ὁ Κούννης δὲν ἀφορᾷ ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὸ
νὰ διακρίνῃ τίνος εἶδους εἶναι τὸ πλοῖον. Ἄλλως τε καὶ τὰ
μεγαλῆτερα εἰσὶν ἄγνωστα εἰς τοὺς ἄλιεῖς τῶν ὀρεινῶν λι-
μνῶν, οἵτινες ὅμως οὐχ ἦττον ὀνομάζονται *Schiffer*, ὡς κα-
τωτέρω (ἐν στίχ. 132) λέγεται ὁ Ῥουόδης, ὁ πολλάκις κα-
λομενος *Fährmann*. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ταυτολεξίας μένει
τὸ πλοῖον.

Στίχ. 92. *Liegt* σημαίνει βεβαίως κεῖται, καὶ τοῦτο εὐκό-
λως θ' ἀντικαθίστατο ἀντὶ τοῦ ἤλθεν, ἀλλὰ θὰ ἦτον ἐλεεινόν·
τὸ δὲ «κεῖτεται ἐξηπλωμένος» πολλαχῶς ἀπαράδεκτον. Εἰσὶ
δ' αὐταὶ αἱ μόναι ἐκφράσεις αἱ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὸ *liegt*,
ἐκτὸς ἐὰν εἰπῶ τὸ ἀσήμαντον καὶ ἄχρουν «κάθεται.» Τὸ
σπουδαῖον ὃ θέλει νὰ διηγηθῇ εἶναι, ὅχι ὅτι ὁ ἔπαρχος κεῖται,
κάθεται ἢ ἵσταται, ἀλλ' ὅτι ἦλθεν. Ἡ θέσις τοῦ εἶναι ἀδιά-
φορος. Ὁ ποιητὴς μετεχειρίσθη τὸ *liegt* ὡς εὐφωνον καὶ ἔν-
τονον καὶ κοσμοῦν τὸν στίχον ἐν τῇ Γερμανικῇ· τὸ κεῖται
θὰ τὸν κατέστρεφεν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ. Τινὰ κοσμήματα μιᾶς
γλώσσης, εἰς ἄλλην αὐτοουσίως μεταφερόμενα, γίνονται ἄσχη-
μα περιάμματα. Μένει ὁ στίχος.

Στίχ. 95. «Ἀπέδρα» σημαίνει οὐδὲν ἄλλο τοῦ ἐξέφυγε
(κινδύνου, χειρῶν ἀδίκων, κτλ.) Προσέτι δ' ἔφυγε καὶ ἐξέφυ-
γεν εἶναι ἀδύνατον. Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 98. «Καλὸν» (τὸ ἔργον σου), καλὸν (ἔργον ἔπρα-
ξας), ταυτόσημα τῷ «καλῶς ἔπραξας,» πλὴν τοῦ ὅτι ὁ Βέρ-
νης δὲν ἐδύνατο νὰ εἰπῇ «καλῶς ἐπράξατε» ὅτε ὁ Βαουμγάρ-
τεν εἶπεν ὅτι ὁ πέλεκυς τὸν ὑλόγησεν· ἔτι ὀλιγώτερον νὰ
εἰπῇ ὅτι «ὁ πέλεκυς καλῶς ἔπραξεν.» Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 101. Ἀντὶ «μ' ἐκυνήγησαν,» (ἂν καὶ ὁ ἀόριστος ἔχει
πρὸς ἡμῖν καὶ σημασίαν παρακειμένου), γράψον
«καὶ μὲ κυνηγοῦν.»

Στίχ. 102. «Θεέ! Λαλοῦμεν! ὁ καιρὸς παρέρχεται!» Ἄνευ

τῶν συνδέσμων καὶ διὰ τῶν ἐπιφωνήσεων δηλοῖ ἐντελῶς τὸ αὐτὸ ὥς: «Θεέ! Ἐν ᾧ λαλοῦμεν, ὁ καιρὸς περνᾷ.» Ἄλλ' ἔστω, προτιμητέον τοῦτο, ὅχι ὅμως «Θεέ μ' ἐνῶ...» διότι ἡ ἐκθλιψις τοῦ οὐ πρὸ τοῦ ε κακὴ καὶ βεβιασμένη. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῆς χασμωδίας, γράψον μᾶλλον:

«Ἐν ᾧ, Θεέ! λαλοῦμεν ὁ καιρὸς περνᾷ
ἢ «φεύγει ὁ καιρὸς.»

Στίχ. 404. Geht nicht εἶναι «μὴ ὑπάγης,» δεύτερον πρόσωπον πληθυντικόν, ὥς τὸ ἀμέσως ἐπόμενον: Ihr müsst warten. Τὸ ἄλλο θὰ ᾔτον: *Es geht nicht, ἢ 's geht nicht.* Ὁ στίχος μένει.—«Ἐφθασεν ἡ καταιγὶς» εἶναι παρ' ἡμῖν ὁ συνηθέστατος ἐπιτακτικὸς ἀναχρονισμὸς, ἀντὶ «φθάνει,» «τῶρ' ἀμέσως θὰ φθάσῃ (Γιάννη!—Ἐφθασα.—Φύγε καὶ σ' ἐπιάσα· σ' ἐσκότωσα.). Τοῦτο δηλοῖ τὸ *es ist in Anzug*. Τὸ Γαλλικόν μου λεξικὸν λέγει: *in Anzug sein, approcher*. Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 409. Föhn (favonius), κυρίως ὁ δυτικὸς ἄνεμος, ἐν Ἑλβετίᾳ ὁ σιρόκκος. Ist los δὲν σημαίνει ἀπελύθη, διότι οὔτε κἀνεὶς τὸν ἀπέλυσεν, οὔτε αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀλλὰ σημαίνει εἶναι ἀπολελυμένος, φυσᾷ βιαίως, λυσσᾷ. Τὸ δ' ὅτι τὰ κύματα πυργοῦνται (*der See geht hoch*), τὸ λέγει ὁ Ῥουόδης ὥς ἀπόδειξιν ὅτι ὁ Föhn λυσσᾷ, ὥς ἀποτέλεσμα. Λέγοντες λοιπὸν ὅτι ὁ βορέας (ἔστω ὁ νότος) φέρει κύματα βουνά, ὑπονοοῦμεν φυσικῶς ὅτι πνέει σφοδρῶς. Βουνά δὲ, καθ' ὑπερβολικὴν εἰκόνα λέγονται ὅπου ἐκπλήττουσι τὴν φαντασίαν διὰ τὸ μέγεθός των. Ἄλλ' ἔστω· γράψον

«Λυσσᾷ ὁ νότος. Βλέπετε τί κύματα!»

Στίχ. 440. «Νὰ οἰακοστροφήσω,» δὲν θὰ τὸ θέσω ποτὲ εἰς τὸ στόμα τοῦ Ῥουόδη. Διατηρῶ τὸ «νὰ παλαίσω» κυριολεκτούμενον σχεδὸν ἐπὶ οἰακοστροφούντων κατ' ἀνέμων. Λεῖπει ἀληθῶς τὸ *und Wellen*· ἀλλ' ὁ ναύτης ὁ παλαίων κατ' ἐναν-

τῶν ἀνέμων δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ εἰπῇ ἂν παλαίῃ κατὰ τῶν
κινήσεων. Ὁ στίχος μένει.

Στίχ. 203. Ἐκδοσις θεωρουμένη ὡς μία τῶν δοκιμωτέρων,
ἣ ἔχω ὑπ' ὄψιν, φέρει *Schaaren*, οὐχὶ *Scharen*. Ὅπου οἱ
Γερμανοὶ ἐκδύται διστάζουσιν, ἐπιτρέπεται τοῦτο εἰς ξένον
μετάφραστήν. Τὴν δὲ λέξιν *Scharen*, εἰς τὴν σημασίαν σταύ-
λων, δὲν ἔχουσί τινα τῶν λεξικῶν, ἐν ἄλλοις τὸ ἐδικόν μου.
Ἄλλως τε ἡ λέξις σταῦλοι ἔπεται ἐν στ. 206. Ὁ στίχος μένει.

Ἐνταῦθα παύουσιν αἱ σημειώσεις τοῦ κριτοῦ, ὃν μετ' εὖ-
χαριστήσεως βλέπω ἐπιλέγοντα ὅτι «κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον»
εἰσὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἀνεπιτυχῶς εἰς τὴν μετάφρασιν μετενεχθέν-
τες στίχοι. Ἄν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, τὸ κακὸν δὲν μοὶ
φαίνεται μέγα, καὶ τὴν κρίσιν εὐρίσκω λίαν εὐμενῇ.

ΠΡΟΣΩΠΑ

- ΕΡΜΑΝΟΣ ΓΕΣΛΕΡ, "Επαρχος ἢ Διοικητὴς ἐν Σδύτς καὶ Οὐρί (1).
 ΒΕΡΝΕΡ, Βαρόνος Ἀττειγχῶσεν, ἀρχηγός (2).
 ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ ΡΟΥΔΗΝΣ, ἀνεψιός του (3).
 ΒΕΡΝΕΡ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (4),
 ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΟΥΝ (5),
 ΙΤΕΛ ΡΕΔΙΓΚ (5),
 ΑΝΣ ἐπὶ Τοίχου (6),
 ΓΕΩΡΓΗΣ ἐν Αὐλῇ (6),
 ΙΟΣΤ ΒΑΪΛΕΡ (6),
 ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ ὁ σιδηρουργός (6),
 ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (7),
 ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ (8),
 ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ, ὁ ἐφημέριος,
 ΠΕΤΕΡΜΑΝΝ ὁ κανδυλάπτης,
 ΚΟΥΟΝΗΣ ὁ ποιμὴν (9),
 ΒΕΡΝΗΣ ὁ κυνηγός (9),
 ΡΟΥΟΔΗΣ ὁ ἀλιεύς (9),
 ΑΡΝΟΛΔΟΣ ἐκ Μελχθάλ,
 ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ,
 ΜΑΪΕΡ ἐκ Σάρνης (10),
 ΣΤΡΟΥΘ ἐκ Βιγκελρεϊθ (5),
 ΚΛΑΟΥΣ ἐκ Φλύης (5),
 ΒΟΥΡΧΑΡΤ ἐκ Βύελ (6),
 ΑΡΝΟΛΔΟΣ ἐκ Σέβας (6),
 ΠΦΑΪΦΕΡ ἐκ Λουκέρνης (11).
 ΚΟΥΝΤΣ ἐκ Γερσάου (12).
 ΓΙΑΝΝΗΣ, παῖς τοῦ ἀλιέως.
 ΣΕΠΠΗΣ, παῖς τοῦ ποιμένος (13),
 ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ, εὐζυγος τοῦ Σταυφάχερ (14).
 ΕΔΒΙΓΗ, σὺζυγοὶ τοῦ Τέλλου, θυγάτηρ τοῦ Φύρστ.
 ΒΕΡΘΑ ἐκ Βρυνέκ, πλουσία ἐπίκληρος (1).

Χωρικοὶ ἐκ Σδύτς.

" ἐξ Οὐρί.

" ἐξ Οὐντερβάλδεν.

ΑΡΜΓΑΡΔ,	}	Χωρικάί.
ΜΕΧΘΙΔΔ,		
ΕΛΣΒΕΘ,		
ΙΔΔΕΓΑΡΔ,		
ΒΑΛΘΕΡ,	}	Τέκνα τοῦ Τέλλου (5).
ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ,		
ΦΡΕΙΣΑΡΔ,	}	Στρατιῶται.
ΔΕΥΘΟΛΔ,		

ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ (5), ἀρχιῖπποκόμος τοῦ Γέσλερ.
 ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ πατροκτόνος, Δούξ τῆς Σοαβίας (5).
 ΣΤΥΣΣΗΣ, ὁ ἀγροφύλαξ.
 Ὁ Ταῦρος τοῦ Θούρι (15).
 Ἀγγελιαφόρος τοῦ κράτους.
 Ἐπιστάτης τῶν ἔργων.
 Ἀρχιλιθουργός, ἐργάζεται καὶ βοηθοί.
 Δημόσιοι κήρυκες.
 Μοναχοί.
 Ἴππεῖς τοῦ Γέσλερ καὶ τοῦ Λανθενβέργ.
 Πολλοὶ χωρικοὶ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν χωρίων τοῦ δάσους.

(Ἡ ἐποχὴ τοῦ δράματος 1307. Ὁ θάνατος τοῦ Γέσλερ τίθεται
 ὑπὸ τῶν χρονικῶν εἰς τὴν 18 Νοεμβρίου.)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Υψηλή κρημνώδης ὄχθη τῆς λίμνης Φειρβαλδοστάτης, ἀντικρυ τοῦ Σδύτς.

(Ἡ λίμνη κολποῦται πρὸς τὴν ξηράν· καλύβη κεῖται οὐ μακρὰν τῆς ἀκτῆς. Νέος ἄλιεύς ἐν πλοιαρίῳ κωπηλατεῖ. Ὑπὲρ τὴν λίμνην φαίνονται εἰς λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου γλοερὰ πεδία, χωρία καὶ ἐπαύλεις τοῦ Σδύτς. Ἀριστερῶς τῷ θεατῇ φαίνονται αἱ κορυφαὶ τοῦ Ἄκεν (16), νεφέλας περιβεβλημένοι. Δεξιῶς, εἰς τὸ βάθος τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη. Καὶ πρὶν ἀνασυρθῇ ἡ αὐλαία ἀκούεται ἡ βουκολικὴ μελωδία (17) καὶ ἁρμονικὸς ᾠχος κωδῶνων τῶν ποιμνίων ἐξακολουθῶν ἀκόμη ἐπ' ὀλίγον ἀφ' οὗ ἀνοίξῃ ἡ σκηνή.

ΝΕΟΣ ΑΛΙΕΥΣ (ψάλλει ἐν τῷ ἀκατίῳ, κατὰ τὴν βουκολικὴν μελωδίαν.)

Οἱ ζέφυροι παίζουν κ' ἡ λίμνη γελαῖ.
Παιδάκι κοιμᾶται εἰς χόρτ' ἀπαλά.
Καὶ βρέχει τὰ χόρτα καὶ ψάλλει ἡ λίμνη·
κ' εἰσὶν ὡς αὐλῶν, ὡς ἀγγέλων εἰ ὕμνοι.

Ξυπνᾷ τὸ παιδάκι· ξυπνᾷ, τί χαρά!
Τ' ἀθῶά του στήθη φιλοῦν τὰ νερά.
Γλυκὰ τ' ἀγκαλιάζει τὸ κύμα καὶ ψάλλει·
«Παιδί, σὲ κρατεῖ ἡ ὑγρά μου ἀγκάλη.»

ΠΟΙΜΗΝ (ἐπὶ τοῦ ὄρους κατὰ παραλλαγὴν τῆς βουκολικῆς μελωδίας.)

Βουνό, ἔχε γειᾶ,
ῶραϊο λειβάδι!
Ζητεῖ τὸ κοπάδι
θερμὰ χειμαδιά.

Θὰ ἔλθωμεν πάλιν ᾽σάν κοῦκκος λαλήσῃ,
κ' εἰς βρύσεις τοὺς πάγους ὁ Μάϊος λύσῃ,
καὶ πλέκη στεφάνους κλαδὶ μὲ κλαδὶ,
κ' εἰς ἄνθη στρωμένος βοσκὸς τραγουδῇ.

Βουνὸ, ἔχε γειᾶ,
ώραῖο λειβάδι!
Ζητεῖ τὸ κοπάδι
θερμὰ χειμαδιᾶ.

ΚΥΝΗΓΟΣ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ (φαίνεται ἐπὶ τῶν ἀπέναντι βράχων.
Δευτέρα παραλλαγή.)

Βροντᾶ εἰς τὰ ὕψ', εἰς τὰ βάθη βοᾶ.
Καλὸς κυνηγὸς δὲν γνωρίζει τὸν τρόμον.
Τῶν βράχων περνᾶ καὶ τῶν πάγων τὸν δρόμον,
ὅπου φύλλον οὐδ' ἄνθος ποτὲ μειδιᾶ.

Ὅμιχλη τὰ κάτω καλύπτει, καὶ μόλις
θαμβῶς διορᾶ πρὸ ποδῶν τοῦ τὰς πόλεις.
Ὅταν σχίζει τὰ νέφη σφοδρὰ καταιγίς,
τότε μόνον τὸ πρόσωπον βλέπει τῆς γῆς.

ΡΟΥΘΗΣ, ὁ ἄλιος ἔρχεται ἐκ τῆς καλύβης, **ΒΕΡΝΗΣ**, ὁ κυνηγὸς καταβαίνει ἐκ τοῦ βράχου,
ΚΟΥΟΝΗΣ, ὁ βοσκός, φέρων εἰς τὸν ὄχλον τὴν καρδάραν τοῦ γάλακτος, **ΣΕΠΠΗΣ**,
ὁ ψυχολὸγός του, τὸν ἀκολουθεῖ.

ΡΟΥΘΗΣ.

Γιάνν', εἰς τὰ χέρια. Σύρε τὸ μονόξυλον.
Πηκτὴ μαυρίλλα πέφτ' εἰς τὰ λακκώματα.
Βαρειὰ μουγκρίζει χιονισμέν' ἡ κορυφή,
καὶ τὴν κουκκούλα ᾽φόρεσ' ἡ Μυθόπετρα.⁽¹⁸⁾
Ψυχρὸ φυσάει ἀγέρι ἀπ' τὸ στένωμα.
Ἔχουμε τρικυμία· κ' ἔφθασε, θαρρῶ.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Βροχή, καραβοκύρη! Τρῶν τὰ πρόβατα
χαφτὸ χορτάρι, καὶ ὁ Φύλαξ ξεῖ τὴν γῆν.

ΒΕΡΝΗΣ.

Πηδοῦν τὰ ψάρια καὶ ἡ κολυμβίς βουτᾶ.
Ἔρχετ' ἀνεμοζάλη.

ΚΟΥΟΝΗΣ (πρὸς τὸν ψυχουῖόν).

Σέππη, πρόβαλε·

μιὰ ματιὰ κύττα μὴ σκορπίσθηκαν τὰ ζᾶ.

ΣΕΠΠΗΣ.

Νὰ ἡ Λενιώ. Γνωρίζω τὸ κουδούνι της.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Τότε εἶν' ὅλα. Αὐτὴ ὅλα τὰ περνᾶ.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Καλὸ κουδούνι ἔχεις, φίλε μου βοσκέ.

ΒΕΡΝΗΣ.

Καὶ καλὰ ζῶα. — Εἶναι κτῆμά σου, καλέ;

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Δὲν ἔχω τόσον πλοῦτον. Τοῦ κυρίου μου
τοῦ Ἀττιγῶσεν. Μὲ ἐπῆρ' ἐμπιστικόν.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Ὁ λαιμοδέτης πῶς στολίζει εὐμορφα
τὴν ἀγελάδα!

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Καὶ τὸ ἑεύρει πῶς αὐτὴ
πηγαίν' ἡ πρώτη. Ἄν ποτὲ τῆς τό 'περνα,
χορτάρι νὰ βοσκήσῃ δὲν θὰ ἤθελε.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Αἶ καὶ σὺ τώρα! Εἶναι ζῶον ἄμυαλλον.

ΒΕΡΝΗΣ.

Μὴν εἰπῆς τοῦτο. Ἔχουν καὶ τὰ ζῶα νοῦν.

Κάλλιστα τοῦτο τὸ ἡξεύρομεν ἡμεῖς,
ὅσοι αἰγάγρους κυνηγοῦμεν. Φρόνιμα
τὰ ζῶα· ὅταν βόσκουν, στήνουςι σκοπὸν
ἐμπρὸς, κ' ἐκεῖνος, τὸ αὐτὶ ὀρθόν,
σφυρίζει ἅμα ἐννοήσῃ κυνηγόν.

ΡΟΥΘΔΗΣ (πρὸς τὸν βοσκόν).

Θὰ καταιβῆτε τώρα ;

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Ἀπεβόσκησαν

τὸ βουνὸν ὅλον.

ΒΕΡΝΗΣ.

Αἶ ! Καλὴν ἐπιστροφὴν,

βοσκέ.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Ὅμοίως. Εἰς τὸν δρόμον ποῦ πατεῖς
ἐπιστροφή δὲν εἶναι πάντ' ἀλάνθαστος.

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Ἀνθρωπος βλέπω ἐκεῖ τρέχει κ' ἔρχεται.

ΒΕΡΝΗΣ.

Γνωστός. Ἀπὸ Ἀλζέλλης εἶν' ὁ Βαουμγάρτ.(19)

ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ (εἰσορμᾷ ἀσθμαίνων).

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Τὸ πέραμά σου, ναῦτα, διὰ τὸν Θεόν !

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Τί τόση βία ;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Λύσε το, ἀπόλυσε.

Μοὶ σώζεις τὴν ζωὴν μου. Φέρε μ' ἀντικρὺ.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Τί ἔχεις πατριῶτα ;

ΒΕΡΝΗΣ.

Τίς σέ κυνηγεῖ;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Γρήγορα! Τρέξε! Κατὰ πόδας ἔρχονται!

Ἴππεῖς μ' ἀναζητοῦσι τοῦ διοικητοῦ.

Ἄν μὲ συλλάβουν, εἶμαι διὰ θάνατον.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Καὶ διὰ ποῖον λόγον σέ ζητοῦν ἵππεῖς;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Σῶσόν με πρῶτον, κ' ἔπειτα σᾶς ἀπαντῶ.

ΒΕΡΝΗΣ.

Κηλίδας ἔχεις αἵματος. Τί ἔτρεξε;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ὁ ἑπαρχος ἐκεῖνος, ὁ εἰς τὸ Ῥοσβέργ (20)

τὴν ἑδραν ἔχων, ὁ τοῦ Αὐτοκράτορος. . .

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Ὁ Βολφενσεῖσεν; εἶν' αὐτὸς διώκτης σου;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Αὐτὸς δὲν βλάπτει πλέον. Τὸν ἐφόνευσα.

ΠΑΝΤΕΣ (ἐντρομοί).

Νὰ μᾶς φυλάττη ὁ Θεός! Τί ἔπραξας;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἄντ' ἐμοῦ ὅ,τι πᾶς ἀνὴρ ἐλεύθερος

θα εἶχε πράξει! Ἦσκησα τὸ δίκαιον

οἰκοδεσπότου, κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος

καὶ τὴν τιμὴν μου καὶ τὴν τῆς συμβίας μου.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Ὁ φρούραρχος προέβη μέχρις ὕβρεως;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Τὴν κακουργίαν ὁ Θεὸς προέλαβε

καὶ ὁ καλὸς μου πέλεκυς.

ΒΕΡΝΗΣ.

Τοῦ ἔσχισας

τὴν κεφαλὴν;

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Εἰπέ μας νὰ τ' ἀκούσωμεν.

Καιρὸς ὑπάρχει, ὥς τὸ πλοῖον νὰ λυθῇ.

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἔκοπτα ξύλα εἰς τὸ δάσος. Ἐντρομός
ἡ σύζυγός μου, βλέπω, τρέχει κ' ἔρχεται.
Ὁ φρούραρχος, μοὶ λέγει, εἰς τὸν οἶκόν μας
ἦλθε· νὰ ἐτοιμάσῃ τῇ διέταξε
λουτρὸν, ζητήσας παρ' αὐτῇ ἀνοίκεια·
κ' ἔφυγ' ἐκείνη, καὶ ἀπέδρα πρὸς ἐμέ.
Τότ' ἔτρεξα ὥς ἡμην, καὶ εἰς τὸ λουτρὸν
ὁ πέλεκύς μου τὸν ἠυλόγησε.

ΒΕΡΝΗΣ.

Καλόν·

οὐδὲ θὰ σ' ἐπιπλήξῃ δι' αὐτὸ κἀνείς.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Ἔλαβεν ὁ κακοῦργος ὅ,τι ἤξιζε.
Τοῦ Οὐντερβάλδεν ἐτυράννει τὸν λαόν.

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἡ πράξις διεδόθη· καὶ μὲ κυνηγοῦν.
Ἐν ᾧ, Θεέ! λαλοῦμεν, ὁ καιρὸς περνᾷ.
(Ἀρχίζει νὰ βροντᾷ).

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Πλοίαρχε, κάμε, πέρασε τὸν ἄνθρωπον.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Μὴ, μὴν ὑπάγῃς. Ἐφθασεν ἡ καταιγίς.
Εἶναι ἀνάγκη νὰ προσμείνης.

ὦ Θεέ!

Πῶς νὰ προσμείνω; Θάνατος κάθε στιγμή!

ΚΟΥΟΝΗΣ (πρὸς τὸν ἀλιέα).

Σύνδραμε τὸν πλησίον, διὰ τὸν Θεόν!

Ἐμπορεῖ τοῦτο εἰς καθένα νὰ συμβῇ.

(Βρονταὶ καὶ κρότος κυμάτων.)

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Λυσσᾷ ὁ νότος. Βλέπετε τί κύματα;
μὲ τοὺς ἀνέμους νὰ παλαίσω ἤμπορῶ;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ (ἐναγκαλίζεται τὰ γόνατά του.)

Σῶσέ με, σῶσε· νὰ σὲ σώζῃ ὁ Θεός!

ΒΕΡΝΗΣ.

Κίνδυνον τρέχει· εὐσπλαγχνίσου, πλοίαρχε!

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Εἶν' οἰκογενειάρχης, ἔχει τέκν' αὐτός.

(Βρονταὶ ἐπανελημμένοι.)

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Κ' ἐγὼ ζωὴν δὲν ἔχω διὰ χάσιμον·

ἔχω κ' ἐγὼ γυναῖκα, τέκνα ὡς αὐτόν.

Ἴδέτ' ἐκεῖ πῶς βράζει· εἶν' ἀφρὸς παντοῦ,

καὶ φέρνει ἄνω κάτω ὅλα τὰ νερά.—

Νὰ βοηθήσω ἤθελον τὸν ἀδελφόν·

πλὴν δυνατὸν δὲν εἶναι. Βλέπετε καὶ σεῖς.

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ (ἀκόμη γονατιστός.)

Λοιπὸν θὰ πέσω εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ;

ἐν ᾧ ἐμπρός μου εἶν' ἡ ὄχθ' ἡ σώζουσα!—

Ἴδού· τὴν βλέπει ὁ γυμνός μου ὀρθαλμός·

σχεδὸν τὴν φθάνει καὶ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς.

Ἴδού τὸ σκάφος νὰ μὲ φέρῃ ἕτοιμον,

καὶ ἔμως μένω, μένω ἀβοήθητος!

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Τίς ἔρχεται;

ΒΕΡΝΗΣ.

Ὁ Τέλλος. Εἰς τὴν Βύργλην ζῇ.⁽²¹⁾

(ΤΕΛΛΟΣ ἔρχεται, ἔχων βαλλιστρίδα (56) καὶ τόξον εἰς τὴν χεῖρα.)

ΤΕΛΛΟΣ

Τίς εἶναι οὗτος ἐ ζητῶν βοήθειαν;

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Εἶν' ἐξ Ἀλζέλλης. Τὴν τιμὴν τοῦ ἔσωσε,
τὸν Βολφρενσεῖς φονεύσας, ὅστις φρούραρχος
τοῦ Βασιλέως εἰς Ῥοσβέργ ἐκάθητο.—
Προφθάνουν στρατιῶται τοῦ διοικητοῦ.
Νὰ τὸν περάσουν ἀντικρὺ παρακαλεῖ·
ὁ ναύτης πλὴν φοβεῖται, καὶ δὲν δέχεται.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Ἴδου ὁ Τέλλος ποῦ γνωρίζει τὸ κωπί·
Ἄς εἰπῇ, εἶναι νὰ τολμήσω φρόνιμον;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅπου ἀνάγκη, εἶν' ἡ τόλμη φρόνιμος.
(Ἰσχυραὶ βρονταί· ἡ λίμνη ἀναδράζει.)

ΡΟΥΟΔΗΣ.

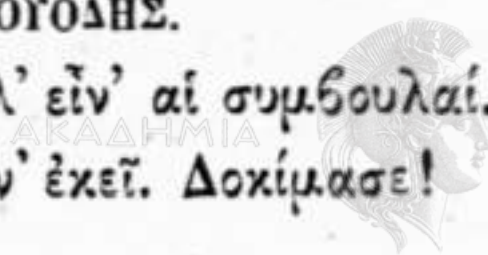
Νὰ τρέξω εἰς τὸ στόμα τῆς κολάσεως;
Τίς ἔχων φρένας θὰ τὸ ἔκαμνε ποτέ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἐνθυμεῖται ἔσχατον
ὁ χρηστός. Ἐχε εἰς Θεὸν τὴν πίστιν σου,
καὶ τεῖνε χεῖρα εἰς τὸν κινδυνεύοντα.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Εἰς τὸν λιμένα εὐκολ' εἶν' αἱ συμβουλαί.
Λίμνη καὶ πλοῖον εἶν' ἐκεῖ. Δοκίμασε!

ΤΕΛΛΟΣ.

Νὰ λάβῃ εὐσπλαγχνίαν εἶναι δυνατὸν
ἡ λίμνη, ὅχι ὁ διοικητὴς ποτέ.
Δοκίμασόν το, ναῦτα.

ΠΟΙΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΟΙ.

Σῶσον, σῶσόν τον.

ΡΟΥΘΗΣ.

Καὶ ἀδελφόν μου ἂν τὸν εἶχον, καὶ υἱόν,
τῶν ἀδυνάτων! Εἴν' ἡμέρα σήμερον
Σίμωνος καὶ Ἰούδα. Τὰ νερὰ λυσοῦν,
καὶ νὰ καταβροχθίσουν θέλουν ἄνθρωπον.

ΤΕΛΛΟΣ.

Μάταιοι λόγοι δὲν μᾶς ὠφελοῦν ἐδῶ.
Νὰ σωθῇ πρέπει, καὶ εὐθύς, ὁ ἀδελφός.
Εἰπέ, τὸν περνᾷς, ναῦτα;

ΡΟΥΘΗΣ.

"Οχι βέβαια.

ΤΕΛΛΟΣ.

Δός μοι λοιπὸν τὸ σκάφος! Μέγας ὁ Θεός!
Θὰ δοκιμάσω τὴν μικράν μου δύναμιν.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Γενναῖε Τέλλε!

ΒΕΡΝΗΣ.

Εὗγε εἰς τὸν κυνηγόν!

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

ὦ Τέλλε, ἄγγελός μου εἶσαι καὶ σωτήρ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐγὼ σὲ σώζω ἀπὸ τοῦ διοικητοῦ·
ἄλλος νὰ σώσῃ ἔχει ἀπὸ θυελλῶν.
Ἄλλ' εἰς τὰς χεῖρας μᾶλλον ρίψου τοῦ Θεοῦ

παρ' εἰς τὰς τῶν ἀνθρώπων.

(Εἰς τὸν ποιμένα).

Πατριῶτα, ἄν

ἀνθρώπινόν τι πάθω, τὴν γυναῖκά μου
σὺ παρηγόρησόν την. Εἰπὲ, ἔπραξα
ὅ,τι δὲν ἦτον νὰ μὴ πράξω δυνατόν.

(Πηδᾶ εἰς τὸ πλοῖον.)

ΚΟΥΟΝΗΣ (πρὸς τὸν ἀλιέα.)

Εἶσαι τεχνίτης, ναῦτα. Δὲν ἐτόλμησας
ὅ,τι τολμᾷ ὁ Τέλλος;

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Καὶ καλῆτεροι

νὰ μιμηθοῦν τὸν Τέλλον δὲν εἶν' ἄξιοι.
Δὲν ἔχει Τέλλον τὸ βουνόν μας δεύτερον.

ΒΕΡΝΗΣ (ἀντιβᾶς εἰς τὸν βράχον.)

Κινᾶ!—Γενναῖε, νὰ σὲ σώζῃ ὁ Θεός!
Τὸ σκάφος πῶς χορεύει εἰς τὰ κύματα!

ΚΟΥΟΝΗΣ (εἰς τὴν ἀκτὴν.)

Τὸ κύμα τὸ σκεπάζει, καὶ δὲν φαίνεται.—
"Α! νὰ, τὸν βλέπω πάλιν. Ἀγωνίζεται
πόσον ἀνδρεῖα πρὸς τὴν λύσσαν τοῦ νεροῦ!

ΣΕΠΠΗΣ.

Πλακόνουν τοῦ Ἐπάρχου, ἦλθαν οἱ ἱππεῖς.

ΚΟΥΟΝΗΣ.

Μὰ τὸν Θεόν, ἰδού τους. Ἐρυγ' ἐν καιρῷ.

(Ἐπέρχεται ἀπόσπασμα ἐφίππων χωροφυλάκων.)

ΠΡΩΤΟΣ ΙΠΠΕΥΣ.

Δόσατε τὸν φονέα. Τὸν ἐκρύψατε.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἀπ' ἐδῶ ἦλθε. Θ' ἀρνηθῆτε μάταια.

ΚΟΥΟΝΗΣ καὶ ΡΟΥΘΔΗΣ.

Ὁ ποῖος, στρατιῶται ;

ΠΡΩΤΟΣ ΙΠΠΕΥΣ (ἀνταναλύπτων τὸ πλοιάριον.)

ὦ τὸν δαίμονα !

Τί βλέπω ;

ΒΕΡΝΗΣ (ἀπὸ τοῦ βράχου.)

Τοῦτον εἰς τὸ πλοῖον θέλετε ;

Κατόπιν του ! Κτυπᾶτε, καὶ τὸν φθάνετε.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Κατηραμένος ! Μᾶς διέφυγε !

ΠΡΩΤΟΣ (πρὸς τὸν ποιμένα καὶ τὸν ἀλιέα.)

Ἄ ! σεῖς

θὰ παιδευθῆτε ! τὸν ἐφυγαδεύσατε !

τὰ ζωντανά των σφάζατε· τὰς μάνδρας των
καὶ τὰς καλύδας καύσατ', ἐρημώσατε !

ΣΕΠΠΗΣ (ὁρμᾷ κατόπιν.)

Τὰ πρόβατά μου !

ΚΟΥΟΝΗΣ (ἐπόμενος.)

ὦ ! τὰς ἀγελάδας μου !

ΒΕΡΝΗΣ.

ὦ ! τοὺς κακούργους !

ΡΟΥΘΔΗΣ (ἐν ἀπελπισίᾳ συστρέφων τὰς χεῖρας.)

Θεὲ, δίκαιε Θεέ !

Τοῦ τόπου τούτου δὲν θὰ ἔλθῃ ὁ σωτήρ ;

(Τοῖς ἀκολουθεῖ.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Εν Στείνας (22) τοῦ Νομοῦ Σβύτς. Φιλύρα παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν
πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Σταυφάχερ, καὶ πλησίον γέφυρα.

Ὁ ΒΕΡΝΕΡ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ, καὶ ΠΦΕΪΦΕΡ, ἐκ Λουκέρνης (23) ἔρχονται
συνδιαλεγόμενοι.

ΠΦΕΪΦΕΡ.

Ναὶ, Κύριε Σταυφάχερ, ὥς σοὶ ἔλεγον,
Εἰς τὴν Αὐστρίαν ὄρκον ἀποφύγετε,
καὶ εἰς τὸ κράτος διαμείνατε πιστῶς (24) /οὶ
ὥς μέχρι τοῦδε. Σᾶς καὶ τὴν ἀρχαίαν σας
ἐλευθερίαν νὰ φυλάττη ὁ Θεός!

(Τῷ σφίγγει ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα καὶ θέλει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Μεῖνε, νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ οἰκοδέσποινα.
Ξένος μου εἶσαι εἰς τὸ Σβύτς, καθὼς κ' ἐγὼ
εἰς τὴν Λουσέρναν εἶμαι σοῦ.

ΠΦΕΪΦΕΡ.

Εὐχαριστῶ.

Πρέπει νὰ φθάσω εἰς Γερσαύην σήμερον.—(25)
Ὑπὸ φιλαργυρίας καὶ σκαιότητος
διοικητῶν ἀχρείων ἂν πιέζησθε,
Ὑπομονὴν, καὶ ὅλα μεταβάλλονται.
Ἔρχεται ἄλλος Αὐτοκράτωρ αὔριον.
Ἀλλ' εἰσθε τῆς Αὐστρίας; Εἰσθε πάντοτε.

(Ἀπέρχεται. Ὁ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ κάθηται σύννους εἰς ἐδώλιον ὑπὸ τὸ δέν-
δρον, καὶ ἐκεῖ τὸν εὕρισκει εἰσερχομένη ἡ σύζυγός του ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ. Ἰστα-
ται δ' αὕτη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς πλησίον του, καὶ τὸν θεωρεῖ σιωπηλῶς.)

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Φίλε μου, τόσον κατηφής! Πῶς ἥλλαξας!
Ἡμέρας σιωπῶσα σὲ παρατηρῶ.

Τὸ μέτωπόν σου σκάπτει μαύρη μέριμνα.
 Καρδιοδόρον βάρος ἔχεις ἄγνωστον.
 Εἴμ' ἡ πιστή σου σύζυγος. Εἰπέ μοι το.
 Τῶν θλίψεών σου ἀπαιτῶ τὸ ἥμισυ.

(Ὁ Σταυφάχερ τῇ δίδει τὴν χεῖρα, καὶ σιωπᾷ.)

Εἰπέ μοι, τί πιέζει τὴν καρδίαν σου ;
 Δὲν εὐλογεῖται, δὲν ἀνθεῖ ὁ ὄλβος σου ;
 Δὲν εἶναι πλήρεις αἱ σιταποθῆκαί σου ;
 Αἱ εὐτραφεῖς ἀγέλαι κ' αἱ φορβάδες σου
 αἰσίως ἐκ τοῦ ὄρους δὲν κατέβησαν,
 εἰς θερμοὺς σταύλους νὰ διαχειμάσωσιν ;
 Ὁ πλούσιός σου οἶκος, ὡς τῶν εὐγενῶν
 ἐξυλουργήθη ὄλος ἐκ σκληρᾶς δρυὸς,
 καὶ πρὸς κανόνα ἐρρυθμίσθη σύμμετρον.
 Πολλαὶ θυρίδες τὸν περιλαμπρύνουσι·
 δι' οἰκοσήμων ἐπικικίλθη καὶ σοφῶν
 λογίων, ὧν θαυμάζων ἐξηγεῖ τὸν νοῦν
 ὁ παροδίτης, πρὸ αὐτῶν ἱστάμενος.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁ οἶκος μὲν ἰδρύθη πρὸς ῥυθμὸν καλός·
 εἰς γῆν σαλευομένην ὅμως κτίζομεν!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Φίλτατε Βέρνερ, πῶς τὸν λόγον ἐννοεῖς ;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὑπὸ τὸ δένδρον τοῦτο καθὼς σήμερον
 ἐσχάτως ἐκαθήμην, τὸ περατωθὲν
 καλόν μου ἔργον ἀναλογιζόμενος,
 ὅτ' ἦλθε μεθ' ἱππέων ἀπὸ τοῦ Κυσνάχτ,(²⁶)
 τοῦ ὀχυροῦ του πύργου, ὁ διοικητής.
 Σταθεῖς, κ' ἰδὼν τὸν οἶκον, τὸν ἐθαύμασεν.

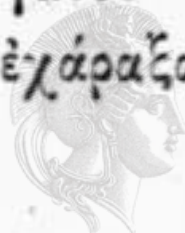

Εὐθὺς ἠγέρθην, καὶ προσῆλθον ταπεινός,
ὥς ἦτον χρέος, εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος
τὸν ἐμπεπιστευμένον τοποτηρητήν.
«Τίνος ὁ οἶκος ;» κακοβούλως ἐρωτᾷ·
διότι τίνος, τὸ ἐγνώριζεν. Ἐγὼ
συνῆλθον ὁμως, καὶ αὐτὰ ἀπήντησα·
«Τοῦ σεβαστοῦ μου εἶναι Αὐτοκράτορος,
καὶ ἰδικός σας· εἰς τιμᾶριον δ' ἐγὼ
τὸν ἔχω.» — Ἀπεκρίθη δέ· «Εἰμὶ
ὁ Ἐπαρχος τοῦ τόπου· ἀντικαθιστῶ
τὸν Βασιλέα, καὶ δὲν θέλω χωρικοὶ
νὰ κτίζουν οἴκους ὅπως θέλουν, καὶ νὰ ζοῦν
ὥς κύριοι τῆς χώρας καὶ ἐλεύθεροι.
Σᾶς τὸ ἀπαγορεύω.» — Εἶπε, κ' ἔφυγεν
ἀγρίως νεύων· ἔμπροντις δ' ἀπέμεινα,
τὸν κακὸν λόγον ἀναλογιζόμενος.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

ὦ φίλτατέ μου κύριε καὶ σύζυγε,
Τῆς γυναικός σου λόγον δέχεσαι πιστόν ;
Τοῦ εὐγενοῦς Ἰβέργου ὅτι κόρ' εἰμὶ
τοῦ πολυπείρου, ἔχω καύχημα. Ἡμεῖς
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς αἱ ἀδελφαὶ
τάς μακρὰς νύκτας νήθουσ' ἐκαθήμεθα,
ὅπου οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ συνήρχοντο,
περγαμηνὰς ἀρχαίας ἀνεγίνωσκον
Αὐτοκρατόρων, κ' ἐσυζήτουν τὸ καλὸν
τοῦ τόπου, ὁμιλοῦντες ἐκ πυκνῆς φρενός.
Ἦκουσα τότε πολλοὺς λόγους συνετοῦς,
τίς τοῦ σοφοῦ ἢ σκέψις, τίς τοῦ ἀγαθοῦ
ὁ πόθος, κ' εἰς τὸν νοῦν μου τοὺς ἐχάραξα.

Λοιπὸν τί λέγω ἄκουσον καὶ πρόσεξον·
διότι τί σέ θλίβει, τὸ ἐγνώριζον.
Ἐχθρικός εἶνε ὁ διοικητῆς πρὸς σέ,
καὶ θέλει νὰ σέ βλάβῃ, ἐπειδὴ τὸ Σβύτς
δὲν τὸ ἀφήνεις ν' ανταλλάξῃ κύριον,
καὶ πρὸς τὸ κράτος τὸ διατηρεῖς πιστὸν,
ὥς οἱ καλοὶ μας τὸ ἐκράτουν πρόγονοι. —
Δὲν εἶναι οὕτω, Βέρνερ; Μήπως ψεύδομαι;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Οὗτος, τοῦ Γέσλερ οὗτος εἶναι ὁ θυμός.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Σὲ φθονεῖ, ὅτι εἷς' εὐδαίμων, κατοικῶν
ἐλεύθερος εἰς κτῆμα κληρονομικόν, —
καθὼς αὐτὸς δὲν ἔχει. Τὴν οἰκίαν σου
ὁ αὐτοκράτωρ σ' ἔδωκε τιμάριον·
νὰ τὴν δεικνύῃς ἡμπορεῖς, ὥς ἡμπορεῖ
πᾶς ἡγεμὼν τὰς χώρας τὰς ἰδίας του·
διότι δὲν γνωρίζεις κύριον, ἐκτὸς
τοῦ πάντων ἀνωτάτου ἐν χριστιανοῖς. —
Ἐκεῖνος εἶναι δευτερότοκος υἱός,
καὶ κτῆμα ἔχει μόνον τὸν μανδύαν του·
δι' αὐτὸ βλέπει βλοσυρῶς καὶ δυσμενῶς
εὐημεροῦντα πάντα ἄνθρωπον χρηστόν.
Σοῦ πρὸ πολλοῦ ὠρκίσθη τὴν καταστροφήν.
Ὡς τώρα εἶσαι σῶος. Θὰ προσμένης ὥς
Νὰ ἐκτελέσῃ τὸν κακόβουλον σκοπόν;
Νὰ προλαμβάνῃ τοῦ φρονίμου εἶναι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Πῶς

νὰ γίνῃ τοῦτο;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Ἄκουσον τὴν γνώμην μου.

Εἰς Σβύτς ἤξεύρεις ὅτι ὅλοι κλαίονται
οἱ χρηστοὶ ἄνδρες κατὰ τοῦ Ἐπάρχου των,
τοῦ φιλαργύρου τούτου καὶ κακοποιοῦ.
Μὴ ἀμφιδάλλῃς ὅτι ἄντικρυ, κ' ἐκεῖ,
εἰς Οὐντερβάδην καὶ Οὐρί, ἀπηύδησαν
πρὸς τὸν ζυγὸν ἐπίσης καὶ τὴν πίεσιν.
Καθὼς ἐδὼ ὁ Γέσλερ, εἶναι παρ' αὐτοῖς
ὁ Λανδενβέργερ ἄγριος καὶ προπετής· (27)
καὶ πέραμα ἐκεῖθεν δὲν μᾶς ἔρχεται
χωρὶς νὰ φέρ' εἰδήσεις νέων πάντοτε
κακουργημάτων καὶ βιαιοπραγιῶν.
Καλὸν λοιπὸν θὰ ᾔτον ἂν τινὲς ὑμῶν,
εἰλικρινῶς φρονοῦντες, συνεσκέπτεσθε
πῶς ἤμπορεῖτε νὰ σωθῇτε τοῦ κακοῦ.
Τὸ δίκαιόν σας τότε οὔτε ὁ Θεὸς
θὰ παραβλέψῃ, καὶ θὰ εἶναι μεθ' ἡμῶν.—
Εἰπέ, δὲν ἔχεις σχετικὸν εἰς τὸ Οὐρί
τινὰ, εἰς ὃν ν' ἀνοίξῃς τὴν καρδίαν σου;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Γνωστοὶ μοὶ εἶναι ἄνδρες ἔντιμοι ἐκεῖ,
κ' ἐκ τῶν εὐγενεστέρων, πίστιν ἔχοντες
κ' ἐμπνέοντες, καὶ φίλοι ἐπιστήθιοι· (Ἐγείρεται)
Γύναι, ὅποιαν τρικυμίαν ἰδεῶν
εἰς τὸ καθεῦδον στῆθός μου διήγειρας!
Φωτίζεις τὸν πυθμένα τῆς καρδίας μου
πρὸ τοῦ νοός μου· καὶ προφέρεις τολμηρῶς
ὅ,τι κρυφίως δὲν ἐτόλμων νὰ σκεφθῶ.—
Πλὴν τίς ἢ συμβουλή σου ἀνεμέτρησας;

Διχόνοϊαν καὶ ὄπλων προκαλεῖς κλαγγὴν
εἰς τὰς κοιλάδας ταύτας τὰς εἰρηνικὰς.
Λαὸς ποιμένων νὰ τολμήσῃ ἀσθενὴς
νὰ πολεμήσῃ πρὸς τῆς γῆς τὸν κύριον;
Πρόφασιν μόνον θέλουσι νὰ ῥίψωσιν
εἰς ταύτην μας τὴν χώραν τὴν πολυπαθῇ
τὰ στίφη τῶν ἀγρίων ὀπλοφόρων των,
καὶ λόγῳ νίκης ἄγοντες καὶ φέροντες
αὐτὴν, καὶ εἰς ἐνδίκου πρόφασιν ποινῆς,
νὰ μᾶς στερήσουν τῆς ἐλευθερίας μας.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Εἴσθε δὰ ἄνδρες· τὸν καλὸν σας πέλεκυν
κρατεῖτε. Τοὺς γενναίους σώζει ὁ Θεός.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

ὦ γύναι, τέρας εἶδεχθὲς ὁ πόλεμος,
φονεύει τὸν ποιμένα καὶ τὸ ποίμνιον!

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Πᾶν ὅ,τι στέλλει ὁ Θεὸς δεχώμεθα.
Δὲν ὑπομένει τ' ἄδικα φρὴν εὐγενής.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Χαρά σου εἶν' ὁ οἶκος ὃν ἐκτίσαμεν.
Θὰ τὸν τεφρώσῃ ὁ φρικώδης πόλεμος.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Θενὰ τὴν ἐπυρπόλουν μόνη μου, παρὰ
νὰ γίνω δούλη ἐγκοσμίων ἀγαθῶν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Φιλανθρωπίαν προσδοκᾷς! Ὁ πόλεμος
οὐδὲ τοῦ βρέφους εἰς τὸ λίκνον φεῖδεται.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Ἡ ἀθωότης ἄνω ἔχει φύλακα.

Ἐμπρὸς, ὦ Βέρνερ, βλέπε, μὴ ὀπίσω σου.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἡμεῖς οἱ ἄνδρες πολεμοῦντες θνήσκομεν.
Τίς δὲ θὰ εἶναι, τίς θὰ εἶν' ἡ τύχη σας;

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ.

Ἡ τύχη μου, ἰδοὺ την· εἶν' ἡ γέφυρα.
Πηδῶ κ' εἴμ' ἐλευθέρα. Ἔχω ἐκλογήν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας της).

Ὅστις καρδίαν σφίγγ' εἰς τὴν καρδίαν του
τοιαύτην, οἴκων κ' ἐστιῶν προπολεμεῖ
ἀνδρείως, βασιλέων ἀψηφῶν στρατούς. —
Ἀπέρχομαι ἀμέσως εἰς Οὐρί. Ἐκεῖ
ἀρχαῖος φίλος κατοικεῖ, ὁ Βάλθερ Φῦρστ,
περὶ τῶν νῦν πραγμάτων ὡς ἐγὼ φρονῶν.
Ὁ εὐγενὴς εἶν' ἔτι ἀρχηγὸς ἐκεῖ,
ὁ Ἀττιγchwσεν· καί τοι ἐκ καταγωγῆς
λαμπρᾶς, ἀγάπην πνέει πλὴν πρὸς τὸν λαόν,
καὶ σέβας τρέφει πρὸς τ' ἀρχαῖα ἥθη μας.
Μετὰ τῶν δύο τούτων θέλω βουλευθῆ
τί τοῖς ἐχθροῖς τῆς χώρας ν' ἀντιτάξωμεν.
Χαῖρε. Μακρὰν δ' ἐν ὄσῳ μένω, ἔχε σὺ
τοῦ οἴκου ἐν συνέσει τὸ πηδάλιον.
Ἄν ἔλθῃ ὁδοιπόρος, εἰς προσκύνησιν
χωρῶν τῶν θείων τόπων, ἢ ἂν μοναχὸς
ὑπὲρ μονῆς συνάζων, δός τοις ἀφειδῶς,
καὶ πάσης ἅς τυγχάνουν περιθάλψεως!
Ὁ οἶκος τοῦ Σταυφάχερ πῶς δὲν κρύπτεται
καθεὶς ἡξεύρει· κεῖται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ,
ἵνα τὸν ξένον ὁδοιπόρον δέχεται.

(Ἐν ᾧ μακρύνονται πρὸς τὸ βᾶθος, προκύπτει ὁ Γουλιέλμος
ΤΕΛΛΟΣ μετὰ τοῦ ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ εἰς τὸ προσκήνιον).

ΤΕΛΛΟΣ (πρὸς τὸν Βαουμγάρτεν).

Δὲν ἔχεις περαιτέρω τὴν ἀνάγκην μου.
Εἰς ταύτην τὴν οἰκίαν ἔμβα. Κύριος
εἶν' ὁ Σταυφάχερ, τῶν πασχόντων ὁ πατήρ. —
'Αλλὰ, — ἰδοὺ τον! — 'Ακολούθει με. 'Ελθέ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Πλατεία ἐν 'Αλτόρφ (28).

(Εἰς τὸ μετασκήνιον ἐπὶ ὑψώματος παριστᾶται οἰκοδομούμενον φρούριον. Ἡ οἰκοδομὴ εἶναι προκεχωρημένη, ὥστε διακρίνεται τοῦ ὄλου τὸ σχῆμα. Τὸ ὀπίσθιον αὐτοῦ μέρος εἶναι ἐντελές, οἰκοδομεῖται δὲ ἤδη τὸ πρόσωπον. Τὰ ἱκρία ἴστανται πρὸ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὰ ἀναβαίνουνσιν οἱ κτίσται καὶ καταβαίνουνσιν. 'Επὶ τῆς ἄκρας τῆς στέγης ὁ στεγαστής. — "Ολοὶ κινουνται καὶ ἐργάζονται.)

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΑΡΧΙΑΙΘΟΥΡΓΟΣ, ΚΤΙΣΤΑΙ καὶ ΠΑΙΔΕΣ.

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ (ῥάβδον ἔχων εἰς τὴν χεῖρα, παροτρύνει τοὺς ἐργάτας.)

'Εμπρός! Κινῆσθε. Μὴν ἀργῆτε! — Τὸν πηλόν!

τὸν ἄσβεστον! 'Αμέσως τὰ ὕγωνάρια.

'Οταν θὰ ἔλθῃ, νὰ ἰδῇ ὁ κύριος

Διοικητῆς μας ἔργον. — Καὶ σεισθῆτε δά!

(Πρὸς δύο παῖδας, φέροντας ὑλικόν.)

Φόρτωμα τοῦτο εἶναι; Τὸ διπλοῦν εὐθύς!

'Ημεροκλέπται, τὸν μισθὸν σας κλέπτετε!

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Πικρὸν, τὰς πέτρας μόνοι μας νὰ φέρωμεν
διὰ τοὺς τοίχους τῆς ιδίας μας εἰρκτῆς.

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Μεμφιμοιρεῖτε; Τὸν ἐλεεινὸν λαόν!

Ν' ἀρμέγῃ μόνον ζῶα εἶναι ἱκανός,
καὶ νὰ γυρίζῃ ὀκνηρὸς εἰς τὰ βουνά.

ΕΙΣ ΓΕΡΩΝ (κάθεται).

Ἀπηύδησα!

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Αἶ, γέρων εἰς τὸ ἔργον σου!

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Δὲν ἔχεις σπλάγχνον, τὸν πτωχὸν τὸν γέροντα, —
μόλις νὰ σύρῃ ἡμπορεῖ τὸ σῶμά του, —
τὸν ἀγγαρεύεις!

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ καὶ ΚΤΙΣΤΑΙ.

Εἶναι ἀθεόφοβον!

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Μὴ μεριμνᾶτε. Ἐκτελῶ τὸ χρέος μου.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Πῶς, ἐπιστάτα, θὰ κληθῇ τὸ φρούριον,
ὡς τελειώσῃ, ὅπου τῶρα κτίζομεν;

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Οὐριοδάμας. Ὑπὸ τοῦτον τὸν ζυγὸν
τὸν πέτρινον θὰ κάμψουν τὸν αὐχένα σας.

ΚΤΙΣΤΑΙ.

Οὐριοδάμας!

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Εἶναι νὰ γελάσῃτε;

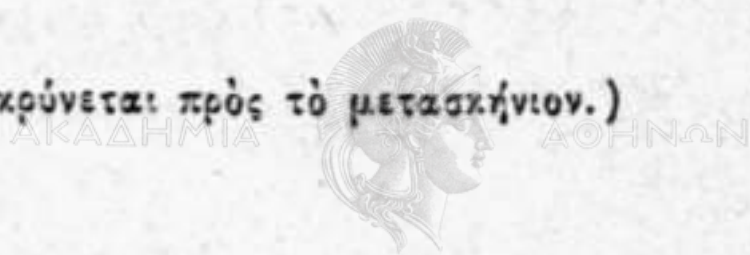
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Αὐτ' ἢ καλύβη θὰ δαμάσῃ τὸ Οὐρί;

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Ἦθελον πόσοι νὰ ἰδῶ ἐπανωτοὶ
σωροὶ τυφλοποντίκων ὡς αὐτὸν ἀρκοῦν
βουνὸν νὰ κάμουν ὅσον τὸ μικρότερον
εἰς τὸ Οὐρί!

(Ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων μακρύνεται πρὸς τὸ μετασκήνιον.)

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Θὰ ρίψω τὴν σκαπάνην μου,
ἥτις λαξεύει διὰ τὸ ἐπάρατον
ἐκεῖνο ἔργον, εἰς τῆς λίμνης τὸν βυθόν!

(Ἔρχεται ὁ ΤΕΛΛΟΣ καὶ ὁ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

ὦ Φεῦ! Μὴ εἶχον ζήσει τοῦτο νὰ ἰδῶ!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐδὼ καλὰ δὲν εἶναι. Μακρυνώμεθα.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸ Οὐρὶ τοῦτο; Τῆς ἐλευθερίας γῆ;

ΛΙΘΟΤΟΜΟΣ.

Κύριε, νὰ ἰδῇτε τὰ ὑπόγεια,
βαθέως κάτω! Ὅστις εἰς αὐτὰ κλεισθῇ,
δὲν θεν' ἀκούῃ νὰ φωνάξῃ πετεινός!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Θεέ μου!

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ἀντειρίδας, τοίχους βλέπετε;
Διὰ νὰ μείνουν εἰς αἰῶνας κτίζονται.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅ,τι ὑψοῦσι χεῖρες, χεῖρες ρίπτουσι.

(Δεικνύων τὰ ὄρη.)

Τοῦ οἴκου εἶναι τῆς ἐλευθερίας μας
ὁ Θεὸς κτίστης.

(Ἀκούεται τυμπανισμός. Ἔρχονται ἄνθρωποι φέροντες πῖλον εἰς τὸ ἄκρον μακροῦ ξύλου. Ἐπεταὶ κήρυξ, καὶ μετ' αὐτῶν ἄτακτος σωρὸς γυναικοπαίδων.)

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Τ' εἶναι τὸ τυμπάνισμα;

Τί νὰ σημαίνει;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Τί σκηνή ἀποκρεῶν!

Τί εἶν' αὐτὸς ὁ πῖλος;

ΚΗΡΥΞ.

Ἐν ὀνόματι

τοῦ βασιλέως!

ΚΤΙΣΤΑΙ.

Σιωπή! Ἀκούσωμεν!

ΚΗΡΥΞ

Τὸν βλέπετε τὸν πῖλον, ἄνδρες τοῦ Οὐρί;

Εἰς ἄκραν στύλου ὑψηλοῦ θενὰ στηθῇ

εἰς τοῦ Ἀλτόρφ τὸ κέντρον, εἰς ἐπιφανές.

Καὶ διατάτει ταῦτα ὁ διοικητής:

Τὸν πῖλον τοῦτον θὰ τιμᾶτε ὡς αὐτόν·

θὰ προσκυνῇτε, γόνυ κλίνοντες, γυμνήν

τὴν κεφαλὴν. Ἐκ τούτου, τίς ὁ εὐπειθής,

ὁ Αὐτοκράτωρ θὰ μανθάνῃ. Ἀπειθῶν

περιουσία καὶ ζωὴ δημεύονται.

(Ὁ λαὸς ἀνακαγχάζει. Ἐπαναλαμβάνεται ὁ τυμπανισμὸς,
καὶ ἡ συνοδία ἀπέρχεται.)

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

Ἀνήκουστον τί πάλιν ὁ Κὺρ Ἐπαρχος

ἐφεῦρε! Πῖλον θενὰ προσκυνήσωμεν!

Τοιοῦτο πρᾶγμα ἤκουσε ποτὲ κανεῖς;

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Τὰ γόνατα εἰς πῖλον θενὰ κλίνωμεν;

Νὰ παίξῃ θέλει; Εἴμεθ' ἄνδρες σοβαροί.

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ.

ὦ! Κᾶν τὸ στέμμα τὸ αὐτοκρατορικὸν
ἂν ἦτον! Εἶν' ὁ πῖλος ὁ Αὐστριακός

αὐτός. Τὸν εἶδα εἰς τὸν θρόνον κρεμαστὸν
ἀφ' ὅπου διανέμουν τὰ τιμάρια! (29)

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ὁ πῖλος τῆς Αὐστρίας! Προσοχή! Παγίς!
Εἰς τὴν Αὐστρίαν θενὰ μᾶς προδώσωσι!

ΚΤΙΣΤΑΙ.

Δὲν θ' ἀνεχθῇ τὸ αἶσχος κἀνεὶς τίμιος.

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ἐλθέτε, ἅς σκεφθῶμεν μετὰ τῶν λοιπῶν.

(Ὑποχωροῦσι πρὸς τὸ μετασκήνιον.)

ΤΕΛΛΟΣ (πρὸς τὸν Σταυφάχερ).

Κύριε Βέρνερ, χαῖρε. Εἶδες κ' ἔμαθες.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τόσον ταχέως ποῦ ὑπάγεις; Πρόσμενε.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὑπάγω. Εἰς τὸν οἶκον λείπει ὁ πατήρ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Εἰς τὴν καρδίαν ἔχω τόσα νὰ σ' εἰπῶ!

ΤΕΛΛΟΣ.

Καρδιῶν βάρη λόγοι δὲν κουφίζουσι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Οἱ λόγοι ὅμως εἰς τὰς πράξεις φέρουσι.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἡ μόνη πράξις σιωπὴ κ' ὑπομονή.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Καὶ πρέπει ν' ἀνεχθῶμεν τὰ μὴ ἀνεκτά;

ΤΕΛΛΟΣ.

Βίαιος ἄρχων ἄρχων εἶν' ἐφήμερος.—

Ὅταν ἀγρία θύελλα ἐκρήγνυται,

σδύννομεν τὰς φωτίας, καταφεύγουσι

τὰ πλοῖα εἰς λιμένας, καὶ τὸ φοβερὸν
στοιχεῖον παύει, ἵχνος μὴ καταλιπόν.
Καθεὶς ἡμῶν κατ' οἶκον ἅς λανθάνη ζῶν.
Ἀφ' ἡνιόχου εἰς εἰρήνην τοὺς εἰρηνικούς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Φρονεῖς;

ΤΕΛΛΟΣ.

Δὲν κεντᾶ ὄφεις μὴ ἐρεθισθεῖς.
Θεν' ἀπαυδῆτουν μόνοι των ἐὰν ἰδοῦν
ὅτι ὁ τόπος ὑπομένει ἤρεμος.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Συνησπισμένοι ἐδυνάμεθα πολλά.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐν ναυαγίῳ μόνος σώζεται καθεὶς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Οὕτω ψυχρῶς ἀφήνεις τὰ τοῦ ἔθνους σου;

ΤΕΛΛΟΣ.

Καθεὶς ἐλπίζει ἀσφαλῶς ἀφ' ἑαυτοῦ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἐν δεσμῷ εἶναι ἰσχυροὶ καὶ οἱ ἀσθενεῖς.

ΤΕΛΛΟΣ.

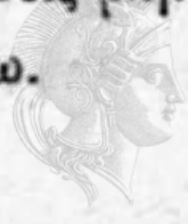
Ὁ ἰσχυρὸς δὲ, μόνος, ἰσχυρώτατος.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Λοιπὸν νὰ μὴ ἐλπίσῃ ἡ πατρίς εἰς σέ
ἐὰν ἐν ἀπογνώσει σπεύσῃ εἰς ἄμυναν;

ΤΕΛΛΟΣ (δίδων αὐτῷ τὴν χεῖρα).

Ὁ Τέλλος σώζει ἐκ βαράθρων πλανηθὲν
ἄρνιον, καὶ θ' ἀφήσῃ τοὺς ἐταίρους του;
Πλὴν εἰ ἐμὲ μὴ σκέψεις, συζητήσεις μή.
Ἀφήσατέ με τῶν βουλῶν σας ἔξω.

Τῶν πράξεων δ' ὁπόταν ἔλθῃ ἡ στιγμή,
καλέσατε τὸν Τέλλον, καὶ θὰ τρέξω.

(Ἀπέρχονται κατὰ διτφόρους διευθύνσεις. Αἰφνίδιος θόρυβος
περὶ τὰ ἱκρία.)

ΛΙΘΟΤΟΜΟΣ (σπεύδων πρὸς τὸ μέρος).

Τί τρέχει;

ΠΡΩΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ (ἔρχεται κρᾶζων).

Ἐκ τῆς στέγης φεῦ! ὁ στεγαστῆς
ἔπεσε.

(ΒΕΡΘΑ εἰσορμᾷ μετ' ἀκολουθείας).

ΒΕΡΘΑ.

Συνετρίβη; Βοηθήσατε!

Καιρὸς ἂν εἶναι, σώσατε. Ἴδου χρυσός. —

(Ῥίπτει εἰς τὸν λαὸν τὰ χρυσᾶ της κοσμήματα.)

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Αἶ! τὸ χρυσόν σας! — Ὅλα πῶς πληρόνονται
διὰ χρυσοῦ θαρρῶεῖτε. Ἐχωρίσατε
πατέρας καὶ παιδιά, ἢ ἀνδρόγυνα,
κλαυθμὸν καὶ θρῆνον εἰς τὴν γῆν ἐφέρατε·
ὅλα φρονεῖτε πῶς τὰ πλύνει ὁ χρυσός! —
Πρὶν ἢ ἐλθῇτε εἴμεθ' ἄνθρωποι φαιδροί.
Ἀπελπισία ἦλθε κατὰ πόδας σας. (30)

ΒΕΡΘΑ (πρὸς τὸν ἐπιστάτην τῶν ἔργων προσερχόμενον.)

Ζῆ;

(Ὁ ἐπιστάτης νεύει ἀποφατικῶς.)

Πύργε ἀπευκταῖε! Ὅπως ἐν ἀραις
ιδρύθῃς, θέλει ἢ ἄρ' αὖ σὲ κατοικεῖ. (Ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Κατοικία τοῦ Βάλθερ Φύρστ.

Ο ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ καὶ ὁ ΑΡΝΟΛΔΟΣ ΕΚ ΜΕΛΧΘΑΛ

εἰσέρχονται συγχρόνως ἐκ δύο διαφορετικῶν μερῶν.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Κύριε Βάλθερ Φύρστ!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Μὴ μᾶς ἰδοῦν!

Μὴ πλησιάσης. Κατασκοπευόμεθα.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἐξ Οὐντερβάλδης τίποτε μοὶ φέρετε,
ἐκ μέρους τοῦ πατρός μου; ὦ! ἀφόρητον
μοὶ εἶν', ἀργὸς νὰ μένω ὡς αἰχμάλωτος.
Τί ἔχω πράξει τόσον ἀξιόποινον,
ὥστε νὰ πρέπη ὡς φονεὺς νὰ κρύπτωμαι;
Ἐκείνου τοῦ αὐθάδους ὅστις ἤθελε
τὸ ζεῦγος τῶν βοῶν μου, τοῦ διοικητοῦ
προσταγὴν ἔχων, νὰ μ' ἀρπάσῃ, ἔθραυσα
διὰ τῆς βακτηρίας τὸν ἀντίχειρα.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ζωηρὸς εἶσαι. Τοῦ Ἐπάρχου ὁ κλητὴρ
ἐκεῖνος ἦτον· ἡ ἀρχὴ τὸν ἔστειλεν.
Εἰς ποινὴν ἦσο. Ἄν κ' ἦν ἴσως αὐστηρά,
νὰ ὑποκύψῃς ἔπρεπεν ἐν σιωπῇ.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Νὰ ὑπομείνω τοὺς λαιδόρους λόγους του
ἔπρεπ' ἐπίσης; «Ὅταν θέλῃ χωρικὸς
νὰ φάγῃ ἄρτον, πρέπει μόνος του, ζευχθεὶς,
τὸ ἄροτρον νὰ σύρῃ.» Ὅταν ὁ αἰσχρὸς

τὰ ὑπερήφανά μου ζῶα ἔλυσε,
μ' ἔκαυσε τὴν ψυχὴν μου. Ὡς τὴν ὕβριν των
οἱ εὐγενεῖς μου βόες νὰ ἡσθάνοντο,
ἐμούγκριζον, κ' ἐκτύπων μὲ τὰ κέρατα.
Τότε δικαία μὲ κατέλαβεν ὀργή·
ἐλησμονήθην, καὶ τὸν δοῦλον ἔδειρα.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Μόλις ἡμεῖς νικῶμεν τὴν καρδίαν μας.
Πῶς ἡ γοργὴ νεότης νὰ περισταλῇ ;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Λυποῦμαι μόνον διὰ τὸν πατέρα μου.
Χρείαν φροντίδων ἔχει, καὶ εἰμὶ μακράν.
Αὐτὸς μισεῖται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ,
ὥς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ δίκαιον
ὑπερασπίζων. Θὰ στενοχωρήσῃ
τὸν γέροντα. Δὲν ἔχει ἀρρώγην τινός.—
ὦ! Θὰ ὑπάγω! Ἄς συμβῇ ὅ,τι συμβῇ!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Περίμεινον ὀλίγον ἐν ὑπομονῇ
ὥς νὰ μᾶς ἔλθῃ ἐκ τοῦ Δάσους εἰδησις.—
Κτυποῦν, ἀκούω! Ὑπαγε. Ὁ Ἐπαρχος
ἔστειλεν ἴσως. Κρύψου. Οὔτε εἰς Οὐρὶ
τοῦ Λανδεσβέργερ δὲν ἐκφεύγεις τὴν ἰσχύν.
Ἀλλήλοις δίδουν ἀρρώγην οἱ τύραννοι.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Νὰ πράττωμεν τί πρέπει μᾶς διδάσκουσιν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εμβα· καὶ ὥς ὁ φόβος παύσῃ, σὲ καλῶ.

(Ὁ Μελχθαλ εἰσέρχεται.)

Ὁ κακοδαίμων! Δὲν τολμῶ νὰ τῷ εἰπῶ

τί ἀπαισίους ὑπονοίας . . . Τίς κτυπᾷ;
Κροτεῖ ἡ θύρα; περιμένω συμφοράν!
Ἔρπ' ὑποψία, προδοσία πανταχοῦ.
Οἱ ἄγγελοι τῆς βίας ὥς εἰς τ' ἄδυτα
τῶν οἴκων εἰσχωροῦσιν. Εἰς τὰς θύρας μας
νὰ θέσωμεν θὰ πρέπη κλειῖθρα καὶ μοχλοῦς.
(Ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ ὀπισθοδρομεῖ ἐκπληττόμενος, διότι
εἰσέρχεται ὁ ΒΕΡΝΕΡ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τί βλέπ'; Ὁ Βέρνερ! — Ἀριστος, μὰ τὸν Θεόν,
φίλτατος ξένος. — Ἀγαθώτερος ἀνὴρ
ποτὲ δὲν ὑπερέβη ταύτην τὴν φλιάν.
Ὑπὸ φιλίαν στέγην καλῶς ὥρισας.
Τί θέλων ἦλθες; Τί ζητεῖς εἰς τὸ Οὐρί;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα).
Τὴν Ἑλβετίαν τὴν ἀρχαίαν, τοὺς καιροὺς
τοὺς παλαιούς της.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Σὺ τὴν φέρεις μετὰ σοῦ.
Ἡ ὄψις σου παιδρύνει τὴν καρδίαν μου
καὶ τὴν θερμαίνει. — Φίλε Βέρνερ, κάθησον. —
Πῶς τὴν Γερτροῦδ ἀφῆκας, τὴν συμβίαν σου,
τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰδέργ τὴν φρόνιμον;
Ὅσοι ἐκ χώρας ἔρχονται τῶν Γερμανῶν,
ὑπὲρ Μεινάρδου σκήτην εἰς τὴν ξένην γῆν, (31)
τοῦ φιλοξένου μνημονεύουσ' οἴκου σας. —
Εἰπέ δ', ἐκ Φλύλεν κατ' εὐθείαν ἔρχεσαι,
καὶ οὐδαμοῦ δὲν εἶδες τίποτε, πρὶν ἢ
τὸν πόδα θέσης ἐπὶ ταύτην τὴν φλιάν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (κάθεται.)

Ναί, εἶδα νέον ἔργον καὶ παράδοξον
νὰ καταρτίζουν. Δὲν μ' ἐχαροποίησε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εν βλέμμα, φίλε, σ' ἔδειξε λοιπὸν τὸ πᾶν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ποτὲ τοιοῦτο δὲν ὑπῆρξεν ἐν Οὐρί,
οὐδ' ἀπ' αἰώνων εἵχομεν ὀχύρωμα.
Μόνος ὁ τάφος ἦτον οἶκος ὀχυρός.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Καὶ εἶναι τάφος τῆς ἐλευθερίας μας.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Δὲν σοὶ τὸ κρύπτω, Βάλθερ Φύρστ. Δὲν μ' ἔφερεν
ἐδὼ σχολαία περιέργεια.— Πολλὴ
μέ θλίβει λύπη. Εἰς τὸν οἶκον μέριμναν
ἀφῆκα, καὶ μερίμνας ἀπαντῶ ἐδῶ.
'Αφόρητον εἶν' ὅ,τι ὑφιστάμεθα,
καὶ οὐδὲ βλέπω τί τὸ τέλος τῶν δεινῶν.
'Ελεύθερος ἀρχῆθεν ἦν ὁ 'Ελβετός.
Μᾶς ἦσαν πάντες προσηνεῖς αἰείποτε·
οὐδ' εἶδομεν τοιοῦτο οὐδ' ἠκούσαμεν,
ἐξ οὗ ποιμένες τὸ βουνὸν ἀνέρχονται.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εἶν' ὅ,τι πράττουν ἀπαραδειγμάτιστον.
'Ὡς καὶ ὁ 'Αττιγχῶσεν, γέρων εὐγενῆς,
ὅστις ἀρχαίους εἶδε χρόνους, καὶ αὐτὸς
κηρύττει ταῦτα ὥς μὴ πλέον φορητά.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Κ' ἐκεῖ Ὑπὸ τὸ δ ἄ σ ο ς γίνονται φρικτὰ, (32)
κ' αἷμα τὰ πλύνει.— Οὕτως ὁ Διοικητῆς
'Ο Βολφενσεῖσεν, ὁ ἐδρεύων ἐν 'Ροσβέργ,
τοῦ ἀπηγορευμένου ὀρεχθεῖς καρποῦ,
τοῦ Βαουμγάρτεν τὴν γυναῖκα ἤθελε,

τοῦ ἐν Ἀλζέλλῃ, ν' ἀτιμάσῃ ἀναιδῶς,
καὶ ὁ ἀνὴρ τῆς τὸν κατεπελέκησε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

ὦ! τοῦ Θεοῦ αἱ κρίσεις εἰσὶ δίκαιαι! —
Τοῦ Βαουμγάρτεν εἶπες; Σώφρονος ἀνδρός!
Εἰπέ μ', ἐσώθη; Εἶναι εἰς ἀσφάλειαν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὑπὲρ τὴν λίμνην ὁ γαμβρός σου ἔσωσεν
αὐτόν. Τὸν κρύπτω παρ' ἐμοὶ ἐν Στέϊνεν. —
Μοὶ διηγήθη πλὴν αὐτὸς φρικτότερον,
ὁ διεπράχθη εἰς τὸ Σάρνεν. Σχίζεται
πᾶσα χρηστὴ καρδία εἰς τὸ ἄκουσμα!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (προσεκτικῶς.)

Τί ἦτον τοῦτο;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Εἰς Μελχθάλ, ὅπου τοῦ Κέρνς (33)

ἡ ὁδὸς φέρει, οἰκεῖ δίκαιος ἀνὴρ
Ἑρρίκος. Ἐκ τῶν Ἀλδεν ἐπιλέγεται, (34)
κ' ἡ ψῆφός του βαρύνει 'ς τὸ χωρίον του.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Καὶ τίς δὲν τὸν γνωρίζει; Τί συνέβ'; Εἰπέ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

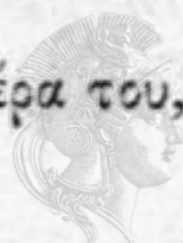
Ὁ Λανδενβέργερ διὰ σφάλμ' ἀσήμαντον
παιδεύων τὸν υἱόν του, ν' ἀποζεύξωσι
διέταξε τοὺς βόας τοὺς ἀρίστους του
ἐκ τοῦ ἀρότρου. Τὸ παιδίον ἔδειρε
τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (μετ' ἀνυπομόνου προσοχῆς.)

Ὁ δὲ πατήρ; Εἰπέ μοι τί ὥς πρὸς αὐτόν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁ Λανδενβέργερ κράζει τὸν πατέρα του,

καὶ παρ' αὐτοῦ νὰ φέρῃ τὸν υἱὸν ζητεῖ.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁμνύει οὗτος ἀληθῶς

ποῦ ὁ φυγὰς ἐκρύβη ὅτι ἀγνοεῖ,

ὁ ἄγριος μηνύει τοὺς βασανιστάς . . .

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ. (Ἄνιπιδᾶ καὶ θέλει νὰ τὸν φέρῃ
εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν.)

Σιώπα. Φθάνει.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (ὕψων τὴν φωνήν.)

«Ὁ υἱὸς διέφυγε ;

Σὲ ἔχω. Σέ.» — Τὸν ρίπτουν κατὰ γῆς, κ' εὐθὺς
τοὺς ὀφθαλμούς του τῷ τρυποῦν δι' ὀβελῶν.—

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Οὐρανέ !

ΜΕΛΧΘΑΛ (ἐξορμῶν.)

Εἶπες, τῷ τρυποῦν τοὺς ὀφθαλμούς ;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (ἐκπεπληγμένος, πρὸς τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Τίς εἶν' ὁ νέος ;

ΜΕΛΧΘΑΛ (τὸν συλλαμβάνει μετὰ σπασμωδικῆς ὀρμῆς.)

Ὅφθαλμούς ! τοὺς ὀφθαλμούς !

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

ὦ συμφορᾶς !

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τίς εἶναι ;

(Ὁ Βάλθερ Φύρστ νεύει πρὸς αὐτόν.)

Εἶνε ὁ υἱός ;

Δικαιοσύνη τ' οὐρανοῦ !

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Κ' ἐγὼ, κ' ἐγὼ

εἶμαι μακράν του ! — Καὶ τοὺς δύο ὀφθαλμούς ;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Συνέχου ! Φέρε ἀνδρικῶς τὸ πάθημα.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Καὶ πταίω ! Κ' ἦτον ἐδικόν μου ἔγκλημα !
Λοιπὸν τυφλός· τῷ ὄντι, — ἐντελῶς τυφλός !

ΣΤΑΥΦΑΧΑΡ.

Ναὶ, ἐστειρεύθη ἡ πηγὴ τῆς ὀψεως.
Τὸ φῶς δὲν βλέπει πλέον τ' οὐρανοῦ ποτέ.

ΒΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τῆς θλίψεώς του φείσθητι.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ποτέ ! ποτέ !

(Πιέζει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ σιγᾷ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς.
Ἐπειτα στρέφεται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον, καὶ ὁμιλεῖ διὰ φω-
νῆς γλυκείας καὶ πνιγομένης ὑπὸ δακρύων.)

Τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μας, δῶρον εὐγενές !
Τὰ πάντα ζῶσιν εἰς τὸ φῶς εὐδαίμονα !
Πρὸς τὸ φῶς χαῖρον στρέφεται καὶ τὸ φυτόν !
Κ' ἐκεῖνος εἰς τὸ σκότος, αἰσθανόμενος,
εἰς αἰωνίαν νύκτα θενὰ κάθηται !
Δὲν τὸν φαιδρύνει πλέον χλόη τῶν ἀγρῶν,
ἄνθη ποικίλα, κορυφαὶ ῥοδόχροες. —
Τίποτε εἶναι ν' ἀποθάνῃ τις, ἀλλὰ
νὰ ζῇ καὶ νὰ μὴ βλέπῃ εἶν' ἡ συμφορά.
Διατί οὕτω θλιβερώς μὲ βλέπετε ;
Ζωηροὺς ἔχω, ἔχω δύο ὀφθαλμούς·
κ' εἰς τὸν πατέρα τὸν τυφλὸν δὲν δύναμαι
νὰ δώσω καὶ τὸν ἕνα ! οὐδ' ἀκτῖνα καὶ
ἀμυδροτάτην τοῦ πελάγους τοῦ φωτός,
ὃ ἀτενίζω, καὶ τὴν ὄψιν μου θαμβοῖ !

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Φεῦ ! καὶ ν' αὐξήσω πέπρωται τὴν λύπην σου
ἀντὶ νὰ τὴν ἰάνω ! Πάντων ἐνδεής

μένει. Τὰ πάντα ὁ σκληρὸς τῷ ἥρπασε,
καὶ τῷ ἀφῆκε πλὴν τῆς ράβδου τοῦ οὐδέν,
τυφλὸς, γυμνὸς, νὰ κρούῃ θύρας ἐπαιτῶν.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τὴν ράβδον ἔχει μόνην ὁ ἀόμματος,
ὁ γέρων! Πάντων τὸν ἐγύμνωσεν, αὐτοῦ
τοῦ κοινοῦ πλούτου τῶν πενήτων, τοῦ φωτός!—

Μή τις εἰπῇ νὰ μείνω, μή τις νὰ κρυφθῶ!

ὦ τῆς αἰσχροῦς δειλίας, στοχαζόμενος
τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐμῆς, νὰ λησμονῶ
τὴν σὴν! ν' ἀφήσω τὴν σὴν φίλην κεφαλὴν
εἰς τοῦ θηρίου τὴν διάκρισιν!— Μακράν
τοὺς μικροψύχους δισταγμούς! Αἵματηράν
ἐκδίκησιν καὶ μόνην πνέω τοῦ λοιποῦ.

Ἐκεῖ θὰ σπεύσω — οὔτις πλέον μὲ κρατεῖ—
νὰ τῷ ζητήσω τοῦ πατρὸς τὸν ὀφθαλμόν.

Ἐν μέσῳ θὰ τὸν εὕρω τῶν ἱππέων του·
καὶ τὴν ζωὴν μου εἰς οὐδέν λογίζομαι,
τὸν φλογερόν μου πόνον εἰς τὸ αἶμά του
ἂν σθύσω καὶ ἂν πνίξω. (Θέλει ν' ἀπέλθῃ.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἄλλὰ πρόσμεινε.

Τί κατορθόνεις κατ' ἐκείνου; Κάθεται
εἰς Σάρνην, εἰς τὸν πύργον τὸν αὐθεντικόν,
κ' ἐξ ὕψους τὴν ματαίαν ἀψηφεῖ ὀργήν.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Καὶ ἂν τῶν ἀενάων πάγων κατοικῇ
τὰ δώματα ἐπάνω, εἰς Τρομόκερας,
ἢ ἔτι ὅπου ἡ Παρθένος κάθεται (35)
ἢ ἐγκεκαλυμμένη, θ' ἀναβῶ κ' ἐκεῖ,

ΑΔΗΜΙΑ

καὶ μετὰ νέων ὁμοφρόνων εἴκοσι,
τὸ φρούριόν του θὰ συντρίψω. Καὶ κάνεις
ἂν δὲν μ' ἀκολουθήσῃ, ὅλοι ἂν ὑμεῖς,
χάριν τῆς μάνδρας, χάριν τῆς καλύβης σας,
εἰς τυραννίαν τὸν αὐχένα κλίνητε,
τοὺς βοσκοὺς τότε εἰς τὰ ὄρη προσκαλῶ,
κ' ὑπὸ τὴν ἐλευθέραν στέγην τ' οὐρανοῦ,
ἐκεῖ ποῦ θάλλουν εὐρωστα αἰσθήματα
καὶ ὑγιεῖς καρδίαι, εἰς αὐτοὺς ἐκεῖ
τὴν πράξιν διηγοῦμαι τὴν παμβδέλυρον.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Ἐκορυφώθη τὸ κακόν. Προσμένομεν
νὰ φθάσῃ μέχρ' ἄκρου;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄκρον ἄλλο τι

φοβεῖσθε, ὅταν ὁ ἀστὴρ τοῦ ὀφθαλμοῦ
ἀσφάλειαν δὲν ἔχῃ εἰς τὴν κόγχην του;—
Εἴμεθα τόσον ἀσθενεῖς; Πρὸς τί λοιπὸν
ἐμάθομεν τὸ τόξον νὰ τανύωμεν,
νὰ φέρωμεν τὸ βάρος τοῦ πελέκεως;
Πάντα τὰ ὄντα, ὅταν ἀπελπίζονται,
ἔχουσιν ὅπλ' ἀμύνης. Καὶ ἡ ἔλαφος,
ἐξαντληθεῖσα, ἴσταται, κατὰ κυνῶν
τὴν κερασφόρον κεφαλὴν προτείνουσα.
Ὁ αἶγαγρος κρημνίζει εἰς τὸ βάραθρον
τὸν κυνηγόν. Ἀκόμη καὶ ὁ ἥπιος
βοῦς, τοῦ ἀνθρώπου σύνοικος, ὁ ἄρωτῆρ,
ὁ τὴν ὀγκώδη ῥώμην τοῦ τραχήλου του
εἰς ζυγὸν κάμπτων, καὶ αὐτὸς, ἐρεθισθεὶς,
πηδᾷ, ὀξύνει τὸ ἀνδρεῖον κέρασ του,

καὶ τὸν ἐχθρόν του σφενδονίζ' εἰς οὐρανόν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἄν αἱ τρεῖς χῶραι ὥς ἡμᾶς ἐσκέπτοντο
τοὺς τρεῖς, θὰ ἦτον ἴσως τι κατορθωτόν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸ Οὐντερβάλδεν ἂν καλέσῃ, τὸ Οὐρὶ
ἂν βοηθῇ, θ' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τὸ Σβύτς.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Εἰς Οὐντερβάλδεν εἶν' οἱ φίλοι μου πολλοὶ,
καὶ δίδουσι προθύμως αἷμα καὶ ζωὴν,
ἐὰν τὰ νῶτα ἀσφαλῆ αἰσθάνωνται.—

ὦ εὐσεβεῖς πατέρες τῆς πατρίδος μας,
ἵσταμαι, νεανίας, μεταξὺ ὑμῶν

τῶν πολυπείρων. Ἡ φωνή μου νὰ σιγᾷ
μετριοφρόνως πρέπ' εἰς τὰ συμβούλια.

Ἄλλ' ὅτι εἶμαι νέος, οὐ πολλὰ ἰδὼν,
τὴν συμβουλήν μου μὴ περιφρονήσητε.

Δὲν μ' ἐξεγείρει θέρμη νέου αἵματος,
ἀλλ' ὑπερτάτῃ φρίκη κακουργήματος,
δι' ὃ κ' οἱ βράχ' εἰς οἶκτον θὰ ἐλύοντο.

Εἴσθε πατέρες, οἴκων προῖστάμενοι·
νὰ ἔχητ' ἐναρέτους εὖχεσθε υἱοὺς,
τὴν ἱεράν σας σεβομένους πολιάν,
φυλάττοντας τὴν κόρην τῶν ὀμμάτων σας.

ὦ! Ἄν τὰ σώματά σας, ἂν τὰ κτήματα
δὲν ἔπαθον εἰσέτι, ἂν λαμπροφαιῖς
οἱ ὀφθαλμοί σας στρέφωσι τὰς τροχιάς,
μὴ ξένοι ἔστε εἰς ἡμῶν τὸ πάθημα.

Τὸ ξίφος τῶν τυράννων κρέματ' ἐφ' ὑμῶν
ἐπίσης. Τῆς Αὐστρίας ἀπετρέψατε

καὶ σεῖς τὸν τόπον. Ὁ πατήρ μου ἔγκλημα
δὲν εἶχεν ἄλλο. Θεωρεῖσθε ὡς αὐτὸς
ἐγκληματί' ἐπίσης ἀξιόποινοι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς Βάλθερ Φύρστ.)

Ἦγοῦ ἀποφασίσας, καὶ ἀκολουθῶ.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ν' ἀκούσωμεν ἀκόμη τί οἱ εὐγενεῖς,
ὁ Ἀττιγχῶσεν λέγει καὶ ὁ Σίλλινεν.—(36)
Θενὰ μᾶς δώσῃ φίλους τούτων τ' ὄνομα.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τί ὄνομα τιμᾶται εἰς τὰ ὄρη μας
ὕπὲρ τὸ σόν,—ἐπίσης καὶ ὕπὲρ τὸ σόν;
Ὀνόματα τοιαῦτα εἰς τὸν τόπον μας
καλῶς ἤχοῦσι, κ' ἔχει πίστιν ὁ λαός.
Τῶν πατρικῶν σας κληρονόμοι ἀρετῶν,
τάς ἔχετε αὐξήσει.—Τί χρειάζεσθε
τοὺς εὐγενεῖς; Τί μόνοι δὲν προβαίνομεν;
Ἄν μόνοι εἰς τὸν τόπον ἤμεθα, φρονῶ
πῶς νὰ σωθῶμεν ὅτι θὰ εὐρίσκομεν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τοὺς εὐγενεῖς δὲν θλίβει ὁ αὐτὸς ζυγός.
Ὁ τὰς κοιλάδας κατακλύζων χεῖμαρος
εἰσέτι δὲν ὠγκώθη ὡς τὰς κορυφάς.
Πλὴν δὲν θὰ λείψῃ καὶ αὐτῶν ἡ ἀρωγὴ,
ὅταν τὴν χώραν θὰ ἰδῶσιν ἔνοπλον.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἄν μεταξὺ Αὐστρίας καὶ ἡμῶν κανεῖς
διαιτητὴς ὑπῆρχε, θ' ἀπεφάσιζε
τὸ δίκαιον, ὁ νόμος. Ἀλλ' ὁ θλίβων μας
εἶναι ὁ Αὐτοκράτωρ, εἶν' ὁ ὕψιστος
κριτὴς μας.—Ἄρα νὰ μᾶς γίνῃ ἀρωγός

ὁ Θεὸς πρέπει διὰ τῶν χειρῶν ἡμῶν.—

Εἰς Σβύτς τοὺς ἄνδρας ἐρευνήσατε, κ' ἐγὼ
θενὰ στρατολογήσω φίλους ἐν Οὐρί.

Ἄλλ' εἰς τὸ Οὐντερβάλδεν τίνα στέλλομεν;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἐμέ.— Τίς μάλλον, τίς ἐνδιαφέρεται;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Δὲν ἐπιτρέπω. Ἦλθες ξένος εἰς ἐμέ,
καὶ ἐγγυῶμαι περὶ ἀσφαλείας σου.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄφες. Γνωρίζω τῶν κρημνῶν τοὺς στενωπούς,
καὶ φίλους ἔχω στέγην νὰ μοὶ δώσωσι,
καὶ σώζοντές με νὰ μὲ ἀποκρύψωσι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἄφες τον, ἄς ὑπάγῃ. Ὁ Θεὸς πολὺς.

Ἐκεῖ προδύται δὲν ὑπάρχουν. Μισητὴ
ἡ τυραννία, δὲν εὐρίσκει ὄργανα.

Κάτω τοῦ Δάσους θέλει πράξει μεθ' ἡμῶν
ὁ ἐξ Ἀλζέλλης, ἐξεγείρων καὶ αὐτός. (37)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τῆς τυραννίας ὅτι τὴν ὑπόνοιαν
ἐψεύσαμεν, πῶς γνῶσιν θενὰ λάβωμεν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἐρχόμεθα εἰς Β ρ ο ὕ ν ν ε ν ἢ εἰς Τ ρ ε ἰ β ὁμοῦ, (38)
ὅπου τὰ κοῖλα πλοῖα προσορμίζονται.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἀναφανδὸν τοσοῦτον, εἶναι κίνδυνος.—

Ἴδου τί γνώμην ἔχω.— Πρὸς τ' ἀριστερὰ
τῆς λίμνης, πρὸς τὸ Βροῦννεν, καὶ κατάντικρυ
τῆς Μυθοπέτρας, μικρὰ κεῖται πεδιάς
κρυπτὴ ἐντὸς τοῦ δάσους. Ῥύτλην τὴν καλεῖ

τὸ ἔθνος τῶν ποιμένων, ἐπειδὴ ἐκεῖ
τὸ δάσος κατερρύη. Ἀκριβῶς ἐκεῖ (πρὸς τὸν Μελχθαλ)
συναπαντῶνται τὰ κοινὰ μας ὅρια·
κ' ἐκεῖ σᾶς φέρει πλοῦς ἀπὸ τοῦ Σῆυτς βραχύς.

(πρὸς τὸν Σταυράχερ.)

Ἐκεῖ τὴν νύκτα δι' ἐρήμων στενωπῶν
κρυπτοβατοῦντες εἰς ταῦτ' ἐρχόμεθα.
Καθεὶς νὰ φέρῃ ἄνδρας δέκα δύναται,
ταῦτ' ἀφρονόησας μετ' ἐκείνου, καὶ πιστούς·
καὶ οὕτω βουλευθέντες τὰ κοινὰ κοινῶς,
εἰς ἀποφάσεις σὺν Θεῷ προβαίνομεν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἔστω! Νῦν δός μοι τὴν ἀνδρείαν δεξιάν.
Καὶ σύ. Καθὼς ἐνταῦθα ἄνδρες τρεῖς, ἡμεῖς,
συμπλέκομεν τὰς χεῖρας, ἄδολον δεσμὸν
ἀποτελοῦντες, οὕτω καὶ ὡς χῶραι τρεῖς
ὁμοῦ χωροῦμεν εἰς ζωὴν καὶ θάνατον,
καὶ εἰς γενναίαν ἄμυναν κ' ἐπίθεσιν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ καὶ ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ὅμοῦ χωροῦμεν εἰς ζωὴν καὶ θάνατον!

(Μένουσιν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς συμπεπλεγμένους ἔχοντες τὰς
χεῖρας καὶ σιγῶντες.)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

ὦ γέρων τυφλὲ πάτερ, δὲν θὰ τὴν ἰδῇς
σὺ τὴν ἡμέραν τῆς ἐλευθερίας μας.
Ἀλλὰ, θὰ τὴν ἀκούσῃς. Ὅταν αἱ πυραὶ
ἐξ Ἀλπεος εἰς Ἀλπιν θ' ἀκτινοβολοῦν,
ὅταν θὰ πίπτουν τῶν τυράννων φρούρια,
εἰς τὴν καλύβην θενὰ ἔρχηται τὴν σὴν
ὁ Ἐλβετός σου, ψάλλων μέλη θούρια,
κ' ἡ νύξ σου θ' ἀναλάμψη εἰς αὐγὴν χρυσῇν:

(Ἀναχωροῦν κατὰ διαφόρους διευθύνσεις.)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Μεγαλοπρεπῆς κατοικία τοῦ Ἀττιγῶσεν.

(Γοτθικὴ αἴθουσα κεκοσμημένη δι' οἰκοσήμων καὶ πανοπλιῶν. Ὁ ΒΑΡΩΝΟΣ, ὀγδοήκοντα πέντε ἔτων ἡλικίας, ὑψηλοῦ, εὐγενοῦς ἀναστήματος, φορεῖ γούναν, καὶ στηρίζεται εἰς βακτηρίαν, ἣν ἐπικοσμεῖ κέρας αἰγάγρου. Ὁ ΚΟΥΟΝΗΣ καὶ ἐξ ΥΠΗΡΕΤΑΙ ἵστανται περὶ αὐτὸν, κρατοῦντες δρέπανα καὶ δίκρανα. Εἰσέρχεται ὁ ΟΥΓΛΕΡΙΧΟΣ ΡΟΥΔΗΝΣ, ἐν ἱπποτικῇ στολῇ.)

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἴδού με, θεῖε. Τίς σου ἡ διαταγή;

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Πρῶτον, κατ' ἔθος παλαιὸν, ἐπίτρεψεν
νὰ πῖω μετὰ τούτων τὸ ἐωθινόν.

(Πίνει ἐκ φιάλης, ἥτις μεταβαίνει ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα.)

Πρὶν, εἰς τὰ δάση ἔφερον καὶ τοὺς ἀγροὺς
αὐτοὺς, διέπων τὰ τῆς ἐργασίας των,
ὥς τοὺς ὠδήγ' εἰς μάχας ἢ σημαία μου.
Τῶρ' ἀπλοῦς εἶμαι μόνον οἰκονόμος των.

Ὅταν ὁ θάλπων ἥλιος δὲν ἔρχηται
πρὸς ἐμὲ τώρα, ν' ἀναβῶ εἰς τὸ βουνόν
νὰ τὸν ζητήσω τοῦ λοιποῦ δὲν δύναμαι·
κ' εἰς στενὸν οὕτω, πάντοτε στενότερον
κύκλον κινουῖμαι, καὶ πρὸς τὸν στενότατον
προβαίνω, ὅπου πᾶσα παύεται ζωή.
Σκιά μου μένω· μετ' ὀλίγον ὄνομα.

ΚΟΥΟΝΗΣ (πρὸς τὸν Ῥούδην, προτείνων τὴν φιάλην.)
Εἰς σᾶς, εὐγενῇ νέε!

(Ὁ Ῥούδης διστάζει νὰ λάβῃ τὴν φιάλην.)

Πῆε θαρρῶντως!

Ἀπὸ μιᾶς φιάλης καὶ μιᾶς ψυχῆς!

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ὑπάγετε, παιδία, καὶ, τὴν ἐορτὴν,
τὰ ἔργα πάλιν τῶν ἀγρῶν τὰ λέγομεν.

(Ἀναχωροῦσιν οἱ ὑπηρέται.)

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ, ΡΟΥΔΗΣ.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ἀλλὰ σὲ βλέπω ἐζωσμένον κ' ἔνοπλον.
Ὑπάγεις εἰς τὸν πύργον, εἰς Ἀλτόρρ λοιπόν;

ΡΟΥΔΗΣ.

Ναί, θεῖέ μου. Δὲν πρέπει καὶ ν' ἀργοπορῶ.—

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ (κίθεται).

Τοσοῦτον σπεύδεις; Εἰς τὴν ἡλικίαν σου
φειδωλῶς τόσον προσμετρεῖται ὁ καιρὸς,
ὥστε τὸν περικόπτεις κ' εἰς τὸν θεῖόν σου
τὸν γέροντα!

ΡΟΥΔΗΣ.

Δὲν ἔχεις τὴν ἀνάγκην μου,
τὸ βλέπω. Εἶμαι ξένος εἰς τὸν οἶκόν σου.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ (διαμετρήσας αὐτὸν ἐπὶ μακρὸν διὰ τῶν ὀμμάτων.)

Ναὶ δυστυχῶς! Ναὶ ξένη σ' ἔγειν' ἡ πατρίς.
Δὲν σὲ γνωρίζω πλέον. ὦ Οὐλί! Οὐλί! (39).
Εἰς μέταξαν ἐμπρέπεις· τοῦ ταῶ πτερὸν (40)
κοσμεῖ τὴν κεφαλὴν σου· εἰς τὸν ὦμόν σου
πτύσσεις μανδύαν πορφυροῦν· περιφρονῶν
τὸν χωρικόν μας βλέπεις· ὥς κ' αἰσχύνεσαι
τὸν ἀγαθόν του ἀσπασμόν ν' ἀποδεχθῇς.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Τῷ ἀποδίδω τὴν ἀνήκουσαν τιμὴν,
πλὴν τῷ ἀρνοῦμαι ὅσῃν σφρετερίζεται.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Στενάζ' ἡ γῶρα πᾶσα ὑπὸ τὴν ὀργὴν
τοῦ βασιλέως· πᾶς χρηστὸς ἀνὴρ πονεῖ
ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ τυραννικοῦ ζυγοῦ.
Πρὸς τὰ κοινὰ μας ἄλγῃ μόνος δὲν ἄλγεῖς.
Δραπέτης τῶν οἰκείων, μετὰ τῶν ἐχθρῶν
συντάττεσαι τοῦ τόπου, τὰ δεινὰ ἡμῶν
χλευάζων, εἰς εὐκόλους τρέχων ἡδονάς,
θηρεύων ἡγεμόνων εὐνοϊαν, ἐν ᾧ
μαστιίζεται ὁ τόπος αἱματοφурτος !

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Πιέζεται ὁ τόπος ;— Θεῖε, διατί ;
Κ' εἰς ταῦτα ποῖος τὰ δεινὰ τὸν ἔρριψε ;
Μία καὶ μόνη λέξις ἥρκει, κ' ἔπαυε
συμφορὰ πᾶσα, καὶ ὁ τόπος εὐμενῇ
καὶ πατρικὸν ἀπέκτα Αὐτοκράτορα.
Εἰς τοὺς ἀποτυφλοῦντας τὸν λαὸν οὐαί !
ὥστε πρὸς τὸ καλὸν του ν' ἀντιτάττηται.
Πρὸς ἴδιον συμφέρον ἐμποδίζουσι
τοὺς ἐν τῷ Δάσει πίστιν νὰ ὁμόσωσιν
εἰς τὴν Αὐστρίαν, ὡς οἱ πέριξ ἔπραξαν
πάντες· καὶ τοῖς ἀρέσκει εἰς αὐθεντικὰς
νὰ κάθηνται καθέδρας, ὡς οἱ εὐγενεῖς,
νὰ κύπτουν θέλουν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα
καὶ μόνον, ὅπως εἰς οὐδένα κύπτωσι.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Αὐτὰ ν' ἀκούω ! Νὰ τ' ἀκούω παρὰ σοῦ !

ΡΟΥΔΗΝΣ.

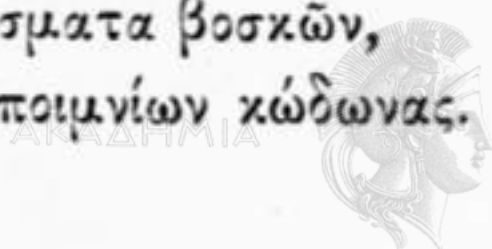
Ἄκουσον μέχρι τέλους. Μ' ἐπροκάλεσας !
 Τί μέρος, θεῖε, διαδραματίζεις σὺ
 αὐτός; Δέν εἶναι ἡ φιλοδοξία σου,
 δέν εἶναι ἀνωτέρα τοῦ νὰ εἴσ' ἐδῶ
 δήμαρχος, προὔχων χωρικῶν, νὰ κυβερνᾷς
 μετὰ βοσκῶν; Δέν εἶναι ἐνδοξότερον
 τοῦ βασιλέως τὴν ἰσχὺν νὰ προσκυνῇς,
 εἰς τὸν λαμπρόν του νὰ καταταχθῇς στρατὸν,
 παρὰ νὰ ᾗσαι ὅμοιος τοῖς δούλοις σου,
 καὶ εἰς τὰς δίκας χωρικῶν συμπάρεδρος ;

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Οὐλῇ, Οὐλῇ! Γνωρίζω τὴν ἐπαγωγὸν
 φωνήν, ἥτις τὸ οὖς σου σοὶ διέφθειρε,
 καὶ τὴν καρδίαν σ' ἐδηλητηρίασε.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Δέν τὸ ἀρνοῦμαι· μοὶ σπαράττει τὴν ψυχὴν
 ὁ χλευασμὸς τῶν ξένων, τῶν καλούντων μας
 χωρικοευπατρίδας. Δέν ἀνέχομαι,
 ὅταν οἱ πέριξ νέοι δάφνας δρέπωσιν,
 εἰς τῶν Ἀψβούργων τεταγμένοι τὰς γραμμάς,
 ἀργὸς τὸν κλῆρον νὰ φρουρῶ τὸν πατρικόν,
 κ' εἰς χειρουργίαν βάνανυστον νὰ φθείρηται
 τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς μου. Πράξεις ἀλλαχοῦ,
 καὶ κόσμος δόξης πέραν τούτων τῶν βουνῶν !
 Ἐνταῦθα σκωριᾷ μου κράνος καὶ ἀσπίς.
 Ὁ ἦχος τῶν σαλπίγγων τῶν πολεμικῶν,
 τοῦ κήρυκος ἢ κλῆσις εἰς ἵπποτικούς
 ἀγῶνας, δέν φαιδρύνει τὰς κοιλάδας μας.
 Ἐδῶ ἀκούω μόνον ἄτματα βοσκῶν,
 καὶ μονοτόνους τῶν ποιμνίων κώδωνας.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ἀποτετυφλωμένε καὶ δοξομανῇ!
 τὸν τόπον περιφρόνει τῶν γονέων σου,
 αἰσχύνου τῶν ἡθῶν των τῶν ἀρχαϊκῶν!
 Μετὰ θερμῶν δακρύων θὰ ποθῇς ποτὲ
 τὰ ὄρη τῆς πατρίδος, κ' ἡ βουκολικὴ
 ἐκείνη μελωδία, ἧς καταφρονεῖς
 ὑπερηφάνως, θέλει τὴν καρδίαν σου
 κατασπαράττει, ν' ἀντηχῇ εἰς ξένην γῆν
 ὅσάκις τὴν ἀκούεις.—"ὦ! πανίσχυρος
 εἶναι ὁ ἔρως τῆς πατρίδος! Διὰ σέ
 δὲν εἶν' ἡ ξένη κοινωνία, ἡ ψευδής.
 Εἰς τῶν Αὐτοκρατόρων μένει τὰς αὐλὰς
 ἡ σὴ πιστὴ καρδία ξέν' εἰς ἑαυτήν.
 Ὁ κόσμος ἄλλας θέλει ἀρετάς, οὐχὶ
 ἅς εἰς τ' ἀθῶα ὄρη μας ἐθήλασας.
 —Ὑπαγε, πῶλει τὴν ἐλεύθερον ψυχὴν,
 καὶ μίσθου χώρας, κ' ἔσο δοῦλος ἰσχυρῶν,
 νὰ ᾔται ἂν δὲν θέλῃς κύριος σαυτοῦ,
 κ' εἰς τὴν προγονικὴν σου χώραν ἡγεμών!
 —Ἡμῶν πλησίον μεῖνε, ὦ Οὐλῇ, Οὐλῇ,
 καὶ μὴ ὑπάγῃς εἰς Ἀλτόρφ! — Τὰς τάξεις μὴ
 τὰς ἱεράς ἐκλίπῃς τῆς πατρίδος σου!
 — Τῆς γενεᾶς μου ἔσχατος ἀπέμεινα.—
 Μετ' ἐμοῦ σβεῖται τ' ὄνομά μου. Κρέμανται
 ἐκεῖ ἀσπίς καὶ κράνος. Εἰς τὸν τάφον μου
 θὰ μοὶ τὰ δώσουν ταῦτα. Νὰ στοχάζωμαι
 ὅταν ἐκπνέω, ὅτι περιέμενες
 οἱ ὀφθαλμοί μου νὰ κλεισθῶσιν, ἵνα σὺ,
 στὰς πρὸ τῆς νέας ἑδρας τῶν ἐκμισθωτῶν,

τὰς εὐγενεῖς μου κτήσεις, τὰς ἀρχαίας μου,
ἃς ἐλευθέρας ἔλαβον παρὰ Θεοῦ,
ζητήτης παρ' Αὐστρίας εἰς ἐκμίσθωμα !

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Κατὰ τοῦ Βασιλέως ἀνθιστάμεθα
εἰς μάτην. Εἶναι ἐδική του ὅλ' ἡ γῆ.
Ἑμεῖς πεισμόνως μόνοι θ' ἀντιτείνωμεν
πνιγόμεν', ἵνα θραύσωμεν τὴν ἄλυσον
τῶν χωρῶν, ὅσας ἔδесе πέριξ ἡμῶν;
Τὰ ἐμπορεῖα καὶ τὰ δικαστήρια
εἶν' ἐδικά του, ἐδικαί του αἱ ὁδοί,
καὶ τὸν Γοτθάρτον διαπορευόμενος
φορτηγὸς ἵππος, φέρει φόρον εἰς αὐτόν.
Ἑμπεπλεγμένους εἰς τὸ δίκτυον, αὐτοῦ
αἱ χῶραι μᾶς κυκλοῦσι καὶ μᾶς δένουσιν.
— Ἡ Αὐτοκρατορία θὰ μᾶς σώσῃ; Μὴ
δύνατ' ἐκ τῆς Αὐστρίας νὰ σωθῇ αὕτη;
Ὁ Θεὸς σώζει, ὅχ' οἱ Αὐτοκράτορες.
Τί παρ' Αὐτοκρατόρων νὰ προσμένωμεν,
οἵτινες ἐν ἀνάγκῃ ὅπλων καὶ χρυσοῦ,
τὰς πόλεις ὅσαι σκέπονται ὑπ' εὐγενῶν
ἢ ἐκποιοῦσιν ἢ ὑποθηκεύουσιν;
— ὦ! ὅχι θεῖε! Εἶνε εὐεργέτημα
κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τῶν διασπασμῶν
νὰ προσδεθῶμεν εἰς ἐδραίαν κορυφήν.
Εἰς γένος ἀπὸ γένους κυλινδούμενον,
τὸ στέμμ' ἀλλάσσει τὸ αὐτοκρατορικόν,
κ' εἶν' ἐπιλῆσμον ὑπηρεσιῶν πιστῶν.
ὁ δὲ ὑπὲρ κυρίου κληρονομικοῦ
ὑπηρετήσας, σπεῖρ' ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Σοφὸς τοσοῦτον εἶσαι καὶ ὀξυδερκῆς,
ὅσον δὲν ἦσαν εἰ συμπατριῶταί σου,
οἵτινες ἵνα τῆς ἐλευθερίας των
τὸ προσφιλές τοις σώσωσι κειμήλιον,
ἥρωϊκῶς κ' ἐκθύμως ἠγωνίσθησαν;
Πρὸς τὴν Λυσέρνην πλεῦσον, καὶ ἐρώτησον
ἄν, πῶς πιέζει τῆς Αὐστρίας ὁ ζυγός.
Θὰ ἔλθωσι τὰς μάνδρας, τὰς ἀγέλας μας,
τοὺς βράχους τῶν βουνῶν μας νὰ μετρήσωσι,
τὴν κερασφόρον θήραν νὰ διώξωσιν
ἐκ τῶν δασῶν μας τῶν ἄγνων, διὰ μοχλῶν
νὰ φράξωσι τὰς πύλας, τὰς γεφύρας μας.
Θὰ τοῖς πληρώσῃ ἡ πενία μας χωρῶν
προσκτήσεις, νίκας τὸ ἐκρέον αἷμά μας.
—Ὅχι! ἄν αἷμα ἔχωμεν νὰ χύσωμεν,
ὑπὲρ ἡμῶν ἅς ρεύσῃ! — Ἀγοράζομεν
εὐθηνότερως τὴν ἐλευθερίαν μας
ἢ τὴν δουλείαν.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Θ' ἀντικρούσωμεν,
λαὸς ποιμένων, τοῦ Ἀλβρέχτου τὸν στρατόν;

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Παῖ, μάθε ποῖος τῶν ποιμένων ὁ λαός.
Μ' εἶναι γνωστός· εἰς μάχας τὸν ὠδήγησα.
Εἰς Φαβεντίαν εἶδον ν' ἀγωνίζεται.
Εἰς τὸν ζυγὸν ἅς ἔλθουν νὰ μᾶς κάμψωσιν,
ἄν ν' ἀντιστῶμεν ἔχωμεν ἀπόφασιν!
—ὦ! τίνος εἶσαι γενεᾶς αἰσθάνθητι.
Μὴ διὰ φρούδην λάμψιν καὶ ψευδοφαῖ,

τὸν μαργαρίτην ρίψης τῆς ἀξίας σου.—
 Λαοῦ νὰ λέγῃς' ἐλευθέρου κεφαλῇ,
 ὃν ἡ ἀγάπη μόνη νὰ σοὶ προσαρτᾷ
 πιστόν σοι ἐν πολέμοις, κ' εἰς τὸν θάνατον,
 τοῦτό σοι ἔστω καύχησις κ' εὐγένεια.—
 Τοὺς δεσμοὺς σφίγγξον οὕς ἡ φύσις ἔπλασεν.
 Εἰς τὴν πατρίδα τὴν φιλτάτην προσηλοῦ,
 καὶ διὰ πάσης τῆς καρδίας ἔμμενε.
 Ἐδῶ εἰσὶν αἱ ρίζαι τῆς ἰσχύος σου·
 ἐκεῖ δέ, ἐν τῇ ξένη, μόνος ἴστασαι,
 ὥς κάλαμος, ὃν θραύει πᾶσα θύελλα.
 Πολὺν καιρὸν δὲν εἶχες μᾶς ἰδεῖ. Ἐλθέ.
 Δοκίμασον ἡμέραν μίαν. Σήμερον
 τὸ Ἄλτὸρφ ἄφες.— Μὲ ἀκούεις; Σήμερον
 μόνον. Ἡμέραν μίαν δόθητ' εἰς τοὺς σούς!
 (Λαμβάνει τὴν χεῖρά του.)

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἔδωκα λόγον. Ἐδεσμεύθην. Ἄφες με.

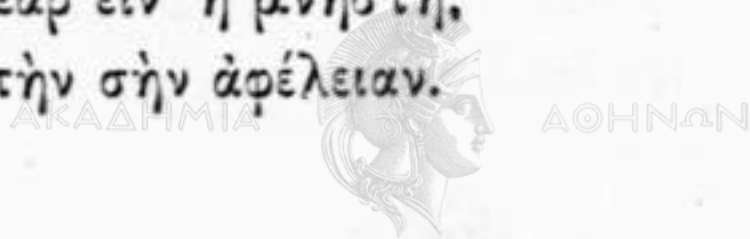
ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ. (Ἀφίνων τὴν χεῖρά του, καὶ σοβαρῶς.)

Ναὶ, ἐδεσμεύθης, δυστυχῇ! — Δὲν σ' ἔδεσε
 λόγος ἢ ὄρκος ὅμως, ἀλλὰ δύσρηκτον
 τοῦ ἔρωτος σχοινίον.

(Ὁ Ρούδηνς ἀποστρέφεται.)

Τί ἂν κρύπτεσαι;

Ἡ Βέρθα εἶναι ἐκ Βρυνέκης, ἥτις σέ
 εἰς τὰς ἀλύστους τὰς αὐτοκρατορικὰς
 ἔλκει καὶ δέει. Ἀρνισίπατρις, θαρρῆεις
 τὴν κόρην νὰ κερδήσῃς τὴν ἐξ εὐγενῶν.
 Μὴ ἀπατᾷσαι. Δέλεαρ εἶν' ἡ μνηστή,
 καὶ δὲν ὠρίσθη εἰς τὴν σὴν ἀφέλειαν.

ΡΟΥΔΗΝΣ

Ἄρκοῦσιν ὅσα ἤκουσα. Ὑγίαινε. (Ἀναχωρεῖ.)

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Μεῖνε, ὦ ἄφρων νέε! Ἄλλ' ἀπέρχεται.

Δέν τόν ἀναχαιτίζω, δέν τόν σώζω, φεῦ!

Οὕτως ἀπέδρα καί ὁ Βολφενσεῖσεν, ὡς
καί πολλοὶ ἄλλοι θέν' ἀκολουθήσωσιν.

Ἡ ξένη γοητεία, ὑπερβαίνουσα

τὰ ὄρη μας, τοὺς νέους μετὰ βίας σπᾶ.

ὦ κακοδαίμων ὦρα, ὅτε ξενισμὸς

εἰς τὰς κοιλάδας εἰσβαλὼν τὰς εὐτυχεῖς,

τ' ἀρχαῖα ἦθη τὰ σεμνὰ διέφθειρε!

Θρασὺ εἰσβάλλει πᾶν τὸ νέον παρ' ἡμῖν

τὸ δὲ ἀρχαῖον καὶ τὸ ἀξιοπρεπὲς

ὑποχωρεῖ, καὶ ἄλλοι ἔρχονται καιροί.

Προκύπτει ἄλλως σκεπτομένη γενεά!

Ἐγὼ δ' ἐνταῦθα τί ζητῶ; Ἐτάφησαν

ὅλοι μεθ' ὅσων ἔζησα καὶ ἔπραξα.

Ὑπὸ γῆν κεῖται ὁ καιρὸς μου. Εὐτυχὴς

ὁ μὴ ἠναγκασμένος εἰς τὸ νῦν νὰ ζῇ. (Ἀπέρχεται.)

—

ΣΚΗΝΗ Β'.

Πεδιάς περιβαλλομένη υπό δάσους καὶ ὑψηλῶν βράχων.

(Ἐπὶ τῶν βράχων στενωποὶ μετὰ δρυφράκτων καὶ ἐνιαχοῦ καὶ ἀναβαθρῶν, δι' ὧν μετὰ ταῦτα καταβαίνουσιν οἱ χωρικοί. Εἰς τὸ βάθος ἡ λίμνη, ἐφ' ἧς κατ' ἀρχὰς φαίνεται σεληνιαία Ἴρις. Εἰς τὸ μετασκήνιον ὑψηλὰ ὄρη, ὧν ὀπισθεν ὑπερέχουσι παγετοσκεπεῖς κορυφαί. Νύξ. Ἡ λίμνη καὶ οἱ πάγοι τῶν κορυφῶν στίλβουσιν εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης.)

ΜΕΛΧΘΑΛ, ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ, ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ, ΜΑΪΕΡ ΕΚ ΣΑΡΝΗΣ,
ΒΟΥΡΧΑΡΤ ΕΝ ΒΥΕΛ, ΑΡΝΟΛΔ ΕΚ ΣΕΒΑΣ, ΚΑΛΟΥΣ ΕΚ
ΦΛΥΗΓ, καὶ πολλοὶ ἄλλοι χωρικοί, ὅλοι ἐνοπλοι.

ΜΕΛΧΘΑΛ (ἐκ τοῦ παρασκηνίου.)

Ἡ στενωπὸς ἀνοίγει· μόνον ἔπεσθε!
Ἴδου ὁ βράχος κ' εἰς τὸν βράχον ὁ σταυρός.
Τὸ ῥύτλι τοῦτο εἶναι.

(Εἰσέρχονται ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας δαυλοῦς.)

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Ἄκουσον!

ΣΕΒΑΣ.

Κενόν!

ΜΑΪΕΡ.

Κάνεις δὲν ἤλθεν ἔτι πατριώτης μας.
Ἡμεῖς τοῦ Οὐντερβάλδεν πρῶτοι εἴμεθα.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τί ὥρα εἶναι τῆς νυκτός;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἐφώναξε

δύω ὁ νυκτοφύλαξ εἰς τὸ Σέλισβέργ.(40)

(Ἀκούεται μακρόθεν κώδων.)

ΜΑΪΕΡ.

Σιγαῖτε!

ΕΝ ΒΥΕΛ.

Εἶναι τὸ ἐρημοκκλήσιον
τοῦ Σβύτς. Εἰς ὄρθρον προσκαλεῖ ὁ κώδων του,
ΕΚ ΦΛΥΗΣ.

Ὁ ἀήρ εἶναι καθαρός· φέρει μακρὰν
τὸν ἥχον.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄς ἀνάψῃ φρύγανα κᾶνεις,
νὰ καίουν ὅταν θὰ φανοῦν οἱ σύντροφοι.
(Δύω χωρικοὶ ἐξέρχονται.)

ΣΕΒΑΣ.

Λαμπρὰ σελήνη· καὶ ἡ λίμν', ἰδέτε την,
καθὼς στιλπνὸς καθρέπτης εἶν' ἀτάραχος.

ΕΝ ΒΥΕΛ.

Καλῶς θὰ πλεύσουν.

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ, (Δεικνύων τὴν λίμνην.)

Ἄ! Ἰδέτ', ἰδέτ' ἐκεῖ!

Δὲν βλέπετε;

ΜΑΙΕΡ.

Τί τρέχει;—Ἄ! τῷ ὄντι! Ναί!

Ἴρις, τὴν νύκτα!

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τῆς σελήνης τὴν γενναῖ
τὸ φῶς.

ΕΚ ΦΛΥΗΣ.

Σημεῖον σπάνιον, παράδοξον!
Πολλοὶ δὲν εἶν' οἱ ζῶντες καὶ ἰδόντες το.

ΣΕΒΑΣ.

Καὶ διπλοῦν εἶναι! Ἄνω δεύτερον χλωμόν!

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἰδέτε, σκάφος ὑποκάτω του περᾶ.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τὸ πλοῖον τοῦ Σταυφάχερ εἶναι. Ὁ χρηστὸς
ἀνὴρ δὲν μένει ἐξοπίσω οὐδενός.

(Πορεύεται μετὰ τοῦ Βαουμγάρτεν πρὸς τὴν ἀκτὴν.)

ΜΑΪΕΡ.

Οἱ ἐξ Οὐρὶ ἀκόμῃ ὑπολείπονται.

ΕΝ ΒΥΕΛ.

Διὰ τοῦ ὄρους ἔχουν ἐλιγμοὺς μακροὺς
ἵν' ἀποφύγουν κατασκόπων βλέμματα.

(Ἐν τούτοις οἱ δύο χωρικοὶ ἀνῆψαν πυρὰν ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας.)

ΜΕΛΧΘΑΛ (εἰς τὴν ἀκτὴν).

Τίς εἶ; Τὸ σύνθημά σας!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (κάτωθεν.)

Φίλοι τοῦ λαοῦ.

(Ὅλοι καταβαίνουνσι πρὸς τοὺς προσπλεύσαντας. Ἐκ τοῦ πλοιαρίου ἐξέρχον-
ται ὁ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ, ὁ ΙΤΕΛ ΡΕΔΙΓΚ, ὁ ΛΗΣ ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ, ὁ ΓΙΩΡ-
ΓΗΣ ΕΝ ΛΥΔΗ, ὁ ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΟΥΝ, ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ ὁ ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ,
ὁ ΙΟΣΤ ΕΚ ΒΑΪΛΕΡ, καὶ τρεῖς ἄλλοι χωρικοί, ἐπίσης ὅλοι ὡπλισμένοι.)

ΠΑΝΤΕΣ (ἀνακράζουσι.)

Χαίρετε!

(Ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ μένουσιν εἰς τὸ βάθος καὶ ἀντασπάζονται, προχωρεῖ
πρὸς τὸ προσκῆνιον ὁ Μελχθάλ μετὰ τοῦ Σταυφάχερ.)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

ὦ! Τὸν εἶδον, Κύριε, ἐν ᾧ
νὰ μὲ ἰδῇ ἐκεῖνος δὲν ἠδύνατο!
Τῷ ἔθεσα τὴν χεῖρα εἰς τὰ βλέφαρα,
κ' ἐνεφορήθην φλέγουσαν ἐκδίκησιν
ἐκ τῶν σβεστῶν ἡλίων τῶν βλεμμάτων του.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἐκδίκησιν μὴ λέγῃς. Ὅχι γε γ ο ν ὸ ς
κακὸν, ἀλλ' ἀπ ε ι λ ο ὦ ν τ α ν' ἀντικρούσωμεν.
— Ἀλλὰ εἰπέ μοι, εἰς τὸ Οὐντέρβάλδεν τί

κατώρθωσας, καὶ τίνας ὑπὲρ τῶν κοινῶν
ἐξήγειρας; προσέτι σὺ τῶν προδοτῶν
πλεκτάνας, καὶ κινδύνους πῶς διέφυγες;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Διὰ τοῦ ὄρους τοῦ φρικτοῦ τῶν Συρεννῶν ⁽⁴¹⁾
ὑπὲρ πεδία παγετῶν ἀπέραντα,
ἐφ' ὧν μονήρης ὁ βραχνὸς κλαγκάζει γῦψ,
εἰς Ἄλπεων κατῆλθον στενωπόν. Ἐκεῖ
οἱ ἐξ Οὐρὶ ποιμένες κ' οἱ ἐξ Ἑγγελβέργ ⁽⁴²⁾
φωνάζουσιν ἀλλήλους χαιρετώμενοι,
κ' εἰς τὰς βοσκὰς ἐνοῦνται. Ἐκεῖ ἔσβυνον
τὴν δίψαν, πίνων γάλα ἐκ τῶν παγετῶν,
τὸ καταρρέον εἰς ἀφρώδεις ρύακας. ⁽⁴³⁾
Εἰς τὰς καλύβας τοῦ βουνοῦ κατέλυον,
ἐγὼ ξενίζων, ξενιζόμενος ἐγὼ,
μέχρις οὗ τέλος εἰς οἰκήσεις ἔφθασα
ἀνθρώπων ζώντων ἐν κοινωνικοῖς θεσμοῖς.
— Εἰς τὰς κοιλάδας ταύτας εἶχε πρό τιнос
ἡ φήμη φθάσει τοῦ φρικτοῦ ἐγκλήματος,
κ' ἡ συμφορὰ μου σεβασμὸν ἐνέπνεε,
καὶ πᾶσα θύρα εὐλαβῶς μ' ἠνοίγετο!
Κατάπληκτ' ἦσαν αἱ εὐθειαὶ τῶν ψυχῶν
διὰ τοὺς νέους τρόπους τοὺς δυναστικούς·
διότι, ὅπως διαρκῶς αἱ Ἄλπεις τῶν
τ' αὐτὰ παράγουν βότανα, κ' αἱ βρύσεις τῶν
ὁμοίως ρέουν, ἄνεμοι καὶ σύννεφα
ἀμεταβλήτως τέμνουν τὴν αὐτὴν ὁδόν,
ὁμοίως καὶ τὰ ἦθη εὐσταθεῖ ἐκεῖ
ἀπὸ προγόνων εἰς ἐγγόνους ἔμειναν,
κ' ἡ τῆς ζωῆς τῶν ἔξισ, ἀρχαιοπρεπής,

αὐθάδεις ἀποκρούει νεωτερισμούς.
 — Ὅρέξαντές μοι τὰς τραχείας χεῖράς των,
 τὰ σκωριῶντα ξίφη ἐξεκρέμασαν,
 καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των χαῖρον ἔλαμπε
 τὸ θάρρος, ὅτε εἶπα τὰ ὀνόματα
 τὰ ἀνὰ πᾶν τὸ ὄρος ἱερά, τὸ σὸν
 καὶ τὸ τοῦ Βάλθερ Φύρστ. Ὁρκίσθησαν
 ὃ ὑμῖν δόξη πρόθυμοι νὰ πράξωσι,
 καὶ ὡς θανάτου νὰ σᾶς μείνωσι πιστοί.
 — Ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ξενίας ἀσφαλῆς
 παρελθὼν οὕτως ἔπαυλιν μετ' ἔπαυλιν,
 ὅτε κατῆλθον καὶ εἰς τὴν κοιλάδα μου,
 ὅπου πολὺ μου τὸ συγγενολόγιον,
 καὶ τὸν πατέρα εὖρον ἄστεγον, τυφλόν,
 ἐπὶ ἀχύρου ξένου, ἄρτον τρώγοντα
 ἐλέους...

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Οἶμοι! Οὐρανέ!

ΜΕΛΑΧΘΑΛ.

Δὲν ἔκλαυσα,
 τοῦ ἀπεράντου πόνου μου τὴν δύναμιν
 εἰς ῥοῦν δακρύων μάταιον δὲν ἔλυσα·
 ἀλλ' εἰς τὸ στῆθος προσφιλὲς κειμήλιον
 αὐτὸν ἐγκλείσας, ἐστοχάσθην πράξεων.
 Διέρπων πάντας τοῦ βουνοῦ τοὺς ἐλιγμούς,
 τοὺς κρυπτοτέρους, ἰχνηλάτησα μυχοὺς,
 κ' εἰς τῶν ἀλύτων παγετῶν τοὺς πρόποδας
 κ' ἐκεῖ βοσκοὺς οἰκοῦντας ἀνεκάλυψα,
 κ' εἰς ὅ,τι μέρος ἂν ὁ ποῦς μου μ' ἔφερε,
 τῆς τυραννίας μῖσος εὕρισκον θερμόν.

διότι ὡς κ' εἰς τ' ἄκρα ταῦτα ὄρια
πλάσεως ζώσης, ἂν καὶ παύει τίκτουσα
ἡ φύσις, πλὴν δὲν παύει τῶν διοικητῶν
ἡ ἀπληστία ἡ βορὸς ἀρπάζουσα.—

Αἱ ἄκανθαι τοῦ λόγου τοῦ φλογώδους μου
ἐξῆψαν τὰς καρδίας τοῦ χρηστοῦ λαοῦ,
καὶ εἰσὶ πάντες ἐκ ψυχῆς ἡμέτεροι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἔργα μεγάλα ἐν βραχεῖ κατώρθωσας.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Μεῖζονα ἔτι. Τὸ ὀχύρωμα Ῥοσθέργ
φοβοῦνται, καὶ τὴν Σάρνην, οἱ ἀγρόται μας,
ὅτ' εἰς τοὺς βράχους καὶ εἰς τὰς ἐπάλξεις των
κρυπτόμενος, τὴν χώραν βλάπτει ὁ ἐχθρός.

Νὰ τὰ κατασκοπεύσω μόνος ἤθελον.

Ἦλθον εἰς Σάρνην, κ' εἶδον πᾶν τὸ φρούριον.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τῆς τίγριδος τὸ ἄντρον! — Ἀπετόλμησας;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἔφερον σχῆμα μοναχοῦ. Εἰς τράπεζαν
πῶς ἐκραιπάλα εἶδον ὁ Διοικητής·
ἂν καταστέλλω, κρίνε, τὴν καρδίαν μου.
Τὸν εἶδον τὸν κακοῦργον· δὲν τὸν ἔσφαξα!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὴν τόλμην σου ἡ τύχη ἐβοήθησε.

(Ἐν τούτοις προὔχωρησαν καὶ οἱ λοιποὶ καὶ ἦλθον πλησίον τῶν δύο.)

Εἰπέ μοι τώρα τίνες οὗτ' οἱ φίλοι σου,
κ' οἱ καλοὶ ἄνδρες οἱ ἀκολουθοῦντές σε;
Νὰ γνωρισθῶμεν πρέπει, ν' ἀνοιχθῇ
καρδία εἰς καρδίαν ἐμπιστευτικῶς.

ΜΑΪΕΡ.

Εἰς τοὺς τρεῖς τόπους, Κύριε, τίς σ' ἀγνοεῖ;
Ὁ Μάϊερ εἶμαι εἰς τὴν Σάρνην, καὶ αὐτὸς
εἶν' ὁ ἀνεψιός μου Στροῦθ ἐκ Βιγκελρείδ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Διόλου δὲν μοὶ λέγεις ὄνομ' ἀγνωστον.
Βιγκελρείδ ἦτον ὁ φονεύσας δράκοντα (44)
εἰς Βάϊλερ, τὸν βάλτον, καὶ ἀποθανῶν (45)
κατὰ τὴν πάλην.

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Ἦτον πρόγονος ἐμῆς,
Κύριε Βέρνερ.

ΜΕΛΧΘΑΛ (δεικνύων δύο χωρικούς.)

Οὗτοι πέραν κατοικοῦν
τοῦ δάσους. Εἶναι ἄνθρωποι τοῦ Ἐγγελβέργ,
τῆς μονῆς. Ὅμως μὴ καταφρονῇτέ τους
διότι εἶναι ὑπηρέται, καὶ οὐχὶ
ἐπὶ γαιῶν των, ὥς ἡμεῖς ἐλεύθεροι.
Εἰσὶ τοῦ τόπου φίλοι, κ' εὐϋπόληπτοι.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς αὐτούς.)

Δότε τὰς χεῖρας. Τίς ὁ καυχησόμενος
ὅτι οὐδένα ἐπὶ γῆς ὑπηρετεῖ;
Ἄλλως, εἰς πᾶσαν τάξιν θάλλ' ἡ ἀρετή.

ΚΟΡΡΑΔ ΟΥΝ.

Ὁ Ῥέδδιγγ, ὁ ἀρχαῖος δημογέρων μας.

ΜΑΪΕΡ.

ὦ! τὸν γνωρίζω. Εἵμεθα ἀντίδικοι.
Δι' ἐν ἀρχαῖον κτῆμα δικαζόμεθα.
— Κύριε Ῥέδδιγγ, εἰς τὸ δικαστήριον
ἐχθροὶ, ἐνταῦθα σύμφωνοι!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Λόγος καλός!

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Ἀκούετε; Τὸ κέρας εἶναι τοῦ Οὐρί.

(Δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν κατέρχονται ἔνοπλοι τοὺς βράχους.)
φέροντες δαυλοὺς.)

ΑΝΣ ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ.

Δὲν καταβαίν' ἰδέτε μετὰ τῶν λοιπῶν
ὁ ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ ὁ εὐσεβής,
ὁ ἱερεὺς μας; Οὔτε κακοπάθειαν
φοβεῖται, οὔτε σκότος τοῦ λαοῦ ποιμήν!

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ὁ ἀναγνώστης, κ' ἔπειτα ὁ Βάλθερ Φύρστ.
Ὁ Τέλλος ὅμως μετ' αὐτῶν δὲν φαίνεται.

Ὁ ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ, ὁ ἱερεὺς ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ, ὁ ἀναγνώστης
ΠΕΤΕΡΜΑΝ, ὁ ποιμήν ΚΟΥΘΝΗΣ, ὁ κυνηγὸς ΒΕΡΝΗΣ, ὁ
ἀλγεὺς ΡΟΥΘΔΗΣ, καὶ πέντε ἕτεροι ΧΩΡΙΚΟΙ. Ὅλοι ὁμοῦ
τριάκοντα τρεῖς τὸν ἀριθμὸν προχωροῦσιν εἰς τὸ προσκήνιον,
καὶ ἵστανται περὶ τὴν πυράν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἴδου, ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ μας λοιπὸν,
ἐπὶ τοῦ κλήρου τοῦ πατρώου, ἔρπομεν
κρυπτοβατοῦντες, ὅπως κρύπτονται φονεῖς,
καὶ εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός, τὸ ἐφαπλοῦν
τὸν μελανὸν μανδύαν εἰς ἐγκλήματα]
καὶ εἰς συνωμοσίας, τὸ δικαίωμα
ἡμῶν ζητοῦμεν, τὸ ἡμέρας διαυγοῦς
καὶ τοῦ ἡλίου λάμπον φαινότερον!

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Δὲν βλάπτει. Ὅ,τ' ὑφαίνει νύξ ἡ σκοτεινὴ,
πρὸ τοῦ ἡλίου διαλάμπον θὰ φανῇ.

ΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Ἀκούσατέ μου τί μ' ἐμπνέει ὁ Θεός!
 Ἰστάμεθα ἐνταῦθα ὡς βουλή λαοῦ,
 καὶ ἀντὶ ἔθνους ὁλοκλήρου μένομεν.
 Κατὰ τ' ἀρχαῖα ἅς συνεδριάσωμεν,
 ὡς ἐν ἡρέμοις χρόνοις ἦν τὸ ἔθιμον.
 Τῆς συνελεύσεώς μας τὸ παράτυπον
 τοῦ χρόνου ἢ ἀνάγκη δικαιολογεῖ.
 Ὅπου τελεῖται δίκαιον, εἶν' ὁ Θεός,
 κ' ὑπὸ τὸν οὐρανόν του νῦν καθήμεθα.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὡς τὸ πρὶν, ἔστω, ἅς συνεδριάσωμεν.
 Νῦξ εἶναι· μᾶς φωτίζει πλὴν τὸ δίκαιον.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ὁ ἀριθμὸς ἂν λείπη, ἀλλὰ πάρεισι
 τοῦ ἔθνους αἱ καρδίαι καὶ οἱ ἄριστοι.

ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΟΥΝ.

Τ' ἀρχαῖά μας βιβλία ἂν δὲν ἔχωμεν,
 ἐγγεγραμμένα εἶν' εἰς τὰς καρδίας μας.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Λοιπὸν τὸν κρίκον ἅς ἀποτελέσωμεν.
 Ἄς στήσωμεν τὰ ξίφη τῆς δυνάμεως. (45)

ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ.

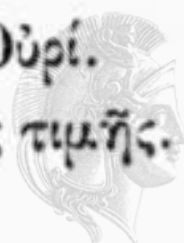
Ἐπὶ τὴν ἔδραν ἀναβήτ' ὁ πρόεδρος,
 κ' οἱ κλήτορές του στήτωσαν πέριξ αὐτοῦ.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

Τρία τὰ ἔθνη. Ἀλλ' εἰς ποῖον τῶν τριῶν
 θ' ἀνήκ' ἡ προεδρεία ἐπὶ τῶν λοιπῶν;

ΜΑΪΕΡ.

Τὸ Σβύτς ἅς ἀντερίσῃ μετὰ τοῦ Οὐρί.
 Τὸ Οὐντερβάλδεν παραιτεῖται τῆς τιμῆς.

ΜΕΛΑΧΘΑΛ.

Δὲν ἀπαιτοῦμεν. Οἱ ἰκέται εἵμεθα,
οἱ ἐπικαλεσθέντες φίλους ἰσχυρούς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Εἰς τὸ Οὐρί τὸ ξίφος! Ἡ σημαία του
ἤγεϊτ' ἐν ταῖς στρατείαις ταῖς Ῥωμαϊκαῖς.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ὅχ', ἡ τιμὴ τοῦ ξίφους ἔστω εἰς τὸ Σβύτς.
Τὸ γένος πάντες ἐξ ἐκείνου ἔλκομεν.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Τὴν διαμάχην ταύτην σας τὴν εὐγενῇ
ἐγὼ νὰ συμβιδάσω. Ἄς προίσταται
τὸ Σβύτς ἐν λόγοις, ἐν πολέμῳ τὸ Οὐρί.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (δίδων τὸ ξίφος τῷ Σταυφάχερ.)
Τὸ λοιπὸν λάβε.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἐγὼ ὄχι. Ἡ τιμὴ
ἀνήκ' εἰς τὰ πρεσβεῖα.

Ο ΕΝ ΑΥΛῃ.

Ἀριθμὸν ἐτῶν
ἔχ' ὑπὲρ πάντας ὁ σιδηρουργὸς Οὐλρίχ.

Ο ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ.

Χρηστὸς ἀνὴρ, ἀλλ' ὄχι αὐτοκέφαλος.
Οὐδεὶς δουλεύων εἶναι δικαστὴς ἐν Σβύτς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Δὲν εἶν' ἐδῶ ὁ Ῥέδιγγ, δημογέρων πρὶν;
Ποῖον ζητοῦμεν ἄλλον ἀξιώτερον;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Πρόεδρος ἔστω, τῆς συνόδου ἀρχηγός.
Τὴν χεῖρα ἅς ἐγείρῃ ὅστις συμφωνεῖ.

(Πάντες ὑψοῦσι τὴν δεξιάν.)

ΡΕΔΙΓΓ (προβαίνων εἰς τὸ μέσον.)

Ἐπὶ βιβλίου ἐπειδὴ δὲν δύναμαι,
εἰς τοὺς ἀστέρας τ' οὐρανοῦ ὀρκίζομαι,
ποτέ, οὐδόλως τοῦ δικαίου ν' ἀποστῶ.

(Στήνουςι δὴ ξίφη ἔμπρός του· ὁ κύκλος σχηματίζεται περὶ
του. Οἱ τοῦ Σδύτς εἰσὶν ἐν τῷ μέσῳ, οἱ τοῦ Οὐρὶ δεξιῶς, οἱ
τοῦ Οὐντερδάλδεν ἀριστερῶς. Ὁ Ῥέδιγγ ἵσταται στηριζό-
μενος ἐπὶ τοῦ ξίφους του.)

Τοὺς τρεῖς λαοὺς τοῦ ὄρους τί συνήγαγε
παρὰ τῆς λίμνης τὴν ἀκτὴν τὴν ἄξενον
κατὰ τὰς ὥρας φαντασμάτων νυκτικῶν;
Εἰς τί ὁ νέος ἀφορᾷ δεσμός ἡμῶν,
ὄν τῶν ἀστέρων δέομεν ἀπέναντι;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (προχωρῶν εἰς τὸ μέσον τοῦ κύκλου.)

Δεσμός δὲν εἶναι νέος ὄν συνδέομεν.
Τῶν παναρχαίων χρόνων τὸν προγονικὸν
ἀνανεοῦμεν. Μάθετε, ὦ σύντροφοι,
ὅτι ἂν λίμνη, ὄρη μᾶς χωρίζωσι,
κ' ἰδίως κυβερνᾶται ἕκαστος λαὸς,
ἀλλ' εἴμεθα ἐν γένος, ἐνὸς αἵματος,
κ' ἐκ τῆς αὐτῆς κοιτίδος ἐξερχόμεθα.

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Ἄ! Τ' ἄσματά μας ψάλλουσιν ἀλήθειαν (46)
λοιπὸν, ἐκ ξένης γῆς πῶς ἐπωκήσαμεν;
Εἰπέ μας ὅ,τι περὶ τούτου σοι γνωστὸν,
ἵνα ὁ νέος δεσμός οὗτος ἰδρυθῇ
ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου μας.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἴδου τί διηγοῦνται γέροντες βοσκοί.
— Λαὸς ὑπῆρχε μέγας, πρὸς βορρᾶν οἰκῶν
ἐκτὸς τῆς χώρας ταύτης. Ἦλθε δέ ποτε

μεγάλη σιτοδεία. Τότε τὸ κοινὸν
 ν' ἀποφασίσῃ ἡναγκάσθῃ, κληρωτὸς
 πᾶς δέκατος πολίτης τὴν πατρίδα του
 νὰ καταλίπη. — Τοῦτο δὲ κ' ἐγένετο.
 Γυναῖκες, ἄνδρες, μέγα πλῆθος, ἐν κλαυθοῖς
 ἀπῆλθον πρὸς τὰς χώρας τὰς μεσημβρινὰς,
 διὰ τοῦ ξίφους τὴν ὁδὸν των τέμνοντες
 ἐν Γερμανίᾳ, μέχρι τῶν δασοσκεπῶν
 ὁρέων τούτων· οὐδὲ πρὶν ἀπηύδησαν,
 παρὰ εἰς τὴν ἀγρίαν ὅταν ἔφθασαν
 κοιλάδα, ὅπου εἰς πεδίον κελαδεῖ
 τὸ ρεῦμα τῆς Μοῦο τ τ α ς. Δὲν ὑπῆρχ' ἐκεῖ (47)
 ἀνθρώπου ἵχνος. Ἰστατο δ' εἰς τὴν ἀκτὴν
 καλύβη μόνη· παρ' αὐτὴν δ' ἐκάθητο
 ἄνθρωπος περιμένων τὴν διάβασιν.
 Νὰ εἶναι θυελλώδης ἄπλους ἔτυχεν
 ἡ λίμνη. Τότε φέροντες τὰ βλέμματα
 ἐπὶ τὴν χώραν, εἶδον δάση εὐσκια,
 γενναίας βρύσεις, καὶ πῶς τὴν πατρίδα των
 εὕρισκον πάλιν ἐφάνη τοῖς κ' ἔδοξεν
 αὐτοῖς, ἐκεῖ νὰ μείνουν, καὶ ἀνήγειραν
 τὸ παλαιὸν χωρίον Σβύτς. Ἐπίπονον
 καιρὸν πλὴν εἶχον ὥς νὰ ἐξορύξωσι
 τὰς περιπεπλεγμένας ῥίζας τῶν δασῶν.
 Ἡ γῆ δὲ ὅταν ἔπαυσε νὰ ἐπαρκῇ
 εἰς τὸ αὐξάνον πλῆθος ἐξετάθησαν
 μέχρι τοῦ μαύρου ὄρους, μέχρι τῶν λευκῶν (48)
 παγοστεγᾶστων κορυφῶν, ὑφ' ἃς λαὸς
 κρύπτεται ἄλλος, ἄλλας γλώσσας ὁμιλῶν. (49)
 Ἐκτίσαν τὸ χωρίον Σ τ ἄ ν ς εἰς τὸ Κερνβάλδ,

καὶ κατὰ τὴν κοιλάδα Ῥέϋς, τὸ Ἀλτόρφ.
 Πλὴν τῆς ἀρχῆς των πάντοτε ἐμνήσθησαν
 καὶ πάντοτ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀλλογενῶν
 ὅς' εἰς τὸν τόπον ἔκτοτε κατώκησαν,
 οἱ πρῶτοι ἄνδρες διακρίνονται τοῦ Σδύτς.
 Γνωρίζονται τὸ αἶμα κ' αἱ καρδίαι των.

(Δίδει τὰς χεῖρας δεξιῶς καὶ ἀριστερῶς.)

Ο ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΟΙΚΟΥ.

Μιᾶς ἐσμέν καρδίας, ἐνὸς αἵματος.

ΠΑΝΤΕΣ (δίδουσιν ἀλλήλους τὰς χεῖρας.)

Ἐσμέν ἐν ἔθνος, καὶ θὰ πράξωμεν ὡς ἐν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὰ δ' ἄλλα ἔθνη ξένον φέρουσι ζυγόν,
 κ' ἐκλιναν τὸν αὐχένα ὑπὸ νικητὴν.
 Ὑπάρχουσι δὲ κ' ἐνδον τῶν ὀρίων μας
 οἱ μέτοικοι οἱ ξένοις ὑποκείμενοι,
 καὶ ἡ δουλεία διαδοχικῶς χωρεῖ.
 Ἡμεῖς δὲ, τῶν ἀρχαίων Ἐλβετῶν κορμός,
 εἵχομεν σώσει τὴν ἐλευθερίαν μας,
 ὑφ' ἡγεμόνας γόνυ δὲν ἐκλίναμεν,
 καὶ τῶν Αὐτοκρατόρων ἐζητήσαμεν
 τὴν προστασίαν μόνον οἰκειοθελῶς.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Τὴν σκέπην ἐλευθέρως ἐξελέξαμεν
 τῆς Βασιλείας. Ἐν ἐπιστολαῖς ῥητῶς
 τοῦ Φρειδερίκου ταῦτα περιέχονται. (50)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἄνευ κυρίου ὁ ἐλευθερώτερος
 δὲν εἶναι· πρέπει νὰ ὑπάρχη κεφαλὴ,
 καὶ κριτὴς ἀρχων, ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἔριδας

τὸ δίκαιον ν' ἀντλήται. Οἱ πατέρες μας
 ἔνεκα τούτου ὅσῃν γῆν κατέκτησαν
 ἐπὶ ἐρήμων, εἰς τὸν Αὐτοκράτορα
 ἀνέθηκαν τιμῶντες, ὅστις κύριος
 ἐστὶ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς ξένης γῆς·
 κ' ἐδέχθησαν δουλείαν ὅπλων εὐγενῇ,
 ὥς πάντες εἰς τὸ κράτος οἱ ἐλεύθεροι.
 Τῶν ἐλευθέρων τὸ καθῆκον εἶν' αὐτὸ,
 νὰ σώζωσι τὸ κράτος ὅφ' οὐ σώζονται.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Πᾶν ὑπὲρ τοῦτο εἶναι δούλων ἔνδειξις.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὅσάκις ἡ στρατεία ἦν ἡ πάνδημος,
 παραταχθέντες ὑπὸ τὴν σημαίαν του,
 τὰς μάχας του προθύμως ἐπολέμησαν.
 Ἐν ὅπλοις εἰς τὴν ξένην ἐξεστράτευσαν,
 τὸ στέμμα ἵνα λάβῃ τὸ Ῥωμαϊκόν.
 Ἐκυβερνῶντο δὲ κατ' οἶκον, χαίροντες,
 κατὰ τ' ἀρχαῖα, κατὰ νόμον ἴδιον·
 ὁ δ' Αὐτοκράτωρ μόνον ἐπὶ φονικῶν
 τὴν δίκην εἶχε, διὰ κόμητος ἀσκῶν
 αὐτὴν μὴ κατοικοῦντος ἐν τῇ χώρᾳ μας.⁽⁵¹⁾
 Συμβάντος φόνου, ἐκαλεῖτο ἔξωθεν,
 καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, ἀτεχνάστως, καθαρῶς,
 μὴ εἰς ἀνθρώπους ἀφορῶν, ἐψήφισε.
 Ποῦ ἐστὶν ἔχνος ὅτι δοῦλοι εἴμεθα;
 Ἄν ἄλλος ἄλλα οἶδεν, ἄς μᾶς τὰ εἰπῇ.

Ο ΕΝ ΑΥΛΗ.

Ὅχι· τὰ πάντα ἔχουσιν ὥς λέγετε.
 Τὴν τυραννίαν δὲν ἠνέχθημεν ποτέ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Εὐπειθῇ οὔτε εἰς τὸν Αὐτοκράτορα
 ἐκλίναμεν αὐχένα, ὅτ' ἐλύγισε
 τοῦ κράτους του τὸν νόμον ὑπὲρ τοῦ Παππᾶ. (52)
 Οἱ μοναχοὶ τῆς Σκήτης ὅτ' ἐζήτησαν
 ὑπὸ τὴν Ἄλπιν νὰ μᾶς ἀφαιρέσωσι
 τὰ παλαιὰ μας πάτρια βοσκήματα,
 καὶ ἦλθε γράμμα φέρων ὁ ἡγούμενος
 δωροῦν αὐτοῖς τὴν χώραν τὴν ἀδέσποτον,
 καὶ ἡμῶν ὅλως ἀγνοοῦν τὴν ὑπαρξιν,
 εἶπομεν· «Νόθος ἡ ἐπιστολή. Οὐδεὶς,
 οὐδ' Αὐτοκράτωρ, νὰ δωρήσῃ δύναται
 ὅ,τ' εἶναι ἡμῶν κτῆμα. Ἄν μᾶς ἀρνηθῇ
 ἡ Βασιλεία δίκαιον, εἰς τὰ βουνὰ
 καὶ ἄνευ Βασιλείας δὲν χανόμεθα.» (53)
 —Τοιαῦτα εἶπον οἱ πατέρες μας. Ἡμεῖς
 νὰ ὑποστῶμεν τὸν ἐπαίσχυντον ζυγόν;
 καὶ ξένοι δοῦλοι νὰ μᾶς ἐπιβάλλωσιν
 ὅ,τι ὁ Αὐτοκράτωρ ὁ πανίσχυρος
 δὲν δικαιούται; —Ταύτην κατηρτίσαμεν
 τὴν χώραν διὰ πόνου τῶν χειρῶν ἡμῶν,
 τὸ δάσος τῶν ἀγρίων ἄρκτων δίαιταν,
 εἰς οἴκησιν ἀνθρώπων μετεπλάσαμεν,
 τὰ θρέμματα τῶν βάλτων τὰ φαρμακερά,
 τὸ σπέρμα τῶν δρακόντων ἐφρονεύσαμεν,
 τὸν ὀμιχλώδη πέπλον διερρήξαμεν,
 ὅστις ἠπλοῦτο μέλας εἰς τὴν ἔρημον,
 ἐθραύσαμεν τοὺς βράχους, ἐκρεμάσαμεν
 ἐπὶ βαράθρων ἀσφαλῇ τὴν στενωπὸν
 τῷ ὁδοιπόρῳ, ἔχομεν χιλιετῇ

τῆς γῆς τὴν κτῆσιν, — κ' ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μας
θα ἔλθῃ δοῦλος ξένος ἄλυσιν αἰσχροῖν
νὰ μᾶς χαλκεύῃ, ὕβριν ἐπιφέρων μας;
Τοιαύτης βίας δὲν ὑπάρχει ἐκφυγή;

(Μεγάλη κίνησις μεταξὺ τῶν παρεστώτων.)

Οὐχί! Ἡ τυραννία ἔχει ὅρια.

Ἄν ὁ δουλεύων δὲν εὕρισκῃ δίκαιον
θλιβόμενος, τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανὸν
θαῖρῶν ἐκτείνει, καὶ λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ
τὸ δίκαιόν του τὸ ἐκεῖ κρεμάμενον,
ὥς οἱ ἀστέρες, ἄθραυστον, αἰώνιον. —
τῆς φύσεως ἡ σχέσις ἐπανέρχεται
ἡ παναρχαία, σχέσις καθ' ἣν ἄνθρωπος
ἀπέναντι ἀνθρώπου μόνον ἴσταται, —
καὶ μέσον τελευταῖον, ὅταν ἄλλο πᾶν
ἐξαντληθῇ, τῷ μένει ἡ ῥομφαία του. —
Κατὰ τῆς βίας νὰ ὑπερασπίσωμεν
τὸ πρῶτον ἀγαθὸν μας δικαιούμεθα. —
Ὑπὲρ πατρίδος ἐγειρόμεθα λοιπὸν,
ὕπὲρ τῶν γυναικῶν μας καὶ τῶν τέκνων μας!

ΠΑΝΤΕΣ (κτυπῶντες τὰ ξίφη των.)

Ὑπὲρ τῶν γυναικῶν μας καὶ τῶν τέκνων μας!

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ (προβαίνων εἰς τὸν κύκλον)

Πρὶν ἢ τὸ ξίφος σύρετε, σκεφθῆτέ το.

Ἴσως σᾶς εἶναι ἐν εἰρήνῃ δυνατὸν
τὸν Βασιλέα νὰ ἐξιλεώσητε,
καὶ μίαν ἴσως λέξιν ὥς προφέρετε,
οἱ τύραννοί σας νὰ σᾶς κολακεύωσι.

— Προσφύγετε εἰς ὅ,τι προετράπητε
πολλάκις, καὶ τοῦ κράτους ἀποσπώμενοι,

εἰς τῆς Αὐστρίας δόθητε τὴν δύναμιν.—

Ο ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ.

Ὁ ἱερεὺς τί λέγει; Νὰ ὁμώσωμεν
ἡμεῖς εἰς τὴν Αὐστροίαν;

Ο ΕΝ ΒΥΕΛ.

Μὴ ἀκούετε.

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Προδότης συμβουλεύει, τοῦ λαοῦ ἐχθρός!

ΡΕΔΙΓΓ.

Ἑταῖροι, ἡσυχίαν!

ΣΕΒΑΣ.

Ὅρκον τίς; ἡμεῖς
εἰς τὴν Αὐστροίαν μετὰ τόσον ὄνειδος!

Ο ΕΚ ΦΛΥΗΣ.

Εἰς πίεσιν νομίζουσιν θὰ ἐνδώσωμεν
οἱ μὴ ἐνδόντες εἰς θωπείαν!

ΜΑΪΕΡ.

Τότε δὴ

θὰ ἦμεν δοῦλοι καὶ θὰ τὸ ἡξίζομεν.

Ο ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ.

Ἐκτὸς τοῦ νόμου ἔστω τοῦ τῶν Ἑλβετῶν
ὁ εἰς Αὐστροίαν προκαλῶν ὑποταγὴν.

ὦ πρόεδρε, προτείνω ἢ συνέλευσις
ὥς πρῶτον τοῦτο νὰ ψηφίσῃ νόμον της.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Εἰς τὴν Αὐστροίαν ὅς προτείν' ὑποταγὴν,
ἄτιμος ἔστω, καὶ τῶν νόμων μας ἐκτός.
Καθεὶς ἅς τῷ ἀρνηῖται τὴν ἐστίαν του.

ΠΑΝΤΕΣ (ὁψοῦντες τὴν δεξιάν.)

Θέλομεν οὕτως. Ἔστω νόμος.

ΡΕΔΙΓΓ (μετά τινα παύσιν.)

Ἔγεινέ.

ΡΟΙΣΣΕΑΜΑΝΝ.

Διὰ τοῦ νόμου τούτου εἴσθ' ἐλεύθεροι.
Δὲν θέλει παρ' Αὐστρίας ποτ' ἐκδισθῇ
ὅ,τι ἀντέσχεν εἰς προτάσεις προσηνεῖς.

ΙΟΣΤ ΕΚ ΒΑΪΛΕΡ.

Προβῶμεν εἰς ἑτέρας πράξεις.

ΡΕΔΙΓΓ.

Σύντροφοι,

Πᾶν γλυκὺ μέτρον ἄρα ἐξηντλήσαμεν ;
Πάσχομεν ἴσως ταῦτα παρὰ θέλησιν
τοῦ Βασιλέως, ἴσως ἐν ἀγνοίᾳ του.
Καὶ τοῦτο ἄς μὴ μείνη ἀδοκίμαστον.
Ἄς φθάσουν τὰ δεινὰ μας εἰς τὰ ὦτά του,
πρὶν πειραθῶμεν βίας, ἥτις πάντοτε
δεινὴ, καὶ τοῦ δικαίου ἂν ὑπερμαχῇ.
Ὅπου ἡ ἀνθρωπίνη παύει ἀρρώγῃ,
ἐκεῖ ἡ θεία ἄρχεται βοήθεια.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Κορράδον Οὐν.)

Εἰς σέ ὁ λόγος. Ἐκθες ὅ,τι σοι γνωστόν.

ΚΟΡΡΑΔΟΣ ΟΥΝ.

Εἰς Ῥεινφέλδ, ἡμην, εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος (54)
τὴν ἑδραν, ὅπου παρὰ τῶν Διοικητῶν
ἀπῆλθον νὰ ἐκθέσω ὅσα πάσχομεν,
καὶ νὰ ζητήσω τὰ ἐπικυρούμενα
ὑπὸ παντὸς τὸν θρόνον ἀναβαίνοντος
τῶν ἡμετέρων προνομίων γράμματα.
Ἀπεσταλμένους εὗρον πόλεων πολλῶν
τῆς χώρας τῶν Σοάδων καὶ τῶν Ῥηνικῶν

ἀκτῶν. Λαβόντες πάντες τὰς περγαμηνάς,
 παιδροὶ ἀπῆλθον. Ἄλλ' ἐμέ, τὸν παρ' ὑμῶν
 πεμφθέντα, εἰς συμβούλους μὲ παρέπεμψαν,
 οἵτινες λόγους μόνους μ' ἔδωκαν κενούς.
 Ὁ Αὐτοκράτωρ εἶπον πῶς δὲν εὐκαιρεῖ,
 πῶς θὰ σκεφθῇ κατόπιν καὶ περὶ ἡμῶν.
 — Ὡς διηρχόμεν τὰς αἰθούσας κατηφής,
 τὸν Δοῦκα Χάνσεν εἶδον, ὅστις ἔκλαιεν (54')
 ἐπὶ ἐξώστου· παρ' αὐτὸν τοὺς εὐγενεῖς,
 τὸν Βάρτ καὶ Τέγερφέλδον. Μ' εἶπον δὲ αὐτοὶ
 καλέσαντές με· «Βοηθεῖσθε μόνοι σας!
 » Παρὰ τοῦ Βασιλέως μὴ τὰ δίκαια
 » προσμένετε, τὸ τέκνον ἂν τοῦ ἀδελφοῦ
 » γυμνῶν, ἀρπάζει τὴν κληρονομίαν του.
 » Ὁ Δοῦξ τὸν κλῆρον τῷ ζητεῖ τὸν μητρικόν.
 » Ἐνήλιξ εἶναι, ἱκανὸς νὰ κυβερνᾷ
 » λαοὺς καὶ χώρας. Τί τῷ ἀπεκρίθησαν;
 » Ἀνθέων στέμμα θέτων εἰς τὰς τρίχας του
 » ὁ Βασιλεὺς, τῷ εἶπε· Τοῦτο κόσμημα
 » ἐστὶν ἀρμόζον εἰς τὴν ἡλικίαν σου.»

Ο ΕΠΙ ΤΟΙΧΟΥ.

Ἰδού. Δικαιοσύνην μὴ προσμένετε
 παρὰ τοῦ Βασιλέως. Βοηθεῖσθε μόνοι σας.

ΡΕΔΙΓΓ.

Δὲν μένει ἄλλο. Τώρα συμβουλεύσατε,
 τὸ ἔργον πῶς φρονίμως τελεσθήσεται.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (Προχωρεῖ εἰς τὸν κύκλον.)

Τί θέλομεν; Τὴν βίαν ν' ἀποσείσωμεν,
 τ' ἀρχαῖα δίκαιά μας, κληρονόμημα,
 τῶν προπατόρων, ταῦτα νὰ φυλάξωμεν,

οὐχὶ δὲ νέα νὰ ἐπιδιώξωμεν.
 Τοῦ Βασιλέως ἔστω τὸ τῷ Βασιλεῖ
 ἀνῆκον. Ὅστις ἔχει κύριον, αὐτῷ
 ὑπηρετήτω.

ΜΑΙΕΡ.

Παρ' Αὐστρίας κτήματα
 ἐνοικιάζω.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τῇ Αὐστρίᾳ πλήρουνε.

ΙΟΣΤ ΕΚ ΒΑΪΛΕΡ

Τελῶ εἰς τοὺς Κυρίους Ῥαπερσβείλ. (55)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τελῶν

ἐξακολουθεῖ.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Εἰς τὴν Θεομήτορα
 ὠρκίσθην τῆς Ζυρίχης.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Δὸς εἰς τὴν μόνην
 τὰ τῆς μονῆς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸ κράτος μόνον πάροχον
 εἰς ἐμὲ εἶναι ὅλων τῶν κτημάτων μου.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἔστ' ὅ,τι πρέπει, ἀλλ' οὐδὲν ὑπὲρ αὐτό.
 Διοικητὰς καὶ ξένους δούλους θέλομεν
 ἀποδιώξει, ρίπτοντες τοὺς πύργους των,
 ἀναιμωτὶ, ἂν εἶναι τρόπος. Ἄς ἰδῇ
 ὁ Αὐτοκράτωρ ὅτι ἐδιάσθημεν
 τὸ εὐλαβὲς καθῆκον ν' ἀθετήσωμεν.

Ἐντὸς ὀρίων μένοντας ἂν μᾶς ἰδῇ,
ἴσως νικήσῃ τὴν ὀργήν του συνετῶς.
Εὖλογον φόβον διεγείρει ὁ λαὸς,
ὅστις, ξιφήρης, μένει μετριοπαθής.

ΡΕΔΙΓΓ.

Ἀλλὰ, εἰπέτε, πῶς θὰ ἐνεργήσωμεν;
Τὰ ὅπλα ἔχει εἰς τὰς χεῖρας ὁ ἐχθρός.
Βεβαίως ἐν εἰρήνῃ δὲν θ' ἀποσυρθῇ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Θ' ἀποσυρθῇ ἐνόπλους ἅμα μᾶς ἰδῇ.
Πρὶν ὀπλισθῇ κ' ἐκεῖνος, ἅς προλάβωμεν.

ΜΑΙΕΡ.

Εὐκόλος λόγος, πλὴν τὸ πρᾶγμα δύσκολον!
Ἔχομεν εἰς τὸν τόπον δύο φρούρια,
τοῦ ἐχθροῦ σκέπην, εἰς ἡμᾶς δὲ κίνδυνον,
ἐὰν εἰσβάλῃ ἐχθρικῶς ὁ βασιλεύς.
Τὸ Ῥόσβεργ καὶ ἡ Σάρνη νὰ κατακτηθοῦν
ἀνάγκη, πρὶν αἱ χῶραι κινηθοῦν αἱ τρεῖς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἐὰν χρονοτριβῶμεν, δὲν θὰ λάθωμεν.
Εἰς πολλοὺς εἶναι τὸ μυστήριον γνωστόν.

ΜΑΙΕΡ.

Προδότης δὲν ὑπάρχουν εἰς τοὺς τόπους μας.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Προδότης καὶ ὁ ζῆλος εἶν' ἐνίοτε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἐὰν ἀργῶμεν, συμπληρώσας εἰς Ἀλτόρφ
τὸν πύργον, ὀχυροῦται ὁ διοικητής.

ΜΑΙΕΡ.

Ἐγωῖστων ὁ λόγος.

ΣΙΓΡΙΣΤ.

Εἶσαι ἄδικος.

ΜΑΪΕΡ (ἔξαπτόμενος).

Ἄδικος! Τοῦτο τὸ Οὐρὶ θὰ μᾶς εἰπῇ!

ΡΕΔΙΓΓ.

Τοῦ ὅρκου σας μνησθῆτε. Ἡσυχάσατε.

ΜΑΪΕΡ.

Ναὶ, ἂν συνεννοῶνται τὸ Οὐρὶ καὶ Σβύτς, ἡμεῖς βεβαίως πρέπει νὰ σιγήσωμεν.

ΡΕΔΙΓΓ.

Νὰ σ' ἐγκαλέσω πρέπ' εἰς τὴν ὁμήγουριν.
Ταράττει τὴν εἰρήνην ἢ θερμὴ σου φρήν.
Δὲν εἶναι ὁ σκοπὸς μας εἷς καὶ ὁ αὐτός;

ΒΙΓΚΕΛΡΕΙΔ.

Τὰς ἐορτὰς ἀνίσως περιμείνωμεν,
κατὰ τὸ ἔθος τότε ὅλ' οἱ κάτοικοι
ἔχουν νὰ φέρουν δῶρα εἰς τὸν ἄρχοντα.
Νὰ εὐρεθῶσι δέκα ἕως δώδεκα
δύνανται οὕτως ἄνδρες εἰς τὸ φρούριον,
αἰχμὰς ὀξείας εἰς τοὺς κόλπους κρύπτοντες,
ἅς εἰς τὰς ῥάβδους εὐχερῶς προσάπτουσι·
διότι εἰς τὸν πύργον ἔνοπλος οὐδεὶς
εἰσδύει. Μένουν εἰς τὸ δάσος οἱ πολλοὶ,
καὶ ὥς ἐκεῖνοι τῶν πυλῶν κρατήσωσιν,
ἐν σάλπισμα! κ' ἐξαίφνης ἐξορμήσαντες
ἐκ τῆς ἐνέδρας, ἥρπασαν τὸ φρούριον.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄναλαμβάνω τὸ Ῥοσβέργ ἐγώ.—Ἐκεῖ
ὑπάρχει κόρη ἥτις μ' εἶναι εὐμενής.
Θέλω τὴν πείσει κλονουμένην κλίμακα

νὰ μοὶ κρεμάσῃ εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός.
Ν' ἀναβῶ μόνον, σύρω τοὺς ἑταίρους μου.

ΡΕΔΙΓΓ.

Θέλησις πάντων εἶναι ἡ ἀναβολή;

(Οἱ πλεῖστοι ἀνατείνουσι τὰς χεῖρας.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (μετρήσας τὰς ψήφους.)

Ὑπὲρ, εἰκοσιμία, δώδεκα κατὰ.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Καθ' ἣν ἡμέραν πέσωσι τὰ φρούρια,
τὴν ἀγγελίαν δίδομεν διὰ καπνοῦ
εἰς ὄρος ἀπὸ ὄρους· τὴν ἐξέγερσιν
εἰς τὰς πρωτίστας πόλεις προκηρύττομεν·
καὶ ὅπλα ὡς ἰδῶσιν οἱ διοικηταί,
ἀμύνης θ' ἀποστῶσιν, ἔστε βέβαιοι,
καὶ συνοδίαν θὰ δεχθῶσι πρόθυμοι,
ἐκτὸς τοῦ τόπου νὰ τοὺς φέρ' εἰρηνικῶς.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

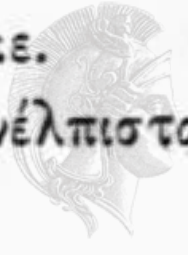
Ὁ Γέσλερ ὅμως μόνος εἶν' ἐπίφοβος.
Πληθὺς ἱππέων τὸν φρουρεῖ. Ἀναιμωτὶ
δὲν θὰ ὑποχωρήσῃ, οὐδ' ἐκδιωχθεὶς
θὰ εἶναι διὰ τοῦτο ἀβλαβής· αὐτοῦ
δύσκολον νὰ φεισθῶμεν, κ' ἐπικίνδυνον.

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Τὴν πρώτην θέσιν τοῦ κινδύνου δότε μοι.
Ὁ Τέλλος τὴν ζωὴν μου ἔσωσεν· αὐτὴν
προθύμως δίδω ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου.
Ἡὐχαριστήθην· τὴν τιμὴν μου ἔσωσα.

ΡΕΔΙΓΓ.

Ὁ χρόνος βουλευφόρος. Περιμείνατε.
Πολλάκις φέρει κ' ἡ στιγμή τ' ἀνέλπιστα.

ΑΘΗΝΩΝ

Ἄλλὰ ἰδέτε· διανυκτερεύομεν
 ἐδῶ, κ' ἐν τούτοις ἡ Ἡὼς εἰς τὰ βουνὰ
 φλέγοντας θέτει ἀκροφύλακας. Καιρός!
 Ἄναχωρῶμεν, πρὶν μᾶς καταλάβῃ φῶς.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἀμεριμνῆτε, καὶ ἡ νύξ ὑποχωρεῖ
 βραδέως μόνον ἀπὸ τῶν κοιλάδων μας.

(Πάντες ἀπεκαλύφθησαν αὐτομάτως, καὶ θεωροῦσι σιγῶντες καὶ
 μετ' εὐλαθείας τὸ λυκαυγές.)

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Εἰς τὸ φῶς τοῦτο τὸ προασπαζόμενον
 ἡμᾶς πρὸ πάντων τῶν λαῶν, τῶν πνιγερὰν
 ἀναπνεόντων ἀτμοσφαῖραν πόλεων,
 ὁμώσωμεν τὸν ὄρκον τοῦ δεσμοῦ ἡμῶν.
 — Πάντες ἐν ἔθνος ἀδελφῶν ἐσόμεθα,
 ἐν πόνοις κ' ἐν κινδύνοις ἀδιαίρετον.

(Πάντες ἐπαναλαμβάνουσι τὸν ὄρκον, ὑψοῦντες τὰ τρία
 δάκτυλα τῆς δεξιᾶς.)

— Ὡς οἱ πατέρες, ζήσωμεν ἐλεύθεροι,
 ἀντὶ δουλείας προτιμῶντες θάνατον.

(Ὁμοίως.)

Εἰς τοῦ ὑψίστου τὴν ἰσχὺν θαρρήσομεν,
 ἰσχὺν ἀνθρώπων εἰς οὐδὲν τιθέμενοι.

(Ὁμοίως. Πάντες ἐναγκαλίζονται ἀλλήλους.)

ΣΤΑΥΦΛΑΧΕΡ.

Κρυφίως ἤδη ἕκαστος ἀπέλθετε
 πρὸς οὓς ἂν ἔχη φίλους ἢ ἐταίρους του·
 παραχειμάζων δ' ἐν χωρίοις ὁ ποιμὴν,
 ἃς πλέκη σχέσεις πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν.

— Ὅ,τι ὥς τότε μᾶς ἐπιφυλάττεται,
 ἃς ὑποστῶμεν. Ἄς ἐπιστρωρεύωνται
 αἱ κακουργίαι τῶν τυράννων, ἕως οὔ

ἔλθ' ἡ ἡμέρα πρὸς κοινὴν ἐξόφλησιν
παντὸς ἰδίου καὶ κοινοῦ ὀφλήματος.
Καθεὶς ἄς πνίγη τὴν ὀργὴν του, καὶ αὐτὴν
ἄς ταμיעύσῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος του.
Ὁ τὴν ἰδίαν ὕβριν μόνος ἐκδικῶν,
τὸ κτῆμα περικόπτει τὸ δημόσιον.

(Ἐν ᾧ ἀπέρχονται ἡσυχῶς πρὸς τρεῖς διαφόρους διευθύνσεις,
ἡ ὀρχήστρα παιανίζει λαμπρὸν. Ἡ σκηνὴ μένει ἐπὶ τινὰς
στιγμὰς ἀνοιχτὴ, καὶ παριστᾷ τὸ θέαμα τοῦ ἔτι ἀνατέλ-
λοντος εἰς τὰς Ἀλπεις ἡλίου.)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Αὐλὴ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Τέλλου.

Ὁ ΤΕΛΛΟΣ *όσχολεῖται πέλκων.* Ἡ ΕΔΒΙΓΗ *εργάζεται εἰς ἰργόχειρον.*

Ὁ ΒΑΛΘΕΡ καὶ ὁ ΓΟΥΔΙΕΑΜΟΣ *εἰς τὸ μετασκήνιον παίζουν
ἔχοντες μικρὰν βαλληστρίδα. (ὤδ).*

ΒΑΛΘΡ (ᾄδει.)

Αὐγὴ χρυσανατέλλει
εἰς δάση κ' εἰς βουνά.

Μὲ τόξον καὶ μὲ βέλη
ὁ κυνηγὸς περνᾷ.

—

Μονάρχης τοῦ αἴρος
ὥς εἶν' ὁ αἰτὸς,
τὰ ὄρη ἐλευθέρως
διέρχεται αὐτός.

—

Ὡς ὅπου σημαδεύει
εἶν' ἄρχων τῶν βουνῶν,
καὶ μόνος βασιλεύει
καὶ ζώων καὶ πτηνῶν.»

—

(Ἔργεται πηδῶν.)

Ἔσπασεν ἡ χορδὴ μου. Πάτερ, δέσε την.

ΤΕΛΛΟΣ

Ἐγώ; διόλου. Βοηθεῖται μόνος του
ὁ κυνηγός.

(Τὰ παιδία μακρύνονται.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἀρχίζουν τὰ παιδιά μας
ἔνωρίς τὸ τόξον.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅστις θέλει ἔξοχος
ποτὲ νὰ γίνη, ἔνωρίς γυμνάζεται.

ΕΔΒΙΓΗ.

Εἶθε τὴν τέχνην μὴ ἐμάνθανον ποτέ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅφείλουσι τὰ πάντα νὰ μανθάνωσι.
Νὰ διατρέξῃ ὅστις θέλει τὴν ζωὴν
ἀφόβως, πρέπει, στεγανῶς θωρακισθεὶς,
εἰς προσβολὴν νὰ βαίνη καὶ εἰς ἄμυναν.

ΕΔΒΙΓΗ.

Ποτὲ κατ' οἶκον δὲν θὰ μένωσ' ἥτυχοι.

ΤΕΛΛΟΣ.

Οὐτ' ἐγὼ, μήτερ, ἤμπορῶ. Δὲν μ' ἔπλασεν
ἡ φύσις εἰς ποιμένα. Θέλω πάντοτε
ἀσθμαίνων νὰ διώκω φεύγοντα σκοπὸν,
καὶ τῆς ζωῆς μου εἶναι ἡ ἀπόλαυσις
ἐκ νέου καθ' ἐκάστην νὰ τὴν κατακτῶ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Καὶ λησμονεῖς τοὺς φόβους τῆς συζύγου σου,
καὶ ὅτι σὲ προσμένει καὶ πικραίνεται.
Φρίττω ὅσάκις λέγουσ' οἱ συνθηρευταὶ
τὰ ῥιψοκίνδυνά σου κατορθώματα.
Ὅσάκις φεύγεις, τρέμει ἡ καρδιά μου
πῶς δὲν θὰ μ' ἐπιστρέψῃς. Εἰς τὰς κορυφὰς
σὲ βλέπω τὰς ἀγρίας, τὰς παγοσκεπεῖς,
πλανώμενον, πηδῶντα καὶ σφαλλόμενον

ἐπὶ κρημνῶν· καὶ βλέπω πῶς ὁ αἵγαγρος
 ἀνασκιρτῶν, σὲ σύρει εἰς τὸ βάραθρον·
 πῶς σὲ κυλῖει πίπτουσα νηροβολάς·
 πῶς ὑπενδίδει κινητὸν τὸ ἔδαφος,
 θάπτον σε ζῶντα εἰς πυθμένα χαίνοντα.
 Τὸν τόλμητίαν κυνηγὸν τῶν Ἀλπεων
 θάνατος ἐνεδρεύει μυριόμορφος.
 ὦ! εἶναι, εἶναι δυστυχὲς ἐπάγγελμα,
 διὰ κινδύνων φέρον εἰς τὴν ἄβυσσον!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅστις φαιδρῶς, ἀρόβως περιβλέπεται,
 εἰς τὸν Θεὸν πιστεύων κ' εἰς τὴν εὐκαμπτὸν
 ἰδίαν ῥώμην, δὲν τρομάζει τοὺς κρημνοὺς.
 Τῶν βουνῶν τέκνον δὲν φοβεῖται τὰ βουνά.

(Ἐν τούτοις περατώσας τὴν ἐργασίαν του, ἀποθέτει
 τὰ σύνεργά του.)

Νομίζω τώρα εἶν' ἡ θύρα στερεά.
 Ὁ πέλεκύς μου μ' ἀπαλλάττει λεπτουργοῦ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Καὶ ποῦ ὑπάγεις;

ΤΕΛΛΟΣ.

Εἰς Ἀλτόρφ, εἰς τοῦ πατρός.

ΕΔΒΙΓΗ.

Δὲν μελετᾷς τι ἐπικίνδυνον; Εἰπέ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Πῶς, γύναι, σ' ἦλθεν ἡ ιδέα;

ΕΔΒΙΓΗ.

Πλέκεται,

ἡξεύρω, κάτι κατὰ τῶν Διοικητῶν.
 Συνῆλθον εἰς τὸ Ῥύτλι, κ' εἶσαι τοῦ δεσμοῦ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐκεῖ δὲν ἤμην. Ὅμως τὴν πατρίδα μου,
ἂν μὲ καλέσῃ, δὲν θεν' ἀρνηθῶ ποτέ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Τὴν θέσιν τῶν κινδύνων θὰ σοὶ δώσωσι,
τὴν δύσκολον μερίδα, καθὼς πάντοτε.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὁ φόρος λόγῳ τῆς οὐσίας τάττεται.

ΕΔΒΙΓΗ.

Διὰ τῆς λίμνης σὺ τὸν Οὐντερβάλδιον
ἐν τρικυμῷ ἔφερες. Ἐσώθητε
ἐκ θαύματος. Τὰ τέκνα, τὴν γυναῖκά σου
καὶ δὲν ἐσκέφθης;

ΤΕΛΛΟΣ.

Σᾶς ἐσκέφθην, φίλη μου,
καὶ ἔσωσα πατέρα τέκνα ἔχοντα.

ΕΔΒΙΓΗ.

Εἰς τῆς θυέλλης νὰ ῥιφθῇς τὸν φάρυγγα,
δὲν εἶναι πίστις, εἶναι πρόκλησις Θεοῦ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὀλίγα πράττει ὅταν τις πολλὰ μετρά.

ΕΔΒΙΓΗ.

Πρόθυμος εἶσαι καὶ τοὺς πάντας βοηθεῖς.
Ἄν δ' ἐν ἀνάγκῃ εἶσαι, τίς σὲ βοηθεῖ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Βοηθοὺς εἶθε μὴ χρειάζωμαι ποτέ!

(Λαμβάνει τὴν βαλληστρίδα καὶ τὰ βέλη του.)

ΕΔΒΙΓΗ.

Τὸ τόξον τί τὸ θέλεις; Ἄφες το ἐδῶ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅταν μοὶ λείπη τ' ὄπλον, μοὶ ἐλλείπ' ἡ χεὶρ.

(Τὰ παιδία πλησιάζουσι.)

ΒΑΛΘΕΡ.

Διὰ ποῦ, πάτερ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Εἰς Ἀλτόρφ, εἰς τοῦ παπποῦ.

Ἔρχεσαι; Θέλεις;

ΒΑΛΘΕΡ.

Ἐννοεῖται, ἔρχομαι.

ΕΔΒΙΓΗ.

Τὸ Ἀλτόρφ ἄφες. Εἶναι ὁ διοικητὴς ἐκεῖ ἀκόμη.

ΤΕΛΛΟΣ.

Σήμερον ἀναχωρεῖ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἄφες νὰ φύγῃ· ἄφες μὴ σ' ἐνθυμηθῇ.

Πῶς μᾶς μισεῖ γνωρίζεις.

ΤΕΛΛΟΣ.

Μῖσος ἀβλαβές.

Τὸ καλὸν πράττων, τί φοβοῦμαι τοὺς ἐχθρούς;

ΕΔΒΙΓΗ.

Μισεῖ πρὸ πάντων ὅσους πράττουν τὸ καλόν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Διότι δὲν εὐρίσκει ἐπ' αὐτῶν λαβήν.

Ἐμὲ θ' ἀφήσῃ ὁ ἱππότης ἥσυχον.

ΕΔΒΙΓΗ.

Πῶς; Τὸ ἤξεύρεις;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἦμην εἰς κυνήγιον

ἐσχάτως. Τὰς ἐρήμους ἐτυχον περῶν

τοῦ Σαῖχεν ἀνοδίας, καὶ διέτρεχον (57)

ἐπὶ βαράθρου κρεμαμένην στενωπὸν,

ἥτις δὲν εἶχεν ἐκφυγὴν· ἠγείροντο
ὕπὲρ τὴν κεφαλὴν μου βράχοι κάθετοι,
κ' ἐβόϊζεν ὁ Σαῖχεν κάτω φοβερός.

(Οἱ παῖδες προσέρχονται δεξιῶς καὶ ἀριστερῶς εἰς αὐτὸν, καὶ
τὸν βλέπουσι μετὰ τεταμένης προσοχῆς.)

Ἐκεῖ μὲ ἀντικρύζει ὁ διοικητῆς,
μόνος πρὸς μόνον, ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον,
καὶ παρ' ἡμῖν τὸ χαῖνον βαθὺ βάραθρον.

Ὁ Κύριος μὲ εἶδε καὶ μ' ἐγνώρισεν,
ἐνθυμηθεὶς πῶς μ' εἶχεν αὐστηρὰν ποινὴν
ἐπιμετρήσει διὰ πταῖσμ' ἀσήμαντον·
καὶ βλέπων ὅτι πρὸς αὐτὸν προέβαινον
τὴν χεῖρα ἔχων ἔνοπλον, ὠχρίασε,
τὰ βήματά του ἔτρεμον, καὶ εἶδ' αὐτὸν
ἐγγὺς νὰ πέσῃ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημοῦ.

— Τὸν ἐλυπήθη καὶ τὸν ἐπλησίασα,
κ' εὐλαβῶς εἶπον· «Εἴμ' ἐγὼ, ὦ Κύριε!»

Ἐκεῖνος ὅμως οὐδὲ γρὺ ἡμπόρεσε
νὰ ἐκστομήσῃ· σιωπῶν δὲ μ' ἔνευσε
τὸν δρόμον μου νὰ σύρω. Οὕτω μακρυνθεὶς,
τῷ ἔστειλα κατόπιν τοὺς ἀνθρώπους του.

ΕΔΒΙΓΗ.

Οὐαί σοι. Σ' ἐφοβήθη. Ἀσυγχώρητος
δι' αὐτὸν εἶσαι πῶς τὸν εἶδες τρέμοντα.

ΤΕΛΛΟΣ.

Δι' ὃ τὸν ἀποφεύγω· οὐδ' αὐτὸς ἐμὲ
θενὰ ζητήσῃ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Μεῖνε σήμερον. Ἐκεῖ
μὴ μεταβαίνης. Ὑπαγε, κυνήγησον.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἄλλὰ τί ἔχεις;

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἔχω φόβους. Ἄπεχε.

ΤΕΛΛΟΣ.

Δι' ἀναιτίους φόβους βασανίζεσαι;

ΕΔΒΙΓΗ.

Μὲ βασανίζουν μᾶλλον ὥς ἀναίτιοι.

ὦ! μείνε.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὑπεσχέθην. Εἶν' ἀδύνατον.

ΕΔΒΙΓΗ.

Ὑπαγε τότε ἄφες ὅμως τὸν μικρόν.

ΒΑΛΘΕΡ.

ὦ! Θὰ ὑπάγω, μητερίδιον κ' ἐγώ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἀφίνεις λοιπὸν, Βάλθη, τὴν μητέρα σου;

ΒΑΛΘΕΡ.

Θενὰ σὲ φέρω κάτι ἀπὸ τοῦ παπποῦ.

(Ἀναχωρεῖ μετὰ τοῦ πατρός του.)

ΓΟΥΛΙΕΑΜΟΣ.

Μῆτερ, ἐγὼ σοὶ μένω.

ΕΔΒΙΓΗ (ἐναγκαλιζομένη αὐτόν.)

Ναὶ, ἀγαπητὸν

παιδίον εἶσαι. Θὰ μοὶ μείνης μόνον σύ.

(Πορεύεται πρὸς τὴν αὐλαίαν θύραν, καὶ παρακολουθεῖ ἐπὶ πολὺ τοὺς ἀπερχομένους διὰ τῶν ὀφθαλμῶν).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἄγρία θασώδης θέσις πανταχόθεν περικεκλεισμένη.
Καταρράκται πίπτουσιν ἐκ τῶν βράχων.

ΒΕΡΘΑ, *θηρευτικὴν ἐσθῆτα φοροῦσα· Εὐθύς μετὰ ταῦτα εἰσέρχεται*
Ὁ ΡΟΥΔΗΝΣ.

ΒΕΡΘΑ.

Ἔπεται! Τέλος νὰ λαλήσω ἤμπορῶ.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Κυρία, τέλος σᾶς εὐρίσκω μοναχὴν.
κρημνοὶ καὶ βράχοι πέριξ μᾶς ἐγκλείουσιν.
Οὐδεὶς ὀφθαλμὸς ξένος μᾶς κατασκοπεῖ.
Τὸ βάρος θ' ἀποσπάσω τῆς μακρᾶς σιγῆς.

ΒΕΡΘΑ.

Οἱ θηρευταὶ, νομίζεις, δὲν ἀκολουθοῦν;

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἡ θήρ' ἄλλοῦ ἐστράφη. Τώρα ἢ ποτέ.
Τῆς φίλης στιγμῆς πρέπει νὰ ὠφεληθῶ.
Ἡ τύχη μου, ναὶ, πρέπει ν' ἀποφασισθῇ,
καὶ ἂν ψηφίσῃ χωρισμὸν αἰώνιον.
—ὦ! μὴ ὀπλίζῃς τοὺς γλυκεῖς σου ὀφθαλμοὺς
διὰ σκληρᾶς τοιαύτης αὐστηρότητος!
Τίς εἶμαι ἵνα πόθους αἶρω μέχρι σου;
Ἡ φήμη ἔτι δὲν μὲ κατωνόμασεν,
οὐδ' εἰς τὰς τάξεις ἵσταμαι τῶν ἵπποτῶν
ὅσοι λαμπροὶ ἐν νίκαις, ὡς μνηστῆρές σε
περιστοιχοῦν. Δὲν ἔχω ἄλλο τίποτε
εἰμὴ καρδίαν ἀγαπῶσαν καὶ πιστήν.

ΒΕΡΘΑ (*ἐμβριθῶς καὶ αὐστηρῶς.*)

Περὶ ἀγάπης λέγει, περὶ πίστεως,
ὁ πρὸς τὰ πρῶτα τῶν χρεῶν τοῦ ἄπιστος,
(Ὁ Ρούδηνς ὀπισθοδρομεῖ.)

ὁ δοῦλος τῆς Αὐστρίας, ὅστις ἑαυτὸν
εἰς τοὺς τυράννους τῆς πατρίδος του πωλεῖ!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ὑμεῖς, Κυρία, ταῦτα μοὶ προσάπτετε!
Εἰς ταύτην τὴν μερίδα τί ζητῶ πλήν σοῦ;

ΒΕΡΘΑ.

Εἰς τὴν μερίδα μὲ ζητεῖς τῶν προδοτῶν!
Προκρίνω εἰς τὸν Γέσλερ, εἰς τὸν τύραννον
τὴν χεῖρά μου νὰ δώσω, ὅχ' εἰς ἄστοργον
υἱὸν τῆς Ἑλβετίας, ἀρνησίπατριν,
εἰς ὄργανον ἐκείνου ταπεινούμενον.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Θεέ μου! Τί ν' ἀκούω!

ΒΕΡΘΑ

Τί χρηστὸς ἀνὴρ
τῶν συμπατριωτῶν του ἔχει φίλτερον;
Ἄνδρὸς καρδία χρέος εὐγενέστερον
ἔχει, τοῦ σώζειν τὸν ἀθῶον πάσχοντα,
τοῦ προασπίζειν τὸν δυναστευόμενον;
— Ἐγὼ συμπάσχω μετὰ τοῦ λαοῦ ὑμῶν,
καὶ ἡ ψυχὴ μου ῥήγνυται. Τὸν ἀγαπῶ,
τὸν ῥωμαλέον, πλήν καὶ μετριόφρονα.
Μ' ἔλκ' ἡ καρδία πανισχύρως πρὸς αὐτὸν,
καὶ καθ' ἐκάστην μᾶλλον τὸν τιμῶ.— Σὺ δέ,
σὺ δὲ ἡ φύσις, δὲ καθῆκον εὐγενές
ἀναδεικνύει φυσικὸν προστάτην του,
ἀλλ' ὅστις τὸν ἀρνεῖται, καὶ πρὸς τὸν ἐχθρὸν
αὐτομολῶν, χαλκεύεις τὰς ἀλύσεις του,
σὺ μὲ λυπεῖς· μὲ θλίβεις. Τὴν καρδίαν μου
νικῶ, ἵνα μὴ μῖσος αἰσθανθῇ πρὸς σέ.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Μὴ τοῦ λαοῦ μου τὸ συμφέρον δὲν ποθῶ;
Ὑπὸ τοῦ σκήπτρου τῆς Αὐστρίας τὴν ἰσχὺν
μὴ τὴν εἰρήνην . . .

ΒΕΡΘΑ.

Θέλεις τὴν δουλείαν του·
καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐσχάτου της
ἀσύλου ἐκδιώκεις, ὃ τῇ ἔμεινεν.
Ὁ λαὸς κρεῖττον τὸ συμφέρον του νοεῖ·
τὸ αἰσθημὰ του δὲν πλανοῦν φαινόμενα.
Σὲ, εἰς τὰ δίκτυά των σ' ἐνετύλιξαν.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Μὲ μισεῖς, Βέρθα· Βέρθα, μὲ περιφρονεῖς.

ΒΕΡΘΑ.

Θὰ ἦτον ἴσως δι' ἐμὲ καλῆτερον.
Ἄλλὰ νὰ βλέπω εἰς τὴν περιφρόνησιν
ἐκτεθειμένον, καὶ αὐτὴν ἀξίζοντα
ὃν ἐνδομύχως ἐπεθύμουν ν' ἀγαπῶ . . .

ΡΟΥΔΗΝΣ.

ὦ Βέρθα, Βέρθα! Φῶς μ' ἀνοίγεις οὐρανῶν,
κ' εἰς ἄδην ἅμα μὲ βυθίζεις σκοτεινόν.

ΒΕΡΘΑ.

Ἐντός σου δὲν ἐσβέσθη ὅ,τι εὐγενές.
Κοιμᾶται μόνον. Θὰ τὸ ἐξυπνήσωμεν.
Νὰ ἐπιβάλλῃς βίαν πρέπ' εἰς σεαυτὸν,
ἵνα φονεύῃς τὰς ἐμφύτους ἀρετάς.
Ἄλλ' ἰσχυρώτεραί σου εὐτυχῶς εἰσὶ,
καὶ ἄκων εἶσαι ἀγαθὸς καὶ εὐγενής.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Πιστεύεις, Βέρθα εἰς ἐμέ; Ὁ ἔρως σου
ὅ,τι θελήσῃ εἶμαι ἢ καὶ γίνομαι.

ΒΕΡΘΑ.

Ἔσ' ὅ,τ' ἡ φύσις ἡ γενναία σ' ἔπλασε.
Κατέλαβε τὴν θέσιν εἰς ἣν σ' ἔστησε,
βοήθησον τὸ ἔθνος καὶ τὴν χώραν σου,
καὶ προπολέμει ὑπὲρ τῶν δικαίων των.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Καὶ πῶς φεῦ! θ' ἀποβλέψω εἰς τὴν χεῖρά σου,
ἂν ἀντιτείνω πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα;
Ἦ θέλησις δὲν εἶναι τῶν οἰκείων σου
ἡ ἀπολύτως περὶ σοῦ ὀρίζουσα;

ΒΕΡΘΑ.

Ἐντὸς τοῦ Δάσους εἶν' αἱ κτήσεις μου. Καθὼς
ἡ Ἑλβετία ἐλευθερωθῇ, κ' ἐγὼ
εἶμ' ἐλευθέρα.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ποῖον, Βέρθα, πρὸ ἐμοῦ
ὀρίζοντα ἐκτείνεις!

ΒΕΡΘΑ.

Ἐξ εὐνοίας μὴ
πῶς θὰ με λάβῃς τῆς Αὐστρίας ἔλπιζε.
Ἀπληστοὶ χώρας, θέλουσι τὸν κληρὸν μου
εἰς τὸν εὐρύν των κληρὸν νὰ προσθέσωσι,
καὶ ὡς τὴν Ἑλβετίαν, θέλουσι κ' ἐμὲ
εἰς ἄλυσιν δουλείας νὰ με δέσωσι.
— Θῦμα με σύρουν, κ' ἔχουσιν ἀξίωσιν
εἰς τῶν Αὐτοκρατόρων ἴσως τὴν αὐλὴν
κολάκων ν' ἀνταμείψω ἀφοσίωσιν.
Ὅπου ὁ ραδιοῦργος δόλος κατοικεῖ,
μοὶ ἐτοιμάζουν γάμον μισητὸν ἐκεῖ.
Ὁ ἔρως ἔσται μόνος μου σωτὴρ, — ὁ σός.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ν' ἀποφασίσῃς δύνασαι νὰ ζῇς ἐδῶ;
τὴν τύχην σου νὰ δέσῃς εἰς τὴν τύχην μου;
ὦ Βέρθα, ὅτε εἰς τὸν κόσμον ἤθελον
μακρὰν νὰ τρέξω, τί ἐζήτουν εἰμὴ σέ;
Σὲ, σὲ ἐζήτουν εἰς τῆς φήμης τὴν ὁδόν,
καὶ ἔρως ἦτον ἡ φιλοδοξία μου.

Τοῦ κόσμου ἂν ἀφεῖσα τὴν λαμπρότητα
εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην μετ' ἐμοῦ κλεισθῇς,
εὔρον τὸ τέρμα πάντων τῶν ἀγώνων μου.
Ὁ χεῖμαρρος τοῦ κόσμου ἅς κτυπᾷ θραυσθεῖς
εἰς τὰς ἡσύχους τῶν ὁρέων μας ἀκτάς.
Δὲν ἔχω πόθον ἄλλον, ὅστις τὰ πτερὰ
ν' ἀνοίγῃ πρὸς τοῦ βίου τὸν ὀρίζοντα.
Οἱ βράχοι οὗτοι ἅς πυκνώσουν τὰ πλευρὰ,
τὴν οἰκουμένην ἀφ' ἡμῶν χωρίζοντα,
ἂν ἡ κλειστὴ κοιλάς μας μόνον ἀνοιγῇ
πρὸς τὰ πεδία τ' οὐρανοῦ τὰ φωταυγῇ.

ΒΕΡΘΑ.

Ἴδού σε οἶον σ' ἐπλαττεν ἡ μάντις μου
καρδία· ἡ φωνή της δὲν μ' ἠπάτησεν.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἐρρε, ἡ πλάνη ἥτις μὲ παρήγαγεν.
Εἰς τὴν πατρίδα μόνον ἔσομ' εὐτυχής.
Ὅπου εἰς νεανίαν παῖς ἀνέθαλον,
ὅπου τὰ πάντα τῆς ψυχῆς εἰσὶ χαρὰ
ὅπου τὰ φίλα δένδρα, τὰ γνωστὰ νερὰ,
εἰς τὴν πατρίδα θενὰ ζήσωμεν ὁμοῦ.
Τὸ βλέπω, τὴν ἡγάπων, καὶ μακρὰν αὐτῆς
ποτὲ δὲν ἤμην εὐτυχής καὶ οὐδαμοῦ.

ΒΕΡΘΑ.

Ποῦ τῶν Μακάρων εἶν' ἡ νῆσος ἀλλαχοῦ;
Εἰς τὴν γῆν ταύτην, γῆν τῆς ἀθωότητος,
ὅπου ἡ πίστις ἡ ἀρχαία κατοικεῖ,
ὅπου ὁ δόλος δὲν ἐμίανε τὴν γῆν,
δὲν θολεῖ φθόνος τῆς χαρᾶς μας τὴν πηγὴν,
καὶ τὴν ζωὴν μας περιλάμπει φῶς γλυκύ.
— Ἐκεῖ σὲ βλέπω παρρησιαζόμενον,
πρῶτον, ἐν μέσῳ ἴσων κ' ἐλευθέρων,
ἀνυποκρίτως, εὐγενῶς τιμώμενον,
ὥς ὁ μονάρχης ὁ τὸ σκῆπτρον φέρων.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Κ' ἐγὼ σὲ βλέπω, στέφανον τῶν καλλονῶν
τῶν γυναικείων, μειδιῶσαν, ἰλαρὰν,
ἐντὸς τοῦ οἴκου νὰ μοὶ φέρῃς οὐρανὸν,
καὶ ὥς τὸ ἔαρ σπείρει ρόδα καὶ χαρὰν,
νὰ μοὶ κοσμήῃς τὸν βίον μετὰ χάριτος,
κ' εὐδαιμονία νὰ τὸν στέφῃ ἀρρήτος.

ΒΕΡΘΑ.

Τὸ βλέπεις, φίλε, πόθεν ἦν τὸ πένθος μου,
ὅτι σὺ μόνος τὴν λαμπρὰν συνέτριβες
εἰκόνα ταύτην! — Φεῦ, ἀνίσως ὤφειλον
ν' ἀκολουθήσω τὸν αὐθάδη τύραννον
τῆς χώρας εἰς τὸν πύργον τὸν ζοφώδη του!
— Ἐνταῦθα πύργοι δὲν ὑπάρχουν. Τοῦ λαοῦ,
εἰς οὗ τὴν εὐτυχίαν θέλω ἐργασθῇ,
δὲν μὲ χωρίζουν τοῖχοι καὶ πυργώματα.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Πλὴν πῶς θὰ σώσω ἑμαυτόν; Πῶς τῶν δεσμῶν
εἰς οὓς ἀφρόνως ἐνεπλέχθην, νὰ λυθῶ;

ΒΕΡΘΑ.

Ἐγέρθητι, καὶ σχίσον ἀνδρικῶς αὐτοὺς,
καὶ ὅ,τι γίνῃ, ἔσο μετὰ τοῦ λαοῦ.
εἶναι τὸ σὸν καθήκον.

(Μακρόθεν ἀκούονται θηρευτικὰ κέρατα.)

Ἐπλησίασεν

ἡ θήρα. — Χαῖρε. Τώρα χωριζόμεθα. —
Ἄν τῆς πατρίδος, προμαχεῖς τοῦ ἔρωτος!
Ὑφ' ἓνα μόνον πάντες τρέμομεν ἐχθρὸν,
κ' ἐλευθερία μία μᾶς ἐλευθεροῖ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Παιδιάς εἰς Ἀλτόρφ.

(Εἰς τὸ προσκηνίον δένδρα· εἰς τὸ βάθος πῖλος ἐπὶ ὑψηλοῦ ἀκοντίου. Τὸ μετασκήνιον κατέχεται ὑπὸ τοῦ ὄρους Βανδέργου (58), ὑπὲρ ὃ ὑψοῦνται ἀπώτεραι χιονοσκεπεῖς κορυφαί.)

ΦΡΕΙΣΑΡΔ καὶ ΛΕΥΘΟΛΔ φρουροῦσιν ὡς σκοποί.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Προσμένομεν τοῦ κάκου, οὔτε φαίνεται
κάνεις νὰ ἔλθῃ κ' εἰς τὸν σκοῦφόν μας ἐκεῖ
μετάνοιαν νὰ κάμῃ. Ἦτον ἄλλοτε
αὐτὸ τὸ μέρος πανηγύρι. Ἦρημον
σήμερον μένει ὀλοτρίγυρα, ἐξ οὗ
εἰς τὸ κοντάρι κρέμεται τὸ φόβητρον.

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Ἀχρεῖος ὄχλος μόνον εἰς τὸ πεῖσμά μας
περνᾷ, κ' ἐβγάζει τοὺς δυσώδεις πῖλους του.
Ὅσοι καλοὶ, προκρίνουν ὥρας τὸν μισὸν
νὰ τριγυρίζουν δῆμον, καὶ τὴν ῥάχιν των
νὰ μὴ λυγίζουν εἰς τὸν σκοῦφόν μας ἐμπρός.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ συμβούλιον
 ἔβγαιναν ὅλοι. Εἶν' ἐδῶ ὁ δρόμος των.
 Νὰ χαιρετήσῃ οὐτ' ἐσκέπτετο κἀνεὶς,
 κ' ἐκεῖ καλὸν κυνήγι θενὰ ἔκαμνα.
 Ὅμως τὸ βλέπει ὁ παππᾶς, ὁ Ῥοίσσελμάνν,
 — Ἀπὸ ἀρρώστου ἤρχετο — Εἰς χεῖράς του
 τ' ἅγια εἶχεν. Ἔρχεται καὶ στέκεται
 ὅς αὐτὸν τὸν στύλον, καὶ τὸν κανδυλάπτῃ του
 νὰ κωδωνίζῃ ἔβαλεν ἐμπρός. Ἐκεῖ
 ρίπτονται ὅλοι εἰς τὰ γόνατα, — κ' ἐγὼ, —
 καὶ προσκυνοῦν, τὸν πῖλον ὄχι, τ' ἅγια. —

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Ἀρχίζει, ἀδελφέ μου, νὰ μοὶ φαίνεται
 ὁ πῖλος πῶς μᾶς φέρει κᾶπως ἐντροπήν.
 Εἰς ἰππεῖς ἄνδρας δὲν εἶν' ἐντιμον πολὺ
 ἐμπρός εἰς ἄδειον σκοῦφον νὰ φρουροῦν σκοποί·
 καὶ κάθε παλληκάρι θὰ γελᾷ μ' ἐμᾶς.
 — Νὰ προσκυνοῦν τὸν σκοῦφον! Ὁμολόγησε,
 παράξενη πῶς εἶναι προσταγὴ, τρελλή!

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Ὁ ἄδειος σκοῦφος τόσον πάλιν σ' ἐνοχλεῖ!
 Δὲν προσκυνεῖς πολλάκις ἄδεια καύκαλα;

(Αἱ χωρικαὶ **ΙΑΔΕΓΑΡΔ**, **ΜΕΧΘΙΛΔ** καὶ **ΕΛΣΒΕΘ** εἰσέρχονται μετὰ
 παιδίων καὶ ἵστανται πέριξ τοῦ ἀκοντίου.)

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Δουλοπρεπὴς σου ζῆλος σὲ κατέφαγε.
 Καλοὺς ἀνθρώπους ρίπτεις εἰς τὸν κίνδυνον.
 Ὅστις περάσῃ ἄς περάσῃ· ἔκλεισα
 τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ δὲν βλέπω τίποτε.

ΜΕΛΑΧΘΙΑΔ

Ἐκ' εἶναι κρεμασμένος ὁ Διοικητής.
Σέβας, παιδιά!

ΕΛΣΒΕΘ.

Ν' ἀφήσῃ ἄν τὸν σκοῦφόν του
ἤθελε καὶ νὰ φύγῃ! Δὲν θὰ 'πήγαινε
χειρότερα ὁ τόπος.

ΦΡΕΙΣΔΡΑ (τὰς διώκει.)

Ξεκουμβίζεσθε,
κατηραμένη γενεὰ τῶν γυναικῶν;
Ποῖος φροντίζει διὰ σᾶς; Νὰ στείλετε
τοὺς ἄνδρας σας. Ἐκεῖνοι, αἱ! ἄν τοὺς βαστᾷ,
ᾶς ἔλθουν ν' ἀψηφίσουν τὴν διαταγὴν.

(Αἱ γυναῖκες ἀπέρχονται.)

(Ἐισέρχεται ὁ ΤΕΛΛΟΣ, ἔχων τὴν βαλληστρίδα του, καὶ φέρων ἐκ τῆς
χειρὸς τὸ ΠΑΙΔΙΟΝ του. Διέρχονται ἐμπρὸς τοῦ πύλου χωρὶς νὰ
προσέξωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ προχωροῦσι πρὸς τὸ προσκίνητον.)

ΒΑΛΘΕΡ (δεικνύων τὸ ὄρος Βανθέργ.)

Ἀληθές, πάτερ, ὅτι εἰς τοῦτο τὸ βουνὸν
τὰ δένδρα, ὅταν ἡ ἀξίνη τὰ κτυπᾷ,
χύνουσιν αἷμα;

ΤΕΛΛΟΣ.

Τίς τὸ λέγει, φίλτατε;

ΒΑΛΘΕΡ.

Τὸ διηγεῖται ὁ ἀρχιβοσκός. Αὐτὰ
πῶς εἶναι, λέγει, ἱερὰ, καὶ ἄν κάνεις
τὰ κόψῃ, λέγει πῶς ἀπὸ τὸν τάφον του
τὸ χέρι του φυτρώνει.

ΤΕΛΛΟΣ.

Εἶναι ἱερὰ
τὰ δένδρα· τοῦτο εἶναι ἡ ἀλήθεια.

— Βλέπεις ἐκεῖ τοὺς πάγους εἰς τὰς κορυφάς,
τὰς λευκὰς γλώσσας ἕως εἰς τὸν οὐρανόν;

ΒΑΛΘΕΡ.

Εἶν' αἱ χιόνες αἱ αἰώνιαι. Βρόντοῦν
αὐταὶ τὴν νύκτα, τὰς νηφοβολάδας των
ἔταν κατρακυλίου.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ναὶ, καὶ τὸ Ἄλτορφ
θὰ ἔθαπτον, τὸ δάσος τοῦτο ἂν ἐκεῖ
ὥς πρόχωμα τὸν τόπον δὲν ἐφύλαττεν.

ΒΑΛΘΕΡ (μετὰ βριχεῖαν σκέψιν.)

Ἵπάρχουν τόποι, πάτερ μου, χωρὶς βουνά;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅστις ἀπὸ τὰ ὕψη ταῦτα καταβῇ,
καὶ καταβαίνων κατωτέρω πάντοτε,
τῶν ποταμῶν τὸ ῥεῦμα παρακολουθεῖ,
εἰς τόπον μέγαν φθάνει καὶ ἐπίπεδον,
ὅπου δὲν βράζουν τῶν βουνῶν οἱ χεῖμαρροι,
βραδεῖς, κ' ἡσύχως ἔρπουσιν οἱ ποταμοί·
κ' ἐκεῖ τὸ βλέμμα φέρεται ἐλεύθερον
ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον τ' οὐρανοῦ·
χρυσοῦς ὁ στάχυς εἰς ἀγροὺς κυμαίνεται,
καὶ ὅλ' ἡ χώρα μέγας κῆπος φαίνεται.

ΒΑΛΘΕΡ.

ὦ! τότε, πάτερ, πῶς δὲν καταβαίνομεν
εἰς τὸν ὠραῖον τοῦτον τόπον παρευθὺς,
κ' ἐδῶ εἰς φόβους ζῶμεν καὶ εἰς βάσανα;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὁραῖος τόπος, ὡς ὁ οὐρανὸς γλυκύς.
Οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ πλήν δὲν δρέπουσι
τὴν εὐλογίαν τῶν καρπῶν του.

ΒΑΛΘΕΡ.

Πῶς ; αὐτοὶ
ἐλεύθερ' εἰς τὴν γῆν των, καθὼς σὺ, δὲν ζοῦν

ΤΕΛΛΟΣ.

Τῶν Βασιλέων κ' ἐπισκόπων εἶν' ἡ γῆ.

ΒΑΛΘΕΡ.

Πλὴν εἰς τὰ δάση κυνηγοῦν ἐλεύθεροι ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὁ ἄρχων ἔχει τὰ θηρία καὶ πτηνά.

ΒΑΛΘΕΡ.

Ἄλλ' ὀψαρεύουν εἰς τοὺς ρύακας των κᾶν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Τῶν Βασιλέων ρύαξ, ἄλας, θάλασσα.

ΒΑΛΘΕΡ.

Ὁ Βασιλεὺς τίς εἶναι καὶ τὸν τρέμουσιν ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅστις τοὺς σώζει καὶ τοὺς τρέφει ἐνταύτῳ.

ΒΑΛΘΕΡ.

Δὲν ἔχουν θάρρος μόνοι των νὰ σώζωνται ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐκεῖ ὁ γείτων δὲν πιστεύ' εἰς γείτονα.

ΒΑΛΘΕΡ.

Ὁ εὐρὺς τόπος, πάτερ μὲ στενοχωρεῖ,
καὶ ὑπὸ τὰς χιόνας προτιμῶ νὰ ζῶ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Προτίμα, τέκνον, πάγους ὑπεράνω σου
παρὰ καχοὺς ἀνθρώπους. (Θέλουν νὰ περάσωσι.)

ΒΑΛΘΕΡ.

Πάτερ μου, ἰδέ !

Τί εἶν' αὐτὸς ὁ πῖλος εἰς τὸν πάσσαλον ;

ΤΕΛΛΟΣ.

ἽΟ πῖλος τί μᾶς μέλει; Ἦς ὑπάγωμεν.
(Ἵ ὃ θέλει ν' ἀναχωρήσῃ, ἔρχεται ποδὺς αὐτὸν ὁ ΦΡΕΙΣΑΡΔ, πρὸς
τείνων τὴν λόγχην.)

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Σταθῆτε! Εἰς τὸν τόπον! Ἐν ὀνόματι
τοῦ Βασιλέως!

ΤΕΛΛΟΣ (θέτων τὴν χεῖρα εἰς τὴν λόγχην.)

Τί ζητεῖς; τί μὲ κρατεῖς;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Τὴν προσταγὴν παρέβης. Ἀκολούθει μας.

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Ἐκεῖ τὸν πῖλον δὲν τὸν ἐχαιρέτησας.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἦφες με, φίλε, νὰ ὑπάγω.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Μὴ πολλά.

Εἰς τὴν εἰρκτὴν ἀμέσως.

ΒΑΛΘΕΡ.

Τὸν πατέρα μου
εἰς τὴν εἰρκτὴν νὰ σύρουν! ἮΩ! Βοήθειαν!

(κράζει εἰς τὰ παρασκήνια.)

Βοήθειαν! τρεχᾶτε! Βοηθήσατε!

Τὸν σύρουν διὰ βίας εἰς τὴν φυλακὴν!

(Ἵ ἱερεὺς ΡΟΙΣΣΕΑΜΑΝ καὶ ὁ Κανδυλάπτης ΠΕΤΤΕΡΜΑΝΝ ἔρχονται
μετ' ἄλλων ἀνδρῶν.)

ΚΑΝΔΥΛΑΠΤΗΣ.

Τί τρέχει;

ΡΟΙΣΣΕΑΜΑΝΝ.

Χεῖρα θέτεις εἰς τὸν ἄνθρωπον;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Εἶναι προδότης καὶ ἀντιβασιλικός.

ΤΕΛΛΟΣ (συλλαμβάνων αὐτὸν βιαίως.)

Ἐγὼ προδότης!

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Ἀπατᾶσαι, ἀδελφέ.

Εἶναι ὁ Τέλλος, συμπολίτης μας χρηστός.

ΒΑΛΘΕΡ, (βλέπων τὸν Βάλθερ Φύρστ, τρέχει πρὸς αὐτόν.)

Πάππε, βοήθει! Τὸν πατέρα σύρουν.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Εἰς εἰρκτήν! Ἔξω!

(ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (προσέρχεται σπεύδων.)

Ἐγγυῶμαι. Μείνατε.

— Πρὸς Θεοῦ, Τέλλε, τί συνέβη;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Ἀψηφεῖ

τὴν ὑπερτάτην τοῦ Ἐπάρχου δύναμιν.

(Ἔρχονται ὁ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ καὶ ὁ ΜΕΛΧΘΑΛ.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Σὺ, Τέλλε, τοῦτο;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ψεύδεται, πανάθλιε!

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Ἐκεῖ, τὸν πῖλον δὲν τὸν ἐχαιρέτησε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Καὶ διὰ τοῦτο σύρεται εἰς φυλακὴν;

Ἐγὼ τὸν ἐγγυῶμαι, φίλε. Ἄφες τον.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

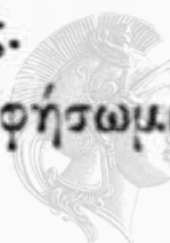
Διὰ τὸν ἑαυτὸν σου ἐγγυήσου σύ.

Κατὰ τὸ χρέος ἡμῶν πράττομεν. Ἐμπρός!

ΜΕΛΧΘΑΛ (πρὸς τοὺς χωρικούς.)

Πλὴν βία τοῦτο εἶναι ἀθεόφοβος.

Νὰ τὸν ἀρπάσουν αὐθαδῶς θ' ἀφήτῳμεν;

ΚΑΝΔΥΛΑΠΤΗΣ.

Μὴ ἀνεχθῆτε. Εἶν' ἡμῶν ἡ δύναμις,
τὰ νῶτα εἰς τὰ νῶτα ἂν στηρίζωμεν.

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Τίς ἀψηφεῖ τὸ δόγμα τοῦ διοικητοῦ;

ΤΡΕΙΣ ΑΛΛΟΙ ΧΩΡΙΚΟΙ, φθάνοντες ἐν βίᾳ.

Σᾶς βοηθοῦμεν! Τ' εἶν' ἐδώ; Κτυπᾶτέ τους!

(Ἡ ΙΛΔΕΓΑΡΔ, ἡ ΜΕΧΘΙΑΔ καὶ ἡ ΕΛΣΒΕΘ ἐπανέρχονται.)

ΤΕΛΛΟΣ.

Καλοὶ, ἀφῆτε. Βοηθοῦμαι μόνος μου.

Ἄν νὰ προσφύγω ἤθελον εἰς δύναμιν,
αἱ λόγchai των θαρῖεῖτε θὰ μ' ἐτρόμαζον;

ΜΕΛΧΘΑΔ (πρὸς τὸν Φρεισάρδ).

Τόλμησον νὰ τὸν σύρῃς ἐκ τοῦ μέσου μας.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ καὶ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Μή! ἡσυχίαν!

ΦΡΕΙΣΑΡΔ (φωνάζων.)

Στάσις! Ἐπανάστασις!

(Ἀκούονται σάλπιγγες.)

ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

Ὁ ἑπαρχος, ὁ Γέσλερ!

ΦΡΕΙΣΑΡΔ (ὕψων τὴν φωνήν.)

Ἐπανάστασις!

Συνωμοσία!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Κράζε νὰ διαρῥαγῇς.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ καὶ ΜΕΛΧΘΑΔ.

Θὰ σιωπήσης, κάθαρμα;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ (φωνάζων ἔτι δυνατωτέρᾳ.)

Βοήθειαν!

Βοήθειαν τοῦ νόμου τὸν ἐκτελεστήν!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Φεϋ! Τί θά γίνη τώρα; Εἶν' ὁ Ἐπαρχος!

Ὁ ΓΕΣΛΕΡ ἔρχεται ἔφιππος, ἔχων τὸν ἱέρακα εἰς τὴν πυγμὴν. ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ, ΒΕΡΘΑ καὶ ΡΟΥΔΗΝΣ. Μεγάλῃ συνοδίᾳ ὀπλισμένων ὑπηρετῶν, οἵτινες περιβαλλοῦσι πᾶσαν τὴν σκηνὴν εἰς κύκλον ὀπλοφόρων.)

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Τόπον!

ΓΕΣΛΕΡ.

Διώξατέ τους. Τί σωρεύεται αὐτὸς ὁ κόσμος; Τίς ζητεῖ βοήθειαν; (γενικὴ σιωπή.) Τίς ἦτον. Θέλω νὰ τὸν μάθω. (Πρὸς τὸν Φρεισάρδ) Σὺ, ἐδῶ! Λέγε, τίς εἶσαι; Τί κρατεῖς τὸν ἄνθρωπον; (Δίδει τὸν ἱέρακα εἰς ἓνα τῶν ὑπηρετῶν.)

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Εἶμ' ἐκ τῶν μισθωτῶν σου, Ἐκλαμπρότατε, καὶ εἰς τὸν πῖλον πιστὸν μ' ἔστησαν σκοπόν. Αὐτὸν δ' ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν συνέλαβον ν' ἄρνῃται εἰς τὸν πῖλον τὸν προσκυλισμόν. Κατὰ τὴν προσταγὴν σου εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἔφερον, καὶ θέλουν ν' ἀντιστοῦν αὐτοί.

ΓΕΣΛΕΡ (μετὰ τινὰ παύσιν.)

Τὸν Αὐτοκράτορά σου, Τέλλε, ἀψηφεῖς, κ' ἐμέ, ὅστις προστάζω εἰς τὴν θέσιν του, ὥστε ἄρνεῖσαι εἰς τὸν πῖλον τὴν τιμὴν ἣν ἀπαιτῶ ὡς δεῖγμα τῆς ὑποταγῆς; Προδίδει τοῦτο τὴν κακοβουλίαν σου.

ΤΕΛΛΟΣ.

Συγγνώμην, φίλε Κύριε. Τὸ ἔπραξα ἐξ ἀσκεψίας, ὅχι ὡς περιφρονῶν. Ἄν ἐσκεπτόμην, Τέλλον δέν θά μ' ἔλεγον.⁽⁵⁹⁾ Δότε μοι χάριν. Δέν θά γίνη ἄλλοτε.

ΓΕΣΛΕΡ (μετά τινα σιωπήν.)

Τοξότης, Τέλλε, ἄριστος φημίζεσαι.

Καὶ τοὺς δυνατωτέρους λέγουν πῶς νικᾷς.

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ.

ὦ! ναί. Τὸ μῆλον εἰς τὸ δένδρον ὁ πατήρ
εἰς ἑκατὸν εὐκόλως βήματα κτυπᾷ.

ΓΕΣΛΕΡ.

Εἶναι αὐτὸς υἱὸς σου;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ναῖσκε, κύριε.

ΓΕΣΛΕΡ.

Καὶ πόσους υἱοὺς ἔχεις;

ΤΕΛΛΟΣ.

Δύω, κύριε.

ΓΕΣΛΕΡ.

Ποῖος τῶν δύο σ' εἶν' ἀγαπητότερος;

ΤΕΛΛΟΣ.

Κύρι', ἐξ ἴσου καὶ τοὺς δύο ἀγαπῶ.

ΓΕΣΛΕΡ.

Τέλλε λοιπὸν, τὸ μῆλον εἰς τὰ ἑκατὸν
ἀφ' οὗ εὐρίσκεις, δεῖξέ μοι τὴν τέχνην σου
καὶ εἰς ἐμέ.— Τὸ τόξον λάβε.— Μάλιστα
τὸ ἔχεις εἰς τὰς χεῖρας.— Εἰς τὴν κεφαλὴν
τοῦ τέκνου σου τὸ μῆλον θές, καὶ τόξευσον.—

Ἀλλὰ, σὲ συμβουλεύω, σκόπευσον καλῶς,
να ἐπιτύχῃς εἰς τὸ πρῶτον· ἐπειδὴ
ἂν ἀποτύχῃς, ἔχασες τὴν κεφαλὴν.

(Πάντες ἐκφράζουσι φρίκην.)

ΤΕΛΛΟΣ.

ὦ κύριε,— τί τέρας ἐσοφίσθητε

καὶ μοὶ ζητεῖτε! — Ἀπὸ τοῦ παιδίου μου
τὴν κεφαλὴν, — ὦ! ὄχι, φίλε κύριε,
δὲν εἶναι ὁ σκοπός σας. — Θεὲ φύλαττε! —
Σπουδαίως εἰς πατέρα δὲν τὸ εἶπατε!

ΓΕΣΛΕΡ.

Τὸ μῆλον θὰ κτυπήσης εἰς τὴν κεφαλὴν
τοῦ τέκνου σου. — Τὸ θέλω καὶ τὸ ἀπαιτῶ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Εἰς τοῦ υἱοῦ μου τὴν φιλτάτην κορυφὴν
τὸ τόξον μου θὰ τείνω! — Μᾶλλον θάνατον!

ΓΕΣΛΕΡ.

Κτυπᾶς, ἢ ἀποθνήσκεις μετὰ τοῦ παιδός.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐγὼ νὰ γίνω τοῦ υἱοῦ μου ὁ φονεὺς!
ὦ κύριε, δὲν ἔχεις τέκνα, — ἀγνοεῖς,
εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πατρὸς τί πάλλεται.

ΓΕΣΛΕΡ.

Ἐγίνες, Τέλλε, συνετὸς διὰ μιᾶς.
Μ' εἶπον ὀνείρων ὅτι ἦσουν ἄνθρωπος,
ὅτι τοὺς τρόπους ἀποφεύγεις τοὺς κοινούς,
καὶ τοὺς ἐκτάκτους ἀγαπᾶς. — ἠθέλησα
κ' ἐγὼ νὰ σ' εὔρω κάτι ὅλως ἑκτακτον.
Πᾶς ἄλλος ἴσως θὰ ἐσκέπτετο. — πλὴν σὺ
τοὺς ὀφθαλμούς σου κλείεις, θάρρος! κ' ἔγινε!

ΒΕΡΘΑ.

Μὴ μετὰ τούτων παίζετε τῶν δυστυχῶν.
Ἰδέτε πόσον τρέμουσι, πῶς εἶν' ὠχροί.
Ν' ἀκούωσιν ὡς τώρα δὲν συνήθισαν
ἀπὸ τοῦ στόματός σας ἀστειότητας.

ΓΕΣΛΕΡ.

Τίς λέγει ὅτι ἀστειεύομαι ;

(Κόπτει μήλον ἐκ κλάδου δένδρου κρεμαμένου ὑπὲρ αὐτόν.)

Ἴδού

τὸ μήλον.— Τόπον! — Λάβε τὴν ἀπόστασιν,

ὥς εἴθισται.— Σοὶ δίδω ὀγδοήκοντα

βήματα.— οὐδ' ἐν πλέον, οὐδ' ἐν ἔλαττον.

Σὺ ἐκαυχᾶσο πῶς κτυπᾶς εἰς ἑκατόν.—

Τοξότα, τώρα σκόπευσον, κι' ἐπίτυχε!

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Θεέ! Δὲν χωρατεύει! — Εἰς τὰ γόνατα,

παιδίον! — Ζήτει χάριν τῆς ζωῆς. Καιρός!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Μελχθάλ, μόλις συγκρατούμενον.)

Κρατοῦ! ὦ! Σ' ἱκετεύω! Μένε ἥσυχος!

ΒΕΡΘΑ (πρὸς τὸν Ἐπαρχον.)

Ἄφες τον πλέον, Κύριε. Ἀπάνθρωπον
νὰ παίζῃς οὕτω πρὸς αἰσθήματα πατρός.

Ὁ πτωχὸς οὗτος καὶ θανάτου ἄξιος
ἂν ἔγινε, διότι μικρὸν ἔσφαλε,

δεκαπλοῦν ἤδη ἔλαβε τὸν θάνατον.

Ἄφες τον τώρα νὰ ὑπάγῃ ἀβλαβής.

Σ' ἐγνώρισε, καὶ ὅσα τέκνα τέκνων του
ζῶσι, τὴν ὥραν δὲν θὰ λησμονοῦν αὐτήν.

ΓΕΣΛΕΡ.

Ἀνοίξατε τὸν δρόμον.— Τί διστάζεις; Αἶ;

Εἶν' ἡ ζωὴ σου ἐδική μου· ἤμπορῶ

νὰ σοὶ τὴν ἀφαιρέσω· πλὴν ἐπιεικῶς

τὴν θέτω εἰς τὰς χεῖρας τὰς ἐμπείρους σου.

Τὴν ψῆφόν μου τραχεῖαν δὲν θενά εἰπῆς

ὅταν σ' ἀφίνη κύριον τῆς τύχης σου.

Εἰς βλέμμα ἐγκαυχᾶσαι ἀσφαλές. Λοιπὸν
καιρός! Τὸ ξότα, δεῖξόν μας τὴν τέχνην σου.
Μέγα βραβεῖον ἔχεις, ἄξιον σκοπόν!
Καθεὶς τὸ μέλαν νὰ κτυπήσῃ δύναται·
τεχνίτης εἶναι ὅστις τῆς χειρὸς κρατεῖ,
οὐδ' ἔχει τὴν καρδίαν εἰς τὴν χειρὰ του
καὶ εἰς τὸν ὀφθαλμόν του.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (γονατίζων ἐμπρός του.)

Κύρι' Ἐπαρχε,
τὴν ὑψηλότητά σας προσκυνοῦμεν· πλήν
ἀντὶ δικαίου δότε χάριν. Λάβετε
τὸ ἥμισυ, τὸ ὅλον τῶν κτημάτων μου,
ἀλλ' εἰς πατέρα μὴ τὸ φοβερόν αὐτό!

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ

Μὴ, πάππε, γονατίζεις εἰς τὸν πονηρόν.
Ποῦ νὰ σταθῶ, εἰπέτε. Δὲν φοβοῦμαι. Ἄν
πτηνὸν εἰς τὸν αέρα ὁ πατὴρ κτυπᾷ,
δὲν θὰ λανθάσῃ ὡς πρὸς τὴν καρδίαν μου.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἡ ἀθωότης, Κύριε Διοικητὰ,
τοῦ ἀφελοῦς παιδίου δὲν σᾶς συγκινεῖ;

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ

Ἐν οὐρανοῖς πῶς εἶναι σκέφθητι Θεός,
εἰς ὃν ὀφείλεις λόγον περὶ ὅλων σου
τῶν πεπραγμένων.

ΓΕΣΛΕΡ (δειχνύων τὸ παιδίον.)

Δέσετέ τον εἰς τὴν δρυῖν
ἐκεῖνην.

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ.

Νὰ μὲ δέσουν! Δὲν θενὰ δεχθῶ.

Θὰ μείν' ὡς τὸ ἄρνιον ἥσυχος, χωρὶς
κἄν ν' ἀναπνεύσω. Ὅχι! Ἄν μὲ δέσητε,
θενὰ κινουῖμαι, ὡς νὰ θραύσω τὰ δεσμά.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Παιδίον, ἅς σοὶ δέσουν κἄν τοὺς ὀφθαλμούς.

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ.

Τοὺς ὀφθαλμούς; Φρονεῖτε ὅτι τοῦ πατρὸς
θὰ φοβηθῶ τὸ βέλος; Δὲν θὰ κινηθῶ,
οὐδὲ θὰ κλείσω ἅπαξ κἄν τὰ βλέφαρα.
— Πάτερ μου, θάρρει. Πῶς τοξεύεις δεῖξέ τους.
Δὲν σὲ πιστεύει, καὶ θάρρει μᾶς ἔφαγε.

Κτύπα, κ' εἰς πεῖσμα τοῦ κακοῦ ἐπίτυχε.

(Ἵπάγει εἰς τὴν ὁρῶν. Τῷ θέτουν τὸ μῆλον εἰς τὴν κεφαλὴν.)

ΜΕΛΧΘΑΛ (πρὸς τοὺς χωρικούς.)

Θὰ τελεσθῇ ἐμπρὸς μας τὸ κακούργημα;
Πρὸς τί λοιπὸν οἱ ὅρκοι οὓς ὠμόσαμεν;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Μάταιον! Ἄνευ ὅπλων εἵμεθα! Λογχῶν
βλέπετε δάσος πέριξ μας.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄν τότε εὐθὺς
εἵχομεν τελειώσει! Συγχωρῆσαι τον
ὁ Κύριος τὸν ὅστις μᾶς ἐμπόδισεν.

ΓΕΣΔΕΡ (πρὸς τὸν Τέλλον.)

Ἐμπρὸς! Εἰς μάτην δὲν ὀπλοφορεῖ κἄνεις.
Φονικὰ ὅπλα ἐπιφέρουν κίνδυνον.

Ἀναπηδᾷ τὸ βέλος πρὸς τὸν βάλλοντα.

Ἀντιποιεῖται εὐγενὲς δικαίωμα

ὁ χωρικός, προσβάλλον τὸν κυρίαρχον
τοῦ τόπου. Ὅστις ἄρχει, καὶ ὀπλοφορεῖ

αὐτός. Ἄν σᾶς ἀρέσῃ νὰ τοξεύητε
καὶ σεῖς, καλόν! Σᾶς δίδω τὸν σκοπὸν ἐγώ.

ΤΕΛΛΟΣ (ἐντείνει τὴν βαλληστρίδα, καὶ ἐπιθέτει τὸ βέλος.)

Ἀνοίξατε τὸν δρόμον! Τόπον!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τέλλε, πῶς;

Θενὰ θελήσης... ὦ! ποτέ! — Κλονίζεσαι
σοὶ τρέμουσι κ' αἱ χεῖρες καὶ τὰ γόνατα. —

ΤΕΛΛΟΣ (καταδιδάζων τὴν βαλληστρίδα.)

Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐθαμβώθησαν!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

Θεὲ

ὑψιστε!

ΤΕΛΛΟΣ (πρὸς τὸν Διοικητήν.)

Τοῦτο ἄφες μοι τὸ τόξευμα,
κ' ἰδού μου ἡ καρδιά. Δορυφόρους σου
κράζον καὶ φόνευσόν με.

ΓΕΣΛΕΡ.

Ὅχι τὴν ζωὴν,
τὸ τόξευμά σου θέλω. — Τέλλε, δύνασαι
πᾶν ὅ,τι θέλεις. Τίποτε δὲν σ' ἐκφοβεῖ.
Καθὼς τὸ τόξον, φέρεις τὸ πηδάλιον.
Διὰ νὰ σώσης δὲν τρομάζεις λαίλαπας.
Βοήθει τώρα, σῶτερ· σῶσον σεαυτόν.

(Ὁ Τέλλος ἵσταται ἐν φοβερᾷ πάλῃ· αἱ χεῖρές του κινεῖνται σπασμωδικῶς, οἱ ὀφθαλμοί του φέρονται ἄλλοτε πρὸς τὸν ἑπαρχὸν καὶ ἄλλοτε πρὸς τὸν εὐρανόν. Ἀΐφνης φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὴν φαρέτραν του, λαμβάνει ἐξ αὐτῆς δεύτερον βέλος, καὶ τὸ κρύπτει εἰς τὸν ἐπενδύτην του. Ὁ ἑπαρχὸς παρατηρεῖ ὅλα ταῦτα τὰ κινήματα.)

ΒΛΑΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ (ὑπὸ τὴν δρῦν.)

Τόξευσον, πάτερ! Δὲν φοβοῦμαι.

ΤΕΛΛΟΣ.

Πρέπει! Ναί!

(Συνέρχεται καὶ σκοπεύει.)

ΡΟΥΔΗΝΣ (ὅστις καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἴστατο βιαίως συγκε-
κινημένος, καὶ μόλις συνείχετο, προβαίνει ἔμπρός.)

Ὡς ἐδὼ φθάνει, Κύριε Διοικητὰ,
ὡς ἐδὼ φθάνει.— Τὸν ἐδοκιμάσατε.—

Ἐξετελέσθη ὁ σκοπὸς σας.— Ἄν προβῇ
ἡ αὐστηρότης περαιτέρω, τὸ σοφὸν
ἀποτυγχάνει τότε ἀποτέλεσμα.

Ὅταν τὸ τόξον ὑπερτείνης, θραύεται.

ΓΕΣΛΕΡ.

Σιώπα, ἕως νὰ ἐρωτηθῇς.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἐγὼ

θέλω, καὶ πρέπει νὰ λαλήσω. Ἡ τιμὴ
τοῦ Βασιλέως μ' εἶναι ἱερά. Κινεῖ
διοίξεις τοιαύτη εἰς ἀποστροφήν.

Τοῦ Βασιλέως θέλησις δὲν εἶν' αὐτή.—

Τὸ λέγω πεποιθότως.— Τῆς σκληρότητος
αὐτῆς δὲν εἶναι ἄξιον τὸ ἔθνος μου.

Αὐτῆς δὲν ἔχεις πληρεξουσιότητα.

ΓΕΣΛΕΡ.

Τολμᾶς!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἐσίγων πρὸς τὰς πράξεις τὰς δεινάς,
ὧν τελουμένων ἤμην μάρτυς. Ἐκλειον
τοὺς βλέποντάς μου ὀφθαλμούς. Ὑπερχειλῇ
καὶ ἐξανισταμένην τὴν καρδίαν μου
ἐντὸς τοῦ στήθους ἔθλιβον εἰς ἀνοχήν.

Τοῦντεῦθεν, προδοσία εἶν' ἡ σιωπὴ
πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα.

ΒΕΡΘΑ (ρίπτεται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἐπάρχου.)
Θεέ! Λυσσῶντα ἔτι μᾶλλον τὸν κεντᾶς!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἀπέστην τοῦ λαοῦ μου, τοὺς οἰκείους μου
ἡρνήθην, πάντας τοὺς δεσμοὺς τῆς φύσεως
διέρρηξα, κ' ἡνώθην μεθ' ὑμῶν, θαρρῶν
ὅτ' ὑπὲρ πάντων ἀγαθόν τι ἔπραττον
τὴν δύναμιν στηρίζων τὴν βασιλικήν.
Τὸ δέμα πίπτει ἀπὸ τῶν ὀμμάτων μου.
Βλέπω εἰς ποῖον βάραθρον μ' ἐφέρατε,
πῶς τὴν ὀρθήν μου κρίσιν ἐδουλώσατε,
πῶς τὴν πιστὴν καρδίαν διεφθείρατε.
Φίλα φρονῶν τῷ ἔθνει, τὸ κατέστρεφον.

ΓΕΣΛΕΡ.

Τοιαῦτ' αὐθαδιάζεις πρὸς τὸν κύριον
τὸν σόν!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ εἶναι κύριος
ἐμός· σὺ ὄχι.—Ἐγεννήθην καθὼς σὺ
ἐλεύθερος, κ' εἰς πᾶσαν ἀρετὴν πρὸς σέ
ἱπποτικὴν προτείνω ν' ἀντιμετρηθῶ·
καὶ ἂν τοῦ Βασιλέως ἀντιπρόσωπος
δέν ᾔησο, ὃν βαθέως ἐγὼ σέβομαι,
καὶ ὅταν καταισχύνῃ τῷ προστρίβουσι,
θὰ ἔρριπτον ἐμπρός σου τὴν χειρίδα μου,
καὶ σὺ, κατ' ἔθος ἱπποτῶν, θὰ ὤφειλες
νὰ μ' ἀπαντήσης.—Νεῦε πρὸς τοὺς φύλακας.—
Ἐγὼ δέν εἶμαι ἄοπλος καθὼς αὐτοί. (δεικνύων τὸν λαόν.)
Ἐχω τὸ ξίφος τοῦτο. Ἄν ἀποτολμᾷ
νὰ πλησιάσῃ τις...

ΣΤΑΥΦΛΑΧΕΡ (κράζων.)

Τὸ μῆλον ἔπεσε!

Ἐνῷ πάντες εἶχον στραφεῖ πρὸς τὸν διάλογον, καὶ ἡ Βέρθα εἶχε ῥιφθῇ μεταξὺ τοῦ Ῥούδηνς καὶ τοῦ Ἐπάρχου, ὁ Τέλλος ἐτόξευσε.)

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Ζῆ τὸ παιδίον!

ΠΟΛΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.

Εἰς τὸ μῆλον ἔμεινε

τὸ βέλος.

(Ὁ Βάλθερ Φύρστ κλονεῖται καὶ κινδυνεύει νὰ πέσῃ. Ἡ Βέρθα τὸν στηρίζει.)

ΓΕΣΛΕΡ (ἐκπεπληγμένος.)

Ὁ παράφρων! Πῶς! Ἐτόξευσε!

ΒΕΡΘΑ.

Ζῆ τὸ παιδίον. Σύνελθε, πάτερ καλέ!

ΒΑΘΛΕΡ ΤΕΛΛΟΣ (ἔρχεται πηδῶν καὶ κρατῶν τὸ μῆλον.)

Ἴδου τὸ μῆλον, πάτερ.—Ἦξευρον καλὰ
πῶς τὸν υἱόν σου δὲν θὰ τὸν ἐπλήγῳνες.

(Ὁ Τέλλος ἵστατο, τὸ σῶμα πρὸς τὰ ἔμπρὸς τεταμένον, ὥς ἂν παρηκολούθει τὸ βέλος. Ἡ βαλληστρὶς τῷ ἐκπίπτει τῆς χειρός. Ὅτε βλέπει τὸ παιδίον ἐρχόμενον, τρέχει πρὸς αὐτὸ ἐκτείνων τὰς χεῖρας, καὶ τὸ αἶρει βιαίως πρὸς τὴν καρδίαν του. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ πίπτει ἐν ἀδυναμίᾳ. Πάντες περιίστανται συγκεκινημένοι.)

ΒΕΡΘΑ.

ὦ οὐρανέ!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (πρὸς πατέρα καὶ υἱόν.)

Παιδιά, ὦ παιδιά μου!

ΣΤΑΥΦΛΑΧΕΡ.

Τῷ Θεῷ δόξα!

ΛΕΥΘΟΛΔ.

Εἶδες τόξευμα! Καιρὸν
πολὺν κατόπιν δι' αὐτὸ θὰ ὁμιλοῦν.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Τοῦ Τέλλου τοῦ τοξότου τ' ὄνομα θὰ ζῇ

ὅσον θὰ μένουν καὶ τ' ἀκλόνητα βουνά.

(Δίδει τὸ μῆλον εἰς τὸν Ἐπαρχον.)

ΓΕΣΔΕΡ.

Κατὰ μεσῆς τὸ μῆλον τὸ ἐτρύπησε.

Σκοποβολὴ ωραία, καὶ τὴν ἐπαινῶ.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝ.

Ὡραία ἦτον. Τῷ ἀνθρώπῳ δὲ οὐαὶ
ὅστις νὰ προκαλέσῃ τὸν ἠνάγκασε
δοκιμασίαν θείαν!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τέλλε, σύνελθε.

Ἐγείρου. Ἔττης ἀνδρικῶς. Ἐλεύθερος
ν' ἀπέλθῃς ἤδη εἰς τὸν οἶκον ἡμπορεῖς.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Ἐλθὲ, κ' εἰς τὴν μητέρα φέρε τὸν υἱόν.

(Θέλουσι νὰ τὸν ἀπαγάγῃσι.)

ΓΕΣΔΕΡ.

Ἀκουσον, Τέλλε.

ΤΕΛΛΟΣ (ἐπιστρέφων.)

Τί προστάξεις, κύριε;

ΓΕΣΔΕΡ.

Δεύτερον βέλος ἔκρυψας ἐκεῖ.—Ναὶ, ναὶ,
τὸ εἶδα.—Πρὸς τί ἦτον;

ΤΕΛΛΟΣ (τεταραγμένος).

Τοῦτο, Κύριε,
παρὰ τοξόταις οὕτω συνηθίζεται.

ΓΕΣΔΕΡ.

Ὅχι· ἀρνοῦμαι, Τέλλε, τὴν ἀπάντησιν.

Ἦτόν τι ἄλλο. Τὴν ἀλήθειαν εἶπε
προθύμως, θαρράλέως. Ὅ,τι ἂν εἰπῇς,

σοὶ δίδω τῆς ζωῆς σου τὴν ἀσφάλειαν.

Πρὸς τί τὸ ἄλλο βέλος;

ΤΕΛΛΟΣ.

Κύριε, λοιπὸν,

ἄφ' ὅτου τὴν ζωὴν μου μ' ἐξησφάλισας,

ἔστω τὴν ὅλην θὰ σ' εἰπῶ ἀλήθειαν.

(Λαμβάνων τὸ βέλος ἐκ τοῦ κόλπου του καὶ στηρίζων φυδερόν
βλέμμα ἐπὶ τὸν Ἐπαρχον.)

Διὰ τοῦ βέλους τούτου θὰ ἐτρύπων—σέ,

ἂν εἶχον θανατώσει τὸ παιδίον μου·

σέ δέ, τῷ ὄντι, δέν σέ ἀπετύγχανον.

ΓΕΣΛΕΡ.

Ἄριστα, Τέλλε. Τῆς ζωῆς ἀσφάλειαν

σοὶ ἔδωκα. Τὸν λόγον τὸν ἱπποτικὸν

δέν θ' ἀθετήσω. Τὴν κακοβουλίαν σου

ὅμως γνωρίσας, θὰ σέ κλείσω ἀσφαλῶς

ὅπου σελήνης οὐδ' ἡλίου λάμπει φῶς,

ὥστε νὰ μ' εἶναι ἀβλαβῆ τὰ βέλη σου.

(Πρὸς τοὺς ἐνόπλους.)

Συλλάβετέ τον, δοῦλοι, δέσατέ τον. (Δένουσι τὸν Τέλλον.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Πῶς;

ταῦτα εἰς ἄνδρα διατάττεις, κύριε,

εἰς ὃν ἐφανερώθη τοῦ Θεοῦ ἡ χεὶρ;

ΓΕΣΛΕΡ.

Ἄν θὰ τὸν σώσῃ κ' ἐκ δευτέρου βλέπομεν.

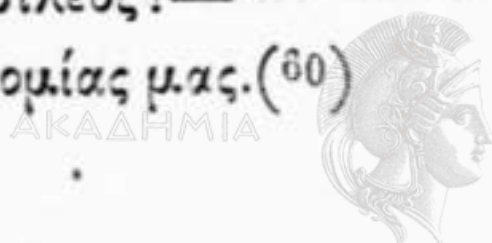
—Ὑπάγετέ τον εἰς τὸ πλοῖόν μου. Εὐθὺς

ἔρχομαι. Θὰ τὸν φέρω εἰς Κυσνάχτ ἐγώ.

ΡΟΙΣΣΕΛΜΑΝΝ.

Δικαίωμα δέν ἔχεις.—Οὐτ' ὁ Βασιλεύς!—

Προσβάλλεις τὰς ἐγγράφους προνομίας μας.⁽⁶⁰⁾

ΓΕΣΛΕΡ.

Ποῦ εἶν' αἱ προνομίαι; Τὰς ἐκύρωσεν
ὁ Αὐτοκράτωρ;—Ὅχι! καὶ τὴν χάριν του
αὐτὴν δι' εὐπειθείας θ' ἀγοράσητε.

Ὅλοι σας εἷσθε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα
ἐπαναστάται· στάσεις ἐξυφαίνετε.

Ναί, σᾶς γνωρίζω πάντας καὶ σᾶς διορῶ.
Αὐτὸν λαμβάνω τώρα ἐκ τοῦ μέσου σας,
ἀλλ' εἷσθε πάντες συνεγκληματίαι του.

Ὅστις νοῦν ἔχει, ὑπακούει καὶ σιγᾷ.

(Μακρύνεται. Τὸν παρακολουθοῦσιν ἡ Βέρθα, ὁ Ῥούδηνς, ὁ Ἀβρᾶς καὶ οἱ
ὀπλίται. Ὁ δὲ Φρεισάρδ καὶ ὁ Λευθόλδ μένουσιν ὀπίσω.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (μετὰ ζωηρᾶς λύπης.)

Τετέλεσται! Σκοπεύει τὴν καταστροφὴν
ἐμοῦ, καὶ πάσης ἅμα τῆς οἰκίας μου!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Τέλλον.)

ὦ! τὸ θηρίον διατί ἠρέθισας;

ΤΕΛΛΟΣ.

Τίς ἐκρατεῖτο, αἰσθανθεὶς τὴν λύπην μου;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸ πᾶν ἐχάθη! Μετὰ σοῦ ἐδέθημεν
πάντες ὁμοίως, κ' εἵμεθα εἰς ἄλυσιν.

ΧΩΡΙΚΟΙ (περιστοιχίζοντες τὸν Τέλλον.)

Πᾶσαν παρηγορίαν ἀπωλέσαμεν!

ΛΕΥΘΟΛΔ (προσερχόμενος.)

Λυποῦμαι, Τέλλε.— Χρεωστῶ εὐπείθειαν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Χαίρετε.

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ (ρίπτόμενος μετὰ βιαίας λύπης εἰς τὰς ἀγκάλας του.)

Πάτερ! Πάτερ! Πάτερ φίλτατε!

ΤΕΛΛΟΣ (ὕψων τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν.)

Ἐκεῖ εἶν' ὁ πατήρ σου, ὃν ἐπικαλεῖ.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τί εἰς τὴν σύζυγόν σου, Τέλλε, νὰ εἰπῶ;

ΤΕΛΛΟΣ (αἶρει τὸν υἱόν του μετὰ βαθέος αἰσθήματος εἰς τὸ στήθος του.)

Εἰπέ τη, εἶναι τὸ παιδίον ἀβλαβές,

κ' ἐμὲ θὰ βοηθήσῃ ὁ Θεός, εἰπέ.

(Ἀποσπᾶται ταχέως, καὶ ἀκολουθεῖ τοὺς ὀπλίτας.)

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἡ ἀνατολική ὄχθη τῆς λίμνης Φειρβαλδοσταίτης (60').

(Τὸ μετασκήνιον κλείουσιν οἱ παραδόξως ἐτχηματισμένοι ἀπότομοι βράχοι τῆς δυτικῆς ὄχθης. Ἡ λίμνη λίαν τεταραγμένη. Ἀκούεται πάταγος τῶν κυμάτων. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀστραπαὶ καὶ βρονταί.)

ΚΟΥΝΣ ΕΚ ΓΕΡΣΑΟΥ, ΛΑΙΕΥΣ καὶ ΠΑΙΣ.

ΚΟΥΝΣ.

Τὸ εἶδα ὡς σᾶς βλέπω. Ἀπαράλλακτα
ὡς σᾶς τὰ λέγω ἔγιναν, πιστεύσατε.

ΛΑΙΕΥΣ.

Καλὲ τὸν Τέλλον δέσμιον εἰς τὸ Κυσνάχτ !
τὸν καλὸν ἄνδρα καὶ τὸν ἀνδρειότατον,
ἂν ἀγὼν τύχη ἀπελευθερώσεως !

ΚΟΥΝΣ.

Ὁ Ἐπαρχος τὸν φέρει εἰς τὸ πλοῖόν του.
Τοὺς εἶχ' ἀφήσει νὰ ἐπιβιβάζωνται,
ἀπὸ τοῦ Φλύλεν ὅτε ἀνεχώρησα.
Ἀρχίζει ὅμως τρικυμία. Δι' αὐτὴν
κ' ἐγὼ ἐδὼ ἐβγῆκα. Τὸν ἀπόπλουν του
πιθανὸν εἶναι καὶ αὐτὸς ν' ἀνέβαλεν.

ΛΑΙΕΥΣ.

Ὁ Ἐπαρχος τὸν Τέλλον ἔχει δέσμιον !
ὦ! θὰ τὸν θάψ' εἰς βάθος, ὥστε τ' οὐρανοῦ
ποτὲ τὴν λάμψιν ἄλλοτε νὰ μὴν ἰδῇ.

διότι θὰ φοβῆται τὴν ἐκδίκησιν
ἀνδρὸς φιλελευθέρου ὃν ἠρέθισε.

ΚΟΥΝΣ.

Καὶ ὁ ἀρχαῖος πρόεδρος, ἠκούσαμεν,
ὁ Ἀττιγῶσεν, εἶναι εἰς τὰ λοίσθια.

ΛΛΙΕΥΣ.

Τότε θὰ λείψῃ κ' ἡ ἐσχάτη ἄγκυρα
πάσης ἐλπίδος. Μόνος ἔμενεν αὐτὸς
τὴν φωνὴν αἴρων ὑπὲρ τῶν δικαίων μας.

ΚΟΥΝΣ.

Ἡ καταιγὶς αὐξάνει. Ὑγιαίνετε.

Εἰς τὸ χωρίον θενὰ μείνω σήμερον. ⁽⁶¹⁾

Δὲν εἶναι πλέον τρόπος ν' ἀποπλεύσωμεν. (Ἀπέρχεται.)

ΛΛΙΕΥΣ.

Εἰς τὰ δεσμὰ ὁ Τέλλος, καὶ ὁ Πρόεδρος
νεκρός! Ἀναισχυντοῦσα γαῦρον ἔγειρε
τὸ μέτωπόν σου, τυραννία! Σιωπᾶ
τῆς ἀληθείας ἡ φωνή, καὶ κλείεται
ὁ ὀφθαλμὸς ὁ βλέπων, καὶ δεσμεύεται
ἡ χεὶρ ἡ σωτηρίαν ἐτοιμάζουσα!

ΠΑΙΣ.

Χονδρὸν χαλάζι, πάτερ. Ἄς εἰσέλθωμεν.
Νὰ μένωμεν δὲν κάμνει εἰς τὸ ὕπαιθρον.

ΛΛΙΕΥΣ.

Ἄνεμε, λύσσα! Ἀστραπαὶ, φλογίζετε!
Διάρραγῆτε, νέφη· πνίξατε τὴν γῆν·
τοὺς καταρράκτας τ' οὐρανοῦ κενώσατε!
Πᾶν ἀγεννήτου σπέρμα καταστρέψατε!
ὦ ἄγρια στοιχεῖα, σεῖς ἰσχύσατε!
Ἐλθετε, ἄρκτοι, λύκοι, ἐπιστρέψατε,

θηρία τῶν ἐρήμων, εἰς τὴν γῆν αὐτήν.
Εἶν' ἐδική σας τώρα. Τίς ἀνέχετα!
χωρίς ἐλευθερίας νὰ τὴν κατοικῇ.

ΠΑΙΣ.

Ἡ λαίλαψ πῶς μυκᾶται! πῶς ἡ ἄβυσσος
βοῖζει! Τόσην ἀναστάτῳσιν ποτὲ
δὲν εἶδα εἰς αὐτά μας τὰ στενώματα.

ΛΛΙΕΥΣ.

Πατὴρ εἰς τέκνου νὰ σκοπεύσῃ κεφαλὴν!
Ποτὲ δὲν διετάχθη πρᾶγμα ὅμοιον.
Καὶ μανιώδης πῶς νὰ μὴ ἐξαναστῇ
ἡ φύσις; — ὦ! διόλου δὲν θὰ ἐκπλαγῶ
ἂν εἰς τὴν λίμνην οὔτ' οἱ βράχοι κλίνωσι·
τῶν κορυφῶν οἱ πάγοι οἱ πυργούμενοι,
οἱ πώποτε μὴ πάχνην ἐξατμίσαντες,
ἐὰν ἀναλυθέντες καταρρέουσιν·
τὰ ὄρη ἂν ῥαγῶσιν· ἂν αἱ φάραγγες
συγκρημνισθῶσι· νέος ἂν κατακλυσμὸς
καταβροχθίσῃ τὰς οἰκήσεις τῶν θνητῶν.

(Ἀκούεται κωδωνισμός.)

ΠΑΙΣ.

Ἀκούεις; Ἦχος κώδωνος εἰς τὸ βουνόν.
Θὰ εἶδον πλοῖον ἐν κινδύνοις, καὶ κτυποῦν
τὸν κώδωνα ἐκεῖνον διὰ προσευχάς. (Ἀναβαίνει εἰς ὑψωμα.)

ΛΛΙΕΥΣ.

Φεῦ εἰς τὸ σκάφος τὸ κλυδωνιζόμενον
εἰς τῶν κυμάτων τὸν φρικτὸν αὐτὸν χορόν
Οὐδὲν ὁ ναύτης, τὸ πηδάλιον οὐδέν!
Ἡ τρικυμία κυβερνᾷ. Τὰ κύματα,
οἱ ἄνεμοι ὥς σφαῖραν παραρρίπτουσι

τὸν ἄνθρωπον, καὶ σῶζων οὐδαμοῦ λιμὴν !
 Ἄξενοι βράχοι, ἄχειρες, δυσπέλαστοι
 καὶ ἀπορρώγες, ἀπειλοῦσιν ὄρθιοι,
 καὶ ἀντιτάττουν τὰ τραχέα στέρνα των.

ΠΑΙΣ (δεικνύων ἀριστερῶς.)

ὦ! πάτερ! πλοῖον! Ἐκ τοῦ Φλύλεν ἔρχεται.

ΛΑΙΕΥΣ.

Νὰ βοηθήσῃ ὁ Θεὸς τοὺς δυστυχεῖς!
 Ὅταν εἰς ταῦτα τῶν νερῶν τὰ βάραθρα
 ἢ καταιγὶς ἐμπέσῃ καὶ περιπλακῇ,
 λυσσᾷ, ὥς τὸ θηρίον, τὸ κατάκλειστον
 εἰς σιδηροῦν κλωδίον, εἰς τὰς ῥάβδους του
 κτυπᾷ· ζητεῖ ματαίως τὴν διεκφυγὴν.
 Οὐρανομήκεις βράχοι τὴν ἐγκλείουσι,
 καὶ τὴν στενὴν τῆς ἔξοδον τειχίζουσι.

(Ἀναβαίνει εἰς τὸ ὕψωμα)

ΠΑΙΣ.

Τὸ πλοῖον εἶναι τοῦ Ἐπάρχου τοῦ Οὐρί.
 Ἔχει σημαίαν, κ' ἐρυθρὸν τὸ δῶμά του. (62)

ΛΑΙΕΥΣ.

ὦ θεία δίκη! — Εἶναι ὁ Διοικητὴς,
 αὐτὸς ἐκεῖνος! Πλέει! κ' εἰς τὸ πλοῖόν του
 τὸ ἔγκλημά του φέρει ἐπιδιδασθέν.
 Ταχὺ τὸν εὔρεν ἢ ἀνταποδότις χεῖρ.
 Τὸν ἰσχυρότερόν του ὑπεράνω του
 ἀναγνωρίζει τώρα. Δὲν ὑπήκουσιν
 εἰς τὴν φωνὴν του τὰ νερά· δὲν κλίνουσιν
 οἱ βράχοι τὸν αὐχένα πρὸ τοῦ πίλου του.—
 Παιδίον, μὴ προσεύχου. Τὸν βραχίονα
 μὴ ἐμποδίζῃς, ἔτοιμον, τοῦ δικαστοῦ.

ΠΑΙΣ.

Ἡ προσευχή μου ὄχι τὸν Διοικητὴν,
τὸν Τέλλον ἀποβλέπει, τὸν συμπλέοντα.

ΛΛΙΕΥΣ.

ὦ ἀφροσύνης τοῦ στοιχείου τοῦ τυφλοῦ!
Πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου, τοῦ ἐνός,
τὸ πλοῖον καταστρέφεις καὶ τὸν πλοίαρχον!

ΠΑΙΣ.

Τὸ Βούγισ γράτ παρῆλθον. Ἄλλ' ἡ καταιγὶς
ἐκ τοῦ Στομίου τῶν Δαιμόνων μαίνεται,
καὶ τοὺς ποδίζει πάλιν πρὸς τὸ Ἀξενβέργ.
—Πλὴν δὲν τοὺς βλέπω πλέον.

ΛΛΙΕΥΣ.

Εἶν' ὁ Ξυραφᾶς (63)

ἐκεῖ. ὦ! πόσα πλοῖα ἔφαγεν αὐτός!
Ἐπιτηδείως ἂν δὲν κυβερνήσωσιν,
ὀρθὸς ὁ τραχὺς βράχος εἰς τὴν ἄβυσσον
βυθίζεται, — θὰ θραύσῃ τὸ πλοιάριον.
Πηδαλιούχον ἔχουν ἀξιόλογον
ἐντὸς τοῦ πλοίου. Ἄν νὰ σώσῃ δύναται
κάνεις, εἶναι ὁ Τέλλος. Ἀλλὰ δέσμιος
ἐκεῖνος εἶναι χειρὰς καὶ βραχίονας.

Ὁ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ (κρατῶν τὴν βαλληστρίδα)

(Ἐρχεται ταχέως βηματίζων, ῥίπτει πέριξ τοῦ ἐκπεπληγμένου βλέμματα,
καὶ φαίνεται ἰσχυρῶς συγκεκινημένος. Φθὰς εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς,
γονατίζει, φέρει τὰς χειρὰς του εἰς τὴν γῆν καὶ ἔπειτα τὰς ἐκτείνει πρὸς
τὸν οὐρανόν.)

ΠΑΙΣ (παρατηρῶν αὐτόν.)

Τίς εἶν' ἐκεῖνος, πάτερ, εἰς τὰ γόνατα;
Ἰδέ.

ΛΛΙΕΥΣ.

Ἐγγίζει διὰ τῶν χειρῶν τὴν γῆν

καὶ φαίνεται ὡς ὅλως ἔξω ἑαυτοῦ.

ΠΑΙΣ (ἐρχόμενος ἐμπρός.)

Τί βλέπω; Πάτερ! Ἐλθέ πάτερ καὶ ιδέ.

ΛΛΙΕΥΣ (πλησιάζων).

Τίς εἶναι; Σῶσον Κύριε! Ὁ Τέλλος! Πῶς;
Πῶς ἤλθες;

ΠΑΙΣ.

Εἰς τὸ πλοῖον δὲν σ' ἐδέσμευσαν;

ΛΛΙΕΥΣ.

Εἰς τὸ Κυσνάχ δεσμώτην δὲν σ' ἐκόμιζον;

ΤΕΛΛΟΣ (ἐγειρόμενος.)

Ἐλευθερώτην.

ΛΛΙΕΥΣ καὶ ΠΑΙΣ.

ὦ τοῦ θεοῦ θαύματος!

Ἐλευθερώτης!

ΠΑΙΣ.

Ἀλλὰ πόθεν ἔρχεσαι;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐκεῖθεν, ἐκ τοῦ πλοίου.

ΛΛΙΕΥΣ.

Πῶς;

ΠΑΙΣ (συγχρόνως.)

Ὁ ἑπαρχος

τί ἔγινε;

ΤΕΛΛΟΣ.

Παλαίει πρὸς τὰ κύματα.

ΛΛΙΕΥΣ.

ὦ! εἶναι τρόπος! Σὺ πλὴν, σὺ, πῶς εἶς' ἐδῶ;

Δεσμὰ καὶ τρικυμίαν πῶς ἐξέφυγες;

ΤΕΛΛΟΣ.

Διὰ προνοίας τοῦ Θεοῦ.— Ἀκούσατε!

ΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΛΙΕΥΣ καὶ ΠΑΙΣ.

Εἰπὲ, εἰπέ μας.

ΤΕΛΛΟΣ.

Τί συνέβ' εἰς τὸ Ἀλτόρφ
ἤξεύρετε;

ΑΛΙΕΥΣ.

Ναί, λέγε. Τὰ γνωρίζομεν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Πῶς συλλαβὼν με, δέσας με ὁ Ἐπαρχος,
μ' ἔφερεν οὕτως εἰς τὸν πύργον τοῦ Κυσνάχτ;

ΑΛΙΕΥΣ.

Καὶ εἰς τὸ Φλύλεν πῶς ἐπεβιδάσθητε.

Ναί. — Πῶς ἐσώθης λέγε μας ν' ἀκούσωμεν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐκείμην εἰς τὸ πλοῖον ἀβοήθητος,
χεῖρας καὶ πόδας δεδεμένος, ἄπελπις,
καὶ οὐδ' εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ παιδρουῦ φωτός,
οὐδ' εἰς τῆς γυναικός μου καὶ τῶν τέκνων μου
τὸ βλέμμα πλέον ἤλπιζον νὰ θερμανθῶ,
καὶ ἀπαραμυθήτως ἐνητένιζον
τὸ θολὸν κύμα.

ΑΛΙΕΥΣ.

Δυστυχῆ!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐπλέομεν,

πλὴν τοῦ Ἐπάρχου, ὁ Ἀρράς καὶ ἡ φρουρά.

Τὸ τόξον μου δὲ ἦτον κ' ἡ φαρέτρα μου
κατὰ τὴν πῶραν παρὰ τὸ πηδάλιον.

Καὶ ὥς εἰς Ἀ ξ η ν τὴν μικρὰν ἐφθάσαμεν (63)
εἰς τὴν γωνίαν, ὁ Θεὸς ἐπένευσε

νὰ ἐκραγῇ τοιαύτη καταιγὶς φρικτὴ,
ἐκ τῶν χασμάτων ὑλακτοῦσα τοῦ Γοθάρδ,
ὥστε ἐκόπη ἡ καρδία τῶν ναυτῶν,
κ' ἐνόμισαν πῶς ὅλοι θὰ πνιγοῦν οἰκτρῶς.

Ἦκουσα ἓνα τότε τῶν ὑπηρετῶν
ἐλθόντα καὶ εἰπόντα πρὸς τὸν Ἐπαρχον.

«Τὸν κίνδυνόν σου, κύριε, ὡς καὶ ἡμῶν
ὄλων, τὸν βλέπεις. Θάνατος μᾶς ἀπειλεῖ.
Τοὺς ναύτας φόβος θορυβοῖ, κ' ἡ τέχνη των
πολλὴ δὲν εἶναι. — Ἀλλ' ὁ Τέλλος στιβαρὰν
τὴν χεῖρα ἔχει, κ' εἶναι ναύτης ἔμπειρος.

Ἐὰν ἐν τῷ κινδύνῳ τὸν ἐκράζομεν;» —

Πρὸς ἐμὲ τότε εἶπεν ὁ Διοικητής:

«Ἀνίσως, Τέλλε, πέποιθας πῶς ἡμπορεῖς
νὰ βοηθήσης, σ' ἀπολύω τῶν δεσμῶν.»

Κ' ἐγὼ τῷ εἶπον: «Βοηθεία τοῦ Θεοῦ,
ἐλπίζω. Ὅτι θὰ σωθῶμεν πέποιθα.»

Οὕτως ἐλύθην τῶν δεσμῶν, κ' ἐκάθισα
ἀδόλως διευθύνων τὸ πηδάλιον.

Ἀλλὰ λαθραίως ἐνταυτῷ ὑπέβλεπον
πρὸς ὅπου ἦσαν κείμενα τὰ βέλη μου,
κ' ἐπιμελῶς τὴν ὄχθην κατεσκόπευον,
εἴ τις ὑπῆρχε θέσις πρὸς ἐκπήδησιν.

Ὡς δὲ τῆς λίμνης εἶδα ὑπερνεύοντα
βράχον προβλήτα, ἄνω δ' ὁπωσοῦν πλατύν. . .

ΛΑΛΕΥΣ.

ὦ ! τὸν γνωρίζω. Εἶναι εἰς τοὺς πρόποδας
τῆς Ἀξῆς τῆς μεγάλης. Πλὴν ἀδύνατον
θαῤῥῶ πῶς εἶναι — εἶν' ἀπότομος πολὺ —
ἀπὸ τοῦ πλοίου νὰ τὸν ἀναβῇς πηδῶν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Εἰς τοὺς ἐρέτας ἔκραξα ν' ἀγωνισθοῦν
μέχρι τοῦ βράχου, ὥς νὰ προσπελάσωμεν.
Ἐκεῖ, τοῖς εἶπον, παύει τὸ χειρότερον.
Καὶ ὥς, κωπηλατοῦντες ἐναγώνιοι,
ἐφθάσαμεν, ἐκπέμπω προσευχὴν θερμὴν
πρὸς τὸν Θεόν, κ' ἐντείνων πᾶσαν τῶν μελῶν
τὴν δύναμιν, τὴν πρῶραν εἰς τὸν σκόπελον
βιαίως προσαράσσω, καὶ τὸ τόξον μου,
τὰ βέλη μου ἀρπάσας, ρίπτομαι ταχὺς
ἐπὶ τὸν βράχον δι' ἐνὸς πηδήματος,
καὶ στιβαρῶς λακτίσας διὰ τοῦ ποδός,
τὸ σκάφος σφενδονίζω εἰς τὰ κύματα.
Ἐκεῖ ἄς γίνῃ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα.
Οὕτως ἐσώθην ἐκ τῆς λύσσης τῶν νερῶν,
καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων, πολὺ χείρονος.

ΑΛΙΕΥΣ.

ὦ Τέλλε, Τέλλε, ἐθαυμάτωσεν εἰς σέ
ὁ Κύριος, καὶ μόλις τὰς αἰσθήσεις μου
πιστεύω. Ἀλλ' εἶπέ μοι. Τί προτίθεσαι;
Στιγμῆς δὲν εἶναι διὰ σέ ἀσφάλεια
ὁ Ἐπαρχος ἀνίσως διαφύγη ζῶν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅτ' ἐφερόμην δέσμιος, τὸν ἤκουσα
νὰ λέγῃ ὅτι εἰς τὸ Βρούννεν θ' ἀποβῇ,
καὶ διὰ Σβύτς θ' ἀπέλθῃ εἰς τὸν πύργον του.

ΑΛΙΕΥΣ.

Καὶ τὴν ὁδὸν θὰ λάβῃ τὴν διὰ ξηρᾶς;

ΤΕΛΛΟΣ.

Τοῦτο σκοπεύει.

ΑΛΙΕΥΣ.

Τότε κρύψου. Μὴ ἀργῇς.
Δὲν θὰ σὲ σώσῃ ὁ Θεὸς δις ἀπ' αὐτοῦ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Πρὸς Ἀ ρ θ εἰπέ μοι καὶ Κ υ σ ν ἄ χ τ ἐγγύτερος
τίς δρόμος φέρει; (64).

ΑΛΙΕΥΣ.

Εἶν' ὑπὲρ τοῦ Σ τ έ ῖ ν ε ν
ἡ λεωφόρος. Ὅμως τὸ παιδίον μου
βραχύτερον ἐκείνου καὶ κρυπτότερον
ὑπὲρ τὸ Λ ό β ε ρ ζ νὰ σοὶ δείξῃ δύναται. (65)

ΤΕΛΛΟΣ. (δίδων αὐτῷ τὴν χεῖρα).

Διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου μ' ἔδειξας
νὰ σ' ἀνταμείψῃ ὁ Θεός. Ὑγίαινε.

(Ἀπέρχεται, ἀλλ' ἐπιστρέφει πάλιν ἀμέσως).

Καὶ σὺ εἰς Ῥύτλι δὲν ὠρκίσθης; Ἦκουσα,
νομίζω, τ' ὄνομά σου μετὰ τῶν λοιπῶν.

ΑΛΙΕΥΣ.

Ἦμην ἐκεῖ. Ὁρκίσθην εἰς τὸν σύνδεσμον.

ΤΕΛΛΟΣ.

Τότε εἰς Β ύ ρ γ λ ε ν σπεῦσον καὶ μ' εὐεργετεῖς.
Δι' ἐμὲ εἶναι ἡ γυνή μου ἔμφροντις.
Εἰπέ τη πῶς ἐσώθην κ' εἶμαι ἀσφαλής.

ΑΛΙΕΥΣ.

Καὶ ποῦθεν ἀναγγεῖλω ὅτι ἔφυγες;

ΤΕΛΛΟΣ.

Τὸν πενθερόν μου θενὰ εὗρης παρ' αὐτῇ
καὶ ἄλλους εἰς τὸ Ῥύτλι συνομόσαντας.—
Εἰπέ, ἅς ἔχουν θάρρος ἅς ἀνδρίζονται.
Εἰπέ τοις πῶς ὁ Τέλλος εἶν' ἐλεύθερος

καὶ τῆς χειρός του κύριος. Πλειότερα
περὶ τοῦ Τέλλου τάχιστα θ' ἀκούσῃσι.

ΑΛΙΕΥΣ.

Τί σκοπὸν τρέφεις; Μὴ τὸ κρύπτης ἀπ' ἐμοῦ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Γίνεται πρῶτον, μετὰ ταῦτα λέγεται. (Ἀπέρχεται)

ΑΛΙΕΥΣ.

Δεῖξον τὸν δρόμον, Γιάννη.—Ὁ Θεὸς μ' αὐτόν!
Κατορθοῖ οὗτος ὅ,τι ἂν ἐπιχειρῇ. (Ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Λέθουσα τῆς οἰκίας τοῦ εὐπατρίδου Ἀττιγῶσεν.

Ὁ ΒΑΡΟΝΟΣ, ἡμιθανὴς ἐπὶ θρόνου. Ὁ ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ, ὁ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ, ὁ
ΜΕΛΧΘΑΛ καὶ ὁ ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ περὶ αὐτὸν ἀσχολούμενοι. Ὁ ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛ-
ΛΟΣ γονατιστὸς πρὸ τοῦ θνήσκοντος.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τετέλεσται! Ἀπῆλθε!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Πλὴν δὲν φαίνεται
νεκρός. — Τὸ πτερὸν τὰ χεῖλη του
κινοῦσιν! Εἶναι ἥσυχος ὁ ὕπνος του,
καὶ ἡ μορφή του μειδιᾷ εἰρηνικῶς.

(Ὁ Βαουμγάρτεν ὑπάγει πρὸς τὴν θύραν, καὶ ὁμιλεῖ μετὰ τινος.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (πρὸς τὸν Βαουμγάρτεν.)

Τίς εἶναι;

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Ἡ Ἐδβίγη, ἡ θυγάτηρ σου.
Σὲ ζητεῖ. Θέλει τὸ παιδίον νὰ ἰδῇ.

(Ὁ Βάλθερ Τέλλος ἐγείρεται.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Νὰ τὴν παρηγορήσω, ὁ στερούμενος
παρηγορίας ; ὅταν ὅλα τὰ δεινὰ
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐσωρεύθησαν !

ΕΔΒΙΓΗ (εἰσερχομένη βιαίως.)

Τὸ τέκνον μου ποῦ εἶναι ; Πρέπει νὰ ἰδῶ
τὸ τέκνον μου !—

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Κυρία, σύνελθ'. Ἐνθυμοῦ
ὅτ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ θανάτου ἵστασαι.

ΕΔΒΙΓΗ (ρίπτεται εἰς τὸ παιδίον.)

ὦ Βάλθη μου ! Ζῇ !

ΒΑΛΘΕΡ ΤΕΛΛΟΣ (κρεμάται εἰς αὐτήν.)

Μῆτερ !

ΕΔΒΙΓΗ.

Εἶναι βέβαιον ;

Μοὶ ἀπεδόθης ἀβλαβής !

(Τὸν παρατηρεῖ μετ' ἐντρόμου μερίμνης.)

Καὶ δυνατὸν

ἦτον ! Νὰ σημαδεύσῃ σέ ! Ἡμπόρεσε !

Καρδίαν, ὦ ! δὲν ἔχει, ἂν ἡμπόρεσε !

Βέλος νὰ ρίψῃ ἐπὶ τὸ παιδίον του !

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἐρρίψε μετὰ φρίκης, μετὰ σπαραγμῶν.

Κατηναγκάσθη. Ἦτο ζήτημα ζωῆς.

ΕΔΒΙΓΗ.

Πατὴρ καρδίαν εἰς αὐτὸν εἶχε, πρὶν ριφθῇ
τὸ βέλος, χιλιάκις θεὸν ἀπέθνησκε.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Νὰ εὐλογῇς τὴν θείαν πρέπει πρόνοιαν,
ἥτις τοσοῦτον δεξιῶς τὰ ἔφερε.

ΕΔΒΙΓΗ.

Καὶ θενὰ λησμονήσω πῶς ἐδύνατο
νὰ ἔλθῃ;—ὦ Θεέ μου! — Ὀγδοήκοντα
ἂν ζήσω ἔτη, θενὰ βλέπω πάντοτε
τὸ τέκνον δεδεμένον, τὸν πατέρα του
διὰ τοῦ τόξου νὰ σκοπεύῃ ἐπ' αὐτὸ,
καὶ θὰ τρυπᾷ τὸ βέλος τὴν καρδίαν μου!

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄν ἤξευρες, Κυρία, πῶς ὁ ἑπαρχος
τὸν εἶχεν ἐρεθίσει!

ΕΔΒΙΓΗ.

Εἶναι τῶν ἀνδρῶν
ἀγροῖκος ἡ καρδία! Λησμονοῦν τὸ πᾶν
ὥς τις προσβάλλῃ τὴν φιλοτιμίαν των,
καὶ ἀναλγήτως καὶ τυφλῶς κυβεύουσι
μητρὸς καρδίαν καὶ παιδίου κεφαλὴν.

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Σκληρὰ δὲν εἶν' ἡ τύχη τοῦ συζύγου σου,
κ' ἐπιπροσθέτεις ψόγον κατ' αὐτοῦ βαρύν;
Δὲν ἔχεις σπλάγχνα δι' αὐτοῦ τὰς συμφοράς;

ΕΔΒΙΓΗ (στρέφεται πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸν προσδλέπει μετὰ
τεταμένων ὀφθαλμῶν.)

Σὺ δ' ὑπὲρ φίλου ἔχεις μόνον δάκρυα;
— Ποῦ ἦσθε ὅτε εἰς ἀλύσεις ἔρριπτον
τὸν ἄριστον; Ποῦ ἦτον ἡ βοήθεια;
Ἐξετελεῖτο τὸ φρικτὸν, κ' ἐβλέπετε
νὰ σύρωσι τὸν φίλον ἐκ τοῦ μέσου σας
ἀνείχεσθε. — Ὁ Τέλλος οὕτως ἔπραξε
πρὸς σᾶς; Τὸν εἶδες νὰ σταθῇ λυπούμενος,
ὅταν ὀπίσω τοῦ Ἐπάρχου τοὺς ἱππεῖς

κ' ἐμπρός σου εἶχες κύματα ἀνήμερα ;
 Δακρύων ἀνονήτων δὲν σοὶ ἔδωκε
 σπονδὴν, ἀλλ' εἰς τὸ πλοῖον εἰσεπήδησε·
 γυναῖκα, τέκνα λησμονήσας, σ' ἔσωσε.—

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ὅλιγοι, ἄνευ ὅπλων, ἦτο δυνατόν
 νὰ πράζωμέν τι ὑπὲρ σωτηρίας του ;

ΕΔΒΙΓΗ (ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του.)

ὦ πάτερ, πάτερ ! Τὸν ἀπώλεσας καὶ σύ !
 Καὶ ἡ πατρίς του τὸν ἀπώλεσε, κ' ἡμεῖς !
 Ἀφ' ὅλων ἡμῶν λείπει, καὶ τῷ λείπομεν !
 Ἀπελπισίας τὴν ψυχὴν του ὁ Θεὸς
 νὰ σώσῃ ! Εἰς τοῦ πύργου τὰ ὑπόγεια
 παρηγορία φίλου του δὲν εἰσχωρεῖ.—
 ὦ ! ἂν ἡσθένει ! εἰς τὰ σκότῃ τὰ ὑγρά
 τῆς φυλακῆς του θ' ἀσθενήσῃ.—ὦ χριᾶ
 τῶν Ἀλπεων τὸ ρόδον καὶ μαραίνεται
 εἰς τῶν τελμάτων τὸν ἀέρα· κ' εἰς αὐτὸν
 ἡ λάμψις τῆς ἡμέρας καὶ τ' ἀρώματα
 τοῦ ἀχανοῦς ἀέρος δίδουσι ζωὴν.
 Εἰς τὴν ἐλευθερίαν θάλλει, καὶ δὲν ζῇ
 εἰς δηλητηριώδη φυλακῶν πνοήν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἡσυχος ἔσο. Ὅλοι θὰ συμπράξωμεν
 ὅπως ἡ φυλακὴ του ἀνοιγῇ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Καὶ τί

χωρὶς ἐκείνου δύνασθε ; Ἐλεύθερος
 ἐν ὅσ' ὁ Τέλλος ἔζη, ἦτον τις ἐλπίς.
 Ἡ ἀθωότης εἶχε τότε βοηθόν,

ὁ πάσχων εἶχε φίλον. Ὅλους ἔσωζεν
 ὑμᾶς ὁ Τέλλος· ἀλλὰ σεῖς δὲν δύνασθε
 ὅλοι ὁμοῦ τὸν Τέλλον νὰ λυτρώσητε. (Ὁ Βαρόνος ἐξυπνᾷ.)

ΒΑΟΥΜΓΑΡΤΕΝ (δεικνύων τὸν Βαρόνον κινούμενον.)
 Σιγήσατε!

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ (ἐγειρόμενος.)
 Ποῦ εἶναι;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τίς;

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Δὲν εἶν' ἐδῶ;

Μ' ἐγκαταλείπει τὴν ἐσχάτην μου στιγμήν!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸν νέον λέγ' ἱππότην. — Τὸν ἐμήνυσαν;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Παρηγορήσου. Ἐμηνήθη κ' ἔρχεται.

Μᾶς ἀπεδόθη. Εὔρε τὴν καρδίαν του.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ἔφερε λόγον ὑπὲρ τῆς πατρίδος του;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ναί, μετὰ τόλμης ἥρωος.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Δὲν ἔρχεται

νὰ λάβῃ τὴν εὐχὴν μου, τὴν ἐσχάτην μου;

Αἰσθάνομαι τὸ τέλος ὅτι ἤγγικε.

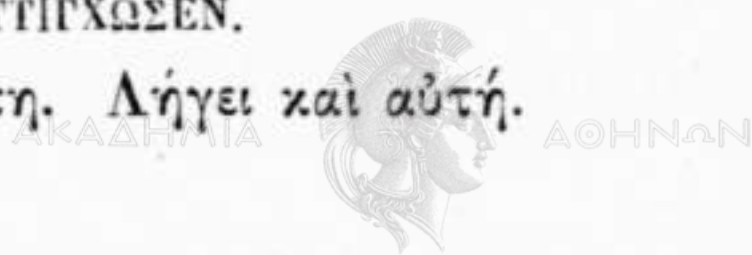
ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Κύριε, ὄχι. Δύναμιν σᾶς ἔδωκεν

ὁ ὕπνος. Λάμπει καθαρὸν τὸ βλέμμα σας.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Εἶναι ζωὴ κ' ἡ λύπη. Λήγει καὶ αὕτη.

Ὁ πόνος ἐξηντλήθη ὥς καὶ ἡ ἐλπίς. (Βλέπει τὸ παιδίον.)
Τί εἶναι τὸ παιδίον;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εὐλογῇτέ το.

Εἶν' ἐγγονός μου, κ' εἶναι ὀρφανὸν πατρός.

(Ἡ Ἐδείγη γονυπετεῖ μετὰ τοῦ παιδίου πρὸ τοῦ θνήσκοντος.)

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ἐπίσης σᾶς ἀφίνω ὅλους ὀρφανούς·
ναί, ὅλους! — Οἶμοι! Εἰς τὸ δύνον βλέμμα μου
ἡ δύσις τῆς πατρίδος κατοπτρίζεται!
καὶ εἰς τοῦ βίου ἔφθασα τὰ τέρματα
ἔν' ἀποθάνω μετὰ τῶν ἐλπίδων μου!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Ν' ἀπέλθῃ ἐν βαθείᾳ τὸν ἀφίνομεν
τοιαύτῃ θλίψει; Τὰς ἐσχάτας τοῦ στιγμᾶς
διὰ καλῆς ἐλπίδος δὲν φαιδρύνομεν; —
Ἀνάκυψον καὶ θάρρει, ἄνερ εὐγενῇ.
Μὴ ἐκλαμβάνῃς πῶς τὸ πᾶν ἀπώλετο,
καὶ πᾶσα σωτηρία πῶς ἐξέλιπε.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Τίς ἔσται ὁ σωτὴρ σας;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τίς; Ἡμεῖς αὐτοί.

Ἀκουτον. Αἱ τρεῖς χῶραι ἀπεφάσισαν
κοινῶς, ν' ἀποδιώξουν τοὺς τυράννους των.
Δεσμὸς ἐδέθη. Ὅρκος τὸν ἐκύρωσε.
Πρὶν ἢ στραφῇ ὁ κύκλος τοῦ ἐνιαυτοῦ,
τὰ πάντα θενὰ γίνουιν, καὶ ἡ κόνις σου
εἰς ἐλευθέραν γῆν θεν' ἀναπαύεται.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Εἶπατ', ἐκλείσθη, πῶς ἐκλείσθη ὁ δεσμὸς;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ θεν' ἀνεγερθοῦν
καὶ οἱ τρεῖς τόποι. Ὅλα εἰσὶν ἔτοιμα.
Τὸ μυστικὸν δέ, καίτοι εἰς πολλάς γνωστὸν
ἑκατοντάδας, ἔμεινεν ἀπόρρητον.
Ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν τυράννων σκάπτεται
τὸ ἔδαφος· αἱ ὥραι τῆς ἀρχῆς αὐτῶν
εἰσὶ μεμετρημέναι, καὶ μετ' οὐ πολὺ
δὲν θ' ἀπαντῶνται οὐδ' αὐτὰ τὰ ἴχνη των.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Οἱ πύργοι ἔμως καὶ τὰ ὀχυρώματα;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Συγχρόνως ὅλα καὶ αὐτὰ θὰ πέσωσι.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Καὶ τοῦ δεσμοῦ μετέχουν καὶ οἱ εὐγενεῖς;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὅταν ἡ ᾠρα ἔλθῃ, τοὺς ἐλπίζομεν.

Οἱ χωρικοὶ ὥς τώρα μόνοι ὤμοσαν.

ΑΤΤΙΓΧΩΣΕΝ (ἀνεγείρεται βραδέως, μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως.)

Ὁ χωρικός ἂν τόσον ἀπετόλμησεν
ιδιοβούλως, καὶ χωρὶς τῶν εὐγενῶν,
εἰς τὴν ἰδίαν ἂν ἐπίστευσεν ἰσχὺν, —
τότε δὲν ἔχει πλέον τὴν ἀνάγκην μας,
καὶ εἰς τὸν τάφον νὰ κατέλθωμεν καιρός.
Καὶ μεθ' ἡμᾶς θὰ ζήσῃ, καὶ θ' ἀγωνισθῇ
νὰ σώσῃ ἡ ἀνθρωπότης τὴν ἀξίαν της,
ἄλλας δυνάμεις, νέας ἐπιτείνουσα.

(Θίπει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πρὸ αὐτοῦ γονυπετοῦντος παιδός.)

Αὕτη τὸ μῆλον ἔφερεν ἡ κεφαλὴ.

Θὰ ἐκβλαστήτῃ ἐξ αὐτῆς ἡ νέα σας

ἐλευθερία. Οἱ καιροὶ ἀλλάσσουν.

“Ο,τι ἀρχαῖον, πίπτει καὶ φυλλορρόεϊ,
κ’ ἐξ ἐρειπίων νέα φύεται ζωή.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Ἴδὲ ὅποια λάμψις εἰς τὸ βλέμμα του!

Ἀχλὺς δὲν εἶναι τοῦτο ἀποσβέσεως,
ἀλλ’ ἀκτὶς νέας φαίνεται ἀνατολῆς.

ΛΤΤΙΓΧΩΣΕΝ.

Ἐκ τῶν ἀρχαίων πύργων κατερχόμενος
ὁ εὐπατρίδης, εἰς τὰς πόλεις ἀστυκὸν
ὄρκον ὁμνύει. Πρώτ’ ἡ Ὑ χ τ λ α ν δ κ’ ἡ Θ υ ρ γ ῶ, (66)
εἶτα ἡ Β έ ρ ν η γαῦρον αἶρει μέτωπον,
καὶ ἡ Φ ρ ε ι β ο ὕ ρ γ η, ἐλευθέρων ἔρρισμα·
ἡ δὲ Ζ υ ρ ί χ η φάλαγγας συντεχνιῶν (67)
ὀπλίζει, καὶ τὸ κράτος τὸ βασιλικὸν
εἰς τ’ ἀκατάστροφά της τείχη θραύεται. (68)

(Τὰ λοιπὰ λέγει ἐν τόνῳ μαντικῷ, καὶ ὁ λόγος τοῦ αἵρεται μέχρις
ἐνθουσιασμοῦ.)

Τοὺς ἡγεμόνας βλέπω καὶ τοὺς εὐγενεῖς
ἐν θώραξι κ’ ἐν ὅπλοις νὰ στρατεύωσι
κατὰ λαοῦ ἀκάκου καὶ ποιμενικοῦ. (69)
Μέχρι θανάτου ὁ ἀγών. Τὰς στενωποὺς (70)
μάχ’ αἱματώδεις διὰ δόξης στέφουσι.
Γυμνὸν τὸ στήθος ρίπτεται ὁ χωρικός, (71)
πρόθυμον θῦμα, εἰς τὰ στίφη τῶν λογχῶν,
τὰς θραύει, δρέπων τ’ ἄνθη τῶν εὐπατριδῶν,
καὶ ἡ ἐλευθερία τρόπαια κοσμεῖ.

(Λαμβάνων τὰς χεῖρας τοῦ Βάλθερ Φύρστ καὶ τοῦ Σταυφάχερ.)

Λοιπὸν ὁμονοεῖτε, σταθερῶς, πιστῶς.

Μὴ ἔστωσαν ἀλλήλοισι οἱ ἐλεύθεροι
ξένοι. Ἐπὶ τὰ ὄρη στήσατε σκοποὺς,

ἵνα ταχὺ ἐμπίπτῃ εἰς δεσμὸν δεσμός.
 Ὅμονοεῖτε ! Σύμνοϊαν ! Ὅμόνοϊαν !

(Πίπτει ὀπίσω εἰς τὸ προσκεφάλαιον· αἱ νεκραὶ χεῖρες τοῦ κρατοῦσιν ἔτι τὰς τῶν ἄλλων δύνω. Ὁ Φῦρστ καὶ ὁ Σταυφάχερ τὸν θεωροῦσιν ἀκόμῃ ἐπὶ τινὰ καιρὸν σιωπῶντες, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποσύρονται, καὶ ἑκάτερος παραδίδεται εἰς τὴν θλίψιν τοῦ. Ἐν τούτοις εἰσῆλθον σιγῶντες οἱ ὑπηρέται· προσέρχονται δ' ἐκφράζοντες οἱ μὲν σιωπηλὴν, οἱ δὲ ζωηράν θλίψιν· τινὲς γονυπετοῦσιν ἐμπρὸς αὐτοῦ καὶ κλαίουσιν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ. Ἐπὶ τῆς ἀφώνου ταύτης σκηνῆς κρούεται ὁ κώδων τοῦ πύργου.)

ΡΟΥΔΗΝΣ, (εἰσέρχεται.)

ΡΟΥΔΗΝΣ (μετὰ σπουδῆς εἰσερχόμενος.)

Ζῆ ; ὦ ! εἰπέτε. Νὰ μ' ἀκούσῃ δύναται ;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (δεικνύει πρὸς τὸν νεκρὸν μετ' ἀπεστραμμένου προσώπου.)

Σεῖς ἐστὲ ἤδη τῶν κτημάτων κύριος, (72)
 καὶ ἥλλαξεν ὁ πύργος οὗτος ὄνομα.

ΡΟΥΔΗΝΣ (βλέπων τὸν νεκρὸν, ἵσταται ὑπ' ἰσχυρᾶς λύπης καταληφθείς.)

Φεῦ ! Ἡ μετάνοιά μου δὲν ἐπρόφθασεν !

Ἄν ἡ ζωὴ τοῦ παρετείνετο σφιγμοῦς
 τινὰς, ἀλλοιωθεῖσαν τὴν καρδίαν μου
 θὰ ἔβλεπε ! Τοῦ λόγου κατεφρόνησα
 τοῦ εὐγενοῦς τοῦ, ὅτε ἔζη. Ἐσαεὶ
 ἀπῆλθε, καὶ μ' ἀφῆκεν ὄφλημα βαρὺ,
 ἀπλήρωτον ! Εἰπέτε ἂν ἀπέθανε
 κατ' ἐμοῦ τρέφων ἀγανάκτησιν πικράν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Περὶ σοῦ θνήσκων ἤκουσε, κ' εὐλόγησε
 τὴν παρρησίαν τοῦ γενναίου ἔργου σου.

ΡΟΥΔΗΝΣ (γονυπετῶν πρὸ τοῦ νεκροῦ.)

Ναὶ, ἱερὰ φιλτάτου ἀνδρὸς λείψανα,
 ἄψυχον πτώμα ! τὸ κηρύττω, τὴν ψυχρὰν
 κρατῶν σου χεῖρα, τὴν νεκράν. —διέρρηξα
 διὰ παντὸς καὶ πάντα ξενικὸν δεσμὸν.

εἰς τὸν λαόν μου ἀπεδόθην. Ἐλβετὸς εἰμὶ, καὶ ἡ καρδία εἶν' Ἐλβετική.

(Ἐγειρόμενος.)

Διὰ τὸν φίλον, τὸν πατέρα τὸν κοινὸν πενθεῖτε, ὅμως μὴ ἀποθαρρύνεσθε.

Οὐ μόνον ἦλθεν εἰς ἐμέ ὁ κληρὸς του, ἀλλὰ καὶ ἡ καρδία, καὶ τὸ πνεῦμά του μ' ἐπιφοιτᾷ· ἡ ῥώμη ἡ νεάζουσα

θενὰ σᾶς ἀποτίσῃ ὅ,τι ὤφειλεν

ὑμῖν ἡ πολιὰ του γνώμη. — Σεβαστέ

πάτερ, τὴν χεῖρα δός μοι! Δός μοι καὶ τὴν σήν!

Καὶ σὺ, Μελχθάλ! Τὸ βλέμμα ὦ! μὴ στρέφετε, μὴ δυσπιστῆτε! Δέχθητε τὸν ἔρκον μου.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Δότε τὰς χεῖρας· τῇ ἐπανελθούσῃ του καρδία πιστευθῆτε.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Κατεφρόνησας τὸν λαόν. Τίνα δίδεις τὴν ἐγγύησιν;

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Μὴ τὰς ἀπάτας λέγε τῆς νεότητος.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν Μελχθάλ.)

Ὅμόνοια ἡ λέξις τοῦ ἐκπνέοντος ἦν ἡ ἐσχάτη. Μὴ τὸ λησμονῆς.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἴδού

ἡ χεὶρ μου. Δίδει καὶ ἡ χεὶρ τοῦ χωρικοῦ ἀνδρὸς ἐπίσης λόγον, εὐγενέστατε.

Οἱ Εὐπατρίδαι τί χωρὶς ἡμῶν εἰσί;

Καὶ εἵμεθα, ὡς τάξις, ἀρχαιότεροι.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Τιμῶ τὴν τάξιν ταύτην, καὶ τὸ ξίφος μου
αὐτῆς θὰ προμαχήσῃ.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Εὐγενέστατε,

βραχίων ὅστις τὴν τραχεῖαν γῆν νικᾷ,
καὶ διανοίγει γόνιμον τὸν κόλπον της,
δύνατ' ἐπίσης καὶ ἀνδρῶν νὰ προμαχῇ.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Θὰ προμαχῇτε σεῖς ἐμοῦ, κ' ἐγὼ ὑμῶν,
καὶ οὕτω δι' ἀλλήλων ἰσχυροὶ ἐσμέν.—
—Πρὸς τί πλὴν λόγοι, ὅταν ἔτι ἡ πατρίς
τῆς ξένης τυραννίας ἔστιν ἔρμαιον ;
'Αφ' οὗ ἡ χώρα τοῦ ἐχθροῦ ἀπαλλαγῇ,
τότ' ἐν εἰρήνῃ τ' ἄλλα συμβιβάζομεν.

(Σιωπήσας ἐπ' ὀλίγον.)

Σιγᾶτε ; Νὰ μ' εἰπῇτε οὐδὲν ἔχετε ;
δὲν μ' ἀξιοῦτε τῆς ἐμπιστοσύνης σας ;
Λοιπὸν θὰ πρέπη καὶ χωρὶς νὰ θέλητε
εἰς τοῦ δεσμοῦ σας νὰ εἰσδύσω τὸν μυχόν.
— Συνήλθετε εἰς Ῥύτλι, — καὶ ὠμόσατε.
'Ηξεύρω πάντα ὅσα ἔγιναν ἐκεῖ.
Τὸ μυστικόν σας παρ' ὑμῶν δὲν ἔμαθον
θρησκευτικῶς οὐχ ἥττον τὸ ἐτήρησα.
Ποτὲ δὲν ἤμην τῆς πατρίδος μου ἐχθρὸς,
καὶ δὲν θὰ ἐταττόμην καθ' ὑμῶν ποτέ !
— Πλὴν φρόνιμον δὲν ἦτο ν' ἀναβάλητε.
'Επεὶ γ' ἡ ὥρα ἔργον ἀπαιτεῖ γοργόν.
'Ο Τέλλος ἐστὶ θύμα τῶν ἀναβολῶν. —

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁρκίσθημεν τὸ πάσχα νὰ προσμείνωμεν. (73)

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἐκεῖ δὲν ἤμην· δὲν ὠρκίσθην τίποτε.

Ἐγὼ θὰ πράξω ὅταν σεῖς προσμένετε.

ΜΕΛΧΘΑΔ.

Πῶς; θέλεις; . . .

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Τώρα ἔγινα καὶ ἐγὼ πατήρ
τοῦ τόπου. Προστασίαν χρεωστῶ εἰς σᾶς.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Τὴν φίλην κόνιν ν' ἀποδώσης εἰς τὴν γῆν
πρώτιστον χρέος ἔχεις καὶ ἱερώτερον.

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Ἀφ' οὗ τὴν χώραν ἀπελευθερώσωμεν,
θὰ θέσωμεν τῆς νίκης στέφανον χλωρὸν
ἐπὶ τὸ φέρετρόν του. — Φίλ', ὑπὲρ ὑμῶν
ἐν γένει, ἀλλ' ἰδίως καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ
πρὸς τοὺς τυράννους διεξάγω πόλεμον.
— Μάθετε τοῦτο! Ἐγένεν ἀνάρπαστος
ἡ Βέρθα μου· ἐκλάπη ἐκ τοῦ μέσου μας!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἀπεθρασύνθη ὡς ἐκεῖ ὁ τύραννος
κατὰ παρθένου ἐλευθέρας καὶ εὐγενοῦς!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Σᾶς ὑπεσχέθην, φίλοι μου, βοήθειαν,
καὶ τὴν βοήθειάν σας πρῶτος ἀπαιτῶ.
Μοὶ ἀνηρπάγη, μοὶ ἐκλάπ' ἡ φίλη μου.
Τίς οἶδεν ὁ κακοῦργος ποῦ τὴν ἔκρυψε,
καὶ διὰ τίνων ἐγκλημάτων τὸν δεσμὸν
θὰ ἐπιβάλη τοῦτον τὸν ἀνόσιον!

ὦ! σώσατέ την· μὴ μ' ἐγκαταλείπετε!

Πρὸς σᾶς ἀγάπην τρέφει, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς
τὰς χεῖράς σας ἀξίζει νὰ ὀπλίσητε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Πλὴν τί σκοπεύεις ;

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Τὸ ἡξεύρει καὶ αὐτός ;

Περικαλύπτει νῦξ πυκνὴ τὴν τύχην της,
καὶ εἰς ἀμφιβολίας πλέω πέλαγος.

Βλέπω δ' ἐν μόνον ἐν τῷ σκότει καθαρῶς,
ὑπὸ τῆς τυραννίας τὰ ἐρείπια
πῶς εἶναι μόνον δυνατὸν ν' ἀνασκαφῇ·
πᾶν φρούριόν της διὰ νὰ τὴν εὕρωμεν,
πᾶς πύργος της πῶς πρέπει νὰ καταστραφῇ,
ἵνα εἰς τὴν εἰρκτὴν της εἰσχωρήσωμεν.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἐπόμεθα. Ὁδήγει. Τί ἐς αὔριον
τῆς σήμερον τὸ ἔργον ν' ἀναβάλλωμεν ;
Ὡμόσαμεν εἰς Ῥύτλι, ὅμως πρὶν πραχθῇ
τὸ ἔγκλημα· ὁ Τέλλος ἦν ἐλεύθερος.
Σήμερον ἄλλα ἐπιβάλλουσ' οἱ καιροί.
Τίς ἄνανδρος διστάζει ἔτι σήμερον ;

ΡΟΥΔΗΝΣ (πρὸς τὸν Σταυφάχερ καὶ τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Σεῖς δ' ὀπλοφόροι καὶ ἐτοιμοπόλεμοι,
ἐπὶ τὰ ὄρη τὰς πυρὰς προσμένετε·
διότι τὸ ταχύπλουν σκάφος δὲν πετᾷ
ὥς θὰ σᾶς φθάσ' ἡ φήμη τῶν θριάμβων μας.
Καὶ ἅμα εἰς τὰ ὕψη φλόξ φαιδρὰ φανῇ,
καταρράγητ' ἐκεῖθεν ὥς οἱ κεραυνοί,
κ' εἰς τοὺς τυράννους φονικοὶ ἐνσκήψατε. (Ἀπέρχονται)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ἡ κοίλη ὁδὸς παρὰ τῷ Κυσνάχτ. (74)

Ἡ κατάβασις εἶναι ὀπισθεν διὰ βράχων, ὁ ὁδοιπόρος πρὶν ἢ ἔλθῃ εἰς τὴν σκηνὴν, φαίνεται εἰς τὰ ὕψη. Βράχοι περικλείουσι πᾶσαν τὴν σκηνήν. Ἐπὶ ἐνὸς κειμένου κατὰ τὸ προσκηνίον, προέχει πέτρα θαμνόφυτος.)

ΤΕΛΛΟΣ, εἰσέρχεται κρατῶν τὴν βαλληστρίδα.

Διὰ τῆς κοίλης θὰ διέλθῃ στενωποῦ.

Δὲν φέρει ἄλλος δρόμος εἰς Κυσνάχτ.—Ἐδὼ τελεῖται. — Εἶν' αἰσία ἡ περίστασις.

Ἡ βάττες αὕτη μ' ἀποκρύπτει ἀπ' αὐτοῦ.

Πετᾶ ἐκεῖθεν εὐχερῶς τὸ βέλος μου.

Τὸ στένωμα κωλύει τοὺς διώκοντας.

Τοὺς ἀπολογισμούς σου πρὸς τὸν οὐρανὸν,

Ἐπαρχε, κλεῖσον. Ἐφθασεν ἡ ὥρα σου.

Ἡσυχος ἔζων, ἀβλαβής. Τὸ τόξον μου κατὰ τῶν δασοβίων μόνον ἔστρεφον

θηρίων. Εἶχον φόνου καθαρὸν τὸν νοῦν.

Τῆς φίλης μου εἰρήνης μ' ἀπесόβησας,

καὶ εἰς δρακόντων ζέον δηλητήριον

τὸ πρᾶον γάλα τῆς φρενός μου ἔφθειρας,

κ' εἰς πᾶν τὸ τερατῶδες μ' ἀπесκλήρυνας.

Ὅστις εἰς τέκνου κεφαλὴν ἐσκόπευσεν,

ἐχθροῦ καρδίαν νὰ τοξεύσῃ δύναται.

Τὰ δυστυχῇ παιδία, τὰ ἀθῶά μου,

τὴν σύζυγόν μου ἀπὸ τῆς μανίας σου

πρέπει νὰ σώσω, Ἐπαρχε! — Ὡς τὴν χορδὴν

ἐνέτεινον, ἡ χεὶρ μου ὅταν ἔτρεμε,

καὶ χαιρεκάκως, δαίμονος σκληρότερος

μ' ἠνάγκαζες νὰ βάλω κατὰ τοῦ παιδός,

κ' ἐμπρὸς σου μάτην ἰκετεύων ἔσπαιρον,

τότε ὠρκίσθην, τότε, ὄρκον φοβερὸν,
ὄρκον ὃν μόνος ὁ Θεός μου ἤκουσε,
πῶς σκοπὸς πρῶτος τῆς μελλούσης μου βολῆς
θὰ εἶν' ἡ σὴ καρδία. Ὅ,τι ὤμοσα
ἐντός μου τότε, εἰς τὴν καταχθόνιον
βασάνων ὥραν, εἶναι χρέος ἱερόν.
Θὰ τὸ πληρώσω. Δὲν θὰ μείνῃ χρόνιον.

Σὺ κύριός μου εἶσαι, τοποτηρητῆς
τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς
ἐδὼ δὲν θὰ ἐτόλμα ὅ,τι σὺ τολμᾷς.
Σ' ἔπεμψ' ἐνταῦθα ἵνα νέμῃς δίκαιον—
αὐστηρὸν πάντως, ἐπειδὴ ὠργίζετο· — (75)
ἀλλ' ὅμως ὅχι, αἰμοδόρος ἀποινί,
ἐν ἀναισχύντῳ ὕβρει νὰ ἐγκληματῆς.
Θεὸς ὑπάρχει τιμωρὸς κ' ἐκδικητῆς.

Ἐξελθε ἤδη, πόνων ἄγγελε πικρῶν,
σὺ φίλτατέ μου, πρώτιστέ μου θησαυρέ!—
Σκοπὸν θενὰ σοῖ δώσω ὃν δὲν ἔθιξε
πώποτε βέλος εὐλαβῶν ἱκεσιῶν·
πλὴν σὺ θενὰ τὸν θίξης ἀσφαλῶς.— Καὶ σὺ,
πιστὴ χορδὴ τοῦ τόξου, ἡ πολλάκις μοι
εἰς τοὺς παιδρούς ἀγῶνας ὑπηρετικὴ,
μὴ ψεύσης με ὅποτε ἀγὼν πρόκειται
φρικτῶς σπουδαῖος! Μόνον τώρα μὴ ῥαγῆς,
σὺ ἡ τοσαῦτα βέλη μου πτερώσασα.
Ἄν ἤδη πέσῃ ἀδρανὲς τὸ βέλος μου,
δὲν ἔχω ἄλλο· εἶν' αὐτὸ τὸ τέλος μου.

(Ὅδοιπόροι διέρχονται τὴν σκηνήν.)

Εἰς τὴν λιθίνην ἔδραν θενὰ καθεσθῶ,
τοῦ ὁδοιπόρου τὸ ἀναπαυτήριον.

Δὲν εἶναι τοῦτο οἴκησις. Παρέρχεται
ταχὺς καὶ ξένος πρὸ ἐκάστου ἑκάστος,
μὴ ἐρευνῶν τοῦ ἄλλου τίς ἢ μέριμνα,
ὁ πολυπράγμων ἔμπορος, ὁ εὖζωνος
προσκυνητῆς, ὁ γέρων ἀναχωρητῆς,
ὁ παιδρὸς ψάλτης, ὁ ἀνήμερος ληστῆς,
καὶ ὁ ἐλαύνων τὸ βαρὺ του φορτηγὸν
κ' ἐξ ἀπωτάτων τόπων προερχόμενος.—
Πᾶς δρόμος φέρει εἰς τῆς γῆς τὰ πέρατα.—
Ἄλλοσε ἄλλος βαίνει, στοχαζόμενος
τοῦ ἔργου του, καὶ εἶναι φόνος τὸ ἐμόν.

Ἄλλοτε, ὅτε ὁ πατὴρ ἐξήρχετο
κ' ἐπέστρεφε, παιδία φίλα, τί χαρά!
διότι κάτι πάντοτε σᾶς ἔφερε,
πότε μὲν ἄνθη σπάνια τῶν Ἄλπεων,
πότε πτηνὸν ποικίλον, πότε ὄστρακον, (76)
ὥς εἰς τὰ ὄρη ἀπαντῶντ' ἐνίοτε.
Ἐξῆλθε τώρα θήρας ἄλλης θηρευτῆς.
Ἀγρίαν ὁδὸν βαίνει φονικὰ φρονῶν,
καὶ τοῦ ἐχθροῦ του ἐνεδρεύει τὴν ζωὴν.
— Ἀλλὰ καὶ τώρα ἐνθυμεῖται μόνον σᾶς,
φίλτατα τέκνα. Σᾶς, ἀθῶα πλάσματα
ἐν' ἀπαλλάξῃ ἐκ χειρῶν τυραννικῶν,
θέλει ταννύσει τώρα τόξον φονικόν. (Ἐγείρεται)

Εὐγενῇ θήραν ἐνεδρεύω. Πρόθυμος
ὁ κυνηγὸς ἡμέρας περιφέρεται
εἰς δριμὺ ψῦχος, καὶ τὸ ῥιψοκίνδυνον
ἄλμα πηδᾷ εἰς βράχους καὶ εἰς χάσματα,
καὶ εἰς κρημνῶν ἀνέρπει κάθετα πλευρὰ,
διὰ τοῦ αἵματός του προσκολλώμενος, (77)

ἵνα φονεύσῃ ἄθλιον ἀγρίμιον. (78)

Τὸ γέρας εἶν' ἐνταῦθα τιμαλφέστερον,
εἶν' ἢ καρδία τοῦ ἀσπόνδου μου ἐχθροῦ.

(Ἀκούεται μακρόθεν πλησιάζουσα φαιδρὰ μουσική.)

Τὸν βίον πάντα ἥσκησα τὴν τοξικὴν,
καὶ ἐνεγυμνάσθην κατὰ νόμον τοξοτῶν.
Τὸ βέλος εἰς τὸ μέλαν ἔπηξα συχνά,
καὶ καλὸν ἄθλον εἰς τοὺς πανηγυρικοὺς
ἀγῶνας ἤρον. Ἀλλὰ θέλω σήμερον
θέλω τοξεύσει τόξευμ' ἀπαράμιλλον·
τῶν ἄθλων θά κερδίσω τὸ λαμπρότατον.

(Γάμος διέρχεται διὰ τῆς σκηνῆς καὶ ἀναβαίνει τὴν κοίλῃν ὁδόν. Ὁ Τέλλος
τὸν θεωρεῖ στηριζόμενος εἰς τὴν βαλληστρίδα του. ΣΤΥΣΣΗΣ, ὁ ἀγροφύλαξ,
τὸν πλησιάζει.)

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Ὁ ἐπιστάτης τῆς Μονῆς ἐκ Μοιρλισάχ (79)
κάμνει τὸν γάμον. Εἶναι εὐκατάστατος.
Ἔχ' εἰς τὰς Ἀλπεῖς ἴσως δέκα ποίμνια.
Τὴν νύμφην θενὰ φέρῃ ἀπὸ Ἰμμενσέ (80)
καὶ τὸ ἐσπέρας εἰς Κυσνάχτ εἶν' ἡ χαρά.
Ἐλθέ. Καλεῖται κάθε χρήσιμος ἀνὴρ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Κατηφὲς ξένος δὲν ἀρμόζ' εἰς τὰς χαράς.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Ἄν ἔχῃς θλίψιν, ἀποκύλισον αὐτήν.
Τὸ παρὸν δέχου. Ἔχομεν κακοὺς καιροὺς.
Πρέπει προχείρως τὴν χαρὰν νὰ δρέπωμεν.
Ἐδὼ πανηγυρίζουν, θάπτουν παρεκεῖ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Συμβαίνει καὶ τὰ δύο νὰ συμπίπτωσιν.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Ὁ κόσμος εἶναι οὗτος. Ἔχει πανταχοῦ
τὰ βάσανά του. Ὁ ἀνεμοστρόβιλος
ἔπεσεν εἰς τὴν Γλάρνην, καὶ ὁλόκληρος
πλευρὰ τοῦ Γλάρου ἐκρημνίσθη.⁽⁸¹⁾

ΤΕΛΛΟΣ.

Τὰ βουνὰ

κλονοῦντ' ἐπίσης! Εἰς τὸν κόσμον στερεὸν
οὐδέν!

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Ἀκούεις καὶ ἄλλοῦ παράδοξα.
Ἄνθρωπον εἶδον ἐκ τοῦ Βάδεν, κ' ἔλεγεν⁽⁸²⁾
ὅτι ἱππότης εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος
ἐπήγαινε, καὶ σφῆκες τὸν ἀπήντησαν
εἰς μέγα σμῆνος. Εἰς τὸν ἵππον ρίπτονται
καὶ τὸν κεντοῦν. Τὸ ζῶον ἔπεσε νεκρὸν,
καὶ οὕτως ὁ ἱππότης ἔφθασε πεζός.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐδόθη, βλέπεις, κέντρον κ' εἰς τοὺς ἀσθeneῖς.

(Ἡ Ἀρμγάρδ ἔρχεται μετὰ πολλῶν παιδίων, καὶ ἵσταται εἰς τὴν
εἴσοδον τῆς κοίτης ὁδοῦ.)

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Λέγουν, σημεῖον εἶναι συμφορῶν κακῶν
κατὰ τοῦ τόπου, παρὰ φύσιν πράξεων.

ΤΕΛΛΟΣ.

Τοιαύτας πράξεις καθ' ἐκάστην ἔχομεν,
καὶ νὰ τὰς ἀναγγείλῃ θαῦμα, περιττόν.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Εὐτυχῆς ὅστις ἐν εἰρήνῃ γεωργεῖ
τὴν γῆν του, κ' ἔχει ἀσφαλῆ τὴν στέγην του.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἄλλ' ἐν εἰρήνῃ οὐδ' ὁ εὐσεβέστερος
μένει, ἂν γείτων τὸν παρενοχλῇ κακός.

(Ὁ Τέλλος ῥίπτει συνεχῶς ἀνυπόμονα καὶ ἀνήσυχα βλέμματα πρὸς τὸ
ἄνω μέρος τῆς ὁδοῦ.)

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Ἔχε ὑγείαν. Περιμένεις κάποιον.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ναὶ, περιμένω.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Αἶ! Καλὴν ἐπιστροφήν.

Ἐξ Οὐρὶ εἶσαι; Ὁ πανευγενέστατος
Διοικητῆς ἐκεῖθεν περιμένεται.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ (ἐρχόμενος.)

Τὸν Ἐπαρχον μὴ πλέον περιμένετε.
Ὁ χείμαρρος τοῦ ὄρους ἐπλημμύρισε (83)
κ' ἔπνιξε τὰς γεφύρας. (Ὁ Τέλλος ἐγείρεται.)

ΑΡΜΓΑΡΑ (ἐρχομένη ἔμπρός.)

Ὁ Διοικητῆς

δὲν ἔρχεται;

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Τὸν θέλεις;

ΑΡΜΓΑΡΑ.

Βεβαιότατα.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Τί ἤλθες εἰς τὸν κοῖλον δρόμον νὰ σταθῇς;

ΑΡΜΓΑΡΑ.

Ἐδῶ δὲν φεύγει. Πρέπει νὰ μ' ἀκροασθῇ.

ΦΡΕΙΣΑΡΑ (καταβαίνει μετὰ σπουδῆς τὴν κοίλην ὁδὸν, καὶ κράζει
εἰς τὴν σκηνήν.)

Ἀνοίξατε τὸν δρόμον! Ἀπ' ὀπίσω μου

ὁ Κύριός μου ἔφθασεν, ὁ Ἐπαρχος! (Ὁ Τέλλος ἐξέρχεται.)

ΑΡΜΓΑΡΔ (ζωηρῶς.)

Ἄ! ἔρχεται!

(Μετά τῶν παιδίων τῆς ὑπάγει πρὸς τὸ προσκήνιον. Ὁ ΓΕΣΛΕΡ καὶ ΡΟΥ-
ΔΟΛΦΟΣ ὁ ΑΡΡΑΣ φαίνονται ἔφιπποι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κοίτης ὁδοῦ.)

ΣΤΥΣΣΗΣ (πρὸς τὸν Φρεισάρδ.)

Τὸν δρόμον πῶς ἐκάμετε
ἀφ' οὗ ἐπῆρε τὰς γεφύρας τὸ νερόν;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Φίλε, τὴν λίμνην ὅταν ἐνικήσαμεν,
θὰ φοβηθῶμεν τὰ νερά τῶν Ἀλπεων;

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Εἰς τόσῃν τρικυμίαν πῶς; Ἐπλέετε;

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Ναί, καὶ εἰς τὴν ζωὴν μου δὲν τὸ λησμονῶ.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

ὦ! μεῖνε, διηγήσου!

ΦΡΕΙΣΑΡΔ.

Μ' εἶν' ἀδύνατον.

Ἐμπρὸς ἐστάλην ὅπως φέρω εἴδησιν. (Ἀπέρχεται.)

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Καλοὶ ἂν ἦσαν εἰς τὸ πλοῖον ἄνθρωποι,
βεβαίως θενὰ εἶχε σύσσωμον πνιγῆ.

Τοιοῦτοι δὲν φοβοῦνται ὕδωρ οὐδὲ πῦρ. (Περιβλεπόμενος.)

Ὁ κυνηγός μου ποῦ ἐπῆγεν; Ἐφυγε; (Ἀναχωρεῖ.)

Εἰσέρχονται ἔφιπποι ὁ ΓΕΣΛΕΡ καὶ ὁ ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

ΓΕΣΛΕΡ.

Πλὴν μὴ λησμόνει πῶς τὸν Αὐτοκράτορα
ὑπηρετῶ, καὶ πρέπει νὰ εὐχαριστῶ,
καὶ ὅτι εἰς τὸν τόπον δὲν μ' ἀπέστειλε
νὰ κολακεύω, νὰ θωπεύω τὸ λαόν.

Ὑποταγὴν προσμένει· ἤδη πρόκειται
ἀνίστως εἰς τὴν χώραν ταύτην κύριος
ὁ Αὐτοκράτωρ ἔσται ἢ ὁ χωρικός.

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Τώρα καιρὸς, νὰ φέρω τὴν παράκλησιν. (Πλησιάζει δειλῶς.)

ΓΕΣΛΕΡ.

Ἐὰν τὸν πῖλον εἰς Ἀλτόρφ ἐκρέμασα,
δὲν ἦτον ἢ πρὸς χλεύην, ἢ πρὸς ἔλεγχον
τῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ. Μ' εἶναι γνωστά.
Νὰ τοῖς διδάξω ἤθελον τὸν τράχηλον
νὰ κλίνωσιν ἐμπρός μου. Τὸν κρατοῦν ὀρθόν!
Εἰς τὴν ὁδὸν των στήσας τὸ δυσάρεστον,
εἰς τοῦτο νὰ προσκρούῃ θέλ' ὁ ὀφθαλμός,
ὅταν ἐκεῖ περῶσιν, ἐνθυμίζων τους
τὸν κύριόν των, οὗ ἐπιλανθάνονται.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ.

Τινὰ πλὴν ἔχει δίκαια καὶ ὁ λαός.

ΓΕΣΛΕΡ.

Καιρὸς δὲν εἶναι νὰ σταθμίσωμεν αὐτά.
Περὶ σπουδαιοτέρων ἤδη πρόκειται.
Αὖξησιν θέλει ὁ τοῦ Αὐτοκράτορος
οἶκος, καὶ ὅ,τι ὁ πατήρ ἐφύτευσε (84)
λαμπρῶς, νὰ συμπληρώσῃ θέλει ὁ υἱός.
Ἐμπόδιον μᾶς εἶναι τὸ ἐθνάριον.
Οὕτως ἢ ἄλλως πρέπει νὰ ὑποταγῇ.
(Θέλουσι νὰ προχωρήσωσιν. Ἡ γυνὴ γονυπετεῖ πρὸ τοῦ Ἐπάρχου.)

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Ἐλεος, Κύριέ μου! χάριν! ἔλεος!

ΓΕΣΛΕΡ.

Τί θέλεις εἰς τὸν δρόμον τὸν δημόσιον;
Ὅπισω!

ΑΡΜΓΑΡΔ.

"Εχω ἄνδρα εἰς τὴν φυλακὴν.
Τὰ ὀρφανὰ μου ζητοῦν ἄρτον. "Εχετε,
ὦ! ἔχετ' εὐσπλαγχνίαν, ἐξοχώτατε,
πρὸς τὴν ἀθλίαν θέσιν μας.

ΓΕΣΛΕΡ

Τίς εἶσαι σύ;

καὶ τί ὁ σύζυγός σου;

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Κύριε, πτωχὸς
ἐργάτης εἶναι εἰς τὸ 'Ρίγι, τὸ βουνόν.⁽⁸⁵⁾
Κόπτει τὰ χόρτα τ' ἄγρια εἰς τοὺς κρημνοὺς,
εἰς τοὺς ὀρθοὺς των βράχους, ὅπου δὲν τολμοῦν
ν' ἀναίβουν οὔτε τῶν βουνῶν τ' ἀγρίμια.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ (πρὸς τὸν "Επαρχον.)

Μὰ τὸν Θεόν, ἀθλία καὶ οἰκτρὰ ζωή!
"Ω! ἀπολύσατέ τον τὸν πτωχὸν αὐτόν!
"Οσον βαρὺ ἂν εἶναι ὅ,τι ἔπραξε,
ποινὴ του εἶν' αὐτό του τὸ ἐπάγγελμα.

(Πρὸς τὴν γυναῖκα.)

Θενὰ σοὶ γίνῃ δίκαιον· ἀλλ' ὕπαγε,
τὴν δέησίν σου εἰς τὸν πύργον δός· ἐδῶ
δὲν εἶναι τόπος.

ΑΡΜΓΑΡΔ.

"Οχι, δὲν μακρύνομαι,
τὸν ἄνδρ' ἂν δὲν μοὶ δώσῃ ὁ διοικητής.
"Εκτην σελήνην εἶναι ἤδ' εἰς φυλακὴν.
Μάτην προσμένει, ζητεῖ μάτην νὰ κριθῇ.

ΓΕΣΛΕΡ.

Νὰ μὲ βιάσῃς θέλεις γύναι; "Υπαγε.

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Δικαιοσύνην, Ἐπαρχε! Ὁ δικαστὴς
τοῦ τόπου εἶσαι, εἰς τοῦ Αὐτοκράτορος
εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν θέσιν. Τὸ καθήκόν σου
πρᾶξον. Δικαιοσύνην ἂν παρὰ Θεοῦ
ἐλπίζης, δός την κ' εἰς ἡμᾶς.

ΓΕΣΔΕΡ.

Εἶπα, μακράν!

Διώξατέ μοι τοὺς αὐθάδεις ἀπ' ἐδῶ.

ΑΡΜΓΑΡΔ. (Συλλαμβάνει τοῦ ἵππου του τοὺς χαληνούς.)

Οὐδέν, οὐδέν μοι μένει νὰ ζημιωθῶ.

Βῆμα δὲν φεύγεις, Ἐπαρχε, ἂν δίκαιον
δὲν μ' ἀποδώσης. — Σύστελλε τὸ μέτωπον,
τοὺς ὀφθαλμούς σου στρέφε. Τόσον ἄθλιοι
εἴμεθα, ὥστε ὁ θυμός σου εἶν' οὐδέν
δι' ἡμᾶς πλέον.

ΓΕΣΔΕΡ.

Τόπον, γύναι· εἶδεμὴ
ὁ ἵππος θὰ περάσῃ εἰς τὸ σῶμά σου.

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Καὶ ἄς περάσῃ. — Ἴδου —

(Σύρει τὰ παιδία κατὰ γῆς καὶ ῥίπτεται καὶ ἡ ἰδία εἰς τὸν
δρόμον του.)

Εἴμ' ἐδῶ κ' ἐγώ

καὶ τὰ παιδία. — Τὰ πτωχὰ, τὰ ὀρφανὰ,
ἄς τὰ συντρίψουν τὰ σκληρὰ σου πέταλα.
Τῶν ἔργων σου δὲν εἶναι τὸ χειρότερον.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ.

Γυνή, ἐμάνης;

ΑΡΜΓΑΡΔ (μετὰ προΐούσης ἐμπαθείας.)

Μὴ ὑπὸ τοὺς πόδας σου

τὴν γῆν τοῦ Βασιλέως δὲν καταπατεῖς;
 Ἄ! Γυνὴ εἶμαι. Ἄν ἀνὴρ, θὰ ἤξευρον
 καλῆτερόν τι παρὰ νὰ κυλίωμαι
 ἔμπρός σου εἰς τὴν σκόνιν.

(Ἀκούεται ἡ προτέρα μουσικὴ ἐκ νέου εἰς τὰ ἄνω τῆς ὁδοῦ,
 ἀλλὰ σιγαλωτέρα.)

ΓΕΣΛΕΡ.

Ποῦ οἱ δοῦλοί μου
 μένουσι; Σύρατέ την, ἦ, λησμονηθεῖς,
 θὰ πράξω ὅ,τι ὕστερον θὰ μὲ λυπῇ.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ.

Νὰ πλησιάσουν, Κύριε, δὲν ἤμποροῦν
 οἱ δοῦλοι. Γάμος κλείει τὴν στενὴν ὁδόν.

ΓΕΣΛΕΡ.

Πολὺ γλυκὺς δεσπότης εἶμαι πρὸς αὐτὸν
 τὸν συρφετόν.— Αἱ γλῶσσαι εἶν' ἐλεύθεραι.
 Δὲν ἐδεσμεύθη ὅπως πρέπει νὰ δεθῇ.
 Πλὴν ἄλλως θέλει γίνεῖ· τὸ ὑπόσχομαι.
 Θέλω συντρίψει τὴν αὐθάδη γνώμην των·
 θέλω λυγίσει τὸν ἐλεύθερόν των νοῦν·
 θέλω κηρύξει νέους νόμους εἰς αὐτοὺς
 τοὺς τόπους· θέλω —

(Τέλος τὸν διαπερᾷ. Φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ
 πλησιάζει νὰ πέσῃ. Μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς.)

Ὁ Θεός μοι ἴλεως!

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ.

Θεέ. Τί τοῦτο; Πόθεν τοῦτο; Κύριε!

ΛΡΜΓΑΡΔ (ἀναπηδῶσα.)

Φόνος! Κλονεῖται! πίπτει! Τὸν ἐτρύπησε!
 Τὸ βέλος εὔρε μέσῃν τὴν καρδίαν του!

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ (ἐκπηδῶν τοῦ ἵππου.)

Συμβὰν φρικῶδες! — Τοῦ Θεοῦ τὸ ἔλεος
ζητήσατε, ἱππότα. Διὰ θάνατον
εἶν' ἡ πληγή.

ΓΕΣΛΕΡ.

Τοῦ Τέλλου βέλος εἶν' αὐτό.

(Ὀλισθήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ῥο-
δόλφου, καὶ κατατίθεται εἰς τὴν λιθίνην ἔδραν.)

ΤΕΛΛΟΣ (ἐμφανίζεται ἐπὶ τοῦ βράχου.)

Γνωρίζεις τὸν τοξότην· ἄλλον μὴ ζητῆς.
Ἐλεύθερ' αἰ καλύβαι, ἀσφαλὴς ἐστὶν
ἡ ἀθωότης! Σὺ, νὰ βλάπτῃς ἔπαυσας.

(Γίνεται ἀφανὴς ἐκ τοῦ βράχου. Εἰσορμᾷ λαός.)

ΣΤΥΣΣΗΣ (προσπευδόμενος.)

Τί εἶναι; Τί συμβαίνει;

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Τὸν διοικητὴν

ἐτρύπησεν ἐν βέλος.

ΛΑΟΣ (εἰσορμῶν)

Ἐκτυπήθη τίς;

(Οἱ πρῶτοι τῆς συνοδίας τοῦ γάμου εἰσὶν ἤδη ἐπὶ τῆς σκηνῆς
ἐνῷ οἱ ἔσχατοι φαίνονται εἰσέτι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κοίτης
ὁδοῦ, καὶ ἡ μουσικὴ ἐξακολουθεῖ.)

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Ῥέει τὸ αἷμα! Σπεύσατε! Βοήθειαν!
Κατόπιν τοῦ φονέως! Νὰ τὸν εὑρετε.
— Δυστυχῇ ἄνερ! Εἶν' αὐτὸ τὸ τέλος σου!
Τὰς συμβουλὰς μου νὰ δεχθῇς δὲν ἤθελες!

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Μὰ τὸν Θεὸν, ἰδοὺ τον! Ὠχρός! ἄψυχος!

ΠΟΛΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.

Τίς ὁ φονεὺς του;

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ

Παρεφρόνησαν αὐτοί;
Μουσικὴν παίζου, ὅταν φόνος ἔγινε;
Νὰ σιωπήσουν.

(Ἡ μουσικὴ διακόπτεται διὰ μιᾶς. Ἔρχεται καὶ ἄλλος λαός.)

Κύριε Διοικητὰ,
εἰπέτε μοι, ἀνίσως ἤμπορῆτε.—Τίποτε
νὰ μοὶ ἐμπιστευθῆτε ἔχετε;

(Ὁ Γέσλερ ποιεῖ σχήματα διὰ τῆς χειρὸς, καὶ ἐπαναλαμβάνει
αὐτὰ βιαίως διότι εὐθὺς δὲν ἐνοήθησαν.)

Πῶς; Ποῦ;

Ποῦ νὰ ὑπάγω; Εἰς Κυσνάχτ; Δὲν ἐννοῶ.—

ὦ! μὴ ἀγανακτῆτε. Τὰ ἐπίγεια

ἀφῆτε τώρα· νὰ ἐξιλεώσητε

τὸν οὐρανὸν σκεφθῆτε.

(Πᾶσα ἡ συνοδία τοῦ γάμου περιστοιχίζει τὸν ἀποθνήσκοντα
μετ' ἀσυμπαθοῦς φρίκης.)

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Πῶς ὠχρίασεν!

Εἰς τὴν καρδίαν ἔφθασεν ὁ θάνατος.—

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἔσθυσαν.

ΑΡΜΓΑΡΔ (ἐγείρει ἐν ἑκ τῶν παιδίων τῆς εἰς τὰς χεῖράς της.)

Παιδιά μου,

ιδέτε ποῖος τῶν κακῶν ὁ θάνατος!

ΡΟΥΔΟΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Παράφρονες γυναῖκες, εἴσθ' ἀναίσθητοι;

Τὸ βλέμμα εἰς τοιαύτην φρίκην βόσκετε

Ἔλθετε,—βοηθεῖτε.—Δὲν μὲ βοηθεῖ

κάνεις τὸ βέλος ν' ἀποσπάσω τὸ σκληρόν;

ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ὀπισθοδρομοῦσαι.)

Τίς θέτει χεῖρα εἰς τὸν θεοήλατον;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Κατηραμέναι! (Ξυφουλκεῖ.)

ΣΤΥΣΣΗΣ (τῷ συλλαμβάνει τὸν βραχίονα.)

Μὴ τολμήσης, Κύριε!

Παρῆλθεν ὁ καιρός σας. Ἐπεσε νεκρὸς
ὁ τύραννος τοῦ τόπου. Δὲν ὑπήκομεν
εἰς βίαν πλέον. Εἴμεθα ἐλεύθεροι.

ΠΑΝΤΕΣ (θορυβωδῶς.)

Ἐλεύθερος ὁ τόπος εἶναι.

ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ ΑΡΡΑΣ.

Εἰς αὐτὸ

κατήντησεν; Ἐσβέσθη ἐν μιᾷ στιγμῇ
ὑποταγὴ καὶ φόβος;

(Πρὸς τοὺς ἐνόπλους ὁπαδοὺς οἵτινες φθάνουσιν εἰς τὴν σκηνήν.)

Βλέπετε φρικτὸς

ὅτι ἐπράχθη φόνος.—Ἡ βοήθεια
εἶναι εἰς μάτην.—Τὸν φονέα μάταιον
νὰ τρέξητε ζητοῦντες. Ἄλλας ἔχομεν
φροντίδας τώρα.—Ἀγωμεν εἰς τὸ Κυσνάχτ!
Τοῦ Βασιλέως σώσωμεν τὸ φρούριον!
Ἐλύθη τώρα πᾶς δεσμὸς καθήκοντος
καὶ πᾶσα τάξις· οὐδὲ πλέον ἔμεινεν
ἀνθρώπου πίστις ἢ νὰ πιστευώμεθα.

(Ἐνῷ ἀπέρχεται μετὰ τῶν ὀπλιτῶν, προσέρχονται ἕξ μοναχοί.)

ΑΡΜΓΑΡΔ.

Κάμετε τόπον! Ἐρχονται οἱ μοναχοί.

ΣΤΥΣΣΗΣ.

Πτῶμα μυρίζει; — φθάνουσιν οἱ κόρακες.

ΜΟΝΑΧΟΙ (περιϊστάνται ἡμικυκλικῶς τὸν νεκρὸν, καὶ ψάλλουσιν εἰς βαρὺν τόνον.)

Ἄπ' ἀοράτου σκοπιᾶς
ὁ θάνατος μᾶς ἐνεδρεύει·
ἐπέρχεται διὰ μιᾶς,
κ' ἐν μέσῃ τῇ ζωῇ μᾶς νεύει.

Θνητοὶ, ἐστὲ ἡτοιμασμένοι.

Ἀγρύπνως ὁ κριτὴς προσμένει.

(Ἐπαναλαμβανομένων τῶν δύο τελευταίων στίχων, πίπτει ἡ αὐλαία.)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Πλατεία εἰς Ἀλτόρφ.

(Εἰς τὸ μετασκήνιον δεξιῶς ὁ πύργος Οὐριοδάμας, μετὰ τῶν ἱκριωμάτων, ὡς ἐν τῇ τρίτῃ σκηνῇ τῆς πρώτης πράξεως. Ἀριστερῶς θεὰ πολλῶν κορυφῶν. Εἰς ὅλας καίουσι πυραί. Χαράγματα. Κώδωνες ἀκούονται πολλαχόθεν.

ΡΟΥΟΔΗΣ, ΚΟΥΟΝΗΣ, ΒΕΡΝΗΣ, ΑΡΧΙΛΙΘΟΥΡΓΟΣ, καὶ ἕτεροι **ΧΩΡΙΚΟΙ,**
ΓΥΝΑΙΚΕΣ καὶ ΠΑΙΔΙΑ.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Τὰ πυρὰ καίουν, βλέπετε, εἰς τὰ βουνά.

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ἦχος κωδῶνων εἰς τὸ δάσος!

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Ὁ ἐχθρὸς

ἀπεδιώχθη.

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ἔπесαν τὰ φρούρια.

ΡΟΥΟΔΗΣ.

Καὶ εἰς τὸ ἔδαφός του μόνον τὸ Οὐρὶ
θ' ἀνέχεται τὸν πύργον τὸν τυραννικόν;
θὰ ἐλευθερωθῶμεν πάντων ἔσχατοι;

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Ο λίθινός μας θὰ ὑφίσταται ζυγός;
Κρημνίσατέ τον.

ΠΑΝΤΕΣ.

Ναὶ, ναὶ, ναί. Κρημνίσατε!

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Ποῦ εἶν' ὁ Ταῦρος τοῦ Οὐρί;

ΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΟΥΡΙ.

Ἴδού! παρών!

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Εἰς τὸ βουνὸν ἀνάβα, εἰς τὴν σκοπιάν.
Τὸ κέρας λάβε· σάλπισον, ν' ἀντιλαλοῦν
φάραγγες καὶ κοιλάδες, καὶ ὁ ἦχος του
μυκώμενος, τοῦ ὄρους πάντα κάτοικον
νὰ συγκαλέσῃ.

(Ὁ Ταῦρος τοῦ Οὐρί ἀπέρχεται. Εἰσέρχεται ὁ ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Φίλοι, περιμείνατε.

Ἀκόμῃ ἀγνοοῦμεν τί συνέβ' εἰς Σβῦτς
καὶ τί εἰς Οὐντερβάλδεν. Ἄς προσμείνωμεν
τὰς ἀγγελίας.

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Νὰ προσμείνωμεν; πρὸς τί;
Ἦξεύρομεν ἡμέρα πῶς ἀνέτειλεν
ἐλευθερίας, κ' ἔπεσεν ὁ τύραννος.

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Αἱ ἀγγελίαι δὲν ἀρκοῦσιν αἱ λαμπραὶ,
αἱ ἀκτινοβολοῦσαι εἰς τὰς κορυφάς;

ΡΟΥΘΔΗΣ.

Ἔλθετε, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἔλθετε·
θραύσατε τὰ ἱκρία, καταρρίψατε
τοὺς θόλους· τοῖχον μὴ ἀφήσετε ὀρθόν,
καὶ λίθον ἐπὶ λίθου.

ΛΙΘΟΥΡΓΟΣ.

Τὸ ἐκτίσαμεν
ἡμεῖς, ἐργάται· καὶ νὰ τὸ κρημνίσωμεν
ἡξεύρομεν ὁμοίως.

ΠΑΝΤΕΣ.

Ἄς κρημνίσωμεν!

(Ὁρμῶσι πανταχόθεν πρὸς τὴν οἰκοδομήν.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ὁρμὴ τοῦ πλήθους. Δὲν ἀναχαιτίζονται.

(Ἐρχεται ὁ ΜΕΛΧΘΑΛ καὶ ὁ ΒΛΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Πῶς; ἴσταται ὁ πύργος, ἐν ᾧ ἔγινεν
ἡ Σάρνη τέφρα, τὸ Ῥοσβέργ ἐρείπιον; (86)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Μελχθὰλ, σὺ εἶσαι; Ἄγγελος μᾶς ἔρχεσαι
ἐλευθερίας; Ἐδιώχθη ὁ ἐχθρός;

ΜΕΛΧΘΑΛ (ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν.)

Χαῖρε, ὦ γέρων! Εἶν' ἡ χώρα καθαρὰ
ἐχθρῶν. Εἰς Ἐλβετίαν, ταύτην τὴν στιγμήν
καθ' ἣν λαλοῦμεν, δὲν ὑπάρχει τύραννος.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εἰπέτε, πῶς τοὺς πύργους ἐπορθήσατε;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Δι' ἀνδρικοῦ ὁ Ῥούδηνς ἐκυρίευσεν
τολμήματος τὴν Σάρνην· τὸ Ῥοσβέργ ἐγὼ
τὴν πρὸ ἐκείνης νύκτα ἐξεπόρθησα.

— Ἀκούσατε πλήν. Ὄταν ἐδιώξαμεν
τοὺς ξένους, καὶ εἰς τὸν πύργον πῦρ ἐθέσαμεν,
καὶ φλογὸς γλῶσσαι ἔληχον τὸν οὐρανόν,
ἐκεῖ ὁ παῖς τοῦ Γέσλερ, ὁ Δειθέλμ ὀρμᾷ

καὶ κράζει, ἡ Βρυνέκη ὅτι καίεται. (87)

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Θεέ μου!

(Ἀκούονται πίπτοντα τὰ ξύλα τῶν ἱκρίων.)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Αὐτὴ ἦτον, καὶ κατάκλειστον
ἔδω τὴν εἶχε μυστικῶς ὁ Ἐπαρχος.
Ἦτον ὁ Ρούδηνς μανιώδης. — Τὰς δοκοὺς,
τῶν ὀροφῶν τοὺς στύλους ἡδ' ἠκούομεν
νὰ πίπτουν, κ' ἐκ συννέφων τοῦ καπνοῦ, φωνὰς
— τῆς δυστυχοῦς.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἐσώθη;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τόλμη, σύντονος

ἐνέργει' ἀπητεῖτο. Ἄν αὐθέντης μας
ὁ Ρούδηνς ἦτον μόνον, τῆς ζωῆς ἡμῶν
θα εἶχομεν πρὸ πάντων μέριμναν· ἀλλὰ
καὶ σύμμαχός μας ἦτον, κ' εἶχε τὸν λαὸν
διὰ τιμῆς ἡ Βέρθρα· δι' ὃ κίνδυνον
μὴ λογισθέντες, εἰς τὸ πῦρ ἐρρίφθημεν.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Κ' ἐσώθη;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ναί. Ὁ Ρούδηνς, μετ' αὐτοῦ κ' ἐγὼ,
κομίζοντες ἀρπάγδην, τὴν ἐσώσαμεν,
στιγμὴν πρὶν μετὰ κρότου πέσ' ἡ ὀροφή.
— Ὅτε δ' ἐκείνη συνησθάνθη ὅτι ζῇ,
καὶ ὕψωσε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανὸν,
τότε ὁ νέος εὐπατρίδης μ' ἔπεσεν

εἰς τὴν ἀγκάλην, καὶ δεσμὸς σιωπηλὸς
ἐδέθη μεταξύ μας, ὃν ἐσκλήρυνε
τὸ πῦρ, διὰ τοῦ βίου ἀδιάρρηκτον.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ὁ Λανδενβέργ ποῦ εἶναι;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Πέραν τοῦ Βρυνίγ. (88)

Ἐγὼ δὲν πταίω ἂν ὁ τὸν πατέρα μου
τυφλώσας, βλέπη τὴν ἀκτῖνα τ' οὐρανοῦ.
Εἰς τὴν φυγὴν διώξας τὸν συνέλαβον,
καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς τὸν ἔσυρα.
Ἦδη τὸ ξίφος ἐγυμνοῦτο ἐπ' αὐτόν.
Πλὴν τοῦ τυφλοῦ πρεσβύτου ἐπικαλεσθεῖς
τὸ ἔλεος, ἐδέχθη δῶρον τὴν ζωὴν,
καὶ μέγαν ὄρκον ὤμοσεν, ὅτι ποτὲ
δὲν θέλει ἐπιστρέψει. Εἰς αὐτὸν πιστὸς
θα μείνη. Ποία τοῦ βραχίονος ἡμῶν
ἡ δύναμις, ἡσθάνθη.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Εὖγε, καθαρὰν
τὴν νίκην ὅτι ἐτηρήσατ' αἷματος.

ΠΑΙΔΙΑ τρέχοντα διὰ τῆς σκηνῆς, καὶ φέροντα συντρίμματα
τῶν ἱκρίων.

Ἐλευθερία! Εἶν' ἐλευθερία!

(Τὸ κέρας τοῦ Οὐρὶ ἀκούεται ἰσχυροὺς τόνους ἐκπέμπον.)

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

ὦ!

Τί ἐορτὴ, ἰδέτε! Ὅταν γέροντες,
θενὰ τὴν ἐνθυμῶνται τὰ παιδί' αὐτά.

(Κοράσια φέρουσι τὸν πῖλον ἐπὶ ἀκοντίου ἡ σκηνὴ πᾶσα
πληροῦται λαοῦ.)

ΡΟΥΘΟΔΗΣ.

Ἴδου ὁ πῖλος, ὃν διὰ προσκύνησιν
μας ἔβαλαν.

ΒΛΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Εἰπέτε, τί τὸν κάμνομεν;

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Θεέ! ὁ ἔγγονός μου εἶχεν ὑπ' αὐτὸν
σταθῆ!

ΠΟΛΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.

Τῆς τυραννίας ἅς καταστραφῇ
τὸ αἰσχιστον μνημεῖον. Εἰς τὸ πῦρ!

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

ὦ! μή!

Ἄς μείνῃ. Ἦτον τυραννίας ὄργανον,
ἐλευθερίας ἅς μας μένῃ σύμβολον.

(Οἱ χωρικοί, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά ἴστανται καὶ κάθην-
ται ἐπὶ τῶν δοκῶν τῶν κρημνισθέντων ἱκρίων εἰς γραφικὰ
συμπλέγματα ἐν μεγάλῳ ἡμικυκλίῳ.)

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἴδου, πατοῦμεν ἐπὶ τὰ ἐρείπια
τῆς τυραννίας, κ' ἐκπληροῦται, σύμμαχοι,
λαμπρῶς ὅ,τ' εἰς τὸ Ῥύτλι συνωρκίσθημεν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Δὲν εἶναι τέλος, εἶν' ἀρχὴ τοῦ ἔργου μας.
Τώρ' ἀπαιτεῖται τόλμη καὶ ὁμόνοια.
Ὁ Βασιλεὺς θὰ σπεύσῃ τοῦ ἐπάρχου του
νὰ ἐκδικήσῃ, πέπεισμαι, τὸν θάνατον,
καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸν ἐξόριστον.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἄς ἔλθῃ, φέρων μισθωτῶν τοῦ τάγματος.

Καλῶς τὰ ἔσω διαθέντες πράγματα,
τοὺς ἔξωθεν ὀρμῶντας ἀποκρούομεν.

ΡΟΥΘΗΣ.

Στενὰ ὀλίγα τὰ βουνά μας σχίζουσι.
Τὰ σώματά μας θὰ τὰ κλείσωσι στερρῶς.

ΒΛΟΥΜΓΑΡΤΕΝ.

Αἱ φάλαγγές των δὲν μᾶς ἐκφοβίζουν
ἐν ὧσιν μένει ὁ δεσμός μας σταθερός.

Ἔρχονται ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ καὶ ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ (εἰσερχόμενος.)

Ἴδου αἱ κρίσεις τ' οὐρανοῦ αἱ φοβεραί!

ΧΩΡΙΚΟΙ.

Τί τρέχει;

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ.

ὦ! εἰς ποίας ζῶμεν ἐποχάς!

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Κύριε Βέρνερ, εἴσθε σεῖς; Τί φέρετε;
Τί εἶναι;

ΧΩΡΙΚΟΙ.

Τί συνέβη;

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ.

ὦ! Ἀκούσατε!

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Μεγάλων φόβων πλέον ἀπηλλάγημεν.

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφρονεύθη.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

ὦ Θεέ!

(Οἱ χωρικοὶ ἐγαίρονται θορυβωδῶς καὶ περιστοιχίζουν τὸν
Σταυφάχερ.)

ΠΑΝΤΕΣ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ! Ἐφρονεύθη! Ἦκουσας;

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Ἀδύνατον! Πῶς ἤλθεν αὕτ' ἡ εἵδησις;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Χεῖρ δολοφόνος εἰς τὸ Β ρ ο ὺ κ προσέβαλε (89)
τὸν Βασιλέ' Ἀλβρέχτον. Ἀξιόπιστος
ἀνὴρ, ὁ Ἰωάννης Μύλλερ ἐκ Σαφῶς (90)
τὸ εἶπε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ποῖος τὸ φρικτὸν ἐτόλμησε;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Φρικτὸν προσέτι διὰ τὸν τολμήσαντα.
Τοῦ ἀδελφοῦ του ὁ υἱός, ὁ Σοαβὸς
Δοῦξ Ἰωάννης, τὸν ἐδολοφόνησε.

ΜΕΓΧΘΑΛ.

Τίς λόγος πατροκτόνον τὸν κατέστησε;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὸν πατρικὸν του κλῆρον κατεκράτησεν
ὁ Αὐτοκράτωρ παρὰ τὰς δεήσεις του.
Νὰ τῷ τὸν ἀφαιρέσῃ, λέγουν, ἤθελε,
καὶ νὰ τῷ δώσῃ εἰς ἀποζημίωσιν
ἀρχιερέως μίτραν. Ὅπως δῆποτε,
τὸ οὖς ὁ νέος εἰς κακὰς ἠνέωξε
συντρόφων παραινέσεις, καὶ μετ' εὐγενῶν,
τοῦ Ἐσχεμβάχου, Τέγερφέλδεν, Βάρτ καὶ Πάλμ, (91)
ἀντὶ δικαίου, τέλους ἀπεφάσισεν
αὐτόχειρα νὰ λάβῃ τὴν ἐκδίκησιν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Πῶς ἐτελέσθ' ἡ πράξις ἡ ἀνόσιος;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκ Σ τ ά ῖ ν ἔβαιν' ἔφιππος ⁽⁹²⁾
 τῆς Βάδης, μεταβαίνων εἰς τὸ Ῥ έ ῖ ν φ έ λ
 εἰς τὴν αὐλήν του· μετ' αὐτοῦ κ' οἱ πρίγκηπες,
 ὁ Λεοπόλδος καὶ ὁ Ἄνς, καὶ αὐλικοί. ⁽⁹³⁾
 Ὡς δ' εἰς τὸν Ῥέϋς ἔφθασαν, ὅπου περᾶ
 τὸν ποταμὸν σχεδία, εἰσχωρήσαντες
 ἐντὸς τοῦ πλοίου οἱ φονεῖς, ἐχώρισαν
 τὸν Βασιλέα καὶ τὴν συνοδίαν του.
 Κ' ἐν ᾧ δι' ὠργωμένης γῆς δ' ὁ Βασιλεὺς
 ἔππευε (πόλις παλαιά, ὡς λέγεται, ⁽⁹⁴⁾
 ἦτον ἐκεῖ, τῶν πρῶην εἰδωλολατρῶν),
 κ' εἶχε τὸν πύργον τῆς Ἀβοβούργης ἄντικρυ, ⁽⁹⁵⁾
 ὅθεν ἀνέφϋ ἡ λαμπρά του γενεά,
 ὁ Δοῦξ τῷ πήγει ξίφος εἰς τὸν τράχηλον,
 τὴν λόγχην δ' εἰς τὸ στῆθος ὁ Ῥοδόλφος Πάλμ,
 ὁ Ἑσχενβάχ τὸν πλήττει κατὰ κεφαλῆς,
 καὶ οὕτω καταπίπτει, αἱματοφύρτον
 θυμα οἰκείων, ἐπὶ τῶν οἰκείων του.
 Οἱ ἄλλοι ἐκ τῆς πέραν ὄχθης ἔβλεπον·
 ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ρεῦμα τοὺς ἐχώριζε,
 ματαίως ἀνεβόων ἀλαλάζοντες.
 Πτωχὴ τις καθημένη παρὰ τὴν ὁδόν,
 τὸν Βασιλέα ἔθαλψεν ἐκπνέοντα.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τῶν ἄλλων ὑποσκάπτων τὸ μερίδιον,
 αὐτὸς τὸν τάφον ἔσκαψε τὸν ἴδιον.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Τὴν χώραν πᾶσαν φόβος ἔχει πανικός.
 Αἱ διαβάσεις τῶν βουνῶν ἐκλείσθησαν.

Τὰ σύνορά των αἰ κοινότητες φρουροῦν.
 Καὶ ἡ Ζυρίχη τὰς ἀρχαίας πύλας της,
 τριακονταετίαν ὅλην ἀνοικτὰς,
 τὰς ἔχει κλείσει, φοβουμένη τοὺς φονεῖς,
 καὶ τούτων ἔτι μᾶλλον τοὺς ἐκδικητὰς,
 διότι ἡ τῶν Οὐγγρων βασιλὶς Ἀ γ ν ῆ, ⁽⁹⁶⁾
 καθωπλισμένη κερανοὺς ἀφορισμοῦ,
 ἐπέρχεται ἀγρία, καὶ οὐχὶ καθὼς
 πρέπ' εἰς τὸ πρᾶον φυλὸν της, τοῦ πατρικοῦ
 νὰ λάβῃ φόνου φοβεράν ἐκδίκησιν
 ἐπὶ τοῦ γένους τῶν φονέων, τῶν υἱῶν,
 τῶν τέκνων τέκνων, τῶν ὑπηρετῶν αὐτῶν,
 ὥς κ' ἐπ' αὐτῶν τῶν λίθων τῶν φρουρίων των.
 Ὡμοσε ν' ἀπολέσῃ ὅλας γενεάς,
 καὶ νὰ τὰς σφάξῃ εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρὸς,
 καὶ ὥς εἰς δρόσον εἰς τὸ αἶμα νὰ λουσθῇ. ⁽⁹⁷⁾

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Καὶ γνωστὸν εἶναι ποῦ ἐπῆγαν οἱ φονεῖς ;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἄμα ἡ πρᾶξις ἐτελέσθη, ἔφυγον
 πρὸς πέντε διευθύνσεις, κ' ἵνα μὴ ποτὲ
 ἀπαντηθῶσι πλέον, ἐχωρίσθησαν.
 Ὁ Ἰωάννης εἰς τὰ ὄρη λέγεται
 ὅτι πλανᾶται.

ΒΛΑΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Δὲν τοῖς ἐχρησίμευσεν
 ἡ κακουργία. Εἶναι ἡ ἐκδίκησις
 ἄκαρπος ῥίζα, ἐαυτῆς ἀπαίσιος
 τροφή. Ὁ φόνος εἶν' αὐτῆς ἀπόλαυσις,
 ἡ φρίκη κορεσμὸς της.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Οὐδὲν ὄφελος
εἰς τὸν φονέα φέρει τὸ κακούργημα.
Ἡ καθαρὰ δὲ χεὶρ μας τῆς αἵματηρᾶς
πράξεως δρέπει ἀξιάγαστον καρπὸν.
Ἀφ' ἡμῶν μέγας ἤδη φόβος ἔλειψεν.
Ὁ τῆς ἐλευθερίας ἐχθρὸς ἔπεσεν.
Εἰς ἄλλους λέγουν πῶς τὸ σκῆπτρον θὰ δοθῇ,
ὅχ' εἰς Ἀψβούργους. Θέλει τῆς ἐκλογικῆς
ἐλευθερίας χρῆσιν νὰ ποιήσῃται
τὸ κράτος.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ, καὶ ἌΛΛΟΙ.

Ἦκουσάς τι;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁ τοῦ Λουξεμβούργ (98)
κόμης τῶν ψήφων πλείστας ἤδη συνενοῖ.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Ἐμείναμεν τῷ κράτει εὐτυχῶς πιστοί.
Δικαιοσύνην τώρα θὰ ἐλπίσωμεν.

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ὁ νέος ἄρχων θέλει φίλους σταθεροὺς,
καὶ κατ' Αὐστρίας θὰ μᾶς εἶναι στήριγμα.

(Οἱ χωρικοὶ ἐναγκαλίζονται ἀλλήλους.)

(Ἔρχεται ὁ ΚΑΝΔΥΛΑΠΤΗΣ μεθ' ἑνὸς ΛΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΥ.)

ΚΑΝΔΥΛΑΠΤΗΣ.

Ἴδου, ἐδῶ τοῦ τόπου εἶν' οἱ προὔχοντες.

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ καὶ ΠΟΛΛΟΙ.

Τί εἶναι, Κανδυλάπτα;

ΚΑΝΔΥΛΑΠΤΗΣ.

Ἐφερε κλητὴρ
τοῦ κράτους, ταύτην τὴν γραφήν.

ΠΑΝΤΕΣ (πρὸς τὸν Βάλθερ Φύρστ.)

Ἀνάγνωθι.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (λαμβάνει τὸ ἔγγραφο, τὸ ἀποσφραγίζει καὶ ἀναγινώσκει.)

«Πρὸς τὸν χρηστὸν μας καὶ ὑπήκοον λαὸν τοῦ Οὐντερβάλδεν καὶ τοῦ Σβύτς καὶ τοῦ Οὐρί, ἡ Ἐλισάβετ, Βασιλὶς, πᾶν ἐφετόν!» (99)

ΠΟΛΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.

Ἡ Βασιλὶς; Τὸ κράτος αὐτῆς ἔληξε.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (ἀναγινώσκων.)

«Ἐν τῇ βαθείᾳ θλίψει καὶ χηρείᾳ της, εἰς ἣν βασιλοκτόνος τὴν ἐβύθισε πράξις, οὐδόλως τὴν ἀγάπην λησμονεῖ οὐδὲ τὴν πίστιν τοῦ λαοῦ τῶν Ἐλβετῶν.»

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Τὰς ἐλησμόνει ὅταν ᾔτον εὐτυχῆς.

ΡΟΙΣΕΛΜΑΝΝ

Ν' ἀκούσωμεν! Σιώπα.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ (ἀναγινώσκων.)

«Δι' ὃ πέποιθε,

πῶς φρίκην πρὸς τὴν πράξιν τὴν ἐπάρατον καὶ τοὺς αὐτῆς ἐργάτας ὁ πιστὸς λαὸς αἰσθάνεται· οὐ μόνον δὲ βοήθειαν δέν θὰ τοῖς δώσῃ, ἀλλ' εἰς τὴν παράδοσιν αὐτῶν θὰ συντελέσῃ πρὸς ἐκδίκησιν, ἔνεκα τῆς εὐνοίας καὶ ἀγάπης, ἣν ὁ οἶκος τοῦ Ῥοδόλφου εἶχε πρὸς αὐτόν.»

(Δείγματα δυσαρρεσκείας τῶν χωρικῶν.)

ΠΟΛΛΑΙ ΦΩΝΑΙ.

Τὴν εὐνοϊάν της πρὸς ἡμᾶς;

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ.

Ἦν ὁ πατήρ
 πρὸς ἡμᾶς εὖνους. Πλὴν πῶς ἦτον ὁ υἱός;
 Ἐχει κυρώσει τὰς ἐλευθερίας μας
 ὥς πάντες οἱ ἀρχαῖοι Αὐτοκράτορες;
 Ἐδίκασ' εὐθυδίκως; Ἐπροστάτευσε
 τὴν καταπατουμένην ἀθωότητα;
 Κἂν τοὺς ἀπεσταλμένους οὓς ἐπέμπομεν
 ὅτ' ἐν ἀνάγκαις ἤμεθα, τοὺς ἤκουσεν;
 Οὐδὲν ἐκ τούτων ἔπραξεν ὁ Βασιλεύς.
 Διὰ χειρὸς γενναίας ἂν οἱ ἴδιοι
 τὰ δίκαιά μας δὲν ἀνελαμβάνομεν,
 μικρὸν θὰ εἶχεν οἶκτον πρὸς τὰ πάθη μας.
 Εὐγνωμοσύνην πρὸς αὐτόν; Δὲν ἔσπειρεν
 εὐγνωμοσύνην. Ἰστατο ἐφ' ὑψηλοῦ·
 ἐδύνατο νὰ εἶναι τῶν λαῶν πατήρ·
 προὔτίμησεν εἰς μόνους τοὺς οἰκείους του
 νὰ δώσῃ προστασίαν. Ὅσους ηὔξησεν,
 ἐκεῖνοι τώρα δι' αὐτόν ἄς κλαίωσιν.

ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ.

Διὰ τὸν φόνον οὐδ' ἡμεῖς χαιρόμεθα,
 οὐδ' ὧν μᾶς εἶχε βλάβῃ μνημονεύομεν.
 Ἀπαγε! Ὅμως τὸ νὰ ἐκδικήσωμεν
 τὸν θάνατόν του, τοῦ μὴ πράξαντος οὐδὲν
 ὑπὲρ ἡμῶν, κ' ἐκείνους νὰ διώξωμεν
 οἵτινες ὅμως οὐδαμῶς μᾶς ἔβλαψαν,
 δὲν εἶναι τοῦτο πρέπον οὐδ' ἀρμόδιον.
 Εἶν' ἡ ἀγάπη ἐλευθέρα συμβουλή.
 Τέμνει τῆς βίας τὰ δεσμὰ ὁ θάνατος,
 καὶ πρὸς ἐκεῖνον δὲν μᾶς μένει ὀφειλή.

ΜΕΛΧΘΑΛ.

Εἰς τὸν κοιτῶνα ἐὰν κλαί' ἡ βασιλὶς,
ἐὰν ἐν θλίψει ἐγκαλῇ τὸν οὐρανὸν,
τὸν οὐρανὸν ἐνταῦθα ἐλευθερωθεὶς
λαὸς δοξάζει καὶ ὑμνεῖ εὐγνωμονῶν.
Ἀγάπην σπείρει ὁ ποθῶν συγκομιδὴν
δακρύων.

(Ὁ δημόσιος κλητὴρ ἀναχωρεῖ.)

ΣΤΑΥΦΑΧΕΡ (πρὸς τὸν λαόν.)

Ποῦ ὁ Τέλλος εἶναι; Μόνος πῶς
νὰ λείπη, ὅστις τὴν ἐλευθερίαν μας
ἱδρυσεν, ὅστις πλέον πάντων ἔπραξε,
κ' ἐδοκιμάσθη πάντων ἀπηνέστερον;
Ἔλθετε, εἰς τὸν οἶκον ἄγωμεν αὐτοῦ,
ἐπιφωνοῦντες: «Ζήτω πάντων ὁ σωτήρ!»
(Ὅλοι ἀπέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Αἰθουσα τῆς οἰκίας τοῦ Τέλλου.

(Πῦρ καίει εἰς τὴν ἐστίαν. Ἡ θύρα εἶναι ἀνοικτὴ, καὶ δι' αὐτῆς
φαίνεται ἡ ἐξοχὴ.)

ΕΔΒΙΓΗ, ΒΑΛΘΕΡ καὶ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ.

ΕΔΒΙΓΗ.

Τέκνα, θὰ ἔλθῃ, φίλα τέκνα, σήμερον
θὰ ἔλθῃ ὁ πατήρ σας! Ζῇ! Ἐλεύθερος
εἶναι, καὶ ὅλοι εἴμεθα ἐλεύθεροι!
καὶ ὁ πατήρ σας τὴν πατρίδα ἔσωσε!

ΒΑΛΘΕΡ.

Ἦμην κ' ἐγὼ μαζῇ του, μῆτερ! Νὰ λαλοῦν

καὶ δι' ἐμὲ θὰ πρέπει. Μοὶ ἐπέρασε
τὸ βέλος τοῦ πατρός μου πλησιέστατα
εἰς τὴν ζωὴν μου, πλὴν ἐγὼ δὲν ἔτρεμον.

ΕΔΒΙΓΗ (τὸν ἐναγκαλίζεται.)

Ναὶ, μ' ἀπεδόθης πάλιν! Δὶς σ' ἐγέννησα!
Τὰς μητρικὰς ὠδῖνας δις ἐπόνεσα!
Ἄλλὰ παρῆλθον. Καὶ οἱ δύο εἴσθ' ἐδῶ,
καὶ σήμερον θὰ ἔλθῃ ὁ καλὸς πατήρ!

ΜΟΝΑΧΟΣ ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς φλιᾶς.

ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ.

Κύτταξε, μῆτερ, τὸν καλόγηρον ἐκεῖ.
Ἦλθε βεβαίως διὰ φιλοδώρημα.

ΕΔΒΙΓΗ.

Εἰπέ νὰ ἔμβῃ καὶ νὰ τὸν φιλεύσωμεν,
εἰς χαρᾶς οἶκον ὅτι ἦλθε νὰ ἰδῇ.

(Εἰσέρχεται εἰς τὸ ἔνδον τῆς οἰκίας, καὶ ἐξέρχεται πάλιν
ἀμέσως ἔχουσα εἰς τὰς χεῖρας ποτήριον.)

ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ (πρὸς τὸν μοναχόν.)

Ἐλθέ. Ἡ μήτηρ θέλει, ἄνθρωπε καλὲ,
νὰ σὲ κεράσῃ.

ΒΑΛΘΕΡ.

Ἐμβαινε ν' ἀναπαυθῆς,
καὶ νὰ ὑπάγῃς ἔπειτα τὸν δρόμον σου.

ΜΟΝΑΧΟΣ (δειλῶς περιδλεπόμενος καὶ τεταραγμένος.)

Εἰς ποῖον τόπον εἶμαι; Ποῦ; Εἰπέτε μοι.

ΒΑΛΘΕΡ.

Δὲν τὸ ἤξεύρεις; Ἐχασες τὸν δρόμον σου;
Εἶσαι εἰς Βύργλην, Κύριε, εἰς τὸ Οὐρί.
Ἡ κοιλὰς Σαῖχεν εἶναι ἀπ' ἐδῶ κ' ἐμπρός.

ΜΟΝΑΧΟΣ (πρὸς τὴν Ἐδδίγην, ἐπιστρέφουσιν.)

Εἶσ' ἐδῶ μόνη; Ἐξω εἶν' ὁ κύριος;

ΕΔΒΙΓΗ.

Τὸν περιμένω. Πλὴν τί ἔχεις, ἄνθρωπε ;
Δὲν ὁμοιάζεις ὥς νὰ φέρῃς τι καλόν.
Ὅστις ἂν εἶσαι, πάσχεις. Τοῦτο δέχθητι.
(Τῷ προσφέρει τὸ ποτήριον.)

ΜΟΝΑΧΟΣ.

Διψᾷ μου ἡ καρδία, φλογερῶς διψᾷ,
πλὴν δὲν ἐγγίζω, ὥς νὰ κατανεύσητε . . .

ΕΔΒΙΓΗ.

Μακράν ! Μὴ μοῦ ἐγγίξης τὰ ἐνδύματα !
Μακρύνσου, ἂν ν' ἀκούσω θέλῃς τί ζητεῖς.

ΜΟΝΑΧΟΣ.

Μὰ τὴν ἐστίαν, φιλοξένως φλέγουσαν,
μὰ τῶν παιδίων τὴν φιλτάτην κεφαλὴν
ἦν περιβάλλω . . . (Λαμβάνει τὰ παιδία)

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἄνθρωπε, τί μελετᾷς ;
Ἄπεχε τῶν παιδίων. Ὅτι μοναχὸς
δὲν εἶσαι, βλέπω. Ὑπ' αὐτὸ τὸ ἔνδυμα
οἰκεῖ εἰρήνη, ἀλλ' εἰρήνη δὲν οἰκεῖ
καὶ εἰς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου σου.

ΜΟΝΑΧΟΣ.

Ὁ τῶν ἀνθρώπων δυστυχέστατος εἰμί.

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἡ δυστυχία τὰς καρδίας συγκινεῖ.
ἡ δ' ὄψις σου πιέζει μόνον τὴν ἐμήν.

ΒΑΛΘΕΡ (ἀναπηδῶν.)

Ὁ πατὴρ, μῆτερ ! (Ἐξερχόμενος τρέχων.)

ΕΔΒΙΓΗ.

ὦ Θεέ !

(Θέλει ν' ἀκολουθήσῃ ἀλλὰ τρέμει καὶ μένει.)

ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ (τρέχων κατόπιν.)

Εἶν' ὁ πατήρ!

ΒΑΛΘΕΡ (ἐκτὸς τῆς σκηνῆς.)

Ἦλθες λοιπόν!

ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ (ἐπίσης.)

ὦ πάτερ! Πάτερ φίλτατε!

ΤΕΛΛΟΣ (ἐπίσης.)

Ἦλθα· ἰδού με. Καὶ ποῦ εἶν' ἡ μήτηρ σας;
(Εἰσέρχονται.)

ΒΑΛΘΕΡ.

Εἶν' εἰς τὴν θύραν. Ἐμεινεν ἀκίνητος,
καὶ τρέμει ἀπὸ φόβου καὶ ἀπὸ χαράν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐδδίγη! φίλη! Μητέρα τῶν παιδίων μου!
Μεθ' ἡμῶν ἦτον ὁ Θεός, καὶ τύραννος
δὲν μᾶς χωρίζει πλέον.

ΕΔΒΙΓΗ (εἰς τὸν τράχηλόν του.)

Τί ὑπέφερα,

ὦ Τέλλε, Τέλλε! Ποῖον τρόμον διὰ σέ!
(Ὁ Μοναχὸς προσέχει.)

ΤΕΛΛΟΣ.

Λησμόνει τα, καὶ χαῖρε τὴν λοιπὴν ζωὴν!
Ἴδου ἐγώ! Ἴδου τὴν τὴν καλύβην μου!
Ἰσταμαι πάλιν ἐπὶ τῶν κτημάτων μου.

ΓΟΥΔΙΕΛΜΟΣ.

Καὶ ποῦ, ὦ πάτερ, ἔμεινε τὸ τόξον σου;
Πῶς δὲν τὸ βλέπω;

ΤΕΛΛΟΣ.

Οὔτε θενὰ τὸ ἰδῆς.

Εἰς μέρος ἐφυλάχθη ἱερόν. Ποτὲ
δὲν θέλει χρησιμεύσει εἰς κυνήγιον.

ΕΔΒΙΓΗ.

ὦ Τέλλε, Τέλλε!

(Ὁπισθοδρομεῖ καὶ ἀφίνει τὴν χεῖρά του.)

ΤΕΛΛΟΣ.

Γύναι, τίς ὁ τρόμος σου;

ΕΔΒΙΓΗ.

Πῶς μ' ἐπιστρέφεις; Αὐτ' ἡ χεῖρ! Θὰ δύναμαι,
Θεέ! νὰ τὴν ἐγγίσω;

ΤΕΛΛΟΣ (ἐκ καρδίας καὶ ζωηρῶς.)

Αὐτ' ἡ χεῖρ ὑμᾶς

καὶ τὴν πατρίδα ἔσωσε, καὶ δύναμαι
θαρρῶν νὰ τὴν ὑψώσω πρὸς τὸν οὐρανόν.

(Βίαιον κίνημα τοῦ Μοναχοῦ. Ὁ Τέλλος τὸν βλέπει.)

Ὁ ἀδελφὸς τίς εἶναι;

ΕΔΒΙΓΗ.

Ἐλησμόνησα

αὐτὸν τῷ ὄντι. Μετ' αὐτοῦ ὁμίλησον.

Αἰσθημα φόβου μοὶ ἐμπνέει.

ΜΟΝΑΧΟΣ (πλησιάζων.)

Εἶσαι σὺ

ὁ Τέλλος, ὁ φονεύσας τὸν Διοικητήν;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ναί, εἶμ' ἐκεῖνος. Πρὸς οὐδένα κρύπτομαι.

ΜΟΝΑΧΟΣ.

Εἶσαι ὁ Τέλλος! Ἄ! ὑπὸ τὴν στέγην σου

Λοιπὸν χεῖρ θεία μ' ἔφερε.

ΤΕΛΛΟΣ (ἀνασκιρτῶν.)

Σὺ μοναχὸς

δὲν εἶσαι. Ποῖος εἶσαι;

ΜΟΝΑΧΟΣ.

Σὺ ἐφόνευσας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὸν ἑπαρχον, διότι σὲ ἠδίκησεν.
Ἐφόνευσα ὁμοίως καθὼς σὺ ἐχθρὸν
ὅστις μ' ἠρνήθη δίκαιον. Ἦτον ἐχθρὸς
ὥς ἐδικός μου κ' ἐδικός σας. Ἐσωσα
ἐλευθερώσας τὴν πατρίδα.

ΤΕΛΛΟΣ (ἀνασχιρτῶν.)

Εἶσαι σύ . . .

ὦ φρίκη! Τέκνα, τέκνα μου, εἰσέλθετε!
Καὶ σὺ, φιλτάτη, ὕπαγε, ναὶ, ὕπαγε!
Πῶς; δυστυχῇ, σὺ εἶσαι;

ΕΔΒΙΓΗ.

Ποῖος; ὦ Θεέ!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐξελθε· μὴ ἐρώτα. Μὴ ἀκούσωσι
τίποτε τὰ παιδιά. Ἐξελθε μακρὰν
τοῦ οἴκου. Ὑπὸ μίαν στέγην μετ' αὐτοῦ
στιγμὴν μὴ μείνης.

ΕΔΒΙΓΗ.

Φεῦ! Τί τοῦτο; Ἐλθετε!

(Ἐξέρχεται μετὰ τῶν παιδίων.)

ΤΕΛΛΟΣ (πρὸς τὸν Μοναχόν.)

Σὺ ὁ Δοῦξ εἶσαι τῆς Αὐστρίας; Εἶσαι σύ!
Τὸν αὐτοκράτορά σου σὺ ἐφόνευσας,
τὸν κύριον, τὸν θεῖον!

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Μοὶ ἐλήστευσε

τὰς κτήσεις μου.

ΤΕΛΛΟΣ.

Τὸν θεῖον ἐθανάτωσας,
τὸν Αὐτοκράτορά σου, καὶ σὲ φέρ' ἡ γῆ,
καὶ σὲ φωτίζει τοῦ ἡλίου ἡ ἀκτίς;

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

ὦ ! ἄκουσόν μου, Τέλλε, πρίν . . .

ΤΕΛΛΟΣ.

Αἰμοσταγῆς

καὶ πατροκτόνος καὶ βασιλοκτόνος, πῶς
εἰς τὸν ἄγνόν μου οἶκον νὰ φανῇς τολμᾶς ;
Τολμᾶς ἐμπρὸς ἀνθρώπων νὰ δειχθῇς χρηστῶν,
καὶ νὰ ζητήσης προσφυγὴν φιλόξενον ;

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Εἶχον ἐλπίσει παρὰ σοῦ συμπάθειαν.

Καὶ σὺ ὁμοίως ἐθανάτωσας ἐχθρόν.

ΤΕΛΛΟΣ.

ὦ κακοδαίμων ! Τῆς κενοδοξίας σου
τὸ ἔγκλημα συγχέεις τὸ αἵματηρὸν
πρὸς τὴν δικαιοτάτην ἄμυναν πατρός ;
Ὑπερησπίσθης κεφαλὴν τοῦ τέκνου σου ;
Τὴν ἱεράν ἐστίαν ἐπροστάτευσας ;
Τοὺς σοὺς ἐξ ἐγκλημάτων ἔσωσας φρικτῶν ;
Πρὸς οὐρανὸν τὴν χεῖρα αἶρων τὴν ἄγνην,
σ' ἐκαταρῶμαι, καὶ τὴν πρᾶξίν σου. Ἐγὼ
τὴν φύσιν τὴν ἁγίαν ἐξεδίκησα
ἣν ὕβρισας. Δὲν ἔχω μετὰ σοῦ κοινὸν
οὐδέν. Φονεὺς σὺ εἶσαι, ὑπερασπιστὴς
ἐγὼ τοῦ ὅ,τι φίλον, ὅ,τι τίμιον.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Μὲ ἀποκρούεις ἄπελπιν, ἀπόβλητον ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὑπαγε ! Φρίττω ὅταν μετὰ σοῦ λαλῶ.
Τὸν τρομερόν σου δρόμον χώρει ! Ἄφησον
τὸν ἄγνόν οἶκον τῶν ἀθώων ἀρετῶν !

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ (στρέφεται ἔν' ἀπέλθῃ.)
 Νὰ ζῶ δὲν θέλω οὕτως, οὐδὲ δύναμαι!

ΤΕΛΛΟΣ.

Καὶ ὅμως σὲ λυποῦμαι.— Ὑψιστε Θεέ!
 τοσοῦτον νέος κ' εὐγενής, ὁ ἔγγονος
 τοῦ Αὐτοκράτορός μου, τοῦ Κυρίου μου,
 ἔγγονος τοῦ Ῥοδόλφου, ὡς φονεὺς, φυγὰς,
 ἰκέτης εἰς τὴν θύραν τοῦ πτωχοῦ ἐμοῦ,
 ἀπηλπισμένος! (Συγκαλύπτει τὸ πρόσωπόν του.)

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ἄν νὰ κλαίης δύνασαι,
 ὦ! ἐλεήμων ἔσο πρὸς τὴν τύχην μου!
 Ἦγεμὼν εἶμαι μᾶλλον ἤμην. Εὐτυχῆς
 νὰ γεῖνω ἐδυνάμην, ἂν κατέστελλον
 ἀνυπομόνους πόθους. Τὴν καρδίαν μου
 ἔδακνε φθόνος. Ἔβλεπον τὸν νεαρὸν
 ἐξάδελφόν μου Λεοπόλδον ἐν τιμαῖς (93)
 κ' ἐν ἀρχαῖς χώρας. Ὡν δ' ὁμῆλίξ του ἐγὼ,
 ταπεινὸς ἔζων, καὶ ὡς δοῦλος ἄτιμος.

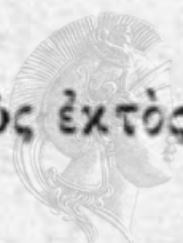
ΤΕΛΛΟΣ.

Σ' ἐγνώριζεν ὁ θεῖος, δυστυχῇ, καλῶς
 ὅτε σ' ἠρνήθη κράτος τόπων καὶ λαῶν.
 Σὺ διὰ τῆς ἀγρίας σῆς παραφορᾶς
 φρικτῶς ἐλέγχεις τὴν ἀπόφασιν σοφὴν.
 Ποῦ εἶν' οἱ αἰμοβόροι συνωμόται σου;

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ὅπου τοὺς φέρουν δαίμονες ἐκδικηταί.
 Μετὰ τὴν πράξιν δὲν τοὺς εἶδον.

ΤΕΛΛΟΣ.

τοῦ νόμου εἶσαι τὸ ἡξεύρεις; Πῶς ἐχθροῖς
ὑπάρχεις λεία, ἀπηγορευμένος δὲ
τοῖς φίλοις;

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Λεωφόρους φεύγω δι' αὐτὸ,
θύραν καλύβης νὰ κτυπήσω δὲν τολμῶ,
καὶ εἰς ἐρήμους βῆμα ὑποπτον πλανῶ.
Εἰς ὄρη τρέχω, ἰδιὸν μου φόβητρον,
καὶ φεύγω φρίττων ἂν καθρέπτῃς ῥύακος
τὴν δυστυχῇ μορφήν μου μοὶ ἀντανακλᾷ.
Ἄν εἴς' ἐλέους φιλανθρώπου δεκτικός. . .
(Ῥίπτεται εἰς τοὺς πόδας του.)

ΤΕΛΛΟΣ (ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον.)

Ἐγείρου, ὦ! ἐγείρου.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ὅχι, μέχρ' οὐ
θελήσης χεῖρα νὰ μοὶ δώσης βοηθόν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐγὼ νὰ βοηθήσω; Ἀλλὰ δύναμαι;
ἢ δύναται τις ἄνθρωπος ἀμαρτωλός;
Ἐγείρου ὅμως. Ἐὰν κ' ἔπραξας φρικτὰ,
ἄνθρωπος εἶσαι ὡς κ' ἐγώ. Ἄς μὴ ῥηθῇ
ὅτι τὸν Τέλλον τις ἀπαρηγόρητος
ἀφῆκε. Θέλω πράξει ὅ,τι δύναμαι.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ (ἀναπηδῶν καὶ λαμβάνων ζωηρῶς τὴν χεῖρά του)

ὦ Τέλλε, σῶζεις τὴν ἀπέλπιδα ψυχὴν.

ΤΕΛΛΟΣ.

Μὴ μοῦ κρατεῖς τὴν χεῖρα. Φύγε, ἀπελθε.
Ἐδὼ ἀνίσως μένης, θέλεις εὐρεθῇ
ἂν δ' εὐρεθῇς, μὴ ζήτει ὑπερασπιστήν.

Ποῦ λέγεις νὰ ὑπάγῃς; Ἡσυχίαν ποῦ
ἐλπίζεις ν' ἀπαντήσης;

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Τὸ ἡξεύρω; Φεῦ!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἄκουσον τί μ' ἐμβάλλει θεία ἔμπνευσις.
Τὸ βῆμα στρέψον πρὸς τὴν γῆν τῶν Ἰταλῶν,
καὶ εἰς τοῦ Πέτρου τὸ προσκύνημα ἐλθέ.
Πρόσπεσον εἰς τὸν Πάππαν, τοῦ ἐγκλήματος
ἀπόθες τὸ φορτίον, καὶ ἁμαρτιῶν
αἵτησον λύσιν.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ἄλλ' εἰς τὸν ἐκδικητὴν
δὲν θὰ μὲ παραδώσῃ;

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὅ,τι παρ' αὐτοῦ
σοὶ ἔλθῃ, λάβε ὥς ἐλθὸν παρὰ Θεοῦ.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Καὶ πῶς νὰ φθάσω εἰς τὴν γῆν τὴν ἄγνωστον;
Τοὺς δρόμους δὲν ἡξεύρω, καὶ τὸ βῆμά μου
εἰς βῆμα νὰ ἐνώσω ξένων δὲν τολμῶ.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐγὼ τὸν δρόμον σοὶ τὸν λέγω. Πρόσεξον.
Προσαναβαίνεις τὸν τραχὺν τοῦ Ῥέϋς ῥοῦν,
ὅστις ἀγρίως καταβαίνει τὸ βουνόν,—

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ (τρομάζων.)

Πάλιν τὸν Ῥέϋς, ὅστις μάρτυς ἔρρεε
τῆς πράξεώς μου!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἡ ὁδὸς τὸ βάραθρον

ἀκολουθεῖ, καὶ πλεῖστοι παρ' αὐτὴν σταυροὶ
τῶν ὁδοιπόρων μνήματα ἐγείρονται
ὅσους πεσοῦσα ἔθαψε νιφοβολάς.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Δὲν μὲ τρομάζουν κίνδυνοι τῆς φύσεως,
τοὺς τρόμους ἂν πρᾶύνω τῆς καρδίας μου.

ΤΕΛΛΟΣ.

Ἐμπρὸς ἐκάστου τῶν σταυρῶν γονυπετῆς
φλογερά χῦσον μετανοίας δάκρυα.

Ἄν εὐτυχῶς διέλθῃς τὴν Φρικτὴν Ὀδὸν, (100)
τὸ δ' ὄρος δὲν σοὶ πέμψῃ τοὺς στροβίλους του
ἐκ τῶν ἀκρωρειῶν του τῶν παγοστεφῶν,
εἰς γέφυραν θὰ ἔλθῃς τὴν ἀφρόσειστον.

Ἄν τὴν περάσῃς εὐτυχῶς, καὶ δὲν ῥαγῇ
ὑπὸ τὸ ἔγκλημά σου, πύλη μέλαινα (101)
βράχων ἐμπρὸς σου σχίζεται, ὅπου τὸ φῶς
οὐδέποτε εἰσέδου. Διέλθε αὐτὴν,
κ' εἰς τὴν φαιδρὰν κοιλάδα φθάνεις τῆς Χαράς. (102)
Πάρελθε ταύτην ὑποπτέρῳ βήματι.
Εἰς γῆν εἰρήνης μὴ μακρὸν διάμενε.

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ.

Ῥοδόλφε, ὦ Ῥοδόλφε, οὕτω, Βασιλεῦ,
τὴν γῆν σου διατρέχει ὁ σὸς ἔγγονος!

ΤΕΛΛΟΣ.

Καὶ ἀναβαίνεις οὕτως ἕως τοῦ Γοθάρτ
τὰ ὕψη, ὅπου λίμναι εἰν' αἰώνιαι, (103)
ἐκ τῶν χειμάρρων τ' οὐρανοῦ τρεφόμεναι.
Τῶν Γερμανῶν τὴν χώραν ἀποχαιρετᾷς
ἐκεῖ, καὶ φαιδρὸν ρεῦμα ἄλλο σ' ὁδηγεῖ (104)
κάτω, πρὸς Ἰταλίαν τὴν ἐπαγγελτὴν.—

Φωνὰς ἀκούω. Φύγε.

(Ἀκούεται ὁ βουκολικὸς ἤχος ὑπὸ πολλῶν κεράτων αὐλούμενος.)

ΕΔΒΙΓΗ (εἰσερχομένη δρομαίως.)

Τέλλε, ὁ πατήρ!

Ποῦ εἶσαι; Καὶ κατόπιν ἡ συμμαχικὴ
φαιδρὰ χορεία!

ΠΑΤΡΟΚΤΟΝΟΣ (συγκαλυπτόμενος.)

Φεῦ! Ἐγὼ δὲν δύναμαι

νὰ μείνω, ὅπου μένουσιν οἱ εὐτυχεῖς!

ΤΕΛΛΟΣ.

Ὑπαγε, φίλη, καὶ τὸν ἄνδρα ξένισον.
Πλούσια δῶρα δός τῷ, ἐπειδὴ μακρὸν
ἔχει τὸν δρόμον ἄνευ καταλύματος.
Σπεῦσον, καὶ φθάνουν.

ΕΔΒΙΓΗ.

Τίς ἐστί;

ΤΕΛΛΟΣ.

Μὴ ἐρωτᾷς.

Οταν δ' ἀπέλθῃ, γύρισον τοὺς ὀφθαλμοὺς,
νὰ μὴ ἰδῶσι ποῖον δρόμον ἔλαβε.

(Ὁ Πατροκτόνος προχωρεῖ πρὸς τὸν Τέλλον μετὰ ζωηροῦ βή-
ματος. Οὗτος ὅμως τῷ νεύει διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἀπέρχεται.
Ἄφ' οὗ δ' ἀμφοτέρω ἀπῆλθον κατὰ διαφόρους διευθύσεις,
αἴρεται τὸ μετασκήνιον καὶ παριστᾷ ἡ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΚΗΝΗ

τὴν κοιλάδα ἐν ἣ ὁ οἶκος τοῦ Τέλλου μετὰ τῶν πέριξ ὑψωμά-
των ὑφ' ὧν περικλείεται, κατεχομένων πάντων ὑπὸ χωρι-
κῶν, εἰς γραφικὸν σύμπλεγμα περιῤυσταμένων. Ἄλλοι ἔρχον-
ται ὑπὲρ ὑψηλὴ στενωπὸν ὑπερτείνουσιν τὸν Σαῖχεν. Ὁ
ΒΑΛΘΕΡ ΦΥΡΣΤ μετὰ τῶν δύο ΠΑΙΔΙΩΝ, ὁ ΜΕΛΧΘΑΛ
καὶ ὁ ΣΤΑΥΦΛΑΧΕΡ προηγούνται. Πολλοὶ ἄλλοι ἔπονται.
Ἐξερχόμενον τὸν Τέλλον ὑποδέχονται πάντες μετὰ φαι-
δρῶν κρυγῶν.

ΠΑΝΤΕΣ.

Ζήτω ὁ Τέλλος, ὁ τοξότης καὶ σωτήρ!

(Ἐνῶς οἱ πρῶτοι, περιστοιχίζοντες τὸν Τέλλον, τὸν ἐναγκαλίζονται, φαίνονται καὶ ὁ ΡΟΥΔΗΝΣ καὶ ἡ ΒΕΡΘΑ, καὶ ὁ μὲν περιπτύσσεται τοὺς χωρικοὺς, ἡ δὲ τὴν Ἑδδίγην. Μετὰ τοῦτο προέρχεται ἡ Βέρθα εἰς τὸ μέσον.)

ΒΕΡΘΑ.

Συμπατριῶται! Σύμμαχοι! Δεχθῆτέ με εἰς τὸν δεσμόν σας. Εἴμ' ἡ πρώτη εὐτυχῆς, ἣν ἡ ἐλευθερία μ' ἐπροστάτευσε.

Τὸ δίκαιόν μου αἱ ἀνδρεῖαι χεῖρές σας ἄς λάβουν. Ὡς πολίτις ἄσυλον ζητῶ.

ΧΩΡΙΚΟΙ.

Τὸ αἷμα κ' ἡ ζωὴ μας ὑπὲρ σοῦ.

ΒΕΡΘΑ.

Καλῶς!

(Δίδουσα τὴν χεῖρα εἰς τὸν Ῥούδηνς.)

Λοιπὸν κ' ἐγὼ ἐκλέγω τοῦτον σύζυγον, ἢ ἐλευθέρα Ἑλβετὶς, ἐλεύθερον!

ΡΟΥΔΗΝΣ.

Καὶ πάντας μου τοὺς δούλους ἀπελευθερῶ.

(Ζωηρῶς παιανιζούσης τῆς μουσικῆς, πίπτει ἡ αὐλαία.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- (1) Γέσλερ ἐκ Βρυνέκ, φρουρίου οὗ τὰ ἐρείπια σώζονται ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἀαργάου.
- (2) Ὁ ἀρχαῖος πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, καὶ ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλβετικοῦ στρατοῦ.
- (3) Ἐρείπια φρουρίου καλουμένου Ρ ο ὕ δ η ν ς σώζονται παρὰ τὴν Σάρνην.
- (4) Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως. Παρεκκλήσιον σώζεται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς οἰκίας του.
- (5) Ἱστορικῶς γνωστός.
- (6) Ἐπωνυμία κατ' ἀρχαῖον χρονικόν.
- (7) Ἱστορικὸν πρόσωπον. Ἔζη, κατὰ τὰ χρονικά, ἐν Ἀττιγγῳσεν.
- (8) Κατὰ τὰ χρονικά, ἐπιστάτης τῶν κτημάτων τοῦ Οὐρ', μετοχίου τῆς Παναγίας τῆς Ζυρίχης.
- (9) Ὑποκοριστικὰ τοῦ Κορβράδος, Βέρθερ καὶ Ροδόλφος.
- (10) Σάρνη, πολίχνη παρὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην.
- (11) Γνωστὸν ὡς ὄνομα οἰκογενείας.
- (12) Κ ο ὕ ν τ ς, ὑποκοριστικὸν τοῦ Κορβράδος
- (13) Ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἰωσήφ.
- (14) Κατὰ τὴν ἱστορίαν, ἡ γυνὴ τοῦ Σταυφάχερ ἐκαλεῖτο Μαργαρίτα Ἐρ-
λοδίγ.
- (15) Οὕτω καλεῖται ὁ ἀρχισαλπικτῆς τῆς ἐθνοφυλακῆς τῆς ἐπαρχίας Οὐρ',
ῆς τὸ ἔμβλημα εἶναι ὁ ταῦρος (Ur).
- (16) Ὅρος καὶ στενωπὸς ἐν Σδύτς.
- (17) Ὑπάρχει γνωστὴ τις βουκολικὴ μελωδία, λίαν προσφιλὴς τοῖς Ἑλ-
βετοῖς.
- (18) Μ υ θ ὁ π ε τ ρ α. Κορυφὴ ἐν Σδύτς, ἔχουσα ὕψος 6000'.
- (19) Ἀ λ ζ έ λ λ η, πολίχνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἑγγελδέργ. Β ά ο υ μ -
γ ά ρ τ λέγει ἐνταῦθα ὁ ποιητὴς τὸ ὄνομα.
- (20) Ρ ο σ β έ ρ γ, φρούριον εἰς τὴν λίμνην Ἀλωνάχ.
- (21) Β ό ρ γ λ η ἢ Βύργλεν, χωρίον ἐν τέταρτον ἀπέχον τοῦ Ἀλτόρφ.
- (22) Μίαν ὥραν βορειοδυτικῶς τοῦ Σδύτς.
- (23) Ἀνήκεν ἡ Λουσέρνη εἰς μονὴν τῆς Ἑλσατίας. Τὸ δὲ 1291 ἡγοράσθη
ὕπὸ τῆς Αὐστρίας.
- (24) Τὸ κ ρ ά τ ο ς συνέκειτο ἐκ διαφόρων ἀνεξαρτήτων ἐπικρατειῶν, αἵτι-
νες συνησπισμέναι, ἐτάττοντο ὑπὸ ἑνα Αὐτοκράτορα, ἐλευθέρως ὑπὸ
αὐτῶν ἐκλεγόμενον. Ὁ τότε Αὐτοκράτωρ, ὁ Ἀλβρέχτος τῆς Αὐ-

στρίας, ἀπέδλεπεν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ αὐστριακὰς κτήσεις διαφό-
ρους τῶν ἐπικρατειῶν τούτων.

- (25) Γερσαύη ἢ Γερσάου, πολίχνη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ 'Ρίγι.
(26) Κυσνάχτ. Τὸ χωρίον σώζεται, ὡς καὶ τὸ ἐρείπιον τοῦ πύργου.
(27) Λανδεδέργερ ἢ Βέριγκερ ἐκ Λανδεδέργ, ἀρχαιοτάτης γενεᾶς,
φονευθεὶς κατὰ τὸ 1315 ἐν μάχῃ. Ἦν ἑπαρχος τοῦ Οὐντερδάλδεν.
(28) Ἀλτόρφ, εἰς τὴν μεσημβρινὴν τῆς λίμνης ἀκτὴν.
(29) Τὰ τιμάρια ἐλάμβανον οἱ τιμαριῶται παρὰ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἰδίας
ἐπικρατείας. Ἡ Αὐστρία δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ δίδῃ ἐν 'Ελβετίᾳ.
(30) Ἡ Βέρθα, καὶ τοὶ 'Ελβετῆς, εἶναι συγγενῆς τοῦ Γέσλερ.
(31) Ἡ μονὴ αὕτη, καλουμένη σήμερον Einsiedeln, τὸ πρῶτιστον προσ-
κύνημα τῆς 'Ελβετίας, ἐκτίσθη εἰς τιμὴν τοῦ Μεινάρδου τοῦ "Οεν-
τσόλλερν, ὅστις ἐμόνασεν ἐνταῦθα κατὰ τὸ 862. Ἡ δὲ ξένη εἶναι
ἡ Ἰταλία.
(32) Ὑπὸ τὸ δάσος, εἰς Οὐντερδάλδεν.
(33) Μελχθαλ, ἢ κοιλάς Μέλχ, μίαν ὥραν μακρὰν τῆς Σάρνης.
Κέρνς, κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς κοιλάδος.
(34) Ἡ οἰκογένεια αὕτη διατηρεῖτο μέχρι τέλους τῆς 18^{ης} ἐκατονταετηρίδος.
(35) Τρομόκερας (Schreckhorn), κορυφὴ ὕψους 12568'. Κορυφὴ τῆς
Παρθένου (Jungfrau), ὕψους 12828'.
(36) Σίλλινεν, πόλις 3 $\frac{1}{2}$ ὥρας ἀπέχουσα ἀπὸ 'Αλτόρφ. Σώζοντα
λεῖψανα τοῦ πύργου.
(37) Ὁ ἐξ 'Αλζέλης, ὁ Βαουμγάρτεν.
(38) Βροῦννεν ἐν Σδύτς, παρὰ τὴν λίμνην Τρεϊβ, ἀπέναντι, ἐν Οὐρί.
(39) Ὑποκριτικὸν τοῦ Οὐλερῆχος.
(40) Διακριτικὸν τῶν Αὐστριακῶν Δουκῶν.—(40') Ὅρος ὑπὲρ τὸ 'Ρύτλι.
(41) Στενὸν μεταξὺ Οὐντερδάλδεν καὶ Οὐρί, εἰς ὕψος 7110'.
(42) Χωρίον καὶ μονὴ ἐν Οὐντερδάλδεν.
(43) Γάλα τῶν παγετῶν, τὸ ἀπ' αὐτῶν καταλειδόμενον ὕδωρ, λευκὸν ἕνεκα
τῶν ὕλῶν ἃς συμπαρασύρει, καὶ πρὸ πάντων ἕνεκα τοῦ ἀφροῦ του.
(44) Βιγγελρεϊδ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐξορισθεὶς διὰ φόνον, ἐφόνευ-
σε δράκοντα βλάπτοντα τὸν τόπον, ἀλλὰ καὶ ἀπέθανε βαντισθεὶς
ὑπὸ τοῦ φαρμακεροῦ αἵματος τοῦ τέρατος.
(45) Βάϊλερ, κοιλάς παρὰ 'Ροσδέργ, ὅπου ὑφίσταται ἔτι τὸ «σπήλαιον
τοῦ δράκοντος».
(45') Εἰς τὰς ἀρχαίας 'Ελβετικὰς συνελεύσεις ἐστήνοντο πρὸ τοῦ προέδρου
3 ξίφη οὕτω λεγόμενα: Schwerter dre Gewalt.
(46) Ἰδίως δὲ τὸ λεγόμενον Ostfriesenlied.
(47) Ἡ Μουόττα ῥέει διὰ κοιλάδος ἐχούσης μῆκος 3 ὥρων.
(48) Μαῦρον ὄρος, τὸ Brauneck, ὅπου τὸ στενὸν μεταξὺ τοῦ Οὐν-
τερδάλδεν ἐκ τῆς λίμνης Βρίντς.—Λευκαὶ κορυφαί, αἱ παγο-
σκεπεῖς, ἰδίως τὸ "Ἄνω Ἄσλι, ἡ ἄνω κοιλάς τοῦ Ἄδρ.
(49) Εἰς Βάλλες, Γαλλιστί, εἰς Τεσσίνον Ἰταλιστί.

- (50) Ὑπὸ Φρειδερίκου Β', πρὸ Φαβεντίας, ἐν ἔτει 1240 ἐκδοθεῖσα ἐπιστολή, ἐν ἣ ἐλέγετο ὅτι ἡ Ἑλβετία προσεχώρησεν ἐκουσίως εἰς τὸ κράτος.
- (51) Ἦτον ὁ ἀνώτατος δικαστὴς τοῦ κράτους.
- (52) Δηλ. τοῦ Πάππα Ῥώμης, περιφρονητικῶς.
- (53) Ἡ Σ κ ή τ η εἶναι ἡ τοῦ Μεινράδου (ἴδ. Σημ. 31). Οἱ Μοναχοὶ αὐτῆς ἔφεραν κατὰ 1144 ἀπόφασιν Κορράδου Γ', κυροῦσαν ἀρχαιοτέραν ἀπόφασιν τοῦ Ἑρρίκου Ε', δι' ἧς αἱ ὑπὸ τὴν Ἄλπιν Σίλβοσκαὶ ἐδίδοντο εἰς τὴν μονήν. Ἐνεκα τούτου αἱ τρεῖς περὶ τὸ δάσος ἐπαρχίαι ἀπεσπάσθησαν τοῦ κράτους, καὶ ἐπανήλθον μόνον κατὰ τὸ 1152 ἐπὶ Φρειδερίκου Α'.
- (54) Ρ ε ι ν φ έ λ δ, εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ῥήνου, μεταξὺ Βασιλείας, Ζυρίχης καὶ Ἀαργάου.
- (54') Χάνσεν, ὑποκριτικὸν τοῦ Ἰωάννου.
- (55) Ρ α π ε ρ σ β ε ί λ, παραφθαρὲν ἐκ τοῦ Ρουπρεχτςβίλλα. Ὁ πύργος, παρὰ τὴν λίμνην τῆς Ζυρίχης, ὠκοδομήθη ἐν ἔτει 1091 ὑπὸ τοῦ Κόμητος Ῥοδόλφου Ῥαπερσβείλ.
- (56) Ἡ β α λ λ η σ τ ρ ι ς εἶναι τόξον, ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ξύλον κοῖλον, εἰς ὃ ἐνετείνεται ἡ χορδὴ καὶ ἐτίθετο τὸ βέλος. Τοιαύτας μετεχειρίζοντο τότε ἀντὶ τῶν ἀρχαίων ἀπλῶν τόξων.
- (57) Ἡ κοιλάς Σ α ῖ χ ε ν ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἀλτόρφ ἀνατολικῶς ἐπὶ 4 ὥρας.
- (58) Β α ν β έ ρ γ. Ἀπότομον δασῶδες ὄρος ὑπὲρ τὸ Ἀλτόρφ.
- (59) Τὸ ὄνομα Τ έ λ λ ο ς, συγγενὲς πρὸς τὸ Γερμανικὸν toll (ἄφρων), παράγεται ἐκ τῆς ρίζης ἧτις σημαίνει κουφότητα. Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ Τέλλου εἶναι κατὰ τὰ χρονικά.
- (60) Καθ' ἃς οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀπαχθῇ ἐκτὸς τοῦ τόπου.
- (60') Τῶν τεσσάρων Νομῶν, Des quatre cantons.
- (61) Τὸ χωρίον Σ ί σ σ ι γ ε ν, μεταξὺ Φλύλεν καὶ Βροῦννεν.
- (62) Ἐρυθρὸν ἦτον τὸ χρώμα τῆς Αὐστρίας.
- (63) Πάντα ταῦτα ὀνόματα σκοπέλων τῆς λίμνης.
- (64) Ἀ ρ θ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ῥοσβέργ, εἰς τὴν νοτίαν ὄχθην τῆς λίμνης Ζούγ.
- (65) Α ό β ε ρ ζ, εἰς τὴν βορείαν ὄχθην τῆς ὁμωνύμου λίμνης.
- (66) Ἰ χ τ λ α ν δ=Ναχτλάνδ, ἡ χώρα τοῦ σκότους, τῆς ὁμίχλης τῶν τελμάτων, ἡ μεταξὺ τῶν Ἀλπεων τῆς Ἰούρας καὶ τῆς Βέρνης.— Θ υ ρ γ ώ (Thurgau) εἰς τὴν λίμνην Βοδενσέε.
- (67) Αί σ υ ν τ ε χ ν ί α ι ἀνεδείχθησαν κυρίως κατὰ τὰ μέσα τῆς ιδ' ἐκατονταετηρίδος.
- (68) Ἡ Ζυρίχη ὑπέστη ἐνδόξως πολλὰς πολιορκίας.
- (69) Μάχαι εἰς Μοργάρτεν 1315· εἰς Αἰούπιν 1339· εἰς Σεμπάχ 1386· εἰς Ναίφελς 1388· εἰς Ἀγ. Ἰάκωβον 1444· εἰς Γράνσον· εἰς Μόρτην 1476.
- (70) Τὸ στενὸν τοῦ Μ ο ρ γ ά ρ τ ε ν.
- (71) Ὁ Β ι γ κ ε λ ρ ε ί δ ἐν Σεμπάχ, 1386.

- (76) Καὶ οἱ ἐλεύθεροι ἰδιοκτῆται ἐλάμβανον παρὰ μεγάλων γαιοκτημόνων γαίας εἰς τιμάριον ἢ ἐνοίκιον.
- (77) Μᾶλλον τὰ Χριστούγεννα φαίνεται αἰνιττόμενος ὁ ποιητής.
- (78) Ἡ Κοίλη ὁ δὲ, εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας ἀπὸ τοῦ Κυσνάχτ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς Ἱμμενσέ, ἠφανίσθη διὰ τῆς χαράξεως τῆς νέας λεωφόρου.
- (79) Διότι οἱ Ἑλβετοὶ δὲν ἤθελον νὰ προσαρτηθῶσιν εἰς τὴν Αὐστρίαν.
- (80) Ἀπολιθώσεις μεγάλων κοχλιῶν εὐρίσκονται συνεχῶς εἰς τὰς Ἀλπεις, καὶ καλοῦνται «Κέρατα Ἀμμωνος».
- (81) Οἱ κυνηγοὶ τῶν Ἀλπεων, εἰς κινδυνώδη ἄλματα ἐπὶ τῶν κρημνῶν, κεντῶσιν ἐνίοτε τοὺς πόδας των, ἵνα τὸ αἷμά των τοὺς χρησιμεύῃ ὡς κόλλα ἐπὶ τῶν λείων λίθων. Συνήθως ὁμως μεταχειρίζονται πρὸς τοῦτο ῥητίνην.
- (82) Αἶγαγρον.
- (83) Μερλίσάχ, πολίχνη τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἀπέχουσα τοῦ Κυσνάχτ. Ἡ δὲ μονὴ εἶναι ἡ τοῦ Ἐγγελδέργ.
- (84) Ἱμμενσέ ἢ Ἱμισέ, χωρίον ἐν τέταρτον ἀπέχον τῆς Κοίλης ὁδοῦ.
- (85) Γλάρος, ὄρος, οὗ ἡ κορυφή Γλάρνη ὑψοῦται εἰς 9000'.
- (86) Βάθεν, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀαργάου, συνήθως ἔδρα τῶν Ἀψδούργων, ἔχουσα καὶ λουτρῶνας.
- (87) Ὁ Μουόττας (Σημ. 47).
- (88) Ὁ πατήρ, Ῥοδόλφος Ἀψδούργος. Ἐφύτευσε τὰς πρώτας ρίζας τοῦ μεγαλείου τοῦ Αὐστριακοῦ οἴκου.
- (89) Τὸ Ῥίγι, 5500' ὑψηλόν, ἔχον τὴν ὠραιότητα τὴν θέαν πάσης τῆς Ἑλβετίας.
- (90) Σάρνη, ἰδίως ὁ ἐν Σάρνῃ πύργος τοῦ Λανδενβέργ.
- (91) Βρυνέκκη, ἡ Βέρθη, τὸ γένος Βρυνέκκη, ὡς καὶ ὁ Γέσλερ.
- (92) Βρυνίγ, μεσημβρινῶς τῆς Σάρνης. Κατὰ τὴν ἱστορίαν ὁ Λανδενβέργ ἔφυγε πρὸς βορρᾶν, πρὸς τὴν Λυσέρνην.
- (93) Βροῦκ, πολίχνη ἐπὶ τοῦ Ἀάρ, μεταξὺ Βασιλείας καὶ Ζυρίχης.
- (94) Αἰνίττεται τὸν ἱστοριογράφον Ἰωάννην Μύλλερ, γεννηθέντα ἐν Σαφῶς ἢ Σαφάουσεν τὸ ἔτος 1752, ἀποθανόντα ἐν Κάσσελ κατὰ 1809, καὶ ἰδίως τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλβετίας διαφωτίσαντα.
- (95) Βάλθερ Ἐσχενβάλ, Κοββάδος Τέγερφέλδεν, Ῥοδόλφος Ῥοδόλφου Βάρτ, Πάλμ, εὐπατρίδαι συμπράξαντες εἰς τὸν φόνον, διότι καὶ τούτους ἐπίαζε τοῦ Ἀλδρέχτου ἡ ἀπληγία.
- (96) Σταῖν τῆς Βάδης, τὸ φρούριον τῆς Βάδης, παρὰ τὸν Διμμάτ.
- (97) Λεοπόλδος, υἱὸς τοῦ Ἀλδρέχτου.—Ἄνς, ὁ Ἰωάννης.
- (98) Ἡ Βινδονίσσα, ἐπὶ Αὐγούστου ἐπίσημος Ῥωμαϊκὸς λουτρῶν, κατεστράφη μετὰ ταῦτα.
- (99) Ὁ πύργος ἐκτίσθη τὸ 1020 ὑπὸ τοῦ κόμητος Ῥαδδότου ἐξ Ἀλτεμβούργ. Σώζεται αὐτοῦ ἐρείπιον.
- (100) Θυγάτηρ τοῦ Ἀλδρέχτου, γυνὴ, καὶ ἀπὸ τοῦ 1301 χήρα, τοῦ Βασι-

σιλέως τῆς Οὐγγαρίας Ἀνδρέου Γ'. Ἀπέθανε δὲ τὸ 1346, καὶ ἦν σκληροτάτη τὸ ἦθος.

- (97) Κυριεύσασα τὸ Φυρδάγγεν, πύργον τοῦ Ῥοδόλφου Πάλμ, ἔσφαξεν 63 στρατιώτας, καί, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς, ἐλούσθη εἰς τὸ αἷμά των, καὶ οὕτω περιήγετο, λέγουσα ὅτι λούεται εἰς δρόσον μαΐου.»
- (98) Ἑρρίκος Ζ' ἐκ Λουξεμβούργ, † 1313.
- (100) Ἡ ἀγρία φάραγξ Σχοίλλενεν. μεταξὺ τοῦ χωρίου Γοίσχενεν καὶ τῆς γεφύρας τοῦ διαδόλου.
- (101) Ἡ ὀπὴ Οὐρνερ, σύριγξ σκοτεινὴ διὰ τῶν βράχων.
- (102) Κοιλὰς τῆς χαρᾶς, ἡ κοιλὰς Οὐρσέρνη.
- (103) Ἐπὶ τοῦ Γοθάρδου ὑπάρχουσιν ἑπτὰ λίμναι.
- (104) Ἀλλορέυμα, τὸ τοῦ Τεσσίνου.

Μεταρρύθμισεις επενεκτέαι εἰς τὸν

ΝΑΘΑΝ

—

Σελ. 7	Στίχ. 10-10	Γράφε	ὦ! πόσον ἀκριδῇ, Ναθάν μοὶ ἀποδαίνει αὐτ' ἡ ἀγαθότης σου!
» 8	» 6	»	νὰ ἰδῶ θέλω.
» 12	» 22-23	»	Καλῶς—κ' εὐσεβῶς τόσον.
» 13	» 22-23	»	Καὶ ἡ γλυκεῖ' ἀπάτη εἰς ἀλήθειαν θενὰ τραπῇ γλυκεῖαν.
» 14	» 24	»	ὦ! πόσον, πόσον
» 16	» 4-5	»	σὲ καὶ τοὺς σοὶ ὁμοίους, ὡς οὐδ' ἔπαυσαν ἐκ παντὸς χρόνου.
» 18	» 4	»	καθὼς συμβαίνει,—τὸ ἀπιστευτότερον
» 19	» »	»	Τί βλάπτει;—Λόγος ἂν μοὶ ἔρχηται Ναθάν,—
» 22	» 5-6	»	ἡ νὰ γνωρίσῃ, τπεύσας πρὸς ἀφοφυγὴν εὐγνωμοσύνης
» »	» 10	»	αὐδὲ φροντίζων δεύτερον κτλ.
» »	» 16	»	Αὐτὸς ἐκπνέει, μόνον κτλ.
» 25	» 15	»	εἰς τὴν αὐλήν σας τί φρονεῖς κτλ.
» 26	» 11-13	»	Εὖγε! Αὐτὸ ἐνόουν κ' ἐγώ.—Κ' ἔγινε
» »	» 27-29	»	ἂν εἴν' οἱ ἡγεμόνες γυπες μεταξὺ πτωμάτων· ὅμως πτώματα ἂν μεταξὺ γυπῶν, δεκάκις χειρόν.
» 29	» 7-8	»	Ἡ κολακεία κατὰ πρῶτον μ' ἔθιξεν· ἡ πλάνη τοῦ Σουλτάνου μ' ἐκολάκευσε
» »	» 27	»	Φροναῖ κ' ἐκεῖνος ὡς ἐγὼ κ' αἰσθάνεται.
» 32	» 19-20	»	θὰ ἔλθῃ. Σπεῦσον, καὶ εἰπὲ πῶς τὸν καλῶ, τὸν προσκαλῶ ἐνθέρμως.
» 36	» 1	»	ὅπως εἰς τὴν κτλ.
» »	» 2	»	προσθέτω ὅτι συνελήφθην εἰκοστὸς,
» 39	» 13	»	καὶ μετὰ πόσων
» »	» 23	»	διὰ παντοίων θυσιαῶν, ἀφ' οὗ αὐτὴν τόσον ἀνδρείως ἔλυσε τὸ τάγμα σας.
» 40	» 2	»	εἴν' αἱ πληγαὶ καὶ ὅχ' ἡ κατασκόπευσις.